

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy
pdf\Zlaty_vek_Venuse-2-Clarke_Arthur_C&Preuss-Malstrom.pdb

PDB Name: Clarke-Zlatý věk Venuše
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 28.8.2004
Modification Date: 28.8.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Arthur C. Clarke
Zlatý věk Venuše

Malström
Paul Preuss
Paul Preuss, Arthur C. Clarke:
Zlatý věk Venuše
díl 2.
Malström

Vydání první.

Copyright © 1988 by Byron Preiss Visual Publications, Inc.
Published by arrangement with Avon Books. All rights reserved.
Vydalo nakladatelství Baronet a.s., Široká 22, Praha I
v roce 1996 jako svou 198. publikaci.

Přeloženo z anglického originálu Arthur C. Clarke's Venus Prime
Volume 2, Maelstrom, vydaného nakladatelstvím Avon Books,
A division of The Hearst Corporation, New York, v roce 1988.
Český překlad © 1996 Vladimír Hanák.
Přebal a vazba © 1996 Valentino Sani a Baronet.
Sazba a grafická úprava studio Ricardo, Praha. .
Výtiskla a svázala Severografie Most s.p., Obchodní 249, Most.
Veškerá práva vyhrazena.

BARONET Praha 1996

Toto dílo je román. Jakákoli podobnost se skutečnými osobami a událostmi je čistě náhodná.
Prostředí Blakova zasvěcení do Athanasijské Společnosti a některé události při tomto procesu byly inspirovány
akvarelem Jeana-Jacques Lequeua „Podzemní labyrint pro gotický dům“, reprodukováným na straně 186 katalogu
putovní výstavy Vizionářští architekti od Dominique de Ménilové z University of St. Thomas, 1968.
Zvláštní poděkování patří René Wolnerové, Johnu Douglasovi, Michaelu Kazanovi, Russelu Galenovi a Randallu
Reichovi.

PROLOG

Slabý vítr pronikavě hvízdal na ledu, ostrém jako nůž. Ledové jehly a vroubkované úlomky ledu, vyrážené z
upěchovaného písku, poletovaly ve větru jako hrubozrnné brusivo. Z kilometr vysokých útesů visely těžké ledové
krápníky, které vytvářely groteskně tvarované postavy, vznášející se jako přízrak nad polární plání.
Vítr byl sice velmi slabý, avšak ne natolik, aby nedokázal nést neustále působící hrubozrnné brusivo, které ostřilo
skálu, vršilo písek do závějí a tesalo v ledu a tvrdém kamenu oblouky, pilíře a osamocené kupy. Slabý vítr se choval
jako sochař i jako kopáč.

V díře, kterou vítr vyhloubil v písku pod ledem, ležel kousek kovu. Kov se třpytivě leskl. Byl velmi tvrdý – ne sice
natolik, aby se nebyl roztrhl, kdoví kdy a jak, ale tak tvrdý, že poletující brusivo nedokázalo zohydat jeho zrcadlově
lesklý povrch.

Něco jiného však již kov naleptalo a vyrylo do něj drážky. Vrypy se od sebe lišily, avšak všechny měly stejnou výšku,
šířku a hloubku. Běžely v rovných čarách. Bylo jich tři tucty různých druhů, ale opakovaly se v tolika různých sledech,
až se jich, vyleptaných v kovu, dalo napočítat více než tisíc.

Martánský rok nato, co vítr v písku pod ledem obnažil vyleptané kovové zrcadlo, přišel člověk ve skafandru, našel je a

odnesl si je.

„Jsi blázen, Johnny, takovou věc nemůžeš utajit. Jak chceš vytřískat prachy z něčeho, co se vůbec nepodobá ničemu, co kdy někdo viděl?“

„Chceš říct, že je to bezcenné, Liam?“

„Říkám, že to má příliš velkou cenu. Je to jedinečné. Nedostaneš za to prachy ani potají, ani veřejně.“

Mluvili v soukromí, jakého se jen dalo dosáhnout v hráčském doupěti pod trubkovou konstrukcí kopule vrtného zařízení, kde se dal získat chlast a drogy. Šéf posádky o tom věděl všechno, neřikal však nic, dokud se někdo neukázal v povznesené náladě na monitorech společnosti. Ale muselo se tam šeptat. Tyhle zatracené kopule nesou zvuk z jedné strany na druhou jako telefonní pojitko a člověk nikdy nevěděl, kdo tam na druhé straně může stát a poslouchat.

„Hm. Nikdy jsem si nemyslel, že budu obviněn z vlastnictví něčeho příliš cenného.“

„Přestaň naříkat. Pořádně si na nás mastíš kapsu.“

„Jo, a mám v plánu udělat to dnes večer zase. Máš ještě jednu možnost, než se objeví ostatní. Spoj mě se svými kámoši v Labyrint City a můžeš si potom nechat třetinu.“

„Zapomeň na to. Uděláš nejlíp, když to hned odevzdáš. Tak z tebe bude aspoň hrdina. Každý den, co si to necháváš, si říkáš o jízdenku do basy.“

Na druhé straně kopule klaply dveře. Něčí říhnutí se ozvěnou odrazilo od regálů s trubkami.

„Co kdybych řekl, že je toho tam víc, Liam? Další věci s tímhle legračním písmem. A věci, které nedovedu ani popsat.“

„Snažíš se mě oblafnout, Johnny?“

„K čertu, ne.“

„Spousta věcí?“

„Nejdřív se rozhodni.“

„Musím si to promyslet.“

„Kšš, vy chlapi.“ Smích zazněl přímo za nimi, rozléhal se po prostotu kopule. „Je čas na hru.“

„A nechci slyšet žádné řeči, Liam,“ zaznělo slabým šepotem. „Jsi jediná duše na Marsu, která ví, co mám.“

„Můžeš mi důvěřovat, Johnny.“

„Dobrá. Zůstaneme aspoň oba zdraví.“

O týden později, už čtyři dny po plánovaném datu, posádka konečně smontovala vrtnou soupravu a zahájila vrtání. Na rudé mart'anské obloze zapadlo Slunce a vzalo s sebou celou smečku nepravých sluncí. Liam a Johnny obsluhovali vrtnou hlavici. Pracovali nepřetržitě čtyři hodiny a dostali se už do vrstvy stále zmrzlé zeminy, když se trubka zakousla. Nebylo sice zcela jasné, proč se to stalo, ale muze to nepřekvapilo, protože nešlo o utěsněný vrt. Ovšem pak to Johnny doopravdy zmrvil, trubka se mu vytrhla a její konec udělal do ledu díru. To by normálně mělo za následek, že by se několik lidí dostalo velmi rychle zpět do fronty před zprostředkovatelnou práce v Labyrint City, tady však byla přímo pod nimi ve zmrzlé zemině velká kapsa plynu pod tlakem. Ta vyfoukla a celá trubková stavba vylétla nahoru jako otep slámy. Potom všechna stébla spadla dolů, na Liama a Johna.

Mužovy jemné světlé vlasy ležely na stole, pokrytém zeleným vlněným sukrem, jen pár milimetrů od předmětu z leptaného kovu. „Jak mohl přijít k takové jedinečné věci?“ Muž měl silné kosti a byl vysoký, jeho pohyby však byly přesné a jemné. Jak se skláněl, aby si prohlédl plaketu, dával si pozor, aby se jí nedotkl vlasy. Dokonce se snažil, aby svým dechem nezamlžil její zrcadlový povrch.

„Musel to sebrat z pisku, někdy během posledních dvou měsíců. Určitě neměl ani potuchy, jakou to má cenu.“ Druhý muž byl starší, měl oblek s jemnými proužky a nakrátko ostříhané vlasy. Na obrazovce s vyznačenou mapou zapnul holografickou projekci severního pólu. „Od jara, kdy naše posádka vyjela, zastavila na těchto čtyřech místech. Na každém se zdrželi zhruba čtrnáct dnů.“ Zavalitým ukazováčkem ukázal na čtyři zářící body, jejichž spojnice vytvářela zubatou křivku kolem terasovitého ledu. „Kázeň byla otřesná, Albersi. Chlapi si brali terénní vozidla a projížděli se, kdy je napadlo. Kam všude, to se dá jen odhadovat. Vyhodil jsem předáka a oblastního manažera, ale musím s lítostí přiznat, že ne natolik včas, aby nám to pomohlo.“

Vysoký muž, archeolog, se napřímil a shrnul si vlasy dozadu. V rysech jeho širokých, zakřivených rtů bylo cosi smutného, ale s tím kontrastovaly dychtivé šedé oči, bujné husté obočí a čelo, které se zvedalo vysoko do lebky, než zmizelo pod světlými vlasy. „To nemohl být izolovaný artefakt. Určitě je tam ohromný poklad.“

„A uděláme, co půjde, abychom ho našli,“ prohlásil vedoucí pracovník. „I když nemáme velkou naději. Alespoň tenhle kousek však teď máte ve svých rukou.“

Společně jej mlčky studovali. Úcta muže, zabývajícího se vrty, byla stejně hluboká jako archeologova.

Světlovlasý archeolog strávil už deset let na cestách ve stopách posádek vrtných souprav, prohledával zmrzlé písky, pátral po sotva znatelných korytech mart'anských řek, které už před miliardami let vyschly na prach. On a jeho kolegové, specializovaní na paleontologii, už našli spoustu fosilií, pozůstatků prostých forem života, vysoce přizpůsobeného děsivým extrémům vlhka a sucha, cyklonů a klidu, chladu a ještě většího chladu.

Archeology však k těmto řídce se vyskytujícím nálezům nepřitahovaly jenom roztroušené pozůstatky různých primitivních forem života, fosilie či úlomky lastur a kostí. Nálezy naznačovaly něco víc – bohatý život, rozšířený po celém Marsu, libující si ve vlhkých pískách vedle pouští bičovaných náhlými záplavami, tvory, kteří zanechali pouze náznaky svého pokročilého vývoje. Vymizeli sice dříve, než se život na Zemi stačil vyvinout k něčemu složitějšímu než k modrozeleným řasám, ale zanechali po sobě něco, co vypadalo jako zbytky jakýchsi nástrojů z neznámých slitin a sem tam i svůdné náznaky možných složitých struktur.

Kovové zrcadlo na stole, poseto tisícem vyrytých symbolů, vydávalo nyní svědectví, že před miliardami let na Marsu existovala vysoce vyvinutá kultura.

„Předpokládám, že Forster už o tomhle ví.“

„Ano, bohužel,“ odpověděl muž z vrtné společnosti. „Novinky se roznesou rychle. Forster je už teď na cestě ze Země.“ Archeologovi na smutných ústech pohrával lehký úsměv. „Bude zábavné pozorovat, co z toho vyvodí.“

„Už uspořádal tiskovou konferenci. A dokonce už dal tvůrcům plakety jméno.“

„Ach? Jaké jméno?“

„Říká jim kultura X.“

Smutný archeolog si dovolil pobavené zamručení. „Drahý profesor Forster! Vždycky plný energie, ale ne vždycky příliš originální.“

„Alespoň to je pro nás výhoda.“

Přes veškeré úsilí posádek vrtných souprav i vědců se na Marsu nikdy nepodařilo objevit žádný velký nález. Avšak deset let po objevu kovové martánské plakety prováděl automatický důlní robot průzkum úzké strže na povrchu Venuše, planety, která se od Marsu liší jako peklo od předpekli. Robot svými čelistmi s diamantovými hranami prořízl skalní stěnu a objevil podivné věci. Během několika hodin se Sluneční soustavou rozšířila zpráva, že kultura X byli nepochybně návštěvníci z kosmu.

1. ČÁST

ZÁVAŽNÝ VÝZKUM ZTRACENÉHO VĚKU

1

Sparta zavřela oči, natáhla se ve vaně a nechala si hladinu vody houpat na bradě. Voda sotva slyšitelně šuměla. Na řasách Spartě kondenzovaly kapičky, neviditelné bublinky jí šimraly v nose. V lázních bylo cítit lehký sirný zápach. Spartě se v mysli bezděčně vybavilo přesné chemické složení minerálů ve vodě. Složení vody se měnilo každý den, dnes vodní směs napodobovala lázně Cambo-les-bains v Pays Basque. Sparta analyzovala okolní prostředí všude, kam se dostala. Děla to bez přemýšlení, byl to u ní reflex.

Lehce se vznášela. Vážila méně, než by tomu bylo na Zemi. Byla hodně daleko od Země. Minuty ubíhaly a teplá voda ji ukolébala do uvolněného podřimování. Sparta si vychutnávala zprávy, které dlouho čekala, ale teprve dnes dostala příkazy z vedení Komise kosmické kontroly. Její úkol zde skončil a měla se vrátit do Pozemské centrály.

„Jste Ellen?“ Hlas zněl tiše, tázavě, ale teple.

Sparta otevřela oči a spatřila mladou ženu rysující se ve vodní třišti. Až na ručník, ovázaný kolem pasu, byla nahá, rovné černé vlasy měla stažené do uzlu.

„Kde je Keiko?“

„Keiko dnes nemohla přijít. Já jsem Masumi. Pokud vám to nevádí, udělám vám masáž.“

„Doufám, že Keiko není nemocná.“

„Jde jen o malou úřední záležitost. Požádala mě, abych se vám za ni co nejupřímněji omluvila.“

Sparta naslouchala ženinu měkkému hlasu, ale neslyšela nic jiného než prostou pravdu. Zvedla se z vany. Její hladká pokožka, zrůžovělá teplem, se leskla ve světle pronikajícím z terasy. Měkce rozptýlené světlo hrálo na její malé postavě, připomínající postavu tanečnice, na malých řadrech, plochem břichu s vystupujícími svaly a na štíhlých pevných stehnech.

Rozcuchané světlé vlasy měla vzadu mokré, spadaly jí po tvářích. Udržovala je nakrátko ostříhané a rovné, bez ohledu na módu. Plné rty měla neustále pootevřené, chutnala jimi vzduch.

„Tady máte ručník,“ řekla Masumi. „Nechtěla byste jít na horní terasu? Ještě budeme mít hodinu Venušina světla.“

„Jistě.“ Sparta následovala ženu podél řady van a po schodech na otevřenou střechu. Při chůzi si otírala vodu z ramen a prsou.

„Promiňte mi na okamžik, prosím. Zapomněli před posledním deštěm schovat stoly.“ Masumi seřela slabou vrstvu vody z masážního stolu a vytřela jej do sucha, zatímco Sparta stála u nízkého zábradlí a otírala si poslední kapky vlhkosti ze slabin a z lýtek.

Dívala se dolů na domy a zahrady Port Hesperu. Ploché střechy pod ní sestupovaly ve stupních jako střechy v řecké vesnici dolů po strmém svahu, každý dům byl obklopen uzavřeným dvorkem s citrusovými stromy a kvetoucími rostlinami. Na úpatí pahorku ležely rovnoběžné hlavní ulice vesnice a mezi nimi byly zahrady plné exotických keřů a stromů, sekvojí, jedlí a štíhlých topolů. Tyto slavné zahrady, které navrhl architekt Seno Sató, dělaly z Port Hesperu cíl návštěv bohatých turistů.

Ulice a zahrady ostře zatáčely vlevo i vpravo a setkávaly se vysoko nad Spartinou hlavou. Za ní a na obou stranách se obrovské vyduté skleněné panely zvedaly vzhůru a objímaly domy a stromy v jediné kouli. Ve vzdálenosti půl kilometru odtud otáčelo tímto glóblem plným skla, kovu, rostlin a lidí kovové vřetenem. Kolem lesknoucí se přeslice se celá obydlená koule otočila dvakrát za minutu.

Po Spartině pravici se do glóbu linul sluneční svit. Po její levici zářil oblouk Venuše jako vyleštěný štít. Bílá oblaka planety byla zcela jednolitá a zdálo se, že jsou nehybná, přestože je ve skutečnosti hnaly víchry nadzvukovou rychlostí. Nad Spartinou hlavou konkuroval vířícímu Slunci odraz Venuše, miliony odrazů, vždycky jeden v každém ze žaluziových panelů, otáčejících se kolem osy Port Hesperu.

Rychle se otáčející stanici bude trvat pouze hodinu, než přejde přes Sluncem ozářenou polokouli planety do noci. Podle přirozeného slunečního svitu trvaly dny na Port Hesperu jen několik hodin, lidé si však vytvořili vlastní čas.

„Je nějaké místo, na které bych se měla zvláště zaměřit?“ zeptala se Masumi. „Keiko se zmínila o opakujících se

bolestech hlavy.“

„Mám velké napětí v dolní části lebky.“

„Když si prostě lehnete...“

Sparta vylezla na stůl, lehla si a tvář zabořila do polstrování. Zavřela oči. Slyšela, jak se žena pohybuje a připravuje si věci. Olej, ručníky, stoličku, na které bude stát, aby dosáhla shora na spodní část Spartinych zad. Sparta svým neobyčejně ostrým sluchem registrovala téměř neslyšný zvuk vonného oleje, tekoucího Masumi na ruce, pak uslyšela silnější zvuk jejích dlaní, rychle třených o sebe a zahřívajících olej.

Masumi začala s masáží. Jak minuty mýjely, její silné prsty a dlaně zpracovávaly svaly Spartinych zad po celé délce trupu, od ramen po hýždě a zase zpět, od paží až k mírně sevřeným prstům, otočeným nahoru.

Tam Masumi zaváhala. Pokud zručná, vycvičená masérka přestala v tomto okamžiku s masáží, muselo ji něco vyvést z míry, ale Sparta na to byla zvyklá a předvíдалa otázku.

„Zranila jste se?“

„Dopravní nehoda,“ zamumlala Sparta s tváří silně zabořenou do polstrování. „Když mi bylo šestnáct. Téměř před deseti roky.“ Byla to sice lež, ale Sparta ji opakovala tak často, že někdy zapoměla, že jde o lež.

„Kostní štěpy?“

„Něco podobného. Umělá zesílení.“

„Je to citlivé?“

„Nedělejte si starosti, prosím,“ řekla Sparta. „Keiko jde obvykle hluboko. Líbí se mi to.“

„Tak dobrá.“

Masumi se opět pustila do práce. Opakované dlouhé tahy ženiných rukou po nahé pokožce Spartu zahřály. Cítila, jak se teple noří do polstrovaného stolu, zahřívána žhavým Sluncem a cirkulujícím teplem velké zahradní koule kosmické stanice. Netrvalo dlouho a působením masáže se úplně uvolnila.

Když Masumi zabořila prsty do uzlu ve Spartině pravém rameni, Sparta ucítila ostrou bolest a otevřela oční víčko. Pod neustálým tlakem masérčiných prstů se Spartiny stažené svaly začaly pomalu uvolňovat, ale ne bez její volné spolupráce. Když se uzel konečně rozpletl, pocítila nezvyklý příval emocí.

Mohla být největší z nás...

Vzpírá se naší autoritě...

Williame, je ještě dítě...

Vzpírat se nám znamená vzpírat se Znalosti...

Ze Spartinych pootevřených rtů uniklo zasténání. Masumi pokračovala v práci, nic neřekla. Při hluboké masáži lidé často nechtěně znovu prožívají okamžiky minulých úzkostí. Nechat tyto vzpomínky vyplout na povrch tvořilo součást procesu.

Sparta to zjistila brzy, krátce po své první návštěvě lázní. Byl to jeden z důvodů, proč si vybrala právě ten druh masáže, který prováděla Keiko. Její zručné ruce nejen zklidňovaly Spartino bolavé tělo, ale také Spartě pomáhaly dosáhnout hluboko do jejích pohřbených vzpomínek a povzbuzovaly ji v tom. Stejný účinek měly teď ruce Masumi.

Vzpomínky a lži. Lživé vzpomínky.

Hlasy, které slyšela, byly hlasy lidí, kteří se snažili všechny její vzpomínky vymazat. Snažili se je vyříznout nožem.

Nechtěli, aby si pamatovala, co jí udělali. Nechtěli, aby si pamatovala své rodiče a dohadovala se, co se s nimi stalo. A nakonec už ani nechtěli, aby žila. Snažili se ji zabít. Snažili se znovu a znovu.

Soucitný lékař provedl takové opravy, jaké dokázal, uplynuly však dlouhé roky, než se k tomu odhodlal.

Její dovednosti však zůstaly zachovány. Dokázala věci, o kterých si vůbec nepamatovala, že by se je učila. Zasáhli do jejího těla způsobem, který chápala jen částečně. Zachovala si v paměti mnoho vzpomínek z doby před zásahem, ale pouze několik útržků vzpomínek z doby pozdější, a ty se jí vynořovaly v podivných okamžicích a v podivných souvislostech. Přesto věděla, že nechce být taková, jaká byla.

Sparta si změnila jméno, vytvořila si novou identitu a novou tvář. Oni ale přesto zjistili, kdo je a kde je. Sparta však nevěděla, kdo jsou oni, kromě jedné ženy, která byla nyní natrvalo zneškodněna, a jednoho muže, kterého se bála nejvíce a kterého nejvíce nenáviděla. Nevěděla však, zda ho pozná, až na tom bude záležet.

Masérčiny ruce se jí opět zabořily do ramene. Spartu zalila vlna bolesti a vzápětí těžké ospalosti. Zavřela oči. Z dálky, z rušných ulic kolem Satóových zahrad, k ní doléhala veselá směsice nesrozumitelných hlasů dospělých i dětí, angličtina, arabština, japonština, ruština...

Vrátila se jí další vzpomínka, necelého půl roku stará. Na Satóovy překrásné zahrady poprvé pohlédla mřížkou z místnosti s transformátory, nahoře uvnitř centrálního vřetene, kde se ukrývala. Nebyla tam sama. Byl s ní muž, který ji hledal a nalezl, s nímž od předchozího života nemluvila a kterému nedůvěřovala, přestože si to přála. Jmenoval se Blake Redfield. Byl téměř stejně starý jako ona a stejně jako ona byl vybrán pro pokusy – jemu však nikdy neudělali to, co provedli jí. Když se oba skrývali v transformátorovně před ještě neznámými nepřáteli, řekl jí Blake, co zjistil o její minulosti, o projektu SPARTA, který je svedl dohromady a ze kterého si vzala své tajné jméno. Tehdy sice svým pronásledovatelům unikli, ale přesto byli na hony vzdáleni bezpečí.

Téměř půl hodiny vzpomínala na Blaka, a ty vzpomínky Spartu střídavě těšily a děsily. Před čtyřmi měsíci ji opustil, aby se vrátil na Zemi. Varoval ji, že se jí nějakou dobu neozve, ale odmítl říci proč. Od té doby od něho ani o něm neslyšela ani slovo...

Masumi odtáhla ruce a řekla: „Teď si chvilku odpočínte. Až se budete cítit pohodlně, otočte se na záda.“

Sparta se dlouze a zhluboka nadechla, přetočila se na záda, uvelebila se a zabořila se do polstrování. Jako vždy se na okamžik cítila hrozně odhalená.

Masumi stála za ní. Uchopila její hlavu do obou rukou, jemně jí kolébala ze strany na stranu, natahovala jí krční svaly,

pomalou postupovala k ramenům.

Když se vydala rukama ke Spartině hrudi a žebrům, otevřela Sparta v podvědomém strachu oči. Pod bránicí měla uloženy umělé struktury, citlivé na dotek. Sparta si přála uvolnit se a nechat masérčiny ruce přejít přes svaly svého břicha, ale snažila se neprozradit svou neviditelnou, vnitřní neobvyklost.

Masuminy zkušené ruce zřejmě vycítily její napětí, takže se jen lehce dotkly Spartina břicha a pokračovaly na stehnech. Sparta si téměř neslyšně povzddechla a zavřela oči před pohledem na vířící planety, na Slunce a na stromy v zahradách, rostoucí shora dolů a ze stran.

Po mnoha minutách opustily Masuminy ruce Spartino tělo. Masumi přetáhla jemně cíp prostěradla Spartě přes zavřené oči a řekla: „Než vstanete, chvíli se uvolněte. Spěte, jestli chcete.“

Sparta poslouchala, jak si Masumi sbírá své věci a tiše odchází. Ležela klidně, z oken vanul proud chladného vzduchu, Slunce postupně klesalo ke straně a z disku Venuše se stal půlměsíc. Port Hesperus se blížil k terminátoru, rozhraní mezi osvětlenou a neosvětlenou částí planety.

V duchu Sparta viděla otáčející se vesmír. Z hvězd se staly kousky barevného skla, vířily, skokem vytvářely nové vzory, jak rotovaly a padaly, stejně pravidelné a nekonečně proměnlivé jako sněhové vločky nebo obrázky v kaleidoskopu. Barvy byly stále jasnější a jasnější, obrazy se točily rychleji a rychleji...

Sparta usnula. Vířící barvy vybledly a z otáčejících se skleněných střípků se staly tančící listy, podzemní cyklon, který ji vsával hlouběji do svého oka. Ospale se přidržovala padajícího voru. Vířící stěny tunelu vypadaly jako čmouhy zeleného světla a černého stínu, nebyly vodnaté a kluzké, ale nekonečně otevřené, miliony kosů letících proti jablkově zelené obloze zimního rozbřesku.

Dívala se dolů, musela hledět dolů do trychtýře, odkláněla se od voru, jehož se držela. Oko cyklonu mizelo tak rychle, jak k němu padala. V nekonečnu zela čern, do níž klesalo nekonečné množství kosů za doprovodu pronikavého pištění, provázeného ozvěnou; jejich čern se mísila s temnotou a jejich skřeky se odrážely od jejich vlastních měkkých těl.

Temnota začala hrát a křik přestával být tak pronikavý: „Rrrr, rrrr, rrrr, rrra, rrrá, rááá, rrrr, rrrí...“ Kroužící kosi se začali rozpadat, jejich kousky se spojovaly. Temnota dole znachověla, tepala jako srdce. Nekonečně mnoho černých kousků letělo kolem, kousky černého smetí, kousky černé skvrny klouzaly dolů po loděnkové spirále do srdce, které se teď rozsvítilo jako rozpálená cihla.

A dunění kostelního sboru: „RRRREH, RRRREH...“

A vířící znaky, vytvářející šňůry černého světla, a na nich korálky. Nekonečné srdce dole se posouvalo barevnou škálou nahoru, zatímco zvuk chóru mohutněl: „JUHHHH, SSSSSS, ÍÍÍÍÍÍ, JÚHHHH, MMMMMM, JÚHHHH, SÍHHHH...“

Vířící znaky byly znaky a korálky na šňůrách vydávaly zvuky, když je shtlo a na popel sežehlo srdce, které se změnilo na ohnivé oko barvy slunce, oko, do jehož jícnu Sparta svištěla jako meteor.

Chór znaků byl všude, každý znak padal a rozpouštěl se jako jarní sněhová vločka na vzdouvajícím se bílém poli rozpáleného slunce, a při zániku vydával svou podstatu ve vibraci: „ÁÁÚÚVV, BBBÍÍÍ...“

Vnořila se do ohně. Studil jako led. Ze stenů a nesmyslných hlásek se náhle vynořil smysl: „JAK JSI KRÁSNÁ.“

Spousta hlasů pěla hymnus: „JAK JSI KRÁSNÁ, NA VÝCHODNÍM OBZORU...“ Bití bubnů sílilo a přehlušilo sbor.

Sparta se probudila, vylekaná, srdce jí bilo jako splašené. V temnotě ji obklopovala galaxie barevných světél. Port Hesperus se vznášel napříč temnou polokoulí Venuše. V přítmi se nad ní tyčila temná silueta, blížila se k ní s nataženou rukou...

Spartu zachvátil strach, seskočila se stolu, krčila se nahá na prknech za ním, připravená k boji.

„Ach, slečno, je mi to hrozně líto,“ promluvila Masumi, oblečená v tmavomodrém bavlněném kimonu. „Řekla jsem jim, že vás nesmí vyrušovat, ale tvrdili, že je to naléhavé.“

Sparta se vzpřímila. Srdce jí stále bušilo. Vzala si od Masumi své pojítko, které nechala v šatně, a vsunula je do ucha.

„Tady je Troyová.“

„Velitelství, dispečink. Máme problém na povrchu. Mount Maxwell začala soptit. Dostavte se k Azurovému draku, co nejdříve.“

O deset minut později stála v řídicí místnosti Důlní společnosti vzájemné prosperity Azurového draka a hleděla na videopanely, které měly ukazovat pohledy na povrch Venuše. Byly však místo toho plné elektronického sněžení.

„Jaký máte signál?“ zeptala se muže u stolku s počítačem.

„Všechno vypadlo. Zpočátku jsme si mysleli, že to způsobil blesk z výbuchu sopky, ale je to víc než jenom atmosférické poruchy. Nemůžeme chytit signál na žádném kanálu.“

„HDVM roboti?“

„Totéž. Nedostáváme od nich nic.“

„Jak dlouho to trvá?“

„Ke ztrátě signálu došlo před třinácti minutami.“

„Co jste už podnikli?“

„Na základně Azurového draka jsme sehnali další HDVM roboty.“

„To bude trvat příliš dlouho,“ odpověděla okamžitě Sparta. HDVM (Heavy Duty Venus Miners, důlní roboty pro Venuši a těžké pracovní podmínky), dálkově řízené z Port Hesperu, byly obrovské a velmi výkonné stroje, kterým by však i přes jejich značnou nejvyšší rychlost trvalo několik hodin, než by po nerovném povrchu Venuše urazily velkou vzdálenost od základny. „Musíme se dostat dolů.“

„Takové rozhodnutí nemůžu udělat,“ namítl dispečer.

„Nemusíte,“ řekla Sparta. „Naložte terénní vozidlo Rover 2 do pilotovaného raketoplánu a řekněte pracovníkovi řízení

provozu, ať je v pohotovosti.“

Dispečer začal protestovat: „Hlavní manažer dal výslovné příkazy...“

„Řekněte svému hlavnímu manažerovi, že se s ním setkám ve startovací kóji raketoplánu. Chci, aby řidič terénního vozidla už čekal a aby předletová příprava začala, jakmile budu připravena nastoupit. Je to jasné?“

„Jak si přejete, inspektorko Troyová. Ale ani Komise kosmické kontroly nemůže nařídít řidiči terénního vozidla, aby se nedobrovolně vydal dolů.“

„Jistě se najde dobrovolník,“ odvětila.

Když plula beztižnou centrální chodbou Port Hesperu k dokům raketoplánů kosmické stanice, ozvalo se jemně její pojitko. „Tady Troyová.“

„Velitelství, dispečink, inspektorko. Právě jsme dostali fax, určený pro vás. Chcete ho přečíst?“

„Ano.“

„Po kódovaném bloku následuje text: ‚Zahrajeme si opět na schovávanou, pokud na to máš náladu a slíbíš, že budeš hrát fair.‘ To je vše. Bez podpisu. Odesílací blok je zašifrován.“

„Dobrá, díky.“ Sparta nepotřebovala vědět, odkud byl fax poslán. Blake Redfield si se svým obvyklým špatným načasováním vybral tento okamžik, aby se vynořil. Právě teď neměla pro hru na schovávanou čas.

2

„Zahrajeme si opět na schovávanou, pokud na to máš náladu a slíbíš, že budeš hrát fair...“

Blake Redfield a žena, která si říkala Sparta, přestože ostatní ji znali jako Ellen Troyovou, si hráli na schovávanou už dlouho. Schovávala se však převážně ona. Začalo to před více než dvěma roky, kdy ho zavedla do Velkého centrálního skleníku na Manhattanu a zmizela mu v umělém tropickém pralese. Tehdy ji spatřil poprvé od doby, kdy ještě oba nebyli dospělí, ale poznal ji okamžitě, i když byla důkladně přestrojená. A právě po tomto jejich setkání ji začal opravdově hledat.

Snažil se zrekonstruovat skrytou minulost, začal proto na začátku, u programu známého jako SPARTA. Projekt Specifikovaný průzkum aktivního rozvoje talentových atributů byl uskutečněný sen Spartinych rodičů (Sparta se tehdy jmenovala Linda). Oba byli psychologové a oba věřili, že vrozenou inteligenci každého člověka lze rozvinout až na takovou úroveň, že by to podle běžných měřítek přesahovalo hranice geniality. Pro Lindiny rodiče nebylo na genialitě ani na způsobu, jak jí dosáhnout, vůbec nic magického. Byl to pro ně pouze problém učebních postupů, neustálého dohledu a pečlivě řízeného prostředí, v němž dochází k učení. Po dlouhou dobu měl projekt SPARTA k dispozici pouze samotnou Lindu, aby na ní předvedl své cíle a postupy. Holčička však dosáhla tak úžasných studijních výsledků, že její rodiče získali sponzory a další žáky. Blake, který byl tehdy ještě docela malý, patřil k prvním novým studentům.

O několik let později však zakladatelé projektu zmizeli, údajně zahynuli při nehodě helikoptéry, a projekt SPARTA byl rozpuštěn. V té době bylo už Blakovi a většině dalších dětí přes patnáct let a rozešli se do středních škol a univerzit na celém světě. Linda však zmizela, zůstaly po ní jen neurčité pověsti o jakési duševní chorobě, která ji zmrazila.

Z Blaka vyrostl hezký mladý muž, který zdědil po otci silné čelisti a široká ústa černošského Ira a po čínské matce vysoké lícni kosti a křišťálově průzračné hnědé oči. Jenom několik pih na nose a záblesk kaštanové barvy v rovných černých vlasech ho zachránily, aby nevypadal až příliš dobře.

Měl různé zájmy, avšak už v mládí si získal reputaci svými znalostmi starých knih a rukopisů. Knihovny, dražební síně a antikváři si natolik cenili jeho dobrozdání, že ho často najímali jako poradce. Těsně po svých dvacátých narozeninách přijal nabídku londýnské pobočky firmy Sotheby.

Intelligence mu dávala výtečné základy pro výzkum mnohých témat, nejen pro znalost starých knih. Když se tedy neočekávaně setkal na Manhattanu s Lindou, okamžitě poznal, že si nepřeje být poznána. To vzbudilo jeho zvědavost a on se celkem logicky rozhodl zjistit více podrobností o projektu SPARTA, na kterém až dosud neviděl nic záhadného. Nalezl však až příliš mnoho zajímavých shod okolností, než aby je mohl ignorovat...

Poslední den Blakova pobytu na Manhattanu před odletem do Londýna uspořádali rodiče na jeho počest party. Blake neznal osobně nikoho z lidí, kteří přišli, přestože některé z nich znal ze společenských rubrik a z televizních propagačních snímků. Třeba to byl od jeho rodičů nepříliš jemný pokus naznačit mu, že od něj očekávali více než jenom zálibu ve starých knihách.

Blake zřídka pil alkohol, avšak jako gesto vůči rodičům si vzal sklenici velice drahého Chardonnay, které otevřeli na jeho počest. Většinu večera strávil tak, že stál u oken a hleděl do noci, zatímco za ním hosté večírku vrkali a švitořili. Manželé Redfieldovi vlastnili v Battery v devětaosmdesátém poschodí apartmá, jehož skleněnými stěnami byl krásný výhled na jih, nad starý přístav v New Yorku. Daleko dole v temném přístavu byly vidět shluky světél na obrovských sklizečích řas. Vzdouvající se koberec řas se rozkládal až k pobřeží Jersey, jeho hrubý povrch protínaly černé pruhy vodní hladiny, jakoby nalinkované podle pravítka.

„Jste pan Redfield mladší?“

Blake se otočil a přátelsky odpověděl: „Jmenuji se Blake.“ Pečlivě přendal sklenici vína do levé ruky a nabídl přichozímu pravici.

„Já jsem John Noble. Říkej mi Jacku.“ Zaválitý muž s pískovými, nakrátko ostříhanými vlasy měl na sobě oblek s jemnými proužky. Když si potřásali rukou, prohlásil: „Těšil jsem se na setkání s tebou, Blaku.“

„Pročpak?“

„Zajímám se o SPARTU. Tvá matka i otec byli určitě pyšní, když tě do ní přijali. Slýchal jsem toho spoustu o tvých úžasných pokrocích.“ Nobleho černé oči vypadaly nad římsami jeho lícni kostí jako tvrdé jasné knoflíky. „Mám-li být upřímný, chtěl jsem vidět, co se z tebe vyklubalo.“

„Ecce,“ rozhodl Blake rukama. „Doufám, že jsem tě příliš nezklamal.“

„Takže se věnuješ obchodování s knihami.“

„Dá se to tak říct.“

„Máš jistě v plánu vydělat tím spoustu peněz.“

„To těžko.“

„Vychoval program SPARTA další badatele, jako jsi ty?“

„Nejsem s ostatními ve spojení.“ Blake okamžik Nobleho studoval a rozhodl se zariskovat. Než Noble stačil promluvit, pokračoval: „Ale proč mi to vlastně neřekneš, Jacku? Ty jsi Tapper!“

Noble se v odpověď zašklebil. „Takže ty jsi slyšel o naší malé organizaci.“ Tapperové byla dobročinná skupina, která se scházela jednou za měsíc na večeri v různých soukromých klubech ve Washingtonu a v Manhattanu. Nikdy si nezvali hosty a nikdy nezveřejňovali, čím se zabývají.

„Sponzorovali jste několik z nás v programu SPARTA, že ano?“

„Nevěděl jsem, zeje to obecně známo.“

„Sponzorovali jste například Kálida,“ řekl Blake. Blakovi rodiče a jejich přátelé byli členy některých těchto klubů – to byla první shoda okolností, kterou Blake objevil. Věděl tedy, že cílem Tapperů je vyhledávat a povzbuzovat mladé talenty v umění a ve vědě. Povzbuzování se dělo formou stipendií a další nespecifikované podpory. Avšak nikdo, kdo usiloval o pomoc, nemohl o ni Tappery požádat. Měli podmínku, že musí jít o jejich objev.

„Čemu se teď věnuje Kálid?“

„Je to skutečně nadějný mladý ekolog. Pracuje na projektu přizpůsobení podmínek na Marsu Zemi, na jehož řízení se já podílím.“

„To je fajn. Proč ale mám pořád pocit, že mě popichuješ, Jacku? Neuznáváš snad sběratelství knih?“

„Jsi otevřený mladý muž,“ odpověděl Noble. „Budu tedy mluvit rovněž bez okolků. Projekt SPARTA byl velmi úspěštilá záležitost, ale zdá se, že z něj vyšlo jen málo takových jako Kálid – lidí se zájmem o službu veřejnosti.“

Uvažoval jsem o tvých perspektivách v tomto směru.“

„SPARTA měla pomáhat lidem, aby dokázali úplně využít svůj potenciál a mohli se rozhodnout sami.“

„Trochu sobecké stanovisko, řekl bych.“

„My rovněž sloužíme, i když pouze sedíme a studujeme,“ odvětil štiplavě Blake. „Smiřme se s tím, Jacku, vždyť ty a já si nemusíme dělat starosti o střechu nad hlavou. Ty jsi získal svoje bohatství prodejem vody na Marsu, a pokud nedojde k nějaké katastrofě, já svoje bohatství zdědím. Knihy jsou můj koníček. Dělat dobro s Tappery zase tvůj.“

Noble rázně zavrtěl hlavou. „Náš cíl je poněkud vážnější. Jsme přesvědčeni, že svět, celý vesmír, bude brzy postaven do situace, která nemá obdoby. Děláme, co můžeme, abychom se na tu událost připravili, abychom našli muže nebo ženu...“

Blake se naklonil trochu blíže, jeho obličej vyzařoval upřímný zájem. Byl to jeden z těch triků, které dobře znají společensky úspěšní lidé, jeden z triků, které bylo možno se naučit ve SPARTĚ.

Téměř to vyšlo, ale Noble se vzpamatoval. „No, skoro jsem tě začal nudit,“ poznamenal. „Promiň mi, prosím, přeji ti opravdu hodně štěstí. Obávám se ale, že už musím jít.“

Blake ho sledoval, jak spěšně odchází. V rohu místnosti pozvedl jeho otec v němž otázce obočí. Blake se v odpověď vesele usmál.

Byl to velmi zajímavý rozhovor. Jack Noble potvrdil Blakovo podezření, že Tapperi nejsou tím, čím se zdají být. Pomocí nenápadných dotazů u rodičů a jejich přátel si už Blake sestavil seznam asi tuctu mužů a žen, patřících v současné době k Tapperům. Prostředí, ve kterém se pohybovali, stejně jako jejich zaměstnání, bylo velice různorodé: vychovatel, průmyslník zabývající se mikroelektronikou, slavný dirigent symfonického orchestru, psycholog, lékař, vědec – neurolog, pirát jako Noble. Na první pohled je spojoval skutečně jenom zájem o nadanou mládež, ale Blake již objevil jednu dosti podivnou shodu okolností. Zdálo se, že předkové všech těchto Tapperů přišli v sedmáctém století z Anglie, kde byli předtím pronásledováni a vězněni pro svou příslušnost k sektě, známé jako „Křiklouni“.

Blake se přestěhoval do Londýna a pokračoval ve svém pátrání. Na zajímavou informaci o Křiklunech narazil v téže čítně, kde Karel Marx napsal Das Kapital.

Podle jednoho kronikáře, zřejmě pološíleného, se za vlády Cromwella „kacířství na nás valilo v hejnech jako housenky na Egypt“. Obzvláště nechutně se zřejmě chovali Křiklouni. Soustřeďovali se v Londýně a byli nechvalně proslulí výtržnostmi, pitkami a vykřikováním oplzlostí. Některá jejich hesla se zdála nevinná, měla však pro zasvěcené zvláštní význam. Křiklouni pohrdali tradičními formami náboženství a hlásali otevřeně, hlasitě a extaticky, že Bůh je v každém tvorů a že každý tvor je Bůh. Stejně jako jejich současníci, zvaní Diggerové (radikální strana levellerů v Anglii sedmáctého století), i Křiklouni věřili, že všichni lidé mají stejný nárok na půdu a majetek a že by mělo existovat společné vlastnictví. Ale nedělili se pouze o majetek a reality. „Jsme čistí,“ říkali, „takže pro nás jsou čisté všechny věci, cizoložství, smilstvo...“

Zasáhly proti nim úřady. Někteří Křiklouni zemřeli ve vězení, jiní se dali na pokání, mnozí se obrátili a stali se z nich mírní kvakeři. Někteří však přešli do ilegality, vytvořili si dokonce tajný jazyk a pokračovali v propagandě a náboru nových členů. Někteří se zjevně dostali do Nového světa.

Jejich náboženství navazovalo na krutě potlačované kacířství, které přetrvávalo v Evropě již od prvního tisíciletí. V době největšího rozkvětu byla tato sekta známa jako bratrstvo Svobodného ducha a její členové si říkali proroci. Jejich velkými idejemi byly láska, svoboda, síla humanity. Navazovali na proročké knihy Bible, napsané osm století před Kristem, na knihu Danielovu, knihu Zjevení a na mnoho dalších, méně známých textů. Tyto apokalyptické vize předpovídaly příchod nebeského spasitele, jenž pozvedne lidi k moci a svobodě Boha a ustaví ráj na zemi.

Následovníkům Svobodného ducha však vize nestačily. Byli netrpěliví, chtěli ráj hned. V severní Evropě se opakovaně bouřili se zbraní v ruce proti svým feudálním pánům a proti představitelům církve. Hnutí bylo v roce 1850 potlačeno, avšak ne vyhlazeno. Pozdější badatelé pak vysledovali jeho působení až k Nietzsche, Leninovi a Hitlerovi.

Blake už toho věděl o Tapperech dost. Pojal podezření, že Svobodný duch je stále ještě naživu, nejen jako myšlenka, nýbrž i jako organizace, snad i mnoho organizací. A pokud by to byla pravda, mohli být Křiklouni ve spojení s dalšími podobnými spolky na celé Zemi, ale i na ostatních planetách, na kosmických stanicích, satelitech a asteroidech. Ale za jakým účelem?

Byl si jist, že s tím účelem nějak souvisela SPARTA. A žena, která si říkala Ellen Troyová, s tím měla rovněž něco společného. Snažil se zjistit něco víc, ale všechny jeho pokusy narážely na neprostupnou zeď.

V Paříži existovala dobročinná společnost, známá jako Athanasijci, jejíž členové si kladli za cíl krmit hladovějící. Na stejné pařížské adrese sídlilo malé vydavatelství, specializované na knihy o archeologii – vydávali všechno, od vědeckých děl až po dekorativní svazky, určené na kávové stolky, plné holografických snímků ruin, mezi nimiž převažovaly slavné stavby starověkého Egypta. Členem dozorčí rady vydavatelství, známého jako Nakladatelství Lequeu, byl muž, kterého měl Blake na svém seznamu Tapperů.

Blake věřil další spojení. Jméno Athanasius znamená v řečtině „nesmrtelný“, bylo to však také křestní jméno slavného znalce hieroglyfů, jezuity Athanasia Kirchera. Když práce pro firmu Sotheby přivedla Blaka do Národní knihovny v Paříži, využil výborného krytí pro menší soukromé vyšetřování přímo na místě...

Blake se procházel po širokých chodnících Boul Mich. Velké zelené listy kaštanů se mu rozprostíraly nad hlavou jako dlaně s pěti prsty. Jasné sluneční světlo jimi procházelo jako filtrem do hlubokých stínů pod stromy. Světlo dostalo zelený nádech. Při chůzi uvažoval o svých možnostech.

Městské univerzity přitahují bezdomovce a univerzita v Paříži netvořila výjimku. Oslovila ho žena oblečená do módních frivolních šatů, snad třicetiletá. Byla vrásčitá jako scvrklé jablíčko, ale bylo vidět, že ještě nedávno byla hezká. „Mluvíte anglicky?“ zeptala se anglicky a potom, stále ještě anglicky: „Mluvíte holandsky?“ Blake jí strčil do ruky nějaké barevné bankovky a ona si je nactpala do zmačkané sukně. „Merci, monsieur, merci beaucoup,“ a opět anglicky: „Ale dávejte si pozor na peněženku, pane, Afričané vám ji ukradnou z kapsy. Ulice se hemží Afričany, jsou tak černí, tak velcí, musíte na sebe dávat pozor.“

Prošel kolem kavárny se stoly na chodníku, kde další žena, se šminkami rozmazanými po dětské tvářičce a s divoce rozčuchanými vlasy, bavila návštěvníky imitováním Shirley Templeové, s nezkrotnou energií stepovala Dobrá loď Lollipop. Házeli po ní peníze, ale neodešla, dokud neukončila své mizerné vystoupení.

Přistoupil k němu velký černý Afričan a nabízel mu plastovou helikoptéru na péro.

Na chodníku seděla skupina vousatých mužů, všichni něco přes dvacet. Hnědé tváře měli posety skvrnami od prasklých červených puchýřů, zády se opírali o plot Luxembourgské zahrady. Nenabídli mu nic, ani se ho na nic neptali.

Blake došel k Montparnassu. Na obzoru, nad staletými střechami města, se zvedal prstenec pahorků, které obklopovaly centrum Paříže jako palisáda. Stěny z betonu a skla bránily přístupu vánku, zadržovaly smrdutý letní vzduch v údolí Seiny. Kolem něj vířil nikdy neustávající dopravní ruch Paříže. Teď, když všechny skútry a automobily poháněla elektřina, byl provoz tišší a bez výfukových plynů, ale zůstal stejně nebezpečný a agresivní jako dříve. Ozývalo se neustálé svištění pneumatik doprovázené oslím hýkáním klaxonů; jako by se řidiči snažili odstrčit navzájem z cesty a zarazit jeden druhého samotným zvukem a vztekem. Paříž, město světél.

Blake se vracel stejnou cestou. Tentokrát se mu Afričan nesnažil prodat helikoptéru. Shirley Templeová zahajovala nový výstup, o kousek dál na bulváru. Žena vrásčitá jako scvrklé jablíčko ho zase obtěžovala, paměť měla zcela vymazanou. „Mluvíte anglicky? Mluvíte holandsky?“

Blake věděl, co musí udělat jako další krok. Musí najít způsob, jak se připojit ke Svobodnému duchu. Tapperi znali Blaka Redfielda příliš dobře, ale jiná ramena mezinárodního kultu lovila v jiných vodách. Mladí bezdomovci v Evropě tvořili nezměrnou zásobu poddajných a tvárných duší. Po třech dnech v Paříži už Blake neměl nejmenších pochyb, že Nakladatelství Lequeu a Athanasijská společnost jsou vlastně totožná organizace. A teď Athanasijci najdou opuštěného člověka, kterého fascinují egyptské památky: to bude obzvláště zajímavý úlovek.

Než však Blake bude moci tento plán uskutečnit, musí se vrátit do Londýna a dokončit tam práci.

Od doby, kdy se Ellen Troyová Blakovi ztratila ve Velkém centrálním skleníku, uplynuly už téměř dva roky. Při aukci v dražební síni Sotheby tehdy Blake zastupoval kupce z Port Hesperu, který chtěl za každou cenu získat cenné první vydání knihy T. E. Lawrence Sedmpilířů moudrosti. Potom, když nákladní loď Star Queen dopravovala knihu na Port Hesperus, došlo na ní ke smrtelné nehodě.*1

Jakmile Blake zjistil, kdo byl pověřen vyšetřováním nehody, okamžitě si zajistil letenku na loď k Venuši. Oficiálně chtěl dohlížet na majetek svého klienta, ve skutečnosti se však chtěl osobně setkat s inspektorkou Komise kosmické kontroly, která vyšetřovala případ Star Queen, se samotnou Ellen Troyovou. A tentokrát si Blake pečlivě zajistil, aby se mu nemohla vyhnout.

Tehdy na Port Hesperu, v místnosti s transformátory v centrálním vřetenu koule se zahradami, se Blake poprvé mohl se svou bývalou spolužačkou Lindou podělit o svoje překvapivé znalosti. „Čím více tuhle záležitost zkoumám, tím více souvislostí nacházím. Dostávám se stále hlouběji,“ řekl jí Blake. „Ve třináctém století byli známi jako adepti Svobodného ducha, proroci. Později používali mnoho jiných jmen, skrývali se, ale nikdy nebyli vyhlazeni. Jejich cílem bylo vždy božství. Dokonalost v tomto životě. Nadčlověk.“

Když se ho však Sparta zeptala, proč se ji snaží zabít, mohl Blake pouze vyslovit domněnku, že se dověděla více, než si

přáli. „Pravděpodobně jsi zjistila, že SPARTA byla něco víc, než tvůj otec a matka prohlašovali...“

„Moji rodiče byli psychologové, vědci,“ protestovala.

„Vždycky existovala temná strana a světlá strana, černá strana a bílá strana,“ odpověděl.

Když Blake musel opustit Spartu na Port Hesperu, aby se vrátil na Zemi, byl pevně rozhodnut co nejdříve infiltrovat do „černé strany“ Svobodného ducha...

To se stalo před čtyřmi měsíci. Sparta o něm od té doby neslyšela, dokud nedostala ten krátký, stručný vzkaz – v okamžiku, kdy byla příliš zaneprázdněna, než aby se jím mohla zabývat.

3

Skořápka, v níž byla uzavřena, se rozevřela. Na šesti roztřesených nohách klopýtala dopředu, do skalní stěny.

Vzepřela se na zadních nohách a natáhla ozubené přední nohy, aby se zachytila za hořejšek římsy. Měkký kámen se ve stisku jejích klepet drolil. Nalezla záchyť a vytáhla se nahoru, podklesávající klouby jí vrzaly. Zastavila se, aby roztáhla křídla, rozhlédla se kolem a mávajícími tykadly ochutnala vzduch. Měl příchut' zkažených vajec. Osvěžující vůně.

Atmosféra byla jako tlusté sklo, průhledná, zalitá červeným světlem. Kývla pancéřovanou hlavou ze strany na stranu, ale neviděla daleko. Obzor se ztrácel v rozptýleném světle. Sklonila tykadla a zachytila jimi vzruchy, přicházející z terénu před ní. Kdesi vpředu, informovaly ji tyto další smysly, se do zářící oblohy zvedají velké útesy.

Její titanové pařáty lehce spočívaly na škrálopu, jehož spečený povrch ji při doteku chladil. Kapalně lithium jí pulzovalo útroby a proudilo žilami jejích choulolistivých křídel z molybdenové nerezavějící oceli, odvádělo její tělesné teplo tak jemně jako mírný pot v dubnovém vánku. Jako motýl z kukly vykročila do rána dlouhého Venušina dne.

Přestože měla článkové nohy, tykadla a vyzařující křídla, nebyl to šestnáctitunový hmyz, byla to žena.

„Azurový draku, slyšíte mě?“

Ve spojení docházelo k půlsekundovému zpoždění, způsobenému vzdáleností od Port Hesperu. „Mluvte, inspektorko.“

„Směřuji k místu posledního kontaktu.“

„Máme vás,“ ozval se hlas dispečera raketoplánů společnosti Azurový drak. „Váš raketoplán přistál devadesát metrů západně od cílového bodu. Mrzí nás to. Změňte kurz o čtyři stupně doprava a pokračujte přibližně tři a půl kilometru, až se dostanete k úpatí útesů.“

„Dobrá. Nějaká změna v jejich situaci?“

„Nic od signálu nula-pět-sto ani z vozidla, ani od robotů. Vyslali jsme další roboty ze základny Azurového draka, odhadovaná doba příjezdu asi čtyřicet minut.“

„Přihlásím se, až navážu kontakt. Teď končím.“

Od posledního signálu od expedice již uplynuly téměř dvě hodiny. Před čtyřicetadvaceti hodinami přistáli její členové na základně Azurového draka a vydali se k cíli ve stejném vozidle, v jakém nyní cestovala Sparta. Brzy udělali první úžasný objev a slibovali si, že jich bude ještě mnoho. Nyní však Sparta na úspěch expedice zapomněla. Teď bylo třeba zachránit jim život.

Sparta si pečlivě vybírala cestu mělkým korytem. Bylo to již hodně dávno, kdy se na této pláni leskla tenká vrstvička vody, kdy přes ni jemně postupoval téměř nepostřehnutelný příliv a odliv. Teď to byla deska oranžového pískovce s povrchem zbrzděným erozí. Sparta měla podivný pocit, když při postupu vpřed šlapala do vrstvy rozpadajících se kamenů a vířila líná oblaka prachu.

Jako by nic neodddělovalo Spartiny přirozené smysly od světa, kterým se pohybovala. Oči sedm metrů dlouhého roveru byly jejíma očima, hleděly přímo do husté Venušiny atmosféry diamantovými čočkami, které měly zorné pole tři sta šedesát stupňů. Jeho šest kloubových nohou a pařátů patřilo jí, jeho pokožka z nerezavějící oceli a titanová kostra byly její.

Skutečná žena, malá, s tenkými kostmi a se svaly tanečnice, seděla v přední části vozidla v dvojité kouli z titanového aluminidu, v jakémsi potápěčském zvonu bez oken, jen s jedním poklopem nad hlavou. Ale počítačem generovaná umělá realita, v níž byla ponořena, ji přesvědčila, že byla stvořena pro tuto planetu. Když se chtěla pohybovat, stačilo, že si to přála. Laserové paprsky uvnitř její neprůhledné přilby sledovaly pohyby jejích očí. Makroskopická napěťová čidla, zabudovaná do těsně přiléhajícího řídicího skafandru, sledovala a zesilovala pohyby jejího těla. Zvuk ze všech stran, projekce na sítnici oka a ortotaktická látka skafandru – dvě stě tlakových převaděčů, sto prvků výměny tepla, tisíc chemických synapsí na centimetr čtverečný – jí dodávala živý pocit vnějšího světa.

Něco se však přitom nevyhnutelně ztrácelo. Vnější teplota téměř pět set stupňů Celsia, dostatečná k tavení písmového kovu, byla pro křehkou ženu v kabině snížena na teplotu příjemného jitra. Vzduch venku byl téměř čistý oxid uhličitý se stopovými příměsmi vzácných plynů, ona však v kabině dýchala známou směs kyslíku a dusíku. Vnější tlak, schopný rozdrtit pozemskou ponorku, byl změněn na neutrální. I zkreslení, způsobené ohybem světla v husté atmosféře Venuše, bylo korigováno, takže centrum zraku ve Spartině mozkové kůře registrovalo známý plochý obraz světa místo mísovité tvarovaného. Obzor však Sparta měla pouze několik set metrů daleko. Kdyby její vozidlo nebylo vybaveno radarem a sonarem, cestovala by naslepo.

Za dvacet minut dosáhne svého cíle, místa, kde pobřeží staré miliardu let končilo řadou útesů a kde hluboký kaňon ústl do zaniklého, vyschlého moře. A v kaňonu zjistí, zda jsou lidé v Roveru 1 mrtví nebo zda žijí...

Venuše je úžasně oblá a kamenitá planeta. Je velká téměř jako Země, její retrogradní rotace obnáší pomalých dvě stě čtyřicet pozemských dnů. Na rovníku nemá žádné pozorovatelné vyduť. Na rozdíl od Země s jejími šesti kontinenty, s hřebeny And a Himaláje, zvedajícími se až do oblak, s dalšími hřebeny uprostřed oceánů a s propastnými příkopy, je povrch Venuše většinou tvrdý a hladký jako povrch kulečnickové koule...

Samozřejmě až na několik významných výjimek. Jednou z nich je Ištar terra. Ištar terra, jeden ze dvou „světidílů“

planety, je na východní straně ukotvena do Mount Maxwellu, obrovské sopky, vyšší než na Zemi Mount Everest. Celý

tento kontinent je asi dvakrát tak velký jako Aljaška a je umístěn v přibližně odpovídající zeměpisné šířce; ze severu a západu je rovněž lemován horami, i když daleko méně působivými než Mount Maxwell. Většinu kontinentu zabírá rovinaté plato Lakšmi.

Právě k příkrým jižním bokům plata Lakšmi teď Sparta se svým šestinohým roverem směřovala. Čím dále a rychleji se pohybovala, tím větší jistotu pocítovala. Její cesta vedla přes řadu mělkých kráterů, jejichž příkré okraje se už dávno ve žhavé atmosféře roztavily jako sklenářský tmel. Postupovala proti svahu, zbrzděnému stupňovitými terasami, vytvořených vlnami. Byly to zbytky pláže, která se neustále zvětšovala, když mělký oceán planety vlivem skleníkového efektu vysychal. Jak Sparta postupovala po pláži a vylézala na terasy, pohybovala se v čase zpět, k době, kdy měl oceán největší plochu a kdy pokrýval celou Venuši kromě dvou malých kontinentů a několika rozptýlených ostrovů. Tlakovou kabinou otřásla salva silných výbuchů, země se prudce zatřásla a shodila stroj na kolena. Krajina kolem Sparty se bortila a sténala. Rytmičné vlnění půdy však pomalu odeznělo, nechalo za sebou jen vznášející se červený prach.

Exploze způsobil výboj ve vysoce vodivé atmosféře z korony svítících blesků, která vykvetla nad vrcholem sopky Mount Maxwell, tři sta kilometrů daleko a jedenáct kilometrů nahore v oblacích. Současné zemětřesení vycházelo z útrobu hory; divoká erupce, která začala před třemi hodinami, stále pokračovala.

„Rovere 2, tady je Azurový drak. Vidíme vás u útesů. Ústí kaňonu je dva kilometry po vaší pravici.“

Z jasné záře na hraně obzoru s překvapivou nenadálostí vystoupil načervenalé černý sopečný svah. Sparta se stočila doprava, a vtom pocítila první známku potíží. V druhém kloubu pravé přední nohy narůstal odpor, zpomalující pohyb. Nemělo však smysl zastavovat. Mohla pokračovat po pěti nohách, bude-li to nezbytné. Nebo třeba jen po třech.

Ulevovala poškozené končetině, držela ji zvednutou, ale když po pěti minutách dorazila k ústí kaňonu, poznala, že je to k ničemu. Porouchalo se těsnění a kloub se zadřel. Uvolnila nohu a odhodila ji, nechala ji za sebou jako pohozenou hůl. Držela lichou přední nohu zvednutou a kvačila do kaňonu po zbývajících čtyřech.

Procházela kaňonem, proplétala se mezi zužujícími se kamennými stěnami pokrytými patinou s temně kovovým leskem, jimiž se kdysi řtila řeka. Tisíce let záplav zde zanechalo své stopy, to však bylo před miliardou let. Nyní rozpálená stěna stékala jako vosk a překrývala tenké měkké vrstvy křídý a uhlí, které skrývaly stopy života.

Důkazy minulého života se vynořily vlastně ihned, když se dálkově ovládaní průzkumní roboti dotkli povrchu Venuše. V břidlicích a v uhelných slojích bylo nalezeno asi tucet, ne více, úlomků makroskopických fosilií. Pouze tucet fragmentů za dvacet let průzkumu! Bylo to však více než dost, aby to zažehlo lidskou představivost. Tyto kousky kamene rekonstruovali sto různými způsoby střizliví experti a tisíci dalšími způsoby snílci bez zábran. Nikdo doopravdy nevěděl, jak organismy vyhlížely ani jak žily, a naděje, že to někdy někdo zjistí, se zdála mizivá.

Potom však se před několika měsíci robot při průzkumu prokousal do jeskyně v útesu tohoto kaňonu...

Sparta obešla skalnatý útes a zastavila se před obrovskou hromadou nedávno spadlých balvanů. Bledé obnažené plochy kamene vypadaly proti zčernalému a zkorodovanému povrchu útesu neskutečně jasně a křehce.

„Azurový draku, tady je Troyová.“

„Mluvte, inspektorko.“ Port Hesperus byl teď blíže, zpoždění rádiového signálu sotva přesahovalo váhavou pauzu.

„Místo je pohřbeno sesuvem půdy. Radar s vlnovou délkou jednoho metru ukazuje rover a HDVM roboty pod sesuvem. Slabé infračervené záření, malá hustota toku částic z reaktorů, které musí být automaticky odstaveny.

Pravděpodobně mají rozptýštěné šupiny chladičů. V kabině registruji pohyb. Vyhrabu je.“

„Čekejte, inspektorko.“

Jedinou nepoškozenou přední nohou se začala sápat do hromady kamenů.

„Inspektorko Troyová, naše přístroje ukazují, že nemůžete používat pravou přední končetinu. Dohlížitel levé strany vám radí, abyste neriskovala zbývajícím přední nohu. Slyšíte nás?“

Další šíp blesku proťal oblohu. Chvilku nato otřásl roverem třesk hromu.

Slyšela je hlasitě a jasně, stejně jako oni slyšeli její klidný dech a odečítali její stálé biostaty. „Šetřte oba dechem,“ odvětila.

Zbylá přední noha účinně vyškubávala kusy čediče a ztuhlého sopečného tufu z místa, kam dopadly. Motory v kloubech bez ustání vrněly, vydávaly v husté atmosféře hlasitý zvuk. Prach se v tom hustém vzduchu zvedal jako rozvířeně bahno. Zaryla se do sutin dva metry, potom musela couvnout a věnovat nějaký čas na přerovnání odhozeného materiálu. Čím hlouběji se do hromady nořila, tím více jí hrozilo, že bude sama pohřbena. Na Merkuru, na Marsu, na Měsíci, na kterémkoli asteroidu nebo vnějším měsíci by to nebylo tak zlé, ale Venuše je sestrou Země. Blok čediče vážil na Venuši téměř tolik, kolik by vážil na Zemi.

„Inspektorko, tady je Azurový drak. HDVM roboti z Dračí základny jsou od vás nejvýše deset minut.“ Dračí základna byl automatizovaný komplex na zpracování rudy a stanice raketoplánů na výšinách plata Lakšmi, které patřily společnosti Azurový drak. „Přestaňte s tím, buďte tak hodná. Nechejte těžkou práci pro roboty.“

„Dobrý nápad,“ poznamenala. „Budu pokračovat, dokud sem nedorazí.“

„Inspektorko Troyová...“ začal pracovník řízení leteckého provozu, ale pak to vzdal.

Sparta se začala potit. Zdálo by se přirozené, že se vším tím úsilím zapotí, ona však pouze dodávala vůli, sama nepracovala. Proč se tedy vzduch tak zahřívá? Je nějaká závada na tepelných výměnících skafandru pro umělou realitu? Přepnula přílbu na vnitřní displej. Žádný zjevný problém. Ledaže by bylo něco v nepořádku s vnitřním chladicím systémem samotného roveru.

Tento stroj, stejně jako jeho dvojče, byl postaven pro první průzkum Venuše s lidskou posádkou před čtvrt stoletím. Oba obrovští oceloví brouci v soudkovitých raketoplánech na planetě úspěšně přistáli a oba se podařilo znovu nalézt. Když je však otevřeli, posádka jednoho z nich – tohoto – byla zaživa upečena.

Poučení z této události nezapadlo. Průzkum a využívání Venuše převzali dálkově ovládaní roboti. Nyní se poprvé po

dvaceti letech stalo, že byla přítomnost lidí na povrchu planety nezbytná. Téměř celé tři měsíce trvala generální oprava, nové vybavení obou roverů a přizpůsobení raketoplánů, aby mohly sloužit lidem.

Všechny známé problémy byly odstraněny. Takže zůstával pouze Murphyho zákon.

Ramenem z titanu vytáhla další balvan a při dalším sáhnutí zachytila za levou zadní podpěru Roveru 1. Padající kameny broukovi rozdrtily zadní nohy a rovněž křídla. Posádka uvnitř zůstala naživu díky supravodivému chladicímu systému, který udržoval průtok kapalného kovu doběla rozpálenými cívkami, tvořícími pás kolem tlakové koule.

Opatrně, ale tak rychle, jak jen dokázala, odstranila drobné kameny z přední části roveru a odhalila jednu stranu lesklé koule tlakové kabiny. Chladicí cívky ještě fungovaly, ale padající kameny odstříhly roveru tykadla. Sparta upevnila na vnější stranu tlakové kabiny akustické články, aby navázala komunikaci.

Vizuální scéna se změnila tak ostře, jako by někdo zapojil holografické video. Tlaková kabina Roveru 1 se náhle rozevřela, jako kdyby do ní nahlížela přímo z místa, kde seděla. Uvnitř kabiny byli tři muži: pilot, shrbený vpředu a úplně obalený lesklým černým skafandrem a přilbou pro umělou realitu, jako měla Sparta, a za ním dva muži v kombinézách. Zjevně trpěli nedostatkem prostoru, ale všichni vypadali nezranění.

„Ohajo gozaimasu, Joši. Deva ojama itašimasu.“

Pilot se zachichotal. „To nestojí ani za řeč. Můžeš přijít kdykoli.“ Protože měl nasazenu přilbu pro umělou realitu, jediný ze tří ji mohl vidět, ale zvukovými pojitky ji mohli slyšet všichni.

„Konečně jste tady,“ řekl nižší ze dvou cestujících a nevrle nakukoval směrem ke Spartě. Byl to drobný chlapík s jasnými očima, asi pětapadesátiletý, načepýřený kohout v těsné kleci, profesor J. Q. R. Forster. Přesvědčen o svojí přirozené autoritě, neváhal mluvit za všechny. „Je životně důležité, abychom bez dalšího odkladu předali naše záznamy na Port Hesperus.“

Lituji, že jsem se zpozdila, pomyslela si Sparta, ale řekla: „Lituji, že došlo k přerušení vaší práce, profesore.“ Pilotovi řekla: „Vzadu pod kabinou máte rozdrčený rám, Joši. Abychom vás odsud dostali, budeme vás muset odtáhnout k raketoplánu. Raději v klidu vyčkáme na příchod HDVM robotů.“

„Myslím, že nám uniká chladivo. Teplota uvnitř vzrostla za posledních deset minut o dva stupně.“ Jošimitsu jenom chraptivým hlasem naznačoval, že si uvědomuje závažnost situace.

To jí připomnělo vlastní nepohodlí. „Počkejte chvíli.“ Otevřela přilbu a čichala vzduch v tlakové kabině. Ozon. Kdyby na sobě neměla uzavřený skafandr, cítila by jej dříve.

„Přemístím články.“ Sparta sundala akustické spojky a přerušila tak zvukové i optické spojení. Z jejího i Jošimitsova hlediska se obě tlakové koule staly opět neprůhlednými.

Ozon vysvětloval vyšší tělesnou teplotu, ale co by vysvětlovalo ozon? Sundala si z pravé ruky ortotaktickou rukavici. Zpod krátce zastřižených nehtů vystoupily ostny chitínových polymerových vložek. Vsunula je do pomocného konektoru hlavního počítače svého roveru a napojila se na vstup a výstup signálů.

Jehličky nepatřily ke standardní výbavě inspektorů Komise kosmické kontroly. Ty její byly dalším z jejích tajemství, stejně jako jméno, kterým si říkala a které nikdo jiný neznal.

Prohledávání dat vnitřní sítě roveru jí trvalo zlomek sekundy, mnohem méně než vlastní zastaralé diagnostice stroje.

Vytáhla jehličky z konektoru, zasunula je a nasadila si ortotaktickou rukavici. Nepoškozenou přední nohou roveru opět připojila akustické spojení. Zvon Roveru 1 byl opět průhledný.

„Vidím vás teď líp,“ prohlásila. Byla to milosrdná lež. „Zdá se, že mám také problém, jiskření v kompresoru a promývače z nějakého důvodu nezvládají ozon. Tímto tempem se za dvacet minut otrávím. Myslím, že vás odsud raději vytáhnou a dám se na úprk.“

„Rovere 2, poslouchejte, prosím.“ Hlas pracovníka řízení provozu raketoplánu se naléhavě rozléhal v obou kabinách. Port Hesperus byl nyní přímo nad nimi, procházel stejnou zeměpisnou délkou jako plato Lakšmi. „Vaše vozidlo není v pořádku. Vyzýváme vás, abyste okamžitě opustila místo a vrátila se k raketoplánu. HDVM roboti dorazí za deset minut a pomohou Roveru 1.“

„Z vašich cestujících kape pot,“ řekla Sparta Jošimu.

„Přesně tak,“ přisvědčil. „HDVM roboti jsou dobří na to, aby pojídali skálu, a to je asi tak všechno.“

„Měli bychom raději hned začít,“ prohlásila Sparta.

„Všichni bychom měli snadnější život, kdybyste se držela pravidel,“ ozval se z rádia nedůtklivý hlas z Azurového draka.

„Potřebuji pomocnou ruku, Joši,“ řekla Sparta.

„A co třeba celou paži?“

Druhý cestující Roveru 1, vysoký muž s jemnými světlými vlasy a hustým obočím, až do této chvíle bez poznámek trpělivě naslouchal rozhovoru. „Možná na to není správná doba,“ ozval se ostýchavě, „ale kdyby mi někdo laskavě...“

„Nepleť se do toho, Mercku,“ obořil se na něj Forster. „Nahrazují chybějící končetinu jejího roveru jednou z našich.“

Forsterův odhad byl přesný. Sparta a Jošimitsu nasouvali dobrou přední pravou nohu z jejich rozdrčeného Roveru 1 do prázdného ložiska Spartina vozidla. Suché ložisko obsahovalo pouze řídicí spoje a nevyžadovalo mazání. Bylo navrženo právě pro takové nouzové transplantace končetin, jako byla tahle, při vysokých teplotách a v nejsušší představitelné atmosféře.

Oba piloti na sebe výtečně viděli, jako kdyby šlo o dvojici chirurgů, stojících po stranách operačního stolu. Avšak vnější pozorovatel by viděl dva rovery, dřepící hlavami u sebe jako párek slepých kudlanek nábožných. Jeden lesklý brouk, napůl rozdrčený, nervózně nabízel druhému kloubovou přední nohu, možná doufal, že si tím zachrání svoje životně důležité části...

„Dobrá, noha je připojena a pracuje. Vytáhni svůj zajišťovací kolík a já vás vyzvednu.“

„Kolík je venku.“

Oběť však byla nadarmo, protože kudlanka, která nyní měla dvě dobré přední nohy, je náhle natáhla, uchopila hlavu druhého brouka a zatáhla nahoru. Kulatá hlava druhého brouka se úplně oddělila.

„Mám vás,“ řekla Sparta.

Když Joši vytáhl zajišťovací kolík v podlaze kabiny, přerušil tím veškeré spojení s Roverem 1, s jeho zdroji energie, jeho vnějšími senzory a se systémy, dlouhodobě zajišťujícími životní podmínky v kabině. Jošimitsu byl nyní slepý, jeho skafandr pro umělou realitu byl k ničemu. Za pomoci recirkulačních filtrů by třem mužům v kabině normálně zbývalo šest hodin života, možná o něco více.

Sparta opatrně vycouvala z příkopu, který vyhloubila v hromadě sutí, kouli držela nahoře, dokud se nedostali ze sesuvu. Potom se otočila tak rychle, jak jen dokázala, a pádila směrem, odkud přišla. Muže, kteří přežili, držela před sebou jako vejce.

Spartino rozhodnutí nečekat bylo velmi prozíravé: o chvíli později se podloží opět roztřásl, tisíce tun kamene se zřítilo z útesu a zatarasilo kaňon za nimi. Sparta se ale ani neobtěžovala, aby Port Hesperu připomněla, že měla pravdu.

Náklad jí nevadil ve výhledu. Umělá realita se dá velmi snadno přizpůsobit, takže Sparta pouze naladila senzory, aby se dívaly skrz tlakovou kouli, kterou držela před sebou, a kolem ní. Ponechala si jakousi dvojitou expozici, něco jako stínový obraz či „ducha“, aby se ujistila o zdraví obyvatel kabiny.

Rachocení vzdálených blesků znělo jako rychlopalba z děla a pronásledovalo ji, když spěchala kanálem vedoucím v zákruzech mezi stěnami z hladkého kamene. Když k ní po několika sekundách dorazily vlny, otřásající podloží, létaly sice hustou atmosférou kolem ní kameny, avšak ústí kaňonu dosáhla bez úhony. Konečný úprk po pláni by již měl být snadný.

V polovině cesty k raketoplánu zachvátily podloží tak silné otřesy, až se terén zmítal jako plachta ve větru. Náhlý pohyb skály nahoru rover ochromil. Většinu síly zachytily jeho střední nohy, jedna se však ohnula. O okamžik později vytrhl náhlý porыв větru tlakovou kouli ze Spartina sevření.

Odhodila nepotřebnou prostřední nohu a běžela po vlnícím se terénu dopředu. Koule poskakovala před ní, přeskočila římsu, pak širokou lavici, spadla na další římsu. Sparta ji skokem zachytila. Přetočila ji do správné polohy a zklidnila.

Když opět připevňovala komunikační články, všimla si výtoku roztaveného lithia z praskliny v chladicích cívkách...

Zjistila, že její zadní levá noha je k ničemu. Odhodila ji přímo tam, kde stála.

Cestující v kabině leželi v kupě na podlaze za křeslem pilota. Na Merckových světlých vlasech byly skvrny jasné krve z řezné rány na čele. Forster vypadal značně znepokojeně, ale nebylo na něm vidět žádné poranění. Třel si bradu.

Jošimitsu byl připoután v křesle. Zdálo se, že zážitek ho nevyvedl z míry.

„Máte proražené cívky,“ řekla. „Zbývá možná deset minut, než vám vyteče chladivo. Připoutejte se, povleču vás k raketoplánu.“

Otřesený Merck se držel za krvácející hlavu, ale vzhlédl. „Je tohle opravdu podstatné?“

„Udělej to, Albersi, pokud se chceš zachránit!“ Forster se na něj osopil. Sundal si opasek z kombinézy a přivázal se jím k pilotovu křeslu.

Merck po chvílce nerozhodnosti učinil totéž. Oba cestující se tiskli k podlaze, když Sparta zdvihla kabinu, uchopila ji předními pažemi a pozpátku táhla přes erodovanou krajinu.

Rádiem vyslal stručný vzkaz Azurovému draku. Kosmická stanice už klouzala za obzor planety. Zpožděná odpověď obsahovala jen prosté potvrzení.

Sparta postupovala pomalu. Chyběly jí dvě nohy a musela držet kouli, aby se nepřevracela a ještě víc nerozdrtila chladicí cívky. Tažené vejce za sebou zanechávalo krvavou stopu, tenký jasný proud kovu, tryskající z proražené cívky. Kov vytékal rozpálený do ruda, ale potom na skále rychle chladnul do šplíchanců tekutého stříbra.

Sledováním rychlosti ztráty Sparta mohla s velkou přesností určit, kdy se objem lithia sníží natolik, že už chladicí systém nebude schopen odvádět atmosférické teplo. Až ten okamžik nastane, vnitřní teplota katastrofálně vzroste a za několik minut bude posádka upečena do černa.

„Jde nám to dobře. V pěti minutách budeme u raketoplánu,“ sdělila ztichlým mužům v kouli.

Zbývaly jim necelé dvě minuty, když za blízkým obzorem za sebou spatřila zavalitý raketoplán. Věděla, že to nestihne, určitě ne tímto loudavým tempem. Musela ještě přetáhnout kabinu přes lavici, která částečně blokovala vrata nákladového prostoru raketoplánu, zavřít vrata, vychladit hangár a snížit v něm tlak.

Sparta upadla do transu, který však přešel tak rychle, že by ho žádný pozorovatel nezaregistroval. Během několika milisekund její mozek navrhl a analyzoval šest možností a vybral tu nejlepší. Probrala se z transu a bez váhání podle svého rozhodnutí jednala.

Prudce se otočila a vytočila kouli před sebe. Zapřela se na zbývajících třech nohách a čtvrtou nohou kabinu od sebe prudce odstrčila. Kabina se valila k otevřenému hangáru jako mohutný fotbalový míč...

Bylo to pomalé, to Sparta věděla, ale stále ještě se to dalo stihnout. Silným svazkem rádiových vln dala čekajícímu raketoplánu povel zavřít vrata hangáru a zahájit nouzové chlazení a snižování tlaku. Chladicí cívky koule se roztřhly a zářící lithium se rozlilo po terénu, právě když koule přeskočila nízkou terénní vlnu a zapadla do ještě otevřeného jícnu raketoplánu. Vrata se okamžitě s prasknutím zavřela a z hangáru se vyvalil mohutný oblak páry, reakční produkt procesu, při němž nouzové chladivo tryskalo z nádrží raketoplánu do horké, suché atmosféry v nákladovém prostoru.

Raketoplán vypouštěl vysokotlakou páru ještě asi půl minuty poté, co se vrata hangáru zavřela. Sparta studovala scénu všemi smysly, které jí zůstaly. Zrak jí nebyl mnoho platný a signál radaru se odrazil od oblé kovové slupky tupého kužele. Měla sice rádiové spojení s automatickým systémem raketoplánu, ale ne s muži uvnitř kabiny. Jejím jediným zdrojem informací zůstal sonar. Pečlivě naslouchala bušení a sykotu, pískání a sténání pump, snažila se rozeznat, zda nedošlo k poškození některého ze životně důležitých systémů raketoplánu, zda jsou muži živí, při vědomí a schopni dostat se ze svého stísněného vězení.

Konečně zaslechla nezaměnitelný zvuk otevírání tlakového poklopu kabiny.

„Raketopláne, tady je Rover 2. Přepoj mě na pojítko, prosím.“

„Provedeno,“ odvětil hlas raketoplánu. „Joši, slyšíš mě?“

„Pan Jošimitsu je momentálně indisponován,“ odpověděl hluboký, drsný hlas s nezaměnitelným britským přízvukem. Profesor Forster stále pevně velel, ovládal alespoň sebe, když ne události. „Asi vás bude zajímat, že jsme všichni přežili bez vážného zranění.“

„To ráda slyším, profesore. Můžete teď se svými společníky opustit hangár, abych se mohla dostat na palubu, než mě zavalí další zemětřesení?“

„Uděláme to.“

Když se poklop jejího roveru otevřel do znovu natlakovaného nákladového prostoru raketoplánu, spatřila Sparta laskavou a trochu smutnou tvář Alberse Mercka, který na ni shora shlížel. „Jste v pořádku?“

„Je mi dobře,“ odpověděla. Pomohl jí protáhnout se úzkým hrdlem poklopu. Když stála vedle něj na lávce, prohlížela si jeho zkormoucenou tvář a všimla si zaschlé krve ve vlasech a zarudlé modřiny podél jedné lící kosti. „Je toho víc?“

„Kromě tohoto?“ Dotkl se dlouhými prsty temene hlavy a tváře. „Několik bolestivě naražených žeber, ale nic zlomeného, myslím. Pan Jošimitsu dopadl nejhůř. Má ošklivě vymknuté zápěstí. Obávám se, že jsem ho kopl. Nebo jsem možná na něho spadl.“

Sparta se rozhlédla po hangáru. Zbytky tlakové kabiny Roveru 1, popálené a zprohýbané, ležely pod podstavcem jeřábu, zabudovaného nahoře. Rover 2 stál na čtyřech nohách, ale byl rovněž zle pošramocen. Jeho reaktor měl snížen výkon na minimum, pumpy odsávaly louže nouzového chladiva zpět do nádrží.

„Parádní nepořádek. Škoda, že jsme nemohli zachránit nic z vašich vykopávek.“

„Nemáme samozřejmě žádné fyzické artefakty,“ poznamenal Merck, „máme však chemické analýzy a holografické záznamy, uložené v počítačích roveru. Je toho dost, aby nás to pořádně zaměstnalo.“

„Pomůžete mi s upevněním těchto strojů? Budu se cítit bezpečněji, až budeme zase na oběžné dráze.“

Za několik minut se vyšplhali na letovou palubu raketoplánu. Jošimitsu ležel v urychlovacím lehátku s levou paží v závěsné pásce. Forster se skláněl nad poraněným pilotem a zručně mu obvazem přitahoval ruku k hrudi.

„Je ti dobře, Joši?“

„Jsem trochu otřesený,“ zubil se. Dlouhé černé vlasy mu visely do očí. „Ohrnoval jsem nos nad příběhy, které vyprávějí o tvém štěstí, Ellen. Teď už nebudu.“

Forster se napřímil a prohlížel si ji. „Nezdá se mi, že inspektorka patří k těm, kteří spoléhají na štěstí.“

„Pouze tehdy, když všechno ostatní zklame,“ odpověděla Sparta. „Řekla bych, že jsme všichni měli štěstí.“

„Proč poslali vás a ne někoho z normálních pilotů?“ zeptal se Forster.

„Protože jsem na tom trvala,“ řekla. „Vaše expedice bude dlužit Azurovému draku za tuto cestu s pilotovaným raketoplánem hromadu peněz. Domnívají se, že to nemůžete zaplatit. Mysleli si, že by bylo levnější, kdyby vás vyhrabali HDVM roboti a přivezl vás raketoplán bez lidské posádky.“

„Budete si s nimi muset ostře promluvit. Naše výdaje garantuje Výbor pro kulturní dědictví, nemluvě o správci Hesperského muzea...“

„Nedohadovala jsem se s nimi,“ přerušila jej Sparta. „Citovala jsem jen meziplanetární zákony.“

„Chápu. Ale proč jste tady vy, inspektorko? Chci říct, že vaše práce je přece vyšetřování, že ano?“

„Kromě mnoha dalších zdvořilostí vůči vaší expedici vám Azurový drak věnoval služby pana Jošimitsu, jednoho z nejlepších pilotů raketoplánu. Tyhle staré rovery umí ovládat jenom dva další lidé a nikdo z nich nebyl pro tuto cestu k dispozici.“

„Chceš asi říct, že se nikdo nepřihlásil dobrovolně,“ řekl tiše Jošimitsu. „A šéfové jim to nechtěli nařídit.“

„Gomen nasaj, Jošimitsu-san.“ Sparta sklonila hlavu v úkloně, vyjadřující respekt. Jošimitsu, připoutaný k lehátku, přitiskl hlavu ke klíční kosti, snažil se odpovědět stejně.

„Chápu.“ Forster byl již chvíli zticha, přemýšlel. „A kdy jste prošla výcvikem pro používání těchto speciálních vozidel?“

„Proboha, Forstere, přestaň tu ženu vyslyšet,“ řekl Merck, obličej zruřovělý rozpaky. „Právě nám zachránila život.“

„Jsem si toho dobře vědom,“ odsekl Forster. „A jsem za to vskutku vděčný. Chci prostě jenom pochopit, co se tady děje. To je vše.“

„Mám... pro tyhle věci nadání,“ odpověděla Sparta.

„Měli bychom si nechat diskusi na později,“ navrhl Jošimitsu. „Čas ke startu se rychle blíží.“

O půl hodiny později raketoplán s nosem ve tvaru střely vystartoval z povrchu Venuše, svižně vyšplhal do oblak, prorážel si cestu poryvy hurikánu provázejícího déšť kyseliny sírové, zažehával svým průchodem šípy blesku, postupoval stále vzhůru řídnoucími vrstvami smogu oxidu siřičitého, až se nakonec dostal do čistého kosmického prostoru a přiblížil se k lesklým prstencům a zelení zářící kouli Port Hesperu s jeho zahradami.

4

Přišlo to jako vír z temnoty, kolo stínu, ne oheň, a hlasy.

Mohla být největší z nás...

Vzpírá se naší autoritě...

Williame, je ještě dítě...

Vzpírat se nám znamená vzpírat se Znalosti...

Jak se kolo otáčelo, hlasy se od sebe odrážely, až se změnily ve vytí. Spartě se zuřivě rozbušilo srdce, otřásalo jí žebra i

matrací, na které ležela.

Tvář měla zabořenou do polštáře. Otevřela oči. Nozdry jí naplnil podivný pach, výrazná rostlinná vůně přecházející v kyselou, měnící se v pach, jaký vydávají kočky.

Kousky černé křivky, kousky černého řezu, kousky černé skvrny, pohybující se a proměňující... tygr postupující vysokou trávou...

Plná hrůzy se posadila a otevřela ústa, aby vykřikla, potom však výkřik potlačila. Kůži měla potem slizkou. Srdce jí dutě bušilo jako pumpa, která běží naprázdno.

Ovládla dýchání, tep se jí zpomalil. Její pravé oko přestalo neustále měnit ohniskovou vzdálenost a rychle se otáčející kolo se zhroutilo. Potom se vytratil i kyselý zápach a zůstaly jen důvěrně známé pachy její kajuty. Nezaměnitelný pach kosmické stanice, směs pachů antikorozních nátěrů, mazacích olejů a lidského potu, přehlušovala vůně voskovek. Voskovka vydává vůni pouze v noci. Popínává voskovka se ve složitých spirálách vinula po stropě nad Spartou, byl to výsledek pěstování rostlin do různých tvarů ve stavu bez tíže, kterým se Port Hesperus proslavil. Květinu vypěstovali v mikrogravitaci pod neustále se pohybujícím, naprogramovaným zdrojem světla.

Ve Spartině kajutě v prstenci A vážila popínává rostlina i Sparta přibližně stejně jako na Zemi. Srdce Port Hesperu tvořily nádherné zahrady, ale zbytek kosmické stanice byl přitažlivý asi jako bitevní loď. V hlavním prstenci A, na stěně koule se zahradami, obrácené ke hvězdám, bydlela většina pracovníků údržby stanice, přístavu, řízení meziplanetárního leteckého provozu a dalšího personálu služeb. Sparta byla dočasně ubytována v části ubytovny policistů, vyhrazené pro důstojníky, kteří přijeli jako hosté. Nedojde-li k další nehodě, jako byla například ta, která ji zavedla na povrch Venuše, bude to její poslední noc v neradostném pokoji z oceli a plastu.

Jakmile si uvědomila tohle, uvědomila si i další věc, na kterou v uplynulých měsících často myslela. Postrádala Blaka Redfielda, postrádala jej natolik, až to hraničilo s posedlostí, postrádala ho o to více, že se tak dlouho neozval. A potom ten nanicovatý, škádlivý vzkaz, nepodepsaný a neobsahující ani náznak nějaké náklonnosti: „Pojďme si opět hrát na schovávanou...“

Unavená, ale bez sebemenší naděje na spánek odhodila zmuchlané prostěradlo a šla doprostřed zatemněného pokoje.

Něco se muselo stát, ta noční můra přece nepřišla jen tak, sama od sebe. Na okamžik se zastavila a naslouchala...

Vibrace ocelových stěn přenášely elektrický brum, kovový pískot, zvuky hydrauliky a proudění vzduchu v klimatizačních systémech otáčející se stanice. Spartin sluch však tyto zvuky snadno odfiltroval a vytáhl z nich lidský kašel, nárek a smích, hlasy silící při stíznosti nebo nadšení. Život Port Hesperu šel v normálních kolejkách. Většina dělníků ubytovaných ve Spartině sektoru tvrdě spala, jejich denní směna začne až za tři hodiny. Ostatní pracovali s takovou účinností jako vždy.

Blízko nad její hlavou pracovníci řízení leteckého provozu kosmických plavidel sledovali dráhy stovek malých plavidel a automatických satelitů, které se hemžily v okolním prostoru. Poblíž však bylo pouze jedno meziplanetární plavidlo, kutr Komise kosmické kontroly, s plánovaným přiletem k radiacnímu perimetru za šest hodin. Kutr přivážel náhradu za Spartu a na jeho palubě se ona sama vydá na cestu zpět k Zemi.

Dva kilometry odtud, na druhém konci stanice, který vždy směřoval přímo dolů ke středu Venuše, se Důlní společnost Ištar a Důlní společnost vzájemné prosperity Azurového draka jako obvykle pilně věnovaly obchodu. Soupeřící společnosti tvořily ekonomickou základnu stanice, důvod pro její existenci. Čtyřicet hodin denně odesílaly a přijímaly velké raketoplány s rudou a naváděly roje kovových brouků, kteří pátrali na povrchu Venuše po vzácných kovech.

Sparta stále naslouchala...

V chodbě blízko své kajuty neslyšela nikoho. Přeladila svoje vnímání z vizuální oblasti na infračervenou a propátrala temnotu nízkého apartmá. Neviděla nic kromě zářících obvodů ve stěnách. V poslední hodině tudy neprošlo nic živého. Ani její chemické smysly nepodávaly zprávu o ničem vymykajícím se normálu.

Snažila se uvolnit. Nehrozilo jí nebezpečí. Neprobudilo ji nic vnějšího, nic vnějšího nevyvolalo její sen. Jen další úlomek její zničené a ponořené paměti odpadl a vyplul na povrch.

Znaky... Pruhy tygra ve snu byly vytvořeny ze znaků. Kdysi, ne tak dávno, snila o znacích, nedokázala si však vzpomenout, kde se jí to zdálo, ani co to bylo.

Přistoupila k jedinému velkému oknu v pokoji. Těžká ocelová okenice vypadala dosti starobyle a ovládala se ruční klikou. Sparta ji pomalu vytočila. Když se žaluzie složily na sebe, zaplavilo kajutu světlo Venuše. Z okna byla vidět koule zelených zahrad, tyčící se ke hvězdám a končící v umělém obzoru, vzdáleném asi kilometr.

Jak se Sparta dívala na maličký svět ze skla a oceli, pocítila, že bolest hlavy, která ji v posledních týdnech trýznila, opět začíná. Zasadila palce do koutů čelisti a sáhla si za krk, masírovala si špičkami prstů zadní část lebky. Trochu to pomohlo. Šla ke skříni a začala se oblékat.

Natáhla na sebe hladké černé kalhoty, které jí obepínaly nohy a dávaly jim vzhled vysoustružené umělé hmoty.

Uzavřela jejich kotníkové rozparky přes žebrované černé boty. Hořejšek byl těsný a vysoký, vyrobený z páskovaného černého vinylu. Nosila své šaty jako brnění.

Pohlédla na obrazovku na stěně. Dálkové ovládání leželo na nočním stolku dva metry od ní. Sparta natáhla paže a zakřivila ruce do starobylého symbolu žehnání. Nešlo však o žádné žehnání: pod srdcem se jí probudily k životu struktury, zabudované do její bránice. Podivnou pavučinou keramických „drátů“, kterou měla obtočenou kolem kostí, začal procházet elektrický proud. V břichu ucítila žár a obrazovka na stěně se rozjasnila.

Dobrý trik, jak přivádět věci k činnosti na dálku. Učila se však dosahovat toho ještě snadněji. S pažemi ještě zvednutými zaměřila další tichý signál vůle na obrazovku. Obraz poskočil dopředu a potom se ustálil. Sparta spustila paže. Na obrazovce běžely ze záznamu záběry, které přinesli z povrchu Venuše Forster a Merck, jedny z těch nejlepších. Film připomínal snímky z průzkumného letadla, letícího v malé výšce, přelétajícího nad řadami tanků nebo snad

továrních budov, složitých struktur s konstantní výškou nad rovinou. Sparta poslouchala komentář, koutkem oka pozorovala film a představovala si, že jej přehrávají pilotům bombardérů, kteří v hangáru dostávají poslední pokyny před letem. Působilo to osvětlení zaznamenaného obrazu, silné světlo zespodu, které podvedlo mozek a ten pak zaměnil hloubku za výšku a chybně si vyložil měřítka. Sloupce a řady byly nápisy, sledované širokoúhlým objektivem; množství řádků znaků, vyrytých hluboko do kovové desky. Z obrazovky hřměl hlas neviditelné osoby, hlas profesora Forstera, plný sarkasmu. Profesor přednášel fakta, s nimiž je nutno se vyrovnat. „Myslím, že můj kolega profesor Merck připustí, že ve všech příkladech, nalezených v tomto místě, jsme nyní nepochybně určili směr písma: nikoli přesně zleva doprava, jak tvrdil Birbor na základě fragmentu z Marsu, nikoli přesně zprava doleva, jak tvrdil Suali z důvodů známých jen jemu, a dokonce ani (nepochybuji, že mnozí z vás právě skokem dospěli k tomuto závěru) oboustranně, jak vůl orá, tam a zpět. Není to ani jeden z výše uvedených směrů. Odváží se někdo odhadnout, o jaký směr jde?“

Mimo záběr kamery se ozývalo nervózní šustění. Neviditelní diváci, ne piloti bombardérů, ale reportéři sdělovacích prostředků, se shromáždili, aby sledovali snímky v pohodlí haly Port Hesperu. Sparta tam rovněž byla, zajímala se stejně jako ostatní o pohled na to, co pomohla zachránit. Kdosi řekl: „Nahoru a dolů?“

Forster odpověděl se sžíravou ironií: „Pokud dokážete nalézt v kterémkoliv z těchto textů nebo na marťanské plakety jakékoliv tři znaky, které jsou svisle v zákrytu, mladý muži, uvedete do zmatku celou generaci vědců.“ Ozval se nervózní smích, avšak Forster ho umlčel. „Žádné další návrhy? Podívejte se znovu, lidé.“

Sparta pohlédla na obrazovku, když sahala pro sako. Obraz zaznamenala dálkově řízená sonda, ovládaná z rovem archeology. Nízko letící kamera se otáčela a klesala, přejížděla po sloupcích znaků. Sparta to poznala okamžitě, když poprvé sledovala záznam písma se měnilo po sloupcích...

„Směr písma ve všech těchto rytinách se mění po sloupcích – v levém sloupci jdou znaky vždy zleva doprava, v pravém vždy zprava doleva,“ říkal Forster. „Co však je zajímavější, protilehlé sloupce obsahují naprosto identické texty. Někteří z vás to mohou považovat za nešťastné, protože nám to nechává k práci pouze polovinu jedinečného textu. Pohledme však na to z té lepší stránky. Nadbytek je zábranou proti chybě a pomůže nám zaplnit prázdná místa.“

Sparta si zapjala uzávěr lesklého bílého saka, širokého v ramenou a těsného v pase. Jeho vysoký límec jí chránil zadní část krku. Vytáhla zásuvku a začala skládat zbytek šatstva do látkového vaku. Bude trvat ještě šest hodin, než kutr zakotví v přístavu, potom několik dalších hodin na závěrečný pohovor, a bude moci dát Venuši sbohem. Bude připravena a bude čekat.

Balení mělo být snadné, avšak její úzkostlivá povaha jí to ztěžovala. Cestovala nalehko, měla pouze malý vak z umělého plátna, a do něj se šaty obtížně skládaly. A protože si přesně pamatovala každý svůj dřívější neúspěch při balení, každý výsledný šeredný fald, strávila pět minut skládáním části oděvu, kterou by jiná pečlivá osoba složila za minutu.

Za ní se záběr přenesl na Forstera na pódiu v přednáškové síni. Žluté světlo slabé žárovky na řečnickém pultu dávalo jeho tváři s licousy hrozný výraz. „Teď bych rád nastínil, co o systému znaků kultury X odhalila statistická analýza nejnovějších nálezů.“

Sparta se soustředila na balení. Pamatovala si Forsterovu řeč naprosto přesně. Statistická analýza nerozluštěných textů – kolik znaků a kombinací znaků se objevuje jak často a v jakém kontextu – byla už od devatenáctého století sice přesnou, ale pracnou vědou. Od vynálezu elektronických počítačů v polovině dvacátého století se stala přesnější a méně pracnou. Nyní, na konci jedenadvacátého století, byly přístroje tak výkonné a algoritmy tak přesné a rychlé, že statistickou analýzu bylo možno provést ihned, jakmile byly texty vyzdvíženy z kamení a písku, kde ležely ukryty po mnoho tisíciletí.

„Ten, kdo vyryl tyto desky, používal dvačtyřicet rozličných znaků. Je to o tři více, než bylo známo z mariánského fragmentu. Za okamžik přednese profesor Merck svou interpretaci dat. Já nyní řeknu, že jsem přesvědčen, že čtyřicet z těchto znaků jsou písmena abecedy, která představují zvuky. Ze zbývajících osmnácti alespoň třináct jsou prosté číslovky. Samozřejmě není možné určit, zda některé z abecedních znaků odpovídají ‚samohláskám‘ nebo ‚souhláskám‘, jak my chápeme tyto termíny, protože nikdo nedokáže zodpovědně odhadnout anatomii orgánů řeči u tvorů, kteří tento text zaznamenali.“

Abeceda? Systém číslovek? Statistická analýza mohla odhalit mnoho věcí, ale sama o sobě nemohla odhalit existenci abecedy. Forster se pohyboval v oblasti víry.

„Závěrem mi dovoluete poznamenat, že charakter místa nálezu zůstává záhadou. Strávili jsme tam pouze několik hodin, ale to stačilo, abychom viděli, že jeskynní soustava je rozsáhlá a nepochybně umělého původu. Tvorové, kteří ji vybudovali, ji zaplnili stovkami předmětů. Mnohé z těchto předmětů jsou rekonstrukce, nebo možná bezvadně zachovalé vzorky nebo mumie zvířat, která, jak jste viděli, jsou pro nás naprosto cizí. Sběratelé však nezanechali žádné zobrazení sebe samých, žádné malby, sochy nebo jiné záznamy. Určitě žádné, které bychom jako takové rozeznali.“ Forster se chvíli přehraboval ve svých poznámkách, pak se náhle otočil. „Nyní přednese své názory můj znamenitý kolega, profesor Merck.“

Merckova příjemná tvář s mírně nepřítomným výrazem vystřídala na obrazovce Forsterovu. Spartě se Merck líbil, zdálo se jí mnohem méně sobecký než nedůtklivý malý Forster. Avšak pro muže tak vysokého jako Merck je snadnější být zdvořilý; nemusí se tolik namáhat, aby se prosadil.

Přestože Merck působil tak neprůbojným a nerozhodným dojmem, byly jeho názory na texty tak zvané kultury X pevné: znaky nejsou abecední, jsou ideografické, přestože některé z nich mají pravděpodobně i význam slabik. Merck rozsáhle psal o pravděpodobném významu znaků a dokonce se pokusil o částečnou analýzu obsahu (sdělovací prostředky to okamžitě označily za „překlad“) marťanské plakety, která se stala předmětem mnoha sporů. Avšak nezávisle na tom, jak hlasitě malá komunita xenoarcheologů odmítala Merckovu analýzu obsahu, většina odborníků s ním souhlasila v otázce podstaty znaků: považovala je za ideogramy.

Nic z těchto záležitostí Spartu příliš nezajímalo. Proč se jí však zdálo o znacích? Pravděpodobně proto, že riskovala

život, aby je zachránila. Vysvětlení mohlo být docela dobře takto jednoduché.

Zamračila se na obrazovku, zvedla paže a vyslala obrazovce signál, aby se zatemnila, vymazala Merckův obraz. Dalších deset minut balila svoje věci. Když se nakonec přesvědčila, že lépe už to nedokáže, zapnula látkové uzávěry vaku. Transfokátorem v pravém oku zaostřila na mikromechanické články uzávěru, miniaturizovaný zip vyrobený z polymerových řetězců, produkovaných mikrobi.

Každý háček a očko představovalo černý klikyhák: spojeny tvořily uzávěr, skrytý význam. Nespojeny se otevíraly na... nač? Na prádelní archeologii, svědectví o jejím životním stylu. V tomto výkopu se nalézaly důkazy jen skrovné, životní styl nevýrazný.

Napadla ji podivná myšlenka. Začala mít pocit, že se jí o cizích znacích zdálo ještě dříve, než je spatřila. A ještě podivnější bylo zcela iracionální přesvědčení, že ví, jak písmena té mimozemské abecedy vyslovovat; jen kdyby si dokázala vyvolat její zvuky do vědomí...

O osm hodin později Sparta dorazila do bezpečnostní přechodové komory. Rozezněly se varovné sirény, oznamující odlet. Pohledu na široká vrata komory z černého skla dominovala lesklá příd' kutru.

Pouhý tucet elegantních bílých lodí, označených modrým pásem a zlatou hvězdou Komise kosmické kontroly, zajišťoval spojení řídicích orgánů Země s izolovaným osídlením planet, měsíců, asteroidů a kosmických stanic. Kutry, poháněné fúzními hořáky, odlétaly, když musely, tam, kam musely, a s takovým zrychlením, jakého musely dosáhnout, aby se tam dostaly. Každé vysunuté stanoviště Komise kosmické kontroly skladovalo v objemných nádržích palivo ve formě zmrzlého lithia a deuteria. Kutr mohl startovat k další cestě ihned po doplnění nádrží pohonnou směsí.

Kutr, který přivezl na Port Hesperus náhradu, se ihned vracel na Zemi. Čtyři hodiny poté, co jemně vklouzl do přístavní kóje v sektoru Port Hesperu s vysokým stupněm bezpečnostních opatření, již bylo skončeno nakládání materiálu na zpáteční cestu.

Sparta měla jen několik minut na rozloučení s jediným přítelem, kterého během pobytu získala. Vznášeli se v přechodové komoře v mikrogravitaci. „Budeš mi chybět, Víktore.“

„Totéž jsi říkala naposledy,“ kysele odpověděl vysoký světlovlasý Slovan. „Než tě chytilo pojítko.“

„Pro případ, že by to někdo zase zkoušel, jsem si pojítko vyndala. Tentokrát se odsud opravdu dostanu.“

„Kdybys náhodou navštívila Leningrad...“

„Pošlu ti holografický pohled. Je ale pravděpodobnější, že mě pošlou do doků v Newarku.“

„Ušetří mě své falešné skromnosti.“

„Jsi tvrdý polda, Probodo.“

Vystrčil svou hranatou ruku a ona mu nabídla ke stisku jemnou, silnou dlaň. „Jestli se neozveš, budu vědět, že jsi lokajský přísluhovač kapitalistů a imperialistů, jak jsem si vždycky myslel,“ zamumlal.

Stále ho držela za ruku, přitáhla jej k sobě a něžně objala. „Budeš mi chybět...“ pečlivě odměřovala náklonnost a opatrnost, „ty ateistický totalitární komunista.“ Náhle ho pustila a odplula. „Nenech se od Kitamuki moc pérovat.“

„Myslím, že bude opravdovou zadřenou třískou v žopě. Byla si jistá, že to dotáhne na kapitánku.“

„Ten nový chlápek vypadá schopně. Udrži ji na uzdě.“ Sparta viděla, že krčí rameny. „Promiň, mluvím o práci.“

Siréna vyzývající k odletu opět zakvílela.

„Vypadni odsud,“ řekl Probodo.

Přikývla, otočila se a skočila k trubici vedoucí z přechodové komory.

Ještě než zmizela v dlouhém průchodu, Probodo za ní zavolal: „A popřej ode mne všechno nejlepší našemu příteli Blakovi.“

Tázavě se přes rameno ohlédl. Byly její city k Blakovi skutečně tak průhledné?

2. ČÁST

TAJEMSTVÍ STARÝCH NÁRODŮ

5

V Paříži, o čtyři měsíce dříve, laskalo teplé světlo zešikmeným tabulovým sklem okna s mosazným rámem zažloutlé papyrové fragmenty. Egyptský svitek, rozložený na hnědém sametu, byl ve špatném stavu, měl roztržené okraje a zubaté trhliny, ale písmo, namalované přes něj lesklým černým a vínově červeným inkoustem, plynulo s kaligrafickým půvabem. Okraje svitku zdobily miniatury hudebníků a nahých tanečnic, současně stylizovaných i plných života.

Rukou psaná kartička, přišpendlená k sametu, identifikovala rukopis jako variantu Písně harfeníka z doby XII. dynastie: „Život je krátký, ó, překrásná Nefer. Nevzpírej se, užijme prchavou chvíli...“ Papyrus nepatřil k nejvzácnějším, nebyl dostatečně neobvyklý pro muzeum, ale byl určitě dost zvláštní, aby odpovídal vysoké ceně, kterou prodejce požadoval.

Bylo tedy podivné, že muž, který jej sklem výkladu tak zaujatě studoval, nepatřil ani k přepychově oděným turistům, ani k obchodníkům v hedvábných šatech, procházejícím se za krásného letního večera touto ulicí, plnou galerií a uměleckých salonů. Nepatřil ale ani k vyzáblým, hladově vyhlížejícím studentům z blízkých technických škol a ze vzdálenější Sorbony; byl dokonce hladovější než oni.

Pod vysokými licními kostmi euroasijského obličejce, který kdysi musel být hezký, měl vpadlé tváře, bradu pokrytou tmavým chmýřím a černé vlasy s kaštanovým nádechem, lesknoucí se mastnotou. Vlasy měly podivnou délku, rozhodně ne dostatečnou na cop, který muži vyrážel na zadní části špinavého krku. Košili měl potrhanou a kalhoty z umělé hmoty příliš těsné a příliš krátké, víc špatně nalepených záplat než původní látky, s dírami na nesprávných místech. Groteskní postava, houpající se na podpatcích vysokých bot, vychrtlý pas stažený odřezkem žluté neoprénové hadice, připomínala chátrajícího šaška.

Majitel Librairie de l'Egypte však nevypadal příliš pobaveně. Několikrát vzhledl od kousků kamene a svitků, od vitrin se skaraby a amulety, a vždy viděl oči hladovějícího muže, jak na něj zírají, zatímco dobře oblečení muži a ženy, potenciální zákazníci, s távavým výrazem ve tváři příliš rychle měli otevřené dveře obchodu. A to se dělo v této době každý večer už tři dny. Majitel obchodu se rozhodl, že už toho bylo dost.

„Pokračuj v cestě,“ řekl. „Běž, běž.“

Vandrák se ostentativně rozhlédl. „To je tvůj chodník, mon cher?“

„Tady nemůžeš sedět. No tak, hni sebou. Rychle, rychle.“

„Trou de balle, toi.“ Opět se dal do klidného prohlížení papyru.

Majitelův výrazný obličej zrudl; zaťal pěsti. Nepochyboval, že by rychlým úderem hřbetem ruky dokázal srazit chlapíka z jeho směšně vysokých podpatků, ale posměšný výraz na vandrákově tváři ho přiměl k zamyšlení. Proč riskovat žalobu? V pěti minutách naženou policajti tenhle typ do pracovního útulku a nebudou se s ním vůbec bavit.

Rázně se otočil, vešel do obchodu a zavřel za sebou dveře. Zvedl ruku k pojítku ve svém uchu.

Vandrák ho pozoroval a šklebil se. Potom tmavýma očima úkosem pohlédl na ženu, která sledovala celý výstup z rohu rue Bonaparte. Sledovala jeho představení už dva dny, i se svým přítelem, dlouhovlasým chlapíkem v černém umělohmotném saku, který vypadal, jako by se cítil doma spíše v zápasnickém ringu.

Večerní promenádující dav zaplnil úzkou rue Jacob od chodníku k chodníku. Kromě občasného zaskučení houkačky elektrického mopedu nerušil žádný hluk vozidel tiché zvatlání, takže bylo dobře slyšet ječení sirény policejního vozu, když byl ještě za rohem, blok daleko, a vynucoval si průjezd. Uvnitř Librairie de l'Egypte majitel oddálil ruku od ucha a obdařil vandráka opovrhlivým pohledem.

Vandrákova rukávu se dotkla čísi ruka. Odstrčil ji a klopýtl dozadu, tvář zkřivenou v úšklebku. „Nedotýkejte se mě.“

„Nelekej se. Všechno je v pořádku.“ Byla to ta žena. Zblízka dělala svou výškou docela dojem. Opálenou tvář měla kulatou, s vysokými slovanskými lícními kostmi a s šedýma mandlovýma očima pod obočím tak jemným, že bylo skoro neviditelné. Světlé, téměř bílé vlasy, rovné a nesvázané, jí sahaly až k pasu bílých bavlněných šatů. Byla svalnatá, nohatá, s dravci krásou zdůrazněnou rty, které vypadaly jako opuchlé od neustálého sání lehce vyčnívajících řezáků.

„Můžeme ti pomoci.“

„Nepotřebuju vaši.“

„Už jsou skoro tady.“ Ukázala kulatou bradou na modré světlo, odrážející se od štukových zdí ulice a okenic. Policejní siréna se opět rozezněla, už blízko, netrpělivě pobízela dav. „Můžeme ti pomoci lépe než oni.“

„Jo? Jak?“

„Máme vše, abychom to dali,“ odpověděla. Měla nízko posazený hlas. Mluvila naléhavě a důvěrně, pouze k němu.

„Jídlo, ubytování, přátele, jestli je chceš, a další věci. Nemusíš mít strach.“

Dotkla se jeho rukávu, uchopila špinavou látku bezbarvými konečky prstů. Jemně zatáhla a on nemotorně udělal krok vpřed.

„Nenech se zavřít,“ řekla. „Měl bys být svobodný.“

„Kam jdeme?“

Její společník až dosud jenom bezvýrazně přihlížel. Teď řekl: „Za mnou. Držte se blízko.“

Otočili se a vtačili se do přečpané ulice. Mužrazil cestu a žena ho následovala, držela vandrákovu ruku v těsném sevření. Jak ho vedla, prsty až překvapivě silně svírala jeho loket.

Jakmile policejní auto zastavilo před Librairie de l'Egypte, okamžitě je obklopili zvědaví čumilové. Mezitím o půl bloku dále uprchlík a jeho zachránci vklouzli z rue Bonaparte do dvora a spěchali po dláždění k černě nalakovaným dveřím. Mosazná tabulka označovala kanceláře Nakladatelství Lequeu. Muždveře otevřel a všichni rychle vešli dovnitř.

Úzká hala byla vydlážděna šedým mramorem. Napravo byly vysoké dvoukřídle dveře, pevně zavřené. Na jednom křídle byl malý mosazný rámeček s vyrytým štítkem: „Société des Athanasians.“ Nalevo se vinulo bortící se schodiště kolem šachty výtahu, jehož kabina byla otevřena. Nastoupili, zavřeli mříž a mlčky stáli, zatímco dvě stě let stará kabina stoupala. Při průjezdu každým podlažím tiše zpívala, vrzání jejích elektrických kontaktů znělo jako vrkání holubice.

„Kam to jedeme?“ podrážděně vyzvídal vandrák.

„Jedeme se zaregistrovat,“ odpověděla žena. „Potom ti dáme něco k jídlu.“

„Raději bych se něčeho napil,“ poznamenal.

„To nám nevadí. Ale nejdříve tě nakrmíme.“

Zastavili v nejvyšším patře. Muž v černém saku otevřel mříž a nechal oba další vystoupit. Potom výtah zavřel a odjel v něm dolů. Jeho práce zjevně skončila.

Žena vedla svého svěřence k otevřeným dveřím na konci chodby. Vstoupili do kanceláře s vysokým stropem a se stěnami, lemovanými plnými knihovnamy. Vysoká okna vedla na balkon. Krajkové záclony půvabně rámovaly pohled na věž kostela Saint Germain des Pres.

„Ach, tady je náš učenec.“ Na rohu empírového stolu pohodlně seděl muž a pohupoval si vyleštěnou botou na noze v manšestrových kalhotách. Kolem padesátky, opálený, v elegantní bílé úpletové košili. „Jápak se jmenuje?“

Žena odpověděla: „Obávám se, že jsme neměli čas seznámit se.“

Vandrák na muže civěl. „Vy mi říkáte učenec?“

„Jste přece student egyptských starožitností, vidíte? Studoval jste ty ubohé předměty ve výloze obchodu našeho přítele pana Bovineta už několik dnů.“

Vandrák zamrkal. Na jeho tváři se objevil zmatený výraz, už se netvářil tak nepřátelsky. „Něco na nich je,“ zamumlal.

„Třeba k vám promlouvají.“

„Neumím to písmo číst.“

„Ale chtěl byste,“ řekl starší muž a potvrdil tak, co nebylo vyřčeno. „Protože věříte, že je v nich skryto nějaké tajemství,

kteře by vám mohlo zachránit život, osvobodit vás.“

Vandrákův výraz ztvrdl. „Co o tom víte? Vůbec mě neznáte.“

„No...“ Muž nasadil velice svůdný a velice chladný úsměv. „Máte samozřejmě pravdu,“ natáhl se přes stůl a dotkl se klíčů kartotéky, „neznám vaše jméno. Ale pokud vás máme najmout, budeme je potřebovat, že ano?“

Vandrák na něj podezíravě civěl. Žena, která stále ještě svírala jeho paži, se k němu naklonila a povzbuzovala ho: „Já jsem Catherine. Tohle je monsieur Lequeu. Jak se jmenuješ ty?“

„Já jsem Guy,“ vyhrklo z něj.

„Nedělej si starosti, Guyi,“ řekl Lequeu. „Všechno bude dobré.“

Jako rybáři lidí byli Lequeu a Athanasijci velice vybíraví. Nezajímali se o nikoho nad třicet, o nikoho vážně nemocného a o nikoho, kdo natolik propadl drogám nebo alkoholu, že u něj již mohlo dojít k poškození orgánů. Vůbec jim nezáleželo na kajicnosti a už vůbec ne na potřebnosti. Athanasijci nevyhledávali nové přívržence, jako když rybář loví ryby, spíše jako když farmář nakupuje telata. Kdyby bylo Blakovo zanedbané přestrojení příliš dokonalé, mohli by ho úplně minout, protože monsieur Bovinet z Librairie de l’Egypte by se možná neobtěžoval upozornit Lequeua, než zavolal policii. Tento krok měl přimět Blaka k rychlému rozhodnutí – to si Athanasijci alespoň mysleli.

Když „Guye“ jeho zachránci nakrmili, dali mu sklenici docela dobrého červeného vína a ubytovali ho v suterénní místnosti s vápencovými stěnami. Hned potom ho doprovodili do blízkého zdravotního střediska, kde podstoupil velmi podrobné vyšetření. Laboranti se k Blakovi chovali s tou zvláštní pařížskou povýšeností, na niž si musel zvykat pokaždé, kdy navštívil Paříž, brzy ho však prohlásili za prvotřídní materiál.

A potom přišly dlouhé dny, kdy byl hýčkaným hostem Athanasijců a které strávil seznamováním s personálem a s kolegy – spolubydlícími, označovanými také jako „hosté“. V suterénní ubytovně žilo pět dalších hostů, dvě ženy a tři muži. Jeden tam byl už šest týdnů, jeden pouze pár dnů. Blake pochopil, že suterén je pouze provizorium. Po jisté době se člověk dostane k vážnějším záležitostem, nebo jde zpátky na ulici.

V suterénu s nízkým stropem měl každý host oddělenou kabinku. Na jednom konci úzké chodby byl sprchový kout a záchod, na druhém konci kuchyňka a prádelna. Hostům nabídli, že mohou dobrovolně pomáhat při práci. Blake zpočátku odmítl. Chtěl vidět, co se stane, když se nebude snažit zavděčit se. Zdálo se ale, že to nikomu nevadí. Začátkem druhého týdne se tedy zapojil do práce v prádelně. Bylo to přijato jako zcela normální a jediným oceněním bylo prosté poděkování.

Jídlo se podávalo ve velké místnosti v přízemí, z níž vedla okna na dvůr. Strava byla dobrá a prostá: zelenina, chléb, ryby, vejce a příležitostně i maso. Lidé, kteří chodili za prací do dalších budov kolem dvora, se tak mohli nahlédnutím dovnitř přesvědčit, že Athanasijci se věnují své hlavní činnosti, totiž podávání jídla hladovým.

Každé ráno a odpoledne, když se odklidilo nádobí, probíhaly ve stejné místnosti „diskuse“, vedené členy personálu.

Trochu se podobaly sezením skupinové psychoterapie, ale oficiálně bylo jejich jediným cílem dát hostům možnost, aby se navzájem poznali. Blaka nenutili říci o sobě víc, než sám chtěl.

Catherine se v prvních dnech od Blaka nikdy moc nevzdálila, přestože přívětivý Lequeu mu zmizel z očí. Blake ale poznal už tři další příslušníky personálu. Velký muž, který se zasloužil o jeho záchranu před policií, se jmenoval Pierre. Další dva muži pomáhali Catherine vést diskuse, ale někdy jim jenom přihlíželi a dělali jednomu či více hostům společnost. Ti se jmenovali Jacques a Jean. Věk všech tří odhadoval Blake kolem třicítky. Blake nepochyboval, že všichni užívají vymyšlená jména.

To však hosté možná také. Určitě alespoň „Guy“.

Vincent tam byl nejdéle. Byl to Rakušan, stylizoval se do role trubadúra, který se probíjí životem hraním na klasičtý kytaru a devístrunné karroo v různých restauracích v chudších čtvrtích. Zpíval to, co si myslel, že návštěvníci chtějí slyšet, ale specializoval se na lidové písně dělníků, kteří budovali velké kosmické stanice. „Mým snem je vydat se jednoho dne do vesmíru,“ prohlásil Vincent, „ale žádná společnost mě nevezme.“

„Přihlásil ses do nějakého programu?“ zeptal se kdosi.

„Už jsem vám vysvětlil, neodvažuju se. Kvůli nějakým věcem, však víte, z minulosti...“

„Ne, Vincente, nevysvětlils nám to.“

Blake naslouchal Vincentovi, jak hovoří o svých snech, a uvědomil si, že tento milý člověk je tak dobře obrněn svým osobním kouzlem, že k němu pouhá slova neproniknou. Z tohoto důvodu pravděpodobně stále ještě zůstával v čekárně programu. Blake uvažoval, kolik času mu ještě Athanasijci budou chtít dát.

Salome přišla z farmy blízko Verdunu. Byla to tmavá, houževnatá dívka, která porodila své první dítě ve čtrnácti, vdala se v šestnácti a měla další tři děti, ale nenašla si dost času na vzdělání. O děti se teď starala její matka. Salome, jedenadvacetiletá, se protloukala ulicemi Paříže.

„Jak?“

„Dělám to, co musím dělat.“

„Kradeš?“

„Když musím.“

„Spíš s muži?“

„Jenom tehdy, když mám pocit, že je to správná věc.“

Salome snila o tom, že se dostane k divadlu. Psala hru. Měla rukopis s otrhanými listy, který každému nabízela ke čtení. Svůj agresivní a inteligentní styl hovoru však nedokázala přenést na papír. Nikdo její práci nekritizoval, ale jak dny ubíhaly, Salome začínala svoje plány měnit. Přestala uvažovat o psaní her (přiznala si, že těžko může dobře psát, když neumí ani dobře číst) a rozhodla se pomáhat při konání dobra ve společnosti Athanasijců.

Salome přišla do programu jen pár dní před Blakem, ale už dva týdny po jeho příchodu odešla. Blaka to nepřekvapilo;

věděl, že už získala povýšení.

„Priznávám, že když jste za mnou přišli, už jsem čtyři dny nejedl. Začínal jsem už trpět halucinacemi.“ Hovořil Leo, vyhublý, rtuťovitý Dán, věčný poutník, který si vedl deník a posílal dlouhé dopisy rádiem svým přátelům, kdykoli dokázal sehnat peníze na poplatky. V Paříži se objevil, když předtím prošel pěšky severní Afriku. „Měl bych si dělat starosti, že si nedělám starosti, ale co nadělám?“ Obdařil všechny zářivým úsměvem.

Blakovi bylo jasné, že Leo má sám se sebou velké problémy. Nebyl tak silný, jak předstíral, a neustále potřeboval, aby ho někdo zachraňoval. Leo pravděpodobně rychle přijme nabídku na vstup do skupiny, pokud ji ovšem dostane: patří-li k materiálu, který Athanasijci hledají, to se teprve uvidí. Ze všech hostů byl Leo jediný, kdo nemluvil o svých plánech do budoucnosti. Tvrdil, že je se svým životem zcela spokojen.

Lokele byl vysoký a svalnatý černoch ze západní Afriky, který se dostal do předměstí Paříže už jako nemluvně. Jeho rodiče zemřeli při chřipkové epidemii v roce 2075. „Potom jsem potkal mnoho, mnoho hodných lidí, ale nikdy nezůstali dost dlouho, abych je mohl doopravdy poznat,“ řekl s úsměvem, „a tak jsem je začal mlátit, aby ode mě neutíkali.“

Nakonec skončil v rehabilitačním táboře, když byl usvědčen z krádeže a násilného přepadení. Athanasijci ho sebrali týden po propuštění, po týdnu bezúspěšného hledání práce, právě tehdy, kdy ho hlad, zoufalství a odhodlání vyhnout se pracovnímu útulku lákalo k další krádeži.

Důvtipu a vychytralosti měl Lokele spoustu. Potřeboval výchovu. Potřeboval zapojit do společnosti. Jeho rodina a kultura byly zničeny, byrokracie ho zklamala. Blake uvažoval, kdy a jak ho Athanasijci dají dohromady.

Bruni byla plavovlasá Němka s širokými rameny. Poslední dva roky žila v Amsterdamu, protože v pracovním útulku tam vyžadovali málo práce, anebo žádnou, začala se však nudit a přišla do Paříže.

„Chtěla bys říct ostatním hostům, jak jsme se setkali, Bruni?“

„Ten pasák se mě snažil přinutit, abych pro něho pracovala, ale já jsem odmítla.“

„Řekla jsi: „Ne, děkuji“?“

„Zlomila jsem mu ruku.“

„A když se mu jeho velcí přátelé snažili pomoci?“

„Roztránila jsem jim kolena.“ Řekla to nevesele, s překříženýma rukama a s očima upřenýma do podlahy.

Athanasijci ji ve skutečnosti vyfoukli policii, která si myslela, že musí zakročit při pouličním vzbouření.

Bruni držela svou zlost jen pod lehkou pokličkou a při diskusích někdy vybuchla do urážek a sprostáren. Bylo však naprosto zřejmé, co Bruni chtěla. Chtěla prostě lásku. Blake přemýšlel, jak jí Athanasijci lásku dají.

A pak přišel na řadu Guy.

„Jsem z Bayonne v Pays Basque. Moji rodiče ještě mluví starodávnou baskičtinou, ale já jsem se to nenaučil.

Nezdržoval jsem se moc doma, protože jsem byl u cirkusu.“ Cirkus, jak odhalilo následující přiznání, byl laciný lunapark, který putoval severním Španělskem, a Guy se v něm naučil velkou spoustu způsobů jak podvádět. „Uměl jsem moc dobře věštit, ale v Pamploně mě za to zavřeli a týden jsem musel trčet v jejich špinavém vězení, než mě poslali zpět.“

Jeho dobrodružství po deportaci, cesta od hranic do Paříže, bylo spletité, ale nezajímavé, tvrdil. Vyjádřil však zmatenou touhu, inspirovanou pseudoegyptským hokus-pokusem svého věšteckého vystupování, „naučit se opravdový jazyk starých Egyptanů.“ Slyšel jsem totiž, že Baskové jsou potomky kolonie Egyptanů...“

Tomuto vážně pronesenému prohlášení všichni zdvořile přikýkli.

Ve skutečnosti strávil Blake před návratem do Paříže v Baskicku jen několik dnů, ale během tohoto výletu si připravil svůj krycí příběh tak pečlivě, jak to jen bylo možné. Kdyby se Athanasijci obtěžovali s prověřováním, zjistili by, že opravdu existuje malý lunapark s pokoutním „egyptským“ věštitelem (Blake se s ním setkal při svojí předchozí cestě do Evropy). Doufal, že popření Guyovy existence ze strany komediantů by vyšetřující považoval za účelové vysazení paměti.

Blake už absolvoval dva týdny těchto pohovorů. Hrál svou roli tak dobře, jak to jen dokázal, sledoval ostatní, jak hrají svoje role, a pozoroval Jeana, Jacquesa a Catherine a jejich metody. Vedoucí skupin měli svoje programy a na Blaka zapůsobila sešnanost těchto tří, jejich zkušenosti s psychologickou manipulací a jejich zručnost při vedení „hostů“ směrem k přijetí společného cíle. Cíle, který Jack Noble před rokem Blakovi pojmenoval jako „službu“.

Každý večer po večeři bylo vyučování, jen třikrát v týdnu však bylo společné pro celou skupinu. Jeden z vedoucích vždy vyprávěl o cílech a metodách Athanasijců. Používal jednoduchý jazyk, poselství však bylo tak radikální, jaké se šířilo po celá staletí. Lidi lze zdokonalit, hřích neexistuje, spravedlivá společnost („nebo také Utopie nebo Ráj, jak ji občas nazýváme“) je záležitostí inspirace a vůle. Hlad bude vymýcen, válka je blednoucí noční můra. Je třeba inspirace. Vůle. Služby. Odměnou je svoboda, extáze, jednota. Světlo. Tyto principy byly obsaženy v dávné moudrosti mnoha starých kultur, ale jeden zdroj je nejstarší...

Další večery v týdnu probíhaly soukromé instruktáže, a to buď v kabinkách hostů, nebo nahoře, v prázdné kanceláři Nakladatelství Lequeu. Během druhého týdne Blakova pobytu se objevil sám Lequeu a nenuceně nabídl, že bude Blaka učit hieroglyfy. Udělal to možná z pouhé zvědavosti, ale Blake nabídku okamžitě přijal a Lequeu v něm objevil pilného a nadaného žáka.

Pracovali v malé konferenční místnosti, rozprostírali si překrásné ručně malované kodexy a holografické reprodukce nástěnných maleb na opotřebovaný stůl. Lequeu znal nejen zvuky, slabiky, ideogramy, on dokonce tím jazykem mluvil. Upozornil však Blaka, že nikdo neví, jak jazyk skutečně zněl. „Poslední, kdo používal starou egyptštinu, byli Koptové, egyptští křesťané,“ řekl Blakovi. „Ti však koncem devatenáctého století všichni zemřeli. Kdo může říct, jakou transformaci už jejich jazyk prodělal?“

Blake se pod Lequeuovým dohledem rychle naučil číst texty, psané hieroglyfy, hieratickým písmem i pozdějším, zvludgarizovaným řeckým zápisem. „Guyi, ty máš velké nadání,“ řekl mu Lequeu s úsměvem, „a možná brzy naleznesh v textech tajemství, které jsi v nich mysticky vytušil.“

Lequeu ho zklamal pouze v jedné věci. „Je mi líto, ale neexistuje vůbec žádné spojení mezi Egyptany a Basky. Tvoji předkové žili v Pyreneích už deset tisíc let, možná déle, než u Nilu vznikla první pyramida.“

Tak zapletli Athanasijci Guye i ostatní do sítě závislosti: jídlo, oblečení, přístřeší, přátelství, účast na společné práci, nenásilné odbourávání sobeckých zábran, jemné vnučování společného cíle. Nezanedbali vůbec nic.

Než začal Lequeu s lekcemi ve čtení hieroglyfů, starala se o Blakovy večery Catherine. Byl tam právě týden, když mu oznámila, že večerní lekce budou probíhat v jeho kabině. Nepřinesla si s sebou žádné knihy.

Žlutá lampička na čtení na stolku vedle kavalce zdůrazňovala hrubý povrch bloků surového vápence, které tvořily vnější zeď suterénu. Její vlasy v tomto světle jasně zářily. Pomalu začala svlékat šaty, které těsně obepínaly její vyzývavou postavu...

Blake nedal najevo odpor, dokonce ani překvapení. Když však k němu Catherine sklonila šedé oči a napuchlé rty a když se k němu přitiskla svým chladným a zkušeným tělem, pocítil Blake záchvěv vzteku, který se rozplynul ve smutku. Existovala jiná žena, kterou miloval. Jí na něm rovněž hluboce záleželo, nikdy mu však nedovolila víc než dětský polibek.

Po třech týdnech Guyova pobytu u Athanasijců mu Catherine sdělila, že bude zasvěcen do hlubších tajemství.

6

Znenadání se Guy opět ocitl na ulici. Vybavili ho identifikačním proužkem a dosti velkým kontem, aby si mohl nakoupit oblečení a pronajmout pokoj. Dokonce mu sehnali i práci, dělal poslíčka na elektrickém mopedu. Chtěli po něm, aby se zúčastnil týdenních skupinových diskusí, které probíhaly v místnosti ve dvoře, ale kromě toho byl volný.

Byla to samozřejmě zkouška. Jak naloží se svou svobodou? Jak důkladně se jim podařilo jej k sobě připoutat?

Blake vytvořil z Guye vzorového učeníka. Napodobil Pierrův styl a nosil černé sako s vysokým límcem a těsné černé kalhoty. Žil v maličké chambre de bonne v Issy a chodil svědomitě každý den do práce. Pohyboval se na svém elektrickém mopedu přečpanými ulicemi jako černý stín, potichu, až na časté houkání klaxonem. Volný čas trávil v obchodech s knihami a v muzeích, věnoval se novému koníčku. Na týdenní diskuse chodil vždy včas. Nestýkal se s nikým kromě Athanasijců, ani osobně, ani prostřednictvím radiokomunikačních pojítek.

Při setkání po prvním týdnu uviděl známé tváře Salome a Lokeleho, ale ostatní patřily nově přichozím. Zajímalo by ho sice, co se stalo s ostatními kolegy – hosty, ale usoudil, že by se neměl vyptávat.

„Ahoj, Guyi,“ zamumlala Catherine první večer, ale nedívala se na něj. Počkala, až se usadil, a potom si sedla daleko od něj. Když se při dalším setkání chovala obdobně, zeptal se jí, proč se mu vyhýbá.

„Buď trpělivý,“ řekla. „Brzy budeš povolán k velké akci,“ pousmála se, „a jestli uspěješ, slibuju, že budeme spojeni navždycky...“

Jednoho večera, dva měsíce po příjezdu do Paříže, dopravil Blake balíček léků do lékárny v Šestnáctém okrsku. Strohý lékárník ho vyzval, aby počkal, zašel na okanzík do své místnosti a vrátil se s obálkou. „Pro vás.“

Blake bez poznámky převzal obálku a počkal s jejím otevřením, dokud na elektrickém mopedu neobjel pár bloků. Vzkaz uvnitř zněl: „500 hrs. demain matin, La Menagerie, Jardins des Plantes. Seul.“

V pozdním létě se do Paříže vkrádá světlo dlouho před východem slunce. Obloha k východu za kopulí Sacre Coeur, připomínající šeredné koží vemeno, byla jasná, vybledle jablkovitě zelená. Na západě hrana měsíce v úplňku plíživě klesala za tmavou hradbu obrovských starých stromů na Jardins des Plantes.

Vrata zvěřince byla zavřená, ale když Blake upevňoval svůj elektrický moped řetězem k železnému plotu, spatřil muže, vycházejícího z maličké branky. Soudě podle jeho velikosti a způsobu chůze to byl Pierre. Vrata se se skřípěním otevřela a Blake vešel dovnitř.

Zoologická zahrada byla stará a malá, vybudovaná francouzskými králi v romantické minulosti. Klece z tepaného železa, domy pro zvířata, vybudované z imitovaného šterku a hlíny mezi netvarovanými větvemi stromů měly působit primitivně, exoticky. Nízké cihlové budovy se střechami, krytými taškami, se krčily ve stínu obrovských kaštanů a platanů.

Blake sledoval stín svého průvodce kolem bronzové sochy skákajícího černošského mladíka oblečeného jako Ind, který hraje na píšťalu, aby upoutal hada. Socha nesla označení Age de Pierre. Doba kamenná. Zamklý Pierre se možná nechal sochou inspirovat, jméno se k němu opravdu hodilo. Pierre se zastavil vedle sochy a podal Blakovi cosi, co vypadalo jako sametový vak. „Obleč si to.“

Byla to kápě, Blake si ji nemotorně přetáhl přes hlavu a Pierre mu ji stáhl dolů přes ramena. V naprosté temnotě Blake okamžitě začal vnímat zvuky a pachy zoologické zahrady. Poblíž vřiskali ptáci v hrozivé kakofonii, připomínající současně dvorek s drůbeží i džungli. Vřící kočkovité šelmy přecházely v klecích, netrpělivě čekaly na ranní krmění. Blake myslel na Rilkova pantera s jeho vůlí, ochromenou za tisícem mříží – a za mřížemi žádný svět.

Pierre vzal Blaka za paži a pobízel ho kupředu. Blake vykročil tak srdnatě, jak jen dokázal. Šli dlouho, mlčky. Asfaltová cesta mírně měnila sklon, dolů, nahoru a zase dolů. Když kráčeli mezi skupinami stromů, teplota vzduchu klesla. Blake cítil slabý vánek. Cesta se změnila na šterkovou. Dokázal si živě představit drcený zažloutlý vápenec. Zvířecí pachy zmizely. Cítil vůni bylin, rozeznal šalvěj a tymián, ale zbytek nedokázal poznat, jen o chvíli později těžký parfém střeozemních borovic.

„Nastup!“

Elektromobil zaparkovaný kdesi na ulici... Blake vklouzl dovnitř, elektromobil se s tichým bručením pomalu rozjel. Jízda trvala asi dvacet minut. Blake nevěděl, zda ho Pierre ještě doprovází.

Vozidlo zastavilo. „Vystup!“ Pierre tu ještě byl. „Sejdí dolů! Příkré schody. Jdi pořád, dokud ti neřeknu.“

Schody byly cihlové, nebo možná kamenné, jejich povrch byl hladký a chladný. Pierre pustil Blakovu paži, ale šel těsně za ním. Dva sledy šouravých kroků se ozvěnou odrážely od stěn tunelu, jako kdyby sestupovali do staré stanice metra.

Vzduch byl zpočátku chladný, ale asi po stovce kroků po tomto zdánlivě nekonečném schodišti Blake ucítil slabý závan teplejšího vzduchu. Kdesi v dálce se zavřela těžká vrata.

Vzduch byl nyní suchý a teplý. Vzdálený šepot se změnil na hlasité vzdychání a posléze na vzrušený řev. Blake pokračoval v chůzi dolů, ale znenadání klopýtl, když došlápl na rovnou podlahu. Pierre ho nevaroval, že schodiště končí.

Okamžik počkal, očekával, že ucítí na své paži Pierrovu ruku, nic se však nestalo. Mučivé horko a řev rozžhavené pece skryly Pierrův tichý odchod.

Blake si strhl kápi a upustil ji k nohám.

Stál v modrém světle na podlaze kruhové betonové věže, velké jako silo. Její hořejšek mizel v temnotě vysoko nahoře.

Za sebou měl Blake schodiště, po němž sestoupil, tmavý průchod byl nyní uzavřen železnými vraty.

Gigantickou vzduchovou šachtou proudil teplý vítr, nasávaný shora, a foukal k masivnímu kamennému portálu před ním. Portálem probleskovalo oranžové světlo z haly, tvořené pilíři ve tvaru svazků stvolů papyru. Po obou stranách vchodu byly mohutné sedící sochy. Trochu připomínaly egyptský styl, ale každá měla tři šakalí hlavy, bylo to jakési zmatené spojení Ambise a Cerbera, pocházející z osmnáctého století, fantastické, anachronické, ale přesto značně působivé.

V kalném modrém světle, prosakujícím do šachty, rozeznal Blake hieroglyfy, vytesané do kamenného horního prahu.

Díky nově získané znalosti egyptštiny poznal, že nedávají smysl, nebo že jsou, přinejlepším, velmi tajemné. Avšak uprostřed pod hieroglyfy našel krátký francouzský nápis: Ne regardez pas en arriere. Nedívej se zpět.

Šel pomalu dopředu. Když se přiblížil k prahu, začaly šakalí hlavy chrlit plameny a vzduch se rozechvěl dunivým basem: „Ten, kdo projde touto cestou sám a bez ohlednutí, bude očištěn ohněm, vodou a vzduchem; a pokud dokáže ovládnout strach ze smrti, opustí lůno Země, opět spatří světlo a bude připuštěn do společnosti nejmoudřejších a nejstatečnějších.“

Blake naslouchal této pompézní výzvě se směsicí obav a pobavení. Obav z toho, jak daleko až jsou Athanasijci ochotni zajít, aby ho „očistili“, a pobavení z toho, že mají tolik smyslu pro humor, že se dokážou posmívat sami sobě.

Sentimentalita a květnatá fráze, stejně jako dekorace celé scény, pocházely přímo z doby osvícenců.

Odhodlaně vstoupil do sloupové haly. Šel odvážně, avšak nervy měl napjaté k prasknutí.

Horko a hluk rostly. Na konci haly byla dvoukřídlová vrata z kovaného železa, dekorativní dílo, oplývající hřeby a vlnitými ozdobami, a jejich škvírami probleskovala kmitavá oranžová záře. Horká vrata vydávala vůni kovářny. Jakmile se k nim Blake přiblížil, rozeznal slovo, vytvarované mezerami mezi železnými pruty a zářící oranžovým světlem.

Uvědomil si, že vidí vzdálenou stěnu plamene: Tartarus.

Další krok. Vrata zaskřípěla a otevřela se. Blake zapomněl na svou pózu a zalapal po dechu nad tím, co spatřil. Díval se do ohromné jámy, zaplněné plameny. Její dno tvořilo kruhové ohnivé jezero o průměru dvaceti metrů. Ve středu jezera stála bronzová socha, postava vousatého muže zachyceného v chůzi, s nohama od sebe, levou paží vpředu, pravou nahoře, v obou pěstích svíral stylizované blesky. Oheň mu tryskal z očí a z úst, tvář měl zkřivenou do hrozné grimasy.

Určitě představoval boha Baala.

Obrovskou komoru vyplňoval kouř a plameny. Plameny olizovaly cihlové stěny, které byly zakřivené jako stěny pece a zvedaly se k širokému kruhovému balkonu ve výšce asi patnáct metrů. Mračna černého dýmu se valila nahoru, kolem ohnivého prstence na okraji balkonu. Komín ve vrcholu kopule odsával kouř.

Blake chvilu stál a pozoroval scénu. Potom vrata Tartaru opět zaskřípěla a začala se zavírat. Ve spěchu jimi prošel.

Vstoupil do prudkého žáru. Podle zápachu usoudil, že plameny udržuje při životě petrolej. Horký vítr mu váł do zad a neustále vháněl kyslík ke dnu pece. Většina tepla sice odcházela komínem, Blake však věděl, že tam nemůže stát dlouho, než žárem padne.

Kolem stěn, před nimiž sestupovaly sloupy ohně až k hraně ohnivého jezera, nevedla žádná cesta. Přes jezero nevedl most. Před sebou viděl pouze šest širokých schodů vedoucích dolů, do tančících plamenů.

Plastová látka Blakových šatů už horkem tála. Strhl šaty dolů.

Nahý sešel po prvních dvou schodech. Horko bylo strašné, věděl, že už nemůže jít dál. Ustoupil, rozběhl se a skočil – tak vysoko a daleko, jak dokázal, pažemi objal přitažená kolena, skrčil hlavu. Prolétl plameny jako dělová koule.

Bazén byl hluboký a rozstříknutá voda plameny na okamžik rozptýlila. Okamžitě se vynořil, aby se nadechl. Jako kdysi dávno námořníci a letci plaval ohněm. Nadechl se a opět potopil, plaval pod vodou. Kdykoli se vynořil, aby se nadechl, rozstříkoval hořící hladinu. Věděl, že se přes ohnivé jezero dokáže dostat, mohl však pouze předpokládat, že existuje cesta ven.

Světlo pod povrchem bláznivě tančilo v perlivých oranžových stínech, bylo však sotva dost jasné na to, aby pod vodou rozeznal cihlové stěny. Blake obeplul bazén co nejrychleji, ale tak, aby se nevyčerpal, a dostal se zpět do místa, kde začal. Nenalezl ani náznak otvoru ve zdi, dokonce ani odpad.

Zbýval ostrov uprostřed, podstavec sochy boha ohně. Blake se k němu vydal, jeho tělo se svíjelo v blikajícím světle pod vodou, pokaždé, když se vynořil, lapal stále obtížněji po vzduchu. Když se přiblížil k soše, ucítil slabý proud, který od ní u povrchu vytékal a silnější proud, který asi metr pod povrchem směřoval k ní. Opět se vynořil. Z trubice u okraje cihlového podstavce vtékala do bazénu čistá voda a vytvářela oblast bez hořlaviny. Mohl tam počkat a popadnout dech, přestože z úst sochy, chrlících plameny, padaly hořící kapky, spalovaly mu vlasy a dělaly mu puchýře na ramenou.

Nadechl se a ponořil. V hloubce jednoho metru objevil v cihlovém zdivu zamřížované kanály, dost široké, aby do nich dostal ramena. Zkusil dvoje mříže, oboje však byly pevně zasazené ve zdivu. Třetí mříž se pod jeho dotekem otevřela. Aby se vyhnul ohnivému dešti, vynořil se tentokrát za sochou. Dýchal dlouze a zhluboka, zvažoval, co musí udělat. Bude muset plavat nejméně deset metrů pod vodou, než dosáhne okraje bazénu. Přemýšlel, zda je kanál dostatečně

prostorný, aby v něm mohl celou vzdálenost plavat, a není-li uvnitř nějaká překážka nebo mříž. A jestli doplave až k okraji a tam narazí na bariéru, bude mít dost síly, aby se vrátil?

Blake se dlouze rozhlédl po ohnivé peci zčernalé sazemi od kouře. Oheň zde musel hořet po celá staletí. Zalétl pohledem od bronzové sochy nahoru, ke kopuli vysoké jako katedrála a plné mastného kouře a plamenů. Tohle všechno nebylo zbudováno, aby zde možní zasvěcenci mizerně a o samotě utonuli. Má-li být obětován, musí ho čekat nějaký okázalejší konec. Dospěl k rozhodnutí.

Když už mu od překysličením zvonilo v hlavě a plíce měl přeplněny vzduchem, potopil se.

Proud ho vtáhl do odtoku. Kanál ostře zatočil a pak se vyrovnal, Blake si bolestně narazil hlavu. Hrál po stěnách, ale ty byly slizké, pokryté chaluhami. Nemohl ani používat paže, protože kanál byl příliš úzký. Kopal nohama jako ploutvemi a s připaženými rukama se snažil co nejvíce využít proud.

Ve chvíli se ocitl v naprosté temnotě. V plicích cítil nesnesitelné bodání, věděl však, že mu zbývá ještě dlouhá doba, než začne opravdu trpět nedostatkem kyslíku. Vystrčil prsty, aby sledovaly stěny kanálu. Doufal, že tak zjistí, jak rychle postupuje vpřed.

Užasl, když zjistil, že uhání kanálem jako delfin v moři. Vůbec necítil rychlý proud, který ho nesl dopředu, rychleji a rychleji. Voda byla stále chladnější, potom studená, potom až bolestně studená, téměř mrazivá. V kotnicích a zápěstích mu tepala bolest. Zuby v rozbolavělých čelistích se mu změnily ve zmrzlé kameny.

Když kanál opět zabočil, udeřil se bolestivě o zeď. Ocítl se v záplavě bublinek, shora zableskl paprsek modrého světla. Vyhodilo jej to do vzduchu, odkud s plácnutím spadl zpátky do studené vody.

Byl v dalším bazénu, tentokrát ledově modrém. Obklopily ho hladké, nepravidelné, modrobílé stěny, které se nahoře ztrácely v zářivých oblacích kondenzující páry. Otvor fontány, která ho vyplivla, měl tvar velké bronzové vázy. Vázu držela v rukou další obrovská socha, najáda vytesaná z mramoru, daleko větší než bůh ohně: La Source.

Byla mu taková zima, že nedokázal zůstat v klidu. Rychle obeplul základnu sochy a prohlédl si svoje nové vězení.

Vypadalo to, že odtud není cesta ven, kromě možnosti vyšplhat po stěnách, jejichž hořejšky nebylo vidět. Věděl ale, že musí vylézt z vody, než ho opustí síly.

Doplaval ke břehu a vyškrábal se ven. Vlhké stěny byly z betonu, byly tvarované a namalované tak, aby vypadaly jako povrch ledovce, a nebyly o nic teplejší než led, který imitovaly. V betonu však byly římsy a štěrby, dostatečně velké, aby mohl začít šplhat do oblak.

Jakmile začal lézt po stěně, zaslechl zvuk třaslavého sténání a rytmického tepání velkých motorů, nejdříve pomalého, potom však zrychlujícího. Zvuk mu něco připomínal, nedokázal si to však hned vybavit. Po chvíli si uvědomil, že je to zvuk starobylého parního stroje. Technická úroveň této komory, komory vod, byla o století pokročilejší než úroveň komory ohně.

Ve stejném okamžiku si vzpomněl, že parní stroje se zpočátku používaly jako pumpy k čerpání vody ze zatopených dolů...

Po stěně vedle něj začal stékat potůček vody. Dostal se možná už tři metry nad povrch ledového bazénu. Vzhlédl nahoru a dostal do obličej spršku studené vody. Když se držel jednou rukou stěny a druhou si otíral vodu z očí, polilo jej seshora celé vědro vody. Opět vzhlédl, právě včas, aby spatřil vytrysknout přívaly bílé vody ze stěn na všech stranách. Měl sotva čas vrazit pěst do škvíry a zkroutit ji tam, aby se udržel. Pak ho to zaplavilo. Voda mu bušila do ramenou, do temene hlavy, burácela mu v mozku. Celou vahou se držel pravou rukou, holými prsty levé nohy stál na úzké římsě. Pokud se rychle nedostane z vodopádu, bude to muset vzdát a spadnout zpět do bazénu. Zapřel se proti tunám vody, které na něj každou minutu padaly, a naslepo šmátral po dalším záchyty. Rukou nahnatal hrubou hroudou betonu, prsty na noze další římsu. Pečlivě přenesl váhu stranou. Padala na něj spousta vody a oslepovala ho. Opatrně opakoval postup, dostal se o dalšího půl metru stranou. Zdálo se, že bodání vody, padající mu na hlavu a ramena, je menší.

Další pomalý boční pohyb a dostal se do vířícího mžení vodních kapiček, už nedostával plnou sílu záplavy. Dalších pár metrů nad ním čněl na všech stranách ze stékající vody jako před lodí kolmý betonový hřeben. Rozhlédl se kolem a viděl řinoucí se vodu všude, tryskala ze zářivých oblaků pod střechem.

Bazén dole připomínal kypějící mrazivý kotel, jeho hladina však kupodivu zůstávala konstantní. Blake pocítil záchvěv úcty ke konstruktérům tohoto bludiště, jehož hydraulický systém zřejmě fungoval stejně dobře jako před staletími, kdy byl zbudován.

Pokračoval ve šplhání, pomalu se přemísťoval z jednoho záchyty pro ruce a nohy k druhému. Několikrát se jen taktak udržel na vlhkém betonu, když mu uklouzla noha nebo když hrozilo, že unavené prsty neudrží záchyty. Po půlhodině roztřeseného lezení se dostal dvacet metrů nad bazén, obrovská socha uprostřed mu připadala maličká a vzdálená. Vstoupil do jasněho vířivého mžení. Bílé světlo přicházelo ze všech stran, pronikalo uhánějící mlhou, nedohlédl však dál, než na konec paže. Tápal v mžení, až dosáhl konce obnaženého betonu. Hřeben, po němž šplhal, se zužoval do ostré hrany. Nad ní se přes neviditelný okraj stěny rozlévala spojitá vodní plocha.

Pod padající vodou hnatal po stěně. Pravou rukou našel škvíru. Zaklínal do ní ruku a skrčil paži. Levou rukou nalezl výčnělek. Vzepřel se. Voda mu proudem stékala po pažích a ramenou. Ve svislé poloze téměř plaval, jako přerostlý losos, směřující bez letného startu proti proudu. Jeho nohy našly maličké římsy, dostačující, aby se zvedl k dalšímu záchyty, a ještě jednou...

Pak se znenadání dostal přes okraj vodopádů. Ležel, hrozilo mu, že ho síla vodního proudu převrátí, nahnatal však na dně záchyty pro ruce i nohy a přitahoval se, přestože se mu voda rozlévala po tváři a tlačila se mu do očí i do nosu. Sténání a otřesy velkých čerpadel ustaly. Voda rychle otekla. Ležel v kanálu, vyzdřeném z kamene, jehož povrch byl uhlazen staletími těchto umělých bleskových záplav. Kanál vedl po obvodu válcové místnosti pod stropem na konzolách. Ve stropě byla velká skleněná okna, která vpouštěla do mlhy světlo. Kdesi nahoře svítilo slunce.

Zaslechl silící pískot a nižší, dýchavičnější zvuk flétny. Zvedl se vítr. Mlha se dala do pohybu a vytvářela vlákna, v nichž na okamžik spatřil lidské tvary. Postavil se. Na obou stranách zakřivené stěny viděl obrovské otevřené chrliče, z nichž vytékala vodní záplava, nyní z nich však foukal teplý vzduch. Proudící vzduch působil po mrazivé vodě jako balzám. Pokožka Blakovi brzy oschla, přestože z vlasů mu ještě kapala voda. Poslední zbytek mlhy se rozplynul. Po překonání holého svislého hřebenu se ocitl poblíž jediného východu z komory vod. Byl to klenutý tunel, dost velký, aby v něm mohl stát. Vlezl do tunelu a pracně zdolal krátké, příkré stoupání. Několik metrů to šlo snadno. Potom tunel náhle skončil. Vstoupil do komory vzduchu.

Předtím byl v oblacích, teď se dostal nad ně. Na rozdíl od ostatních místností tahle „místnost“ neměla žádné stěny kromě těch bezprostředně kolem něj, sklovitě hladkých, zakřivujících se pod ním jako vnitřek obří zvonové výlevky. Pár metrů níž se oblaka roztoupila, všude až k dalekému obzoru se rozkládaly pohybující se vrstvy cirrů a vyvýšených altokumulů. Na východě, pokud to byl skutečný východ, vyšlo jasné slunce a vysílalo růžové paprsky světla, které dopadaly na temné věže kumulonimbů.

Iluze neohraničeného prostoru byla bezvadná. Technická úroveň této komory udělala obrovský skok do začátku jedenadvacátého století.

Ze vzdálených mraků vyskočil šíp blesku. Ozvalo se a odeznělo vzdálené zahřmění. Vítr zesílil. Blake stál nahý na prahu dveří v bouři, skokan na nejvyšším můstku. Přemýšlel, co se od něj nyní očekává. Pokud se z oblaků nevynoří nějaký létající stroj nebo velký pták, nenapadala ho žádná cesta vpřed.

Vítr neustále sílil. Bičoval mu vlasy a odtlačoval ho klopýtavě od hrany. Blake klesl na kolena a na ruce a ustupoval, obličej tlačil do větru. Byl to silný, stálý vítr, tak stálý, jako proud vzduchu z obrovského větrného tunelu.

Jednou, když byl Blake malý a hurikán pozdního léta bičoval New York, vzali ho ven, na střechu mrakodrapu, aby z bezpečí otcova náručí pocítil vítr vanoucí rychlostí sto padesát kilometrů za hodinu. Tento vítr byl však silnější.

Oblaka se neustále klidně a majestátně pohybovala. Jejich promítané obrazy nebyly nijak ovlivňovány rychle se zvedajícím sloupem hmotného vzduchu. Blakovi se v mysli ozvala slova zasvěcení: „... jestliže dokáže ovládnout strach ze smrti, opustí lůno Země...“

Pak najednou věděl, co má udělat.

Odšoural se zpátky od hrany. Ještě jednou se pokusil přesvědčit sám sebe, že jeho hostitelé jsou rozumní, anebo alespoň praktičtí. Zvedl paže a rozběhl se vpřed. Skočil z římsy tak daleko, jak dokázal.

Skoky se zpožděným otevřením padáku nepatřily k jeho koníčkům. Zjistil, že dělá přemety a namáhá se, zbytečně mlátí rukama i nohama do vzduchu. Vítr mu skučel v uších a mraky se kolem něj strašlivou rychlostí zvedaly. Padal vrstvou cirrů, nazdařbůh se řítí k mhlavým stratům, viděl, jak se sune k okrajům houbovitě tvarované hlavy bouřkové oblasti. K záchraně mu pomohly atletické instinkty. Roztáhl paže a zalomil je, natáhl nohy a dal je od sebe. Náhle zjistil, že klouže jako velký pták, v jehož přilet doufal, aby se zachránil. Řev větru mu připomínal, že se řítí přímo dolů rychlostí vyšší než sto devadesát kilometrů za hodinu.

Propátrával oblaka pod sebou. Zvedala se nyní pomaleji, stejně však šlo jenom o iluzi. Jak daleko už skutečně spadl? Jak daleko má k podlaze? A co je tam dole, kromě svištících lopatek obrovské turbíny?

Rozevřel se pod ním hluboký kaňon z mraků, jeho stěny byly černé deštěm. Jak do vzdušného kaňonu pomalu klesal, spatřil něco, co zprvu považoval za ptáky, vznášející se na vystupujících vzdušných proudcích. Tvary těch bytostí však nebyly ptačí. S úlekem si uvědomil, že jsou lidské. Stoupali k němu, paže roztažené.

Byli to zasvěcenci, kteří odešli dříve než on. Stoupali a klesali kolem něj, radostně se šklebili. Rozeznal Bruni, Lokeleho, Salome, Lea, další, jak se nazí ve vzduchu střemhlav snášejí, krouží a padají.

Blake se přistihl, že se na ně také usmívá. Koneckonců to není tak zlé, ve skutečnosti je to legrace. Namířil k Lokelemu, který prudce stoupal. V posledním okamžiku se Blake stočil a snažil se zachytit Lokeleho nataženou ruku. Špatně to však odhadl a prolétl mužovým tělem. Lokele se stále šklebil.

Letci byli iluzorní, stejně jako oblaka. Blake si připamatoval svůj skutečný stav. Vznášel se v obrovském větrném tunelu. Nevěděl, kde jsou stěny ani podlaha, a neměl potuchy, jak se dostane ven.

Z oblak nad ním se snášela další nahá postava, tentokrát ne zasvěcenec, nýbrž adept. Byla to Catherine. Letěla k němu, usmívala se, paže napřažené. Apaticky pozoroval její obraz a povšiml si, jak je reálný.

Dotkla se jeho ruky. Byl to citelný dotek, byla opravdu skutečná. Stále se usmívala a pokynula Blakovi, aby ji následoval. Otočila se a skočila pryč, vrhla se do nejbližšího bouřkového mraku. Skočil za ní. Jakmile vletl do mraku, ucítil na kůži déšť a ocitl se ve tmě. Srazil se s rozvlněným povrchem, který se mu poddal jako obří ňadro, odrazil se od něj do vzduchu, ale řev větru trochu zeslábl a on spadl zpět na jakousi látku. Uvědomil si, že se drží obrovské husté sítě. V temnotě se dral přes její bortící se záhyby. Pod nohama ucítil pevnější vzduchový polštář a posléze pevný povrch. Se slábnoucím pištěním velkých rotorů ustával i zvuk větru.

Stál v úplné temnotě, v uších mu ještě zněl vítr. Když se jeho oči přizpůsobily tmě, spatřil před sebou postavu Catherine, záramovanou v modrém světle. Pokynula mu, otočila se a šla pryč.

Napínal zrak a následoval ji. Jak se mu vracel sluch, uvědomil si další zvuk, tremolo jediného tónu znějících varhan.

Jak šel, objevily se v temnotě světelné body, nekonečně daleko, nahoře, dole, po všech stranách. Tvrdý hladký povrch, po němž kráčel, byl neviditelný, světlo se na něm neodráželo. Catherininu postavu před sebou viděl proti hvězdám jako černou siluetu. Nebeská koule však nebyla náhodnou sprškou světla, nýbrž skutečnou mapou oblohy. Nad hlavou se mu klenula souhvězdí galaktické roviny, Vela, Crux, Kentaur...

Tón varhan silil, stal se z něj bohatý akord, podmalováný smyčcovými a dřevěnými dechovými nástroji, které všechny držely jedinou dominantu. Zvuk vyplňoval celý prostor, tak bohatý a široký, že se Blakova hrud' rozezněla ozvěnou jako na dlouhý tón lodní sirény.

Ze vzdálené temnoty se vynořila postava v bílé róbě, pomalu k nim kráčela po podlaze prázdného prostoru. Za vůdcem

se objevilo deset postav v prostých bílých řízách, za nimi další deset, a pak ještě dalších sto.

Nezemská symfonie se změnila v melodii. Blake se usmál nad jejím výběrem – možná přece jen mají smysl pro humor.

Byla to poslední věta Saint-Saensovy symfonie číslo 3, varhanní symfonie radostného hymnu, bojovného ve své radosti. Trubky jásaly, klavír zurčel jako padající voda, smyčce se zvedaly v triumfu.

Muž v bílé říze v čele procesí pokynul Catherine a prošel kolem ní. Připojila se do řady za ním a dostala róbu, aby si ji oblékla.

Muž v čele byl Lequeu. Došel k Blakovi a zastavil se, tmavýma očima na něho hleděl se zjevnou sympatií. V koutku úst mu pohrával úsměv. Beze slov zvedl z paže složenou řízu a mlčky ji Blakovi podával. Blake k němu přistoupil a nechal si ji přiložit na ramena.

„Vítej, můj mladý příteli,“ pravil pak Lequeu. Kdosi za ním mu podal bronzový pohár, obklopující číši z vyřezávaného ametystu, a on jej držel oběma rukama před sebou. „Mnemosynina medicína. Pomůže ti zapomenout na předchozí život. Tady je všechno dobré.“

Blake ho vzal a bez zaváhání vypil. Chutnalo to jako studená voda.

„Vítej do svatostánku zasvěcených, spokojených,“ pronesl Lequeu, dost hlasitě, aby to všichni slyšeli. Jeho sytý hlas zněl teple a uznale. Nahofe vybuchla hvězda, zaplavila prostor slupkou světla. V okamžiku nastalého jasu všechny hvězdy zmizely. Stovky hlasů se smály a jásaly, Blaka přátelsky poplácávaly nespočetné ruce.

Když se opět rozsvítila světla, spatřil Blake, že jsou uvnitř dosti prosté neoklasicistní haly, jejíž pískovcové stěny oživovaly pouze dórské pilíře. Jediná věc zde byla neobvyklá. Vzdálenému konci haly dominovala socha Athény v přilbě, na trůnu, zvedající se téměř ke střeše ve výšce deseti metrů. Blake zíral na bronzovou obryni v momentálním zmatku, než pochopil, že podstavec, na němž bohyně sedí, jsou opravdu varhany. Do této haly z osmnáctého století přeneslo jedenadvacáté století nakrátko Galaxii, avšak vyspělá technika minulosti zůstala zachována.

Díval se do umělavých tváří, které se k němu blížily. Byli tam skutečný Leo, opravdová Salome, skutečný Lokele, opravdová Bruni, všichni ho zahrnovali blahopřáními, upřímně šťastní, že ho vidí. Možná dokonce trochu bláznivě šťastní, že ho vidí. Někdo mu strčil do ruky sklenici vína.

Už cítil povznesenou náladu. Voda v číši byla něco víc než pouhá voda. A něco víc než pouhý alkohol, rozpálilo to jeho nervovou soustavu, bláznivě se zubil na ty, kteří se bláznivě šklebili na něj. Jeho kolegové zasvěcenci hovořili o starých časech. Starší zasvěcenci vyprávěli o starších časech, o svých zkušenostech a o tom, co záznamy říkají o obřadech zasvěcení v době, kdy byl podzemní palác tajné společnosti nový. Blake pochopil, že neudělal nic více ani nic méně, než se od něj čekalo. Tak důkladný byl předběžný výběr, prováděný společností. Fascinovaly ho legendy o novátorských řešeních a pověsti o drastických omylech.

Čas plynul jako voda. Zachoval si nejasnou vzpomínku, že se v tmavém pokoji setkal s Catherine. Neměli mezi sebou nic než lněné řízy. A potom už vůbec nic.

Později si Blake stěžl dokázal vzpomenout, jak vycházel do šera opuštěné Jardin des Plantes. Její brána byla zavřená, když vcházel, a teď byla zavřená opět. Kolik hodin, kolik dnů strávil v podzemí? Téměř si nepamatoval, jak jel na elektrickém mopedu do pronajatého pokoje v Issy. Vzpomněl si jen, že když se probudil ze spánku, který musel být dlouhý, byl pozván do Lequeuovy kanceláře.

„Ach, Guyi, je od tebe hezké, že jsi tak dochvilný. Posad' se, prosím.“ Lequeu, elegantní jako vždy v šedých letních vlněných kalhotách a v bavlněné košili s malými kostičkami, seděl na okraji svého stolu, na svém obvyklém bidýlku. Lehce zatlačil prstem do ucha. „Připoj se k nám, buď tak hodná, Catherine.“

Vešla z vedlejší kanceláře, důstojná v zelené sukni z umělé tkaniny, sahající až k podlaze. Nesla velkou, tenkou složku.

„Guyi, každý zasvěcenec má tu čest sloužit v oblasti, pro níž má nejlepší vlohy,“ pokračoval Lequeu. „Ty máš jedinečné nadání, fyzické schopnosti, rychlost a odvahu, samozřejmě jako my všichni, ale máš také talent pro staré jazyky, což jsem měl čest sám pozorovat. Pokrok, jehož jsi dosáhl s hieroglyfy, je pozoruhodný. A jsi také výtečný... herec.“

Lequeu zvedl ruku, aby zarazil protesty. „To je míněno jako pochvala. Chci, aby ses připojil v jednom našem speciálním projektu ke Catherine a ke mně.“

„Jistě. Jak vám můžu pomoci?“ zeptal se Blake.

„Ve sklepení Louvrů jsou tisíce papýrů, které badatelé jednou či dvakrát viděli, avšak nikdy nepublikovali,“ řekl Lequeu. „Některé nejsou ani uvedeny v katalozích Napoleonovy výpravy, ani žádné pozdější výpravy. Některé, jako je tenhle,“ ukázal na ručně psanou reprodukci papýrového svitku, kterou Catherine vytáhla ze složky, „jsou pro naši misi životně důležité. Naším úkolem je najít je a odstranit je do bezpečí.“

„Odstranit?“ zeptal se Guy. Zvědavě si reprodukci prohlížel.

„Zachránit je před plísni a rozpadnutím,“ prohlásil Lequeu, „aby mohly být vráceny svým právoplatným dědicům. Chci, aby ses s touto reprodukcí seznámil natolik, abys poznal originál, až ho uvidíš. Můžeme ti jeho umístění přibližně popsat, ale najít ho budeš muset ty sám.“

Blake se sklonil nad rytinou, kterou Catherine položila na stůl. Obsahovala četné trojúhelníkové kresby a dlouhý popis.

„Co to má být? Skoro to vypadá jako návod ke stavbě pyramidy.“

„Máš částečně pravdu,“ odvětil Lequeu. „Pyramidy byly vlastně modely nebes a mezi jejich funkce patřilo fungovat jako observatoře. Tento papyrus zjevně dává pokyny ke stavbě modelové pyramidy, kterou lze použít k nalezení určitého místa na obloze v Egyptě.“

„Jakého místa?“

„Nejsme si jisti,“ poprvé promluvila Catherine. „Tahle kopie obsahuje mnoho chyb, pokud však bude originál neporušený, budu moci z informací, které obsahuje, rekonstruovat hvězdnou mapu.“

Blake na ni zvědavě pohlédl. „Ty se zabýváš matematikou?“

Pohlédla na Lequeua, který se přívětivě usmál. „Jak jsem řekl, Guyi, všichni máme mnohá nadání. Při vyhledání tohoto papýru jich budeš muset použít hned několik.“

„A až ho najdu?“ zeptal se Blake.

„No, potom ho ukradneš,“ prohlásil Lequeu.

Blake bez většího váhání přikývl. „Bude mi ctí pomoci jakýmkoli způsobem, pane.“

„Jsi správný chlap,“ prohlásil Lequeu a začal Blaka seznamovat s podrobnostmi krádeže.

Už příští odpoledne kráčel Blake přes Ponts des Arts, oblečen jako normální turista, který má v úmyslu navštívit Louvre. Chtěl si prohlédnout místo, kde během několika příštích týdnů splní svůj úkol. V přeplněném předzáhlí slavného muzea se zastavil ve veřejné informační budce a krátce se spojil se svým bytem v Londýně. Muselo to být krátké, protože delší použití jeho domácího počítače vyžadovalo zapnout chlazení jeho centrálního procesoru, a to se na dálku nedalo provést.

Blake měl ve své soukromé sbírce jistou knihu a včera našel v Bibliotheque Nationale její kopii na čipu. Vypsal si z ní seznam čísel. Svému počítači vyslal tento seznam.

Potom požádal počítač, aby do Port Hesperu vyslal zašifrovaný fax o jedné větě: „Pojďme si hrát na schovávanou...“

Blake si myslel, že se chová nenápadně. Předpokládal také, že ho Athanasijci už nesledují. V obou bodech se však mýlil.

7

O dva týdny později vlétala Sparta po čtrnáctidenní rychlé cestě na kutru Komise kosmické kontroly skučícím raketoplánem do atmosféry Země. Kosmické letadlo se vynořilo na obloze, připomínající jasně modrý taneční sál, dlážděný žilkovaným mramorem.

Sparta se dívala oknem pro cestující. O Zemi se dá říct tolik věcí, přemítala. Je větší než Port Hesperus a má více stromů, i když má méně dobrého životního prostoru pro obyvatele. Je chladnější než Venuše a teplejší než většina dalších míst ve Sluneční soustavě. Má vzduch, který se dá dýchat, alespoň většinou. Raketoplán rychle sestupoval k oblačné vrstvě, mraky, které vypadaly jako mléčný mramor, začaly připomínat sraženou smetanu plovoucí na slabé kávě, a pak už se raketoplán dostal se do vrstvy smogu, znemožňující výhled.

Spartin odznak jí pomohl rychle projít celním prostorem. Během dvaceti minut už seděla v magnetickém vlaku, směřujícím přes zakouřené bažiny Jersey k Manhattanu. Jeho věže probleskovaly šerem jako Smaragdové město. Manhattan v srpnu podrobí zkoušce náklonnost k domovskému světu každého člověka, touhajícího se vesmírem. Ne že by hlavní město Severní Ameriky bylo špinavé nebo dokonce nevykonné. To by se na Manhattanu jedenadvacátého století netolerovalo o nic víc než v Disneylandu dvacátého století. Roční období, zeměpisná šířka a přirozené klimatické podmínky však z něj dělaly v pozdním létě parní lázeň.

A civilizace to ještě zhoršovala. Na východním pobřeží Severní Ameriky, stejně jako na celé zeměkouli, se nesníženým tempem znečišťoval vzduch už čtvrté století průmyslové revoluce, navzdory využívání „čisté“ energie z fúzních reaktorů a ze slunečních mikrovlnných stanic na oběžné dráze. Mnoho malých národů ještě záviselo na uhlí a ropě a tovární komíny ještě stále vypouštěly do atmosféry uhlík. Světlo ze Slunce dopadalo na Zemi, avšak zpětně vyzařované teplo zůstávalo uvězněno v pasti. V planetárním skleníku, ne nepodobném tomu, ve kterém se před miliardami let roztavil a spálil povrch Venuše, teploty neustále rostly.

Vkaňonech centra města nebylo tohoto odpoledne moc lidí. Všichni zůstávali uvnitř, kde panovalo naprosto nepřírozené klima a teplota se (tradičně pro léto na Manhattanu) blížila k bodu mrazu. Spočítejte si energetické ztráty ze vsí té výměny tepla, převedte si je na ekvivalent odpadního uhlíku a sledujte kladnou zpětnovazební smyčku. Sledujte Zemi, jak se snaží imitovat Venuši!

Sparta vystoupila z klimatizovaného magnetického vlaku, a než prošla otáčivými dveřmi do mramorové vstupní haly centrály Komise kosmické kontroly, promočil ji pot a pokoušela se o ni závrať. Uvnitř se bezděčně roztrásla. Byla v této budově, bývalém sídle OSN na břehu East River, pouze jednou – toho dne, kdy ji velitel vyslal do Port Hesperu.

Tenkrát rovněž přijela přímo z Newarku, kde pracovala v docích raketoplánů jako tajná agentka pro celní a přístěhovalačský odbor. Tehdy, když konečně velitele našla, měl na sobě modrou uniformu. Ona byla oblečena v kombinéze přístavní krysy. Nemohla ji sundat, dokud nebyla na cestě k Venuši. Tentokrát měla svou modrou uniformu, byla rozhodnuta setkat se s ním za příjemnějších podmínek, přestože v podpaží jejího modrého vlněného saka byly vidět tmavé vlhké skvrny.

Vyjela výtahem do čtyřicátého podlaží. Seržantce, která hlídala velitelovy dveře, ukázala odznak. „Troyová. Chci mluvit s velitelem.“

„Je v tělocvičně,“ řekla seržantka, kostnatá Ruska, blondýna s účesem připomínajícím stoh sena. „Čtyřiačtyřicet pater dolů. Zeptejte se služby.“

„Počkám tady, dokud neskončí,“ navrhla Sparta.

„Troyová, ano? Chce vás vidět hned, jak se objevíte. Nezáleží na tom, co dělám,“ řekl. „Seržantka se na ni samolibě uculila. Patřila k těm, kterým dělá potěšení vidět potíže jiných. „Měla byste raději jet dolů, inspektorko.“

Když Sparta v suterénu vystoupila z výtahu, musela se na chvíli zastavit, aby utišila vzpírající se žaludek. Podzemní tělocvična páchla potem a houbou, a na styku chladného vzduchu z klimatizace a tepla saun a bazénu bylo plno páry. Služba u šaten ji ukázala cestu k bazénu. Šla chodbou kolem kurtů na tenis a squash, za zamíženými skleněnými stěnami muži a ženy bušili do malých černých a modrých gumových míčků a snažili se je udržet ve vzduchu. Vydlážděná chodba zahнула do pravého úhlu a skončila u bazénu.

Vzdálené stěny velké místnosti nebylo skrz oblaka páry vidět. Pilíře a terasy místnosti zdobila modrá a zlatá mozaika.

Obnažená mužská a ženská těla se plácala v nepřírozně modré vodě, hlasy se tvrdě odrážely od zdí. Sparta šla po okraji bazénu a snažila se proniknout zrakem do mlžného oparu. Namodrale nazlátlé rozptýlené světlo však vycházelo všude z mlhy, takže zrak jí nebyl k ničemu.

Uslyšela za sebou kroky bosých nohou. Otočila se a spatřila plavčíka, oblečeného pouze do bílého ručníku, který měl uvázan kolem pasu. „Takhle tady nemůžete být, inspektorko. Šatna je zpátky a potom vpravo.“

„Byl byste tak laskav a našel velitele...“

„Tady lidi nevyvoláváme,“ přerušil ji. „Ven.“ Velká šatna byla plná atleticky vyhlížejících mužů a žen, kteří se svlékali a oblékali, využívali čas na oběd místo jídla ke cvičení. Sparta našla volnou skříňku. Její uniforma se už v páře úplně zhroutila, ztratila všechny pečlivě nažehlené puky. Svlékla se, pověsila šaty a naprogramovala zámek.

Vrátila se k bazénu a skočila do vody. Byla sice stejně obnažená jako zbytek návštěvníků v hodině oběda, avšak uvědomovala si sama sebe daleko více než oni, přestože věděla, že odlišnosti jejího těla nejsou viditelné. Pomalu plavala mlhou, nos držela několik milimetrů nad hladinou, hledala velitele. Přeplavala celou délku bazénu v pomalém pruhu, neobtěžovala se rychlostí ani stylem. Když se již blížila k okraji bazénu, zahlédla v oparu záblesk velitelských modrých očí. Ruce měl založeny za hlavou, lokty se opíral o řimsu ve výšce vodní hladiny.

Doplavala na metr od něj, potom se odrazila zpět. „Veliteli!“

„Troyová... Dala jste si na čas.“ Jeho hlas s kanadským přízvukem zněl tak chraplavě, že téměř připomínal šepot, vyhublou tvář pokrývalo více vrásek, než odpovídalo jeho věku. Jeho kůže měla dva odstíny: spálený mahagon na zápěstích a od krku nahoru, růžové opálení všude jinde, kam dohlédla, i pod vodou. Používal sice ultrafialové lampy, pokoušel se vyrovnat barvu, skrýt opálení z hlubokého kosmu bylo však obtížné.

„Co s vámi uděláme, Troyová?“

Achich ouvej, pomyslela si, nakonec to přece jen bude zase Newark. „Proto jsem tady, abych to zjistila, pane.“

„Nehrajete se mnou na rovinu.“

„Pane?“

„Myslíte si, že jsem vás držel na Port Hesperu, abyste dělala chůvu dvěma archeologům?“

„Držel jste mě tam, protože v úřadovně Kosmické kontroly chyběli lidé.“

„Překvapuje mě, že jste tak průhlednou záminku spolkla.“

Sparta doplavala ke stěně a opřela se loktem o okraj. „Zdá se, že ani vy se mnou nehrajete na rovinu, pane.“

„Poslal jsem vás na Port Hesperus, abyste vyšetřila nehodu na Star Queen. Než jste skončila, měli jsme dvě další mrtvoly, zničenou loď, díru ve stanici a jednu z našich pracovníků úplně vyřazenou. Po všem tom rozruchu jsem si řekl, že je načase, abych se sám pustil do malého vyšetřování. A nechtěl jsem vás přitom mít nablízku, abyste mi nemohla upravovat záznamy...“ úkosem na ni pohlédl, „... což je jedno z mnoha vašich podivných nadání.“

Neřekla nic. Přepisovala často svůj životopis, vždy byla o krok napřed, než došlo k bezpečnostní prověrce a k dalšímu vyšetřování. Nemělo smysl to teď popírat.

Velitel si prohrábl rukou šedé vlasy, v nichž se leskla kondenzovaná vlhkost. „Takže jsem si promluvil s vašimi dřívějšími představenými i s vašimi starými učiteli na obchodní škole i na střední škole. Nikdo z nich nepoznal váš holografický snímek.“

„Nepatřila jsem ke studentům, na které se nezapomíná.“

„No, některým z nich se vrátila paměť, když jsem jim ukázal vaše zápisky. Nebo aspoň tvrdili, že si vzpomínají. Pak jsem zkusil vaši rodinu.“

„Jsou mrtvi.“

„Ano, to říkají úmrtní listy. Šel jsem do toho pohřebního ústavu na Long Islandu. Nikdo si sice nemohl vzpomenout, ale v každém případě měli záznamy. A urny ve výklenku.“

„Myslím, že kremace jsou obvyklé.“ Sparta se dívala do vody. Měla odlišné vzpomínky, než předstírala, ale zase ne úplně odlišné. Její rodiče opravdu podstoupili kremaci, dalo by se to tak říct, pokud bylo pravda to, co jí pověděli.

„Nechal jsem si udělat chemický rozbor popela,“ řekl velitel. „Někteří lidé by se vám za to omlouvali, ale já myslím, že chápete, proč jsem to musel udělat.“

„Mohla bych říct, že to chápu,“ odvětila, „ale také bych mohla říct, že se mi z toho dělá zle.“ Ale ne tak zle, pomyslela si, jak mi bylo tehdy, když jsem sháněla ten skutečný lidský popel. „Prováděl jste všechna tato vyšetřování osobně?“

„Přesně tak. Odvedlo mě to na celé hodiny z kanceláře.“

„Mohla bych vidět vaše výsledky?“

„Překvapilo by vás, kdybych řekl ne?“ Zkřivil vrásčitý obličej do dravčího úsměvu. „K mým výsledkům nebudete mít přístup, protože nejsou v systému. Jsou tady!“ Poklepal si na lebku.

Půl minuty nikdo z nich nepromluvil. Zdálo se, že oba soustředili pozornost na cákání a vlnění vody v bazénu, na záběry plavců v sousedních pruzích.

„Slyšela jste někdy o projektu SPARTA?“ zeptal se.

„Ano, slyšela jsem o něm,“ odpověděla Sparta. „Četla jsem nějaké věci před několika roky, když jsem pracovala v administrativním odboru.“

„Co si pod projektem SPARTA představujete?“

„No, znamená to Specifikovaný průzkum aktivního rozvoje talentových atributů. Byl to výchovný program, který měl rozvíjet a zmnohonásobovat inteligenci – jazyky, matematika, hudba, společenské dovednosti a tak. Na Port Hesperu jsem se setkala s mládcem, který v projektu sám byl...“

„Blake Redfield?“

„Správně.“

„Expert na staré knihy.“

„Přesně tak.“

„Nikdy předtím jste Blaka nepotkala?“

Sparta rázně vydechla, až se voda pod jejím nosem zavlnila. „Mám dobrou paměť, veliteli...“

„Mimořádnou paměť“, souhlasil.

„... ano, a když jsem ho na Port Hesperu spatřila, věděla jsem, že jsem se s ním už setkala. Před dvěma roky se mě snažil sblít na ulici, tady na Manhattanu. Dva bloky mě sledoval. Ztratila jsem se mu.“

„Co se stalo se SPARTOU?“

„Slyšela jsem, že byla zrušena. Lidé, kteří ji řídili, zemřeli při havárii helikoptéry.“

„Asi v té době, kdy pan a paní Troyovi z West Quogue, stát New York, zemřeli při srážce automobilů.“

„Nad bezvýznamnými náhodami příliš nepřemýšlím,“ pravila. „Proč jste mě sem vlastně pozval, pane?“

„Chtěl jsem vidět, jestli jste skutečně žena. Každopádně tak vypadáte.“ Tvářil se, jako by studoval své prsty na nohou, metr a půl pod vodou. „Dobrá, řeknu vám, co máte udělat. Chci, abyste se podrobila lékařské prohlídce na zdejší klinice. Už jsem to zajistil – výsledky budou pouze pro mé oči. Potom chci, abyste si vzala na nějakou dobu volno. Placenou dovolenou. Běžte, kamkoli chcete. Až vás budu potřebovat, najdu si vás.“

„Kamkoli?“

„Na Zemi, myslím.“

„Díky. Ze svého platu si můžu dovolit tak cestu po dolním Manhattanu.“

„Výlohy hrazeny, pokud budou rozumné. Schovávejte si stvrzenky.“

„Dopřeju si posvácení.“

„Myslel jsem si, že byste možná chtěla navštívit Blaka Redfielda v Londýně.“

„Proč bych to dělala?“ Zírala na něj s nejlhostejnějším výrazem, jaký dovedla nasadit.

Safírově modré oči v ošlehané mahagonové tváři na ni upřeně hleděly. „Protože si myslím, že máte toho chlapíka ráda. Proto.“ Přitáhl kolena nahoru, opřel se chodidly o stěnu bazénu, odrazil se a brázdil vodu rychlým, nevzhledným australským kraulem.

Sledovala ho, jak mizí v mlžném oparu. Co má za lubem s tím svým soukromým vyšetřováním, se všemi těmi nenápadnými otázkami o SPARTĚ a o Blakovi?

Vzpírá se naší autoritě...

William, je to dítě...

Mohl by být jedním z nich. Mohl mě schválně nastrčit do vyšetřování Star Queen – určitě to byla léčka. Jestliže však ví, kdo jsem, proč mě varoval? Proč mě posílá na vyšetření? Jestliže ví, kdo jsem, pak ví všechno.

Takže není jedním z nich. Ale možná po nich jde. Mohl třeba mít podezření, že já jsem jednou z nich. Nebo Blake.

Anebo mohl být pouze zvědavý.

Sparta tvořila anomálii, o tom nebylo pochyb, přestože se snažila být nenápadná. Ať měl velitel v úmyslu cokoli, nepochybovala, že bude neustále pod dohledem, ať se vydá o své dovolené kamkoli.

O půl hodiny později se dostavila na kliniku v pětaticátém podlaží. Netušila, po čem velitel pátrá. Sama ani nevěděla o všem, co její tělo skrývá. Ale lékařským prohlídkám už přivykla.

Kliniky teď byly přátelštější, než bývaly kdysi, a rovněž trochu civilizovanější. Přihlásili jste se u malého okénka, usadili v čekárně a listovali na videopanelu na desce stolu nejnovějším vydáním Smithsonianu. Když vyvolali vaše jméno, strávili jste dvacet minut přecházením z jedné místnosti do druhé, nikdy jste se nemuseli svlékat, nikdy vás nepíchali jehlou – a pak bylo po všem. Takhle rychle a bezbolestně získali tolik údajů, že by k tomu o století dříve bylo nutno strávit na Lékařské fakultě v Harvardu týden, plný nepříjemných a trapných zážitků.

Někdy sice ještě laboranti sbírali různé tělní tekutiny k analýze, avšak pro většinu testů a zákroků nebyly nutné velké přístroje, ani prášky, po nichž je člověku na zvracení, ani bolestné injekce či traumatizující chirurgické zákroky.

Diagnostická zařízení, která zpočátku vážila tuny, byla teď sotva větší než zubařské křeslo, a to díky supravodičům a magnetům s vysokou hustotou pole. Díky miniaturizovaným počítačům byla také nesmírně přesná.

V jedné místnosti nad vámi dvakrát přejel magnetický zobrazovač, zobrazil detailně vaši anatomickou strukturu a současně odhalil vnitřní chemické procesy. V další místnosti vám ošetřovatelka podala chutný koktejl obsahující látky, které absorbují záření. Ten se ve chvílce rozptýlil ve vašem krevním řečišti a zviditelnil jemnou strukturu vašeho cirkulačního systému – všude, dokonce i v mozku – svazkům záření z trubice, kterou nad vámi technik projížděl. V třetí místnosti jste dostali další koktejl. Ten obsahoval směs radionuklidů navázaných na speciálně připravené enzymy, které se ihned rozpřehly po vaší nervové soustavě, v níž při výbuchu emise záření zanikly. Krevní rozbor mohl sice být proveden bez odběru viditelného množství krve, bez odevzdání vzorku moče to však dosud nešlo.

Superpočítače se okamžitě pustily do zpracování dat, konstruovaly vrstvy za vrstvou jemnostranných zobrazení, sloupce čísel, křivky, obrázky struktur, funkcí, účelů... a patologických změn, pokud se vyskytly.

Diagnostická zařízení se sice nedala oklamat, některým testům však bylo možno se vyhnout. Pokud si člověk nestěžuje na artritidu nebo pokud nemá nějaký jiný specifický problém, konečky prstů se obvykle neprohližejí. Sparta se nikdy nezminila o svých PIN jehličkách. Kdyby je objevili, měla připraveno vysvětlení (jehož krytí už zařídila), o zlevněném kosmetickém chirurgickém zákroku. Konec konců, PIN jehličky byly skutečně v jistých kruzích módní. A nedaly se tak snadno ztratit jako standardní identifikační proužky.

Nešlo však jenom o jehličky. Sparta dokázala ovládat svůj metabolismus v míře, nad níž by lékaři i technici žasli. Ted' bylo třeba pochopit, co technici očekávají, a dát jim to; dostatečnou odchylku od normálu, aby je to přesvědčilo, že nezkoumají cvičný fantom, ale ne zase příliš velkou.

Ne všechno ze Spartiny nestandardní anatomie však vyžadovalo skrývání. Její pravé oko netvořilo funkční

makrotransfokátor díky nějaké zjiitelné změně ve stavbě samotného oka, ale v důsledku buněčné manipulace s jejími optickými nervy a s oblastí mozkové kůry, spojenou s vizuálními asociacemi. Rovněž její analytický čich, její infračervené vidění a její laditelný sluch byly důsledkem „přebudovaného“ nervového zapojení, nikoli zjiitelné přestavby. I její eidetická paměť spočívala pouze ve změnách neurochemických čidel hipokampu, které standardní diagnostika nemohla odhalit.

Skrýt se bohužel nedaly změny hustoty tkáně v přední části mozku. Znovu a znovu se fascinovaní lékaři utvrzovali, že boule těsně za Spartiným čelem, hned vpravo od místa, kam hindové a buddhisté umisťují oko duše, je nádor. Avšak opakované neurologické testy neodhalily žádný jeho vliv na její vnímání ani chování a „nádor“ se během několika let neměnil. Pokud to skutečně byl nádor, pak byl zřejmě benigní.

Tenké vrstvy polymerových struktur pod bránicí se sice nedaly skrýt, ale Sparta je dokázala vysvětlit. K tomuto účelu sloužila „nehoda“, která se jí přihodila v šestnácti letech. Polymerové vrstvy byly experimentální náhražkou tkáně, zničené při poranění břicha. Měla jizvy, aby to dokázala. V hrudní kosti měla ocelovou svorku, která držela při sobě kdysi rozdrčenou hrud'. Žebra a paže měla protkány transplantovanými keramickými kostmi experimentálního typu. Koho by ale vůbec napadlo položit si otázku, zda tyto struktury nejsou vlastně baterie, oscilátor a dipólová mikrovlnná anténa?

Sparta se domnívala, že její vysvětlení vyznívá vcelku přesvědčivě, protože lidé, kteří ji umělé systémy implantovali, si dali velmi záležet na jejich zamaskování. Používala zřejmě přesně takový krycí příběh, který pro ni vymysleli, přestože si nedokázala vzpomenout, že by jej kdy nacvičovala.

Půl hodiny po příchodu z kliniky opět odešla. Mohla by mít výsledky za hodinu, kdyby velitel jejich zveřejnění nezakázal. Sparta se tedy nedoví, zda se jí znovu podařilo lékaře oklamat – ledaže by se velitel rozhodl ji to říct. Starobylým vlakem podzemní dráhy došla k domu, ve kterém sdílela se dvěma dalšími ženami apartmá. Neviděla se s nimi už několik měsíců, ale i předtím se vidaly jen zřídka. Když vešla dovnitř, žádná nebyla doma. Krátce se rozhlédla a zamířila přímo do své ložnice. Ta byla stejně úhledná, jak ji zanechala, bez rostlin, stěny holé, postel ustlaná, pouze tenká vrstvička prachu na tvrdém povrchu a malý sloupec faxové pošty na stolku naznačovaly, že byla celé měsíce pryč. Pošta obsahovala jenom samé inzeráty. Hodila celou kupku do šachty na odpadky. Za pět minut sbalila vak a opustila apartmá. Neměla tušení, kdy se vrátí.

Opět čekala na nástupišti v podzemní dráze, sbalená na transatlantický nadzvukový let, na cestu do Londýna. Chtěla vidět Blaka... ale nechtěla ho vidět. Měla Blaka ráda. Měla z něj strach. Možná se do něho zamilovala. Nenáviděla se, když se dostala do stavu, kdy její mozek produkoval jenom samé nesmysly. Byla jako na trní. Chtěla zjistit, co se stalo jejím rodičům, a Blake již třeba něco objevil. Chtěla se pomstít za to, co jí udělali... nebo snad nechtěla? Chtěla přežít. Stačilo několik měsíců na Port Hesperu, kdy byla jenom obyčejnou policajtkou, a její jistota se začala hroutit.

Velitel měl možná pravdu. Asi skutečně potřebuje odpočinek.

Vlak podzemní dráhy dokodrcal do stanice, která zářila jasným žlutým nátěrem. Nastoupila do křiklavě čistého vagónu. Byl prázdný, až na stylově oblečený mladý pár vracející se domů z přednášek na univerzitě, jak usoudila z lesklých černých poznámkových bloků, které měli na kolenou.

Nebo také mohli patřit k těm, kteří ji sledují...

Sedla si vedle dveří na vzdáleném konci vagónu. Přitáhla si sako k tělu a přemýšlela. Velitel ji k tomu dohnal. Neměla prostě na vybranou. Mohla jenom jet za Blakem, zjistit, co jí chce říct. Být s ním.

8

Sparta opatrně vystoupala po úzkém, páchnoucím schodišti k bytu Blaka Redfielda v Londýně. Při cestě z Manhattanu podnikla všechny rutinní kroky k setřesení svých eventuálních pronásledovatelů, ale nepřeháněla to.

Nepokoušela se Blakovi zavolat ani svým osobním komunikačním pojítkem, ani veřejným telefonem. Provedla výběr trasy tak diskrétně, jak to jen šlo, a pak ho na poslední chvíli změnila. Strávila dva dny na cestě, kterou mohla vykonat za odpoledne. Všechno by to byla dětská hra pro velitelovy lidi, pokud ji sledují, neodvážila se však zkusit nic vynalézacivějšího.

Londýn v pozdním létě nebyl o nic lepší než Manhattan. Vzduch byl tak nasycen vlhkostí, že začalo pršet. Promočená zvenku i zevnitř zabušila na Blakovy dveře. Nedostalo se jí žádné odpovědi. Naslouchala, potom lehce přejela rukou kolem veřeji. Podržela dlaň nad alfanumerickou klávesnicí zastaralého magnetického zámku, zkoumala vzory jeho pole. Za pomoci intuice ve chvíli rozluštila jeho dlouhou kombinaci, CH3C6H2NO23246. Což bylo Blakovi podobné: až na indexy, závorky a čárky to byl chemický vzorec TNT.

Spartiny prsty kmitaly po klávesnici. Než otevřela dveře, zaváhala. Blake samozřejmě nebyl hloupý. Patřil k těm, kdo varují neočekávané hosty, a kdyby ti varování ignorovali, dostali by malou pohlednici. Zrníčko či dvě TNT, nebo snad raději nitroglycerin, jenom takový pozdrav. Přitiskla nos k otevírací plošce a začichala.

Žádná známka neobvyklejší chemické sloučeniny než mazací olej. Žádná známka, že by dveře v poslední době někdo použil. V infračervené oblasti byly chladnější než okolní vzduch.

Ale poslední osoba, která se dotkla této koule na dveřích, nebyl Blake. Blakovo nezaměnitelné aroma překryl někdo, koho Sparta nepoznala. Žena.

Třeba to byla jeho bytná. Ale ať to byl kdokoli, teď uvnitř není. Její otisky byly studené jako kámen, více než týden staré, jak Sparta odhadovala, a prchavá vůně parfému, pronikající škvírou tam, kde těžké dveře špatně dosedaly na starý rám, byla zvětralá a tak slabá, že ji mohl odhalit pouze někdo se Spartinou citlivostí. Přesto však Sparta strčila ruce do kapes a vytáhla průhledné tenké polymerové rukavice. Někdo byl v Blakově bytě po něm a mohl by se vrátit. Sparta neměla v úmyslu zanechat stopy své návštěvy.

Lehce do dveří zatlačila, a když se otevřely, ustoupila. Nedošlo však k žádnému výbuchu.

Opatrně nahlédla do Blakova obývacího pokoje. Nikdy předtím zde nebyla. Hrozilo, že nedočkavá zvědavost převládne nad opatrností. Vycítila však proud ve vodičích tlakového senzoru pod kobercem na vyleštěné podlaze a zaznamenala detektory pohybu, upevněné v rozích obložení stropu, i když pro všechny ostatní byly neviditelně malé.

Zvedla paže a zjišťovala jejich schéma. Chvilku jí pálo v břichu a tři rychlé spršky odzbrojily Blakovo výstražné zařízení. Svůj cestovní vak nechala v hale a vešla do pokoje.

Po levici měla arkýřové okno se svislými příčlemi, zastíněné velkým jilmem. Hustý déšť neustále rachotil v jeho listech. Slabé zelené světlo pozdního odpoledne pronikalo skleněnými tabulemi, pokrytými dešťovými cákanci, a dávalo bytu barevný nádech akvária s vodou.

Stěny pokoje byly lemovány policemi na knihy. Knihy byly na nich uloženy jako nepravdělné cihly, jejich hřbety tvořily vybledlé spektrum od rezavě hnědé k břidlicově modré. Ležela tam alba nejnovějších knižních čipů, starší knihy, zaznamenané na discích a páscích a značné množství opravdových knih vyrobených z papíru, látky a kůže, mnohé roztrhané, v průhledných obálkách z umělé hmoty, ostatní v prvotřídním stavu.

Kde stěny zůstaly volné, tam byly natřeny krémovým emailem a ověšeny zarámovanými stránkami rukopisů a olejomalbami evropských malířů z počátku dvacátého století.

Sparta se vrátila pro svůj vak a položila ho za dveře, které za sebou opatrně zavřela. Procházela tichými pokoji. Blake si zřejmě žil dobře z výnosu svojí konzultační činnosti, nemluvě o úrocích ze značného vkladu. Tyto příjmy mu umožňovaly věnovat se sběratelské vášni a zálibě v čínském nábytku a orientálních kobercích.

Zaostřovala oko na předměty a tkaniny, prohlížela zastíněné škvíry. Ušima naslouchala mimo lidský frekvenční rozsah, pod lidským prahem slyšitelnosti. Nosem čichala po náznaku chemických sloučenin. Pokud by byly v místnosti skryty vysílače nebo přijímače nebo nějaké pasti, zaměřila by je.

Blake opustil svůj byt alespoň před dvěma týdny, možná mnohem dříve. Nespatřila žádné náznaky, že by odcházel za neobvyklých okolností. Všude však byly otisky jeho návštěvnice čerstvější, nikde nepřekrývaly jeho otisky její.

Sparta nahlédla do ložnice. Postel měl ustlanou, s nepoužitými prostěradly, skříň plnou obleků, košil a bot, od černých kožených holínek až k červeným vysokým měsíčním botám. Blake byl docela švihák, jestli však něco z jeho rozsáhlého šatníku chybí, Sparta nedokázala říct. Povšimla si, že žena se v jeho věcech přehrabovala. Skříňku v koupelně měl plně zásobenou, byl tam jeho bateriový zubní kartáček, chemosonický holicí strojek, poličky plné dezodorantů, vod po holení a dalších lektvarů. Žena tam byla také, poté, co Blake odešel.

V lednici v kuchyňském výklenku byl balíček šesti českých ležáků (Blakova záliba ve studeném pivu jenom potvrzovala, že je Američan), ale žádná vejce, mléko ani zelenina, ani další věci podléhající zkáze, pouze kousek tvrdého sýra a sklenice hořice. Sporák byl bez poskvrny. V dřezu nebylo žádné špinavé nádobí. Recyklovací šachta na odpadky nebyla použita týden. Buď Blake plánoval svůj odjezd, nebo někdo po něm všechno vyčistil.

Maličkou uzavřenou část schodiště před svým bytem proměnil Blake v dílnu. Jejím jediným oknem rozeznala Sparta řadu zadních zahrad s cihlovými zdmi, upravených ve stylu střední třídy. Řady úhledně označených lahviček s chemikáliemi lemovaly stěnu nad stolem, který však určitě nešlo nazvat úhledným. Na jeho povrchu se povalovaly kousky mikroelektronického substrátu. Pracovní povrch z uhlíkatých vláken nesl stopy mnoha sloučenin dusíku a kovových cákanců. Všechny nečistoty byly studené.

V jednom rohu malé dílny, hned vedle malého dřezu na prádlo, vystupovaly na povrch měděné roury kuchyňské instalace Blakova bytu a bytů nad ním a pod ním. Ale Blake zde nepracoval. Okrouhlý kovový přístroj, připojený ke konci trubice kohoutku, byl hlavní počítač, mikro-super, menší než vodní filtr, v němž byl zabudován. Počítač pracoval pomocí komplexace a dekomplexace umělých enzymů. Když pracoval na plný výkon, rozehl se natolik, že vyžadoval stálý průtok chladiva.

Blakova návštěvnice točila kohoutkem a hrála si s bezdrátově napojenou klávesnicí na Blakově stole. Sparta uvažovala, zda žena získala přístup k paměti počítače.

Sparta pustila studenou vodu. Sundala si z pravé ruky rukavici a vsunula své jehličky do vstupů v zadní části klávesnice. Ve zlomku sekundy se dostala za docela dobré zabezpečení počítače a jeho informační vnitřnosti se začaly rozlévat rychleji než horká voda, která už tekla do dřezu. Z jedné sklapnuté pasti v Blakově zabezpečení a několika stále ještě nastražených Sparta věděla, že žádní slídivé přístup do paměti počítače nezískali.

Obrazovka jasně svítila. Kdyby někdo Spartu pozoroval, viděl by ženu, která zírá jako hypnotizovaná na nic neznamající spleť písmen, čísel a grafiky, rozlévající se po ploché obrazovce. Ona je však neviděla, data jí proudila přímo do nervových struktur.

Malý počítač měl tak velkou kapacitu, že jenom přečíst adresář uložených programů a souborů trvalo Spartě několik sekund. Byly tam expertní programy pro chemickou analýzu, některé se týkaly výbušnin, korozivních látek, zápalných látek, otravných plynů a dalších podobných příjemností, další se zabývaly analýzami papíru a inkoustů. Blake tam měl výkonné programy k modelování složitých interakcí rázových vln, programy, jejichž komplikovanost ukazovala, že Blakův zájem o přivádění věcí k výbuchu je více než jenom koníček, že mu nejde jenom o škádlení lidí.

Největší z datových souborů tvořily bibliografie. Spartu by nepřekvapilo, kdyby obsahovaly všechna vydání veškerých knih, vydaných v angličtině v uplynulých třech stoletích.

Její pozornost přilákal maličký soubor. Jmenoval se ČTIMNE.

Usmála se. Blake znal Spartu jako málokdo jiný. Věděl o ní, že se bez viditelného úsilí dokáže dostat do jakéhokoli počítače, přestože nevěděl, jak to dělá, a ona neměla v úmyslu mu to sdělit. Nepochybovala, že ČTIMNE je určeno pro ni.

ČTIMNE však bylo nečitelné. Nebylo nepřístupné, obsahovalo však pouze nesmyslný seznam čísel. Čísla byla uspořádána do skupin: 311, 314, 322, 3325, 3447, 3519... Celkem 102 takových skupin, žádná neměla méně než tři čísla a

více než šest a žádná se neopakovala. Několik prvních skupin začínalo číslicí tři, několik dalších čtyřkou, a tak dále, v rostoucím sledu. Poslední skupiny začínaly desítkou.

Sparta se usmála. Pochopila, co seznam znamená, a okamžitě si jej uložila do paměti.

Blake si tedy chtěl hrát na schovávanou! Nasadila si rukavici, vypnula počítač a nechala Blakovu dílnu přesně v tom stavu, v jakém ji našla. Rychle a tiše vklouzla do hlavního pokoje bytu, pohybovala se v houstnoucím přítmí jako stín a spokojeně se zubila jako kočka.

Venku stále bubnoval déšť na listech jilmu. Světlo dostalo zelenější nádech.

Přiblížila nozdry těsně ke knihám na poličkách a vdechovala zbytek pachů rukou, které se jich dotkly, pachů aminokyselin a jiných chemických sloučenin, podle kterého lze identifikovat jedince stejně bezpečně jako podle otisků prstů. Plastových obálek, které chránily knihy, se dotýkal pouze Blake. On a v několika případech ta záhadná žena. Žena však držela v rukou jen několik knih. Vytahovala je z poliček náhodně, zřejmě neměla tušení, co vlastně hledá. Sparta však hledala určitou knihu. Blake jí nechal vzkaz ukrytý v knize, o které věděl, že jedině Sparta ji pozná, že nikdo jiný to nedokáže. Seznam čísel v souboru ČTIMNE totiž představoval knižní šifru.

Před časem je jedna kniha zavedla do Port Hesperu a pomohla jim k opětovnému seznámení. Byl to výtisk bájně cenného soukromě vytištěného prvního vydání Sedmi pilířů moudrosti od T. E. Lawrence. Na poličkách nebyla žádná kopie jakékoli verze Sedmi pilířů moudrosti, ale o to nešlo – v minulosti, když oba byli jako děti ve SPARTĚ, se dělili o mnoho dalších knih. V Blakově sbírce fantastické literatury devatenáctého a dvacátého století, pamětí, cestovních deníků, esejů a dalších literárních listů se vyskytovala jedna kniha, která se tam nehodila. Že tam nepatří, by poznal pouze ten, kdo buď důkladně znal Blakovu sbírku, anebo patřil ke SPARTĚ.

Vytáhla ji z police a hleděla na ni. Oko vytištěné na obálce na Spartu upřeně hledělo. Za více než sto let od doby, kdy byla vydána, vybledla jasná červeně její prachové obálky na bezvýraznou růžovou, ale její smělý titul byl přes průhledný obal jasně viditelný: Rozpoložení mysli, Teorie mnohonásobných inteligencí od Howarda Gardnera. Šlo o pojednání nadaného psychologa o „nové teorii intelektuálních kompetencí“, jak to nazýval, a mělo velký vliv na Spartiny rodiče, když vymýšleli projekt SPARTA.

Sparta vytáhla knihu z plastového obalu, chvilku studovala její obálku a potom ji opatrně otevřela. Usmála se nad věnováním: Ellen. Šlo o jinou Ellen v jiném století, opravdovou Ellen, ne smyšlenou Ellen Troyovou, nepochybovala však, že Blake chtěl, aby to brala osobně.

Ano, teď se dostala do „nálady“, do správného rozpoložení mysli.

Nalistovala první kapitolu, nazvanou Myšlenka mnohonásobných inteligencí. Začínala: „Mladá dívka stráví hodinu se zkoušejícím...“ Sparta znala tu pasáž velice dobře, bylo to krátké podobenství o dítěti, jehož různá nadání jsou vyjádřena jediným zaokrouhleným číslem, hodnotou IQ. Gardnerova argumentace a potom i program, který vytvořili její rodiče, směřoval k odstranění balastní přítěže IQ.

První strana této kapitoly měla v knize číslo 3. První písmeno na prvním řádku bylo A. To odpovídalo první skupině v ČTIMNE: 311, strana 3, řádek 1, písmeno 1. Další skupina číslic v ČTIMNE – 314, ji navedla na čtvrté písmeno stejného řádku, což bylo U.

Další skupinou v ČTIMNE bylo 3222, což se dalo číst jako strana 3, řádek 2, písmeno 22, ale také strana 3, řádek 22, písmeno 2, anebo dokonce rovněž jako strana 32, řádek 2, písmeno 2. Stálý růst první číslice Spartě napověděl, že Blake použil nejjednodušší formu šifry, která bere všechna písmena v pořadí. Tak první číslice nebo dvě bude vždy označovat číslo stránky od strany 3 do strany 10. Druhá číslice nebo dvě bude ukazovat číslo řádku a zbývající číslice určí umístění písmene v řádku.

Tento systém obsahoval určité nebezpečí dvojznačnosti, a vůbec to byl špatný systém, byl v něm ten druh pravidelnosti, který okamžitě odhalí existenci knižní šifry, a to dokonce amatérskému dešifrovateli. Kdyby byl skrytý vzkaz napsán nešifrovaným jazykem, dala by se šifra většinou rozluštit i bez znalosti knihy, která tvoří klíč.

Vzkaz však nebyl napsán nešifrovaně. Když Sparta po několika sekundách koncentrace a otáčení stránek rozluštila poslední skupinu, 102749, celý vzkaz ze sto dvou písmen zněl takto:

AUKGFKUCAQNSRTGALDXQZLHOFIAIKTBHOBODKUPKGDUTSE
KAVTVRBKQHOLSKCDLTPAUDZDLYBEKYBJTALQORVQMXHJZHUYFE
SIGZEF.

Spartu to nepřekvapilo, ve skutečnosti něco podobného očekávala. Blakovo pozvání hrát si na schovávanou ji vyzývalo hrát fair (play fair). A šifra Playfair patřila k nejslavnějším v dějinách.

I kdyby dešifrovatel věděl, že vzkaz je zašifrován šifrou Playfair, bez znalosti klíče bylo ohromně obtížné jej dešifrovat. Sparta však už klíč měla. Klíč ke každému Blakovu tahu v této hře na schovávanou tvořily jejich společné zážitky v programu SPARTA.

S tímto klíčem si v mysli sestrojila čtverec abecedy v šifře Playfair:

S
P
A
R
T
B
C
D

E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
Q
U
V
W
X
Y
Z

Rozložila řetězec písmen knižní šifry do párů a svižně provedla transformaci. První pár v šifře zněl AU. Řádek ve čtverci, v němž leželo A, se protínal se sloupcem obsahujícím U: v průsečíku leželo písmeno T. Řádek obsahující U se protínal se sloupcem obsahujícím A: v průsečíku leželo písmeno O. První pár písmen Blakova vzkazu zněl TO.

Páry písmen šifry*2 na stejném řádku čtverce se zaměnily za písmena vlevo od nich. Páry písmen ve stejném sloupci se zaměnily za písmena nad nimi. Sparta brzy získala Blakův připravený text:

TO HE LE NF RO MP AR IS IF YO UF IN DT HI SF IN DM EI NT HE FO RT RE SX SZ SE EK IN GT HE FI RS TO FX FI
VE RE VE LA TI ON SY OU WI LX LN EX ED AG UY DE.

Po vyloučení nadbytečných písmen a uspořádání do slov vzkaz zněl:

TO HELEN FROM PARIS IF YOU FIND THIS FIND ME IN THE FORTRESS SEEKING THE FIRST OF FIVE
REVELATIONS YOU WILL NEED A GUYDE, tedy: Heleně od Parida (nebo také Heleně z Paříže) jestli najdeš tohle
najdi mne v pevnosti hledám první z pěti zjevení budeš potřebovat průvodce.)

S potěšením se zasmála. Blake ji opravdu navádí na příjemnou honičku a tentokrát jsou klíče méně zřejmé. Zasunula Rozpoložení mysli do ochranného obalu a vrátila je na policičku. Stočila se do Blakova velkého koženého ušáku a hleděla z okna do deště, na neustále se pohybující listy a stíny shromažďující se ve větvích jilmu a přitom uvažovala nad hádankou.

TO HELEN FROM PARIS (Heleně od Parida, nebo Heleně z Paříže). Proč Helen místo Ellen? Protože trojská Helena byla ze Sparty – a Paris byl její mileneček.

Kde je ta pevnost, ve které ho má najít? Určitě to není samotná Trója, pahorek Hissarlik na asijském pobřeží Dardanel. Dvě století poté, co Heinrich Schliemann zdevastoval ruiny starodávné Troje a ponechal, co našel, vystaveno živilům, věže Ilia se rozpadly do beztvare kupy bláta. V tom sdílely osud téměř všech starých míst, které zapálení archeologové v devatenáctém a dvacátém století odhalili.

Mýtus Troje s tím nemá nic společného. Blake se neoznačoval jako Paris, on je v Paříži.

Protože Bastila byla již stržena, pak pevnost Paříže, pocházející z konce dvacátého století, musí být Louvre. Blake je v Louvru, HLEDÁ PRVNÍ Z PĚTI ZJEVENÍ. Sparta slyšela o lidech hledajících zjevení, nebo osvícení, nebo cokoli, zdálo se však podivné hledat jich pět. A ještě k tomu v pořadí?

Očima hledala staré bible, které spočívaly na dolní polici Blakovy knihovny. V okamžení vyskočila z křesla a už měla jednu z těžkých knih otevřenu. Listovala v ní, až našla knihu Zjevení, kapitolu pět, první verš. V překladu, který si vybrala, v Jeruzalémské bibli, tento verš zněl: „Spatřil jsem, že v pravé ruce toho sedícího na trůnu je svitek, který má písmo na zadní i přední straně a je zapečetěn sedmi pečeti.“ Poznámka vysvětlovala, že svitek je „rulička papýru, na němž jsou napsány dosud skryté boží příkazy“. Zdálo se pochybné, že Blake je na stopě tajných božích příkazů, mohl však docela dobře v ohromné sbírce egyptských antikvit v Louvrů hledat papýrus.

Když je však Blake v Paříži a pracuje v egyptské sbírce v Louvrů, proč bude Sparta potřebovat GUYDE, aby ho našla? A proč je ve slově GUIDE (průvodce) hrubka?

Třeba udělal Blake chybu při záměně jednoho písmene za druhé, při únavném počítání malých písmenek ve velké knize, při psaní všech těch číslic. Ale systém Playfair v tomto případě takovou náhodnou záměnu téměř vylučoval, protože v abecedním čtverci založeném na klíčovém slově SPARTA nejsou písmena Y a I ve stejném řádku ani ve stejném sloupci. A navíc jedno leží nad a jedno pod druhým členem páru v normálním textu, písmenem U. Takže se nedají za sebe zaměnit podle žádných pravidel transformace, která mění pár UY na QZ, jak zjistila Sparta, ale která by změnila pár UI na LO.

Blake se tedy buď snaží být roztomile a falešně středověký, anebo jí něco říká. Věděla, že nedokáže zasadit poslední kousek skládačky na správné místo při sezení v křesle. Vyskočila. Během tří minut zkontrolovala, že všechno v Blakově

bytu zanechává přesně tak, jak to našla, vzala si svůj vak, opět nastavila poplašná zařízení a vyšla ze dveří. Spěchala, aby chytila příští magnetický vlak do Paříže. Nemohla vědět, že má už týden zpoždění.

Týden před tím, než Sparta opustila Londýn, strávil Blake noc v malé komůrce v Paříži.

Úsvit se prodral pode dveřmi komůrky v tenké šedé rovině světla. Tenkou dřevěnou přepážkou Blake zaslechl kroky a zamumlanou kletbu. Zív a rázně potřásl hlavou. Byl vzhůru už dvě hodiny a předtím mezi košťaty a mopy poklimbával. Měl hlad, žízeň a byl celý zdřevěnělý. Toužil po šálku překapávané kávy, silné a horké.

Byl nervózní. Stále doufal, že se ukáže Ellen a dostane ho z této šlamastiky, teď to však vypadalo, že to bude muset provést.

Otevřel dveře a opatrně z komůrky vycouval. Nesl kbelík s odlakovačem a plnou hrst štětců a hadrů. Dlouhý modrý plášť měl pokryt čmouhami barvy. S hlavou skloněnou si upravoval držadlo nádoby s ředidlem a zařadil se mezi ostatní natěrače a tesaře, směřující ke skladišti. Bylo pondělní ráno. Louvre byl zavřený pro všechny kromě badatelů, dělníků a personálu. „Bon matin, monsieur Guy,“ řekl mu kdosi. „Matin,“ zabručel. Nepohlédl na muže. Byl to asi předák, s nímž bylo vše „připraveno“, muž, jehož podplatili, nebo vydíráním či výhrůžkami přiměli, aby si nevšíml ve své partě dělníka navíc.

Dělníci šli po širokém pískovcovém schodišti dolů. Před sebou měl pět mužů a žen, všichni byli oblečeni v modrých pláštích jako on. Následoval je hlídač, šedovlasý pán v nemoderní černé uniformě, která se leskla stářím. Jejich kroky se rozléhaly podzemní halou; tři pokračovali k místnostem, kde se hromadil prach na stozích uložených obrazů, Blake a ostatní zabočili do dlouhé místnosti s nízkým stropem, vybavené staříckými žárovkami, které při slabém proudu svítily žlutě. Uprostřed místnosti stály řady masivních dřevěných skříní. Na špinavých stěnách visely vybledlé litografie egyptských ruin.

Po několika minutách bručení o zdržování se dělníci pustili do práce, odstraňovali ze dřeva tři sta let starý zčernalý nátěr. Blake nechal své společníky postupovat ke vzdáleným temným koutům skladiště. Předák ho ignoroval. Tak uplynula hodina a Blake se stále víc a víc zpožďoval. Nikdo se práci opravdu nevěnoval, všichni si mysleli, že není nutná. Vláda dala souhlas a nějaký byrokrat dohlížel, aby peníze neustále proudily, dokonce i do nejhlubších hrobek Louvrů.

Ostatní soustředili své úsilí na konec místnosti a Blake klečel na podlaze, zpola schovaný za řadami mohutných dubových skříní. Vzhlédl od špinavé spodní desky. Nudící se hlídač zůstal kdesi v hale.

Blake se plížil uličkou mezi skříněmi. Našel zásuvku, o níž se Lequeu zmínil, druhou shora. Vytáhl ji. Tam, na bavlněné vatě v rozpadajících se lepenkových krabicích, leželo bez jakékoli další ochrany tučt svitků papyru. Jak nejrychleji a nejpečlivěji dokázal, rozbalil každý dost daleko, aby zjistil, zda se shodují s reprodukcí, kterou si zapamatoval.

S žádným neuspěl. Zavřel zásuvku a zkusil další. Bez úspěchu se pracoval celou skříní.

Nervózně pohlédl přes vršek skříně. Jeho spolupracovníci ho stále ještě ignorovali. Opět se sklonil a uvažoval, zda zkusit skřín vpravo či vlevo. Nebo si Lequeu popletl uličku? Bylo to stejné jako přemýšlet o tom, co si počít se špatným telefonním číslem. Pravděpodobně je chybná pouze jedna číslice, ale která?

Bez zřejmého důvodu si Blake vybral skřín vlevo a začal stejnou zásuvkou. Na bavlně vedle třetího svitku zleva byla připíchnuta cedulka s vybledlým nápisem, napsaným perem s kovovou špičkou, která označovala jeho původ: „Pres de Héliopolis, 1799.“ Blakovy naděje ožily.

V roce 1801 se anglická armáda po bloádě, trvající tři roky, konečně vylodila na pobřeží Egypta a přinutila Napoleonovy síly ke kapitulaci. Napoleon sám už dávno odjel, zanechal mezi starými ruinami ruiny svého snu o nové Egyptské říši pod vlajkou Francouzské revoluce. Nechal za sebou také nádherný Institut d’Egypte, jeho řady badatelů i nádhernou sbírku starožitností, shromážděných v průběhu tří roků intenzivního hledání v údolí Nilu. Podle podmínek kapitulace připadlo Angličanům vše, včetně naprostého klenotu, dodnes nerozluštěné Rosettské desky.

Francouzi se snažili desku udržet. Tvrdili, že jde o osobní vlastnictví jejich velitele, generála Menoua, a že se na ni tedy podmínky kapitulace nevztahují. Avšak Angličané na to nepřistoupili. Rosettskou desku a množství další kořisti poslali lodí do Britského muzea, kde se „nádherná trofej britského vojska“, jak ji označil britský velitel, stále nalézá.

Přesto ještě zůstaly kousky vyřezávaných a pomalovaných kamenů a spousta rozpadlých starých svitků, které Britové velkomyslně Francouzům ponechali. I tyto odvržené poklady byly řízením osudu odvezeny ze země, kde vznikly. Některé jsou vystavovány v tom shromaždišti nádherných trofejí, Louvrů, jiné zapadly do suterénních zásuvek, přístupných pouze odhodlaným badatelům.

Blake pečlivě rozbalil křehký svitek a okamžitě věděl, že našel, po čem pátrá. Svitek by náhodného výzkumníka ničím nezaujal. Byly na něm geometrické náčrty, nešlo však o geometrický text. Obsahoval odkazy na boha slunce Re, nešlo však o náboženský text. Obsahoval fragmenty čehosi, co muselo být vyprávění cestovatelů, ale nebyla to zeměpisná práce. Svitek byl plný mezer a zachovaný text představoval hádanku.

Pouze příslušník proroků by na něm poznal, čeho se týká. Blake nebyl profesionální matematik ani astronom, měl však vysoce rozvinuté vizuální a prostorové schopnosti. Na Catherininu doporučení strávil mnoho hodin studiem map noční oblohy a dospěl k názoru, že pyramida načrtnutá v tomto svitku, kdyby byla postavena v době, v níž byl papyrus nakreslen, by mířila k souhvězdí na jižní polokouli oblohy, jen málo nad obzorem, k oblasti, kterou Egyptané mohli vidět pouze v pozdním létě.

Blake vyloupil papyrus z jeho bavlněného lůžka, rozevřel plášť, zvedl tenký pulovr a zasunul svitek do speciálně ušitého plátěného sáčku, který mu visel jako ramenní pouzdro pod levou paží. Zapnul si plášť a zavřel zásuvku. Připlížil se zpátky a pustil se do práce.

V deset hodin měli dělníci přestávku. Blake šel k záchodu, jehož dveře na konci chodby bylo vidět ze dveří místnosti s

papyry. Hlídač mu nevěnoval pozornost. Blake pokračoval v chůzi kolem záchodu, odbočil a potichu vyšel po schodech.

Prošel kolem komůrky, v níž strávil noc. Vystoupal po dalším schodišti, přešel po parketových podlahách kolem zamyšlených sfing a kamenných sarkofágů, kolem malovaných vápencových soch písařů, jako byl ten, jehož štěteček černým inkoustem namaloval svitek, jenž spočíval na Blakově boku.

Vešel do obrazáren paláce s vysokými okny a ohlédl se přes rameno k velkému schodišti na Niké – opravdovou kamennou Niké, roztahující svá kamenná křídla, vykračující vpřed na odlitku kamenného zobáku. Černá železná mříž, která nedovolila přístup k vysokým dveřím, nesla vavřínem ověšené „N“, ale to se tam dostalo později, za měšťáctějšího Napoleona. Kníratý hlídač, jenž mohl být bratrem hlídače v podzemí, mluvil na svém pojítku. Rodinné potíže.

„Otevřete mi laskavě. Musím si přinést něco z mopedu.“

Hlídač na něj otráveně pohlédl a pokračoval v hovoru, přičemž odemykal železnou mříž. Hlavní dveře byly tohoto vlhkého letního rána už otevřeny. Blake jimi prošel a zastavil se. Otočil se a zíral na hlídače jako tumpachový. Opravdu to nemělo být tak snadné. Vždyť by odtud mohl vyjít a nikdo by nikdy nezjistil, že něco chybí!

To by možná bylo výhodné pro Lequeua a Athanasijce, ale netvořilo to součást Blakova plánu. Chvilku klidně stál.

Potom na hlídače, který ještě mluvil pojítkem, zakřičel: „Toi! Stupide!“

Hlídač se zlostně otočil. Blake mu dal možnost, aby si ho dobře prohlédl, a pak ho střelil do krku šipkou z miniaturní uspávací zbraně, kterou měl přivázanu k pravému zápěstí.

Odešel rychle pryč, k listnatým širokým ulicím Tuilleries. Za rohem, mimo dohled, svlékl plášť a zahodil jej do popelnice.

Při překročení řeky si dal Blake načas. Udělal dvě lenivá kolečka kolem St. Germain des Pres, než se vrátil na rue Bonaparte a vyšel po schodech ke kancelářím Nakladatelství Lequeu. Dvakrát ostře zaťukal.

„Entrez.“

Blake zmáčkl kliku a vstoupil do prostorné místnosti. Lequeu seděl za stolem, elegantní jako vždy ve světle modré košili s krátkými rukávy a lněných kalhotách, a pozoroval ho. Zdálo se, že je něčím zaujat. Očima se zaostřoval na něco za oknem.

„Mám to,“ oznamoval Blake.

„Skvělé,“ odvětil bezvýrazně Lequeu.

Blake zvedl košili se skvrnami od potu a opatrně vytáhl papyrus z váčku. Lequeu se ani nehnul, Blake tedy pokročil a tak obřadně a slavnostně, jak jen dokázal, mu položil svitek na stůl.

Lequeu na svitek okamžik hleděl, potom se dotknul prstem pojítka. „Catherine, přišla bys sem, prosím?“ Díval se na Blaka. „Dokud na to myslím, raději bych měl tu pistoli na šipky zpátky.“

Blake vyndal pistoli a položil ji na stůl. Lequeu ji uchopil a bezmyšlenkovitě ji držel, když vešla Catherine. Šla přímo ke stolu. Blake odstoupil a pozoroval ji.

Když se naklonila nad papyrus, rýsovala se v difuzním světle z vysokého okna její silueta. Zručně a opatrně odtočila prvních několik centimetrů svitku. Vzhlédla k Lequeuovi. „Umíte to přečíst?“

Pohlédl dolů a začal předčítat: „Je mínění mocného faraóna, aby tento písař zaznamenal hovor zahalených božích poslů... aby mu vzdal čest. Ráno, zatímco teplo boha Re stimulovalo naše srdce k rozumu, zahalení boží poslové... z domova boha Re... na dobrotivé pozvání faraóna navštívili jeho božskou osobu přinášejíce dárky z božího kovu a jemné látky, olej a víno ve velkých nádobách ze skla, průhledného jako voda a tvrdého jako čedič – tato část je hodně rozdrobená – na dobrotivé pozvání faraóna... za pilíři nebes. A oni přišli s mnoha předvedeními měřičského umění... hvězdy řízené... cesta, aby vzdali čest faraónovi... a tak pořád a tak dále. Je to správný papyrus,“ pravil Lequeu.

„Vezmi si ho. Běž.“

Catherine bez dalších slov sbalila papyrus a svižně odešla z místnosti. Blake pocítil poplašný záchvěv. „Co bude...?“ začal, ale Lequeu ho přerušil.

„Byl jsem si jist, že jsem vám dal svou důvěru oprávněně,“ řekl Lequeu a poprvé se na něho přímo podíval. „Ale někdo, kdo je takovým expertem v mnoha různých oblastech jako vy, by neměl dělat chyby. Že, monsieur Blaku Redfielde?“

Když Catherine odcházela, vešel do místnosti někdo jiný. Blake se otočil. Samozřejmě Pierre, masivní a mlčenlivý. Existovalo několik postupů, které mohl Blake zkusit, aby vzdoroval nevyhnutelnému, pokládal však za rozumnější šetřit sílu a doufat v lepší šanci.

„Je na čase, abychom si pořádně pohovořili, Blaku, příteli,“ řekl Lequeu.

Blake se k němu otočil a usmál se jako sluníčko. „Jistě.“

Vzali ho dolů výtahem. Pierre ho držel za paži, Lequeu si opatrně udržoval odstup. Jak kabina klesala, kontakty měkce hvízдалy.

Suterén byl prázdný. Personál a „hosté“ dostali příkaz, aby si našli ten den nějakou práci.

Pierre vedl Blaka k jeho staré kabině a hrubě ho strčil dovnitř. Práskly za ním dveře.

Blake znal to místo dobře. Když zde žil, podrobně jej prostudoval. Nikdy si však nepomyslel, že se v této místnosti opět ocitne. Věděl, že tentokrát se nedostane ven, dokud se nerozhodnou, že ho pustí.

3. ČÁST

PROBLÉMY TŘÍ TĚLES

9

V devíti desetinách vzdálenosti ze Země na Měsíc, v přestupní stanici L-1, zahajoval agronom Clifford Leyland poslední úsek své cesty z kosmického sídliště L-5 na základnu na odvrácené straně, nazývanou obvykle zcela

jednoduše Odvrácená. Cliff měl před sebou ještě jednu zastávku, než bude moci nastoupit na automatický přívaz, který ho zaveze na povrch Měsíce.

Vedle přístavní kóje stanice stála malá budka, dost velká právě pro jednu osobu. Člověk vešel dovnitř, svlékl si šaty a nechal senzory, aby k němu čichaly, strkaly do něj a pořizovaly si jeho snímky ve čtyřech různých vlnových délkách záření. Zatím foukal do trubice, do plynového chromatografického hmotnostního spektrometru. Celý proces, nepočítá-li se čas potřebný na svlečení, trval asi pět sekund. Pokud byl člověk čistý, dovolili mu, aby si zase oblékl skafandr.

Drogy představovaly na L-1 velký problém – nikoli zdravotní, ale administrativní. Přestupní stanicí L-1 totiž procházelo osmdesát procent cestujících na Měsíc a z Měsíce a polovina veškerého nákladu. Drogy se na Měsíci těšily velké oblibě, obzvláště mezi horníky a mezi posádkou radioteleskopu, umístěného na základně Odvrácená. Hlavním důvodem byla samozřejmě nuda. Jak kdysi prohlásil jeden britský šprýmař – a platilo to o ledových dolech na Měsíci stejně jako o anglických uhelných dolech – jediné slovo, kterým lze popsat hovory probíhající v dolech, je nudné.

Nejlepších deset na lunární hitparádě drog se neustále měnilo, jak podnikaví chemici na volné noze vyvíjeli stále nové, účinnější a rafinovanější sloučeniny k vyvolávání euforie v mozku snadno ovlivnitelných lidí. Kosmické sídliště L-5 mělo ve vývoji a výrobě podomácku připravovaných chemikálií proti ostatním značný náskok. Částečně kvůli místní poptávce, ale hlavně proto, že mezi L-5 a Měsícem byl pouze jeden přechod, kdežto všechno zboží ze Země muselo podstoupit dva nebo více přestupů.

O zákonné moci v Odvrácené a v Cayley, hlavních základnách na Měsíci, řada lidí tvrdila, že není při kontrole provozu příliš pilná. Neoficiálně se argumentovalo tím, že některé nepovolené látky zvyšují produktivitu práce, alespoň krátkodobě, a že nepochybně stimulují místní ekonomiku. A kolika lidem doopravdy uškodily? Tíha kontroly tedy dopadala na bezpečnostní službu na L-1.

Tu tvořil jediný příslušník, muž jménem Brick. Byl náchylný k podrážděnosti a v noci na dnešek navíc špatně spal.

„Pokračujte,“ zavrčel na Cliffa a pokynul mu k odchodu, aniž se obtěžoval pohledem na výsledky. Věděl, že Cliff, který v posledních několika měsících často cestoval na L-5 a zpět, byl vždycky čistý.

V přístavní kóji, s oblečením dosud v ruce, se Cliff setkal s další cestující, která poletí na Odvrácenou. Byla to ruská astronomka, vracející se z dovolené v Zakavkazku. „Jste Cliff?“ zeptala se. „Já jsem Katrina. Těší mě, že vás poznávám. Jestli mi na okamžik prominete...“

Katrina právě prošla inspekční budkou a ještě se oblékala. Neotočila se, když se Cliff ve spěchu snažil dostat do kalhot a košile, dávala si načas při zapínání zipu své kombinézy na holém těle. Potom napřáhla ruku a usmála se.

Potřásl ji rukou. Na okamžik se v beztlisném stavu v kóji nemotorně přetáčeli ve vzduchu. Odkášlal si a konečně zašeptal: „Je mi potěšením. Určitě.“

Většina mužů by byla při prvním spatření Katriny Balakianové nadšena, byla to vysoká blondýnka s dlouhými nohama a poutavými šedými očima, v nichž jiskřilo šibalství, ale Cliff z ní byl nervózní. Nebylo to jenom tím, že byla o tři centimetry vyšší než malý Angličan; spíše šlo o to, že Cliff byl již příliš dlouho odloučen od své ženy. Katrinino opálené tělo a její upřený pohled se staly nečekanou výzvou pro jeho svědomí. Sotva dokázal zamumat obvyklé zdvořilosti, když šplhali do malé kabiny pro astronauty a připoutávali se tam.

Ke startu došlo o několik minut později a dalších třicet hodin padala jejich automatická kabina po dlouhé parabole k Měsíci. Když se blížil konec cesty, Cliff se odpoutal z akcelerační pohovky, na níž v hlubokém spánku strávil většinu času od odletu z L-1. Katrina se na své pohovce ospale vrtěla.

Jejich spánek byl navozen uměle. Zdálo se, že úřady mají námitky pouze proti samostatně prováděnému léčení.

Podávání drog cestujícím v kosmu bylo standardní, údajně to pro ně bylo dobré.

Cliff vyhlížel z malého trojúhelníkového okna kabiny a pozoroval, jak se rozmazaná krajina rychle blíží.

„Tuto část cesty vždycky nenávidím,“ poznamenala jeho spolucestující, která ležela strnule na pohovce s očima teď už široce rozevřenými. Oni dva a jejich zavazadla zabírali většinu prostoru kabiny, která byla oficiálně třílůžková. „Jednou jsem to sledovala. Povrch se začne blížit jako velký koláč z bláta, který vám někdo hodí do tváře. Vždycky mám strach, že základnu mineme.“

Pilot, který by musel přistávat na Měsíci jenom podle vizuálních informací, bez přístrojů, by si možná mohl vést celkem dobře na přivrácené straně, jejíž velké tmavé pláně a pokroucené, krátery poseté vyvýšeniny se už dávno nesmazatelně vtiskly do lidské paměti, ale odvrácená strana Měsíce je bezvýrazným bludištěm pro všechny, kromě těch nejzkušenějších pilotů. I tam jsou samozřejmě velkolepé krátery, avšak ty jsou víceméně rovnoměrně rozsety po polokouli a veškerý prostor mezi nimi vyplňují další krátery, krátery v kráterech, až dolů k mezi viditelnosti.

„Byla jste tady už dávno přede mnou. Čekal bych, že jste tomu už přivykla,“ řekl Cliff.

„Ano, ale vy víc cestujete. Já nejsem stvořená pro dobrodružství.“

Tohle byla už šestá Cliffova cesta na povrch Měsíce v uplynulém půlroce, ale teď poprvé se mu podařilo najít základnu dřív, než ho automatická kabina přinesla přímo nad ni. „Vidím teď horu Těřeškovová. Na obzoru, trochu vlevo.“

„Když to tvrdíte... Ale jak ji poznáte?“

Blížil se konec dlouhého lunárního dne. V noci by Odvrácenou prozradila její světla. Ve dne, pokud se sluneční světlo neodráželo od pole teleskopických antén nebo od mnoha řad solárních panelů, které dodávaly většinu energie pro základnu, byla Odvrácená téměř ztracena v jednotvárnosti kráterů. Přesto se však nalézala v jednom z mála význačných terénních útvarů, ve velkém lávou naplněném a horami vroubeném bazénu. Bylo to Maře Moscoviense, Moskevské moře, které poprvé vyfotografovala v roce 1959 Luna 3. Samotná základna leží u horských stěn na západní straně dvě stě kilometrů široké tmavé kruhové planiny, na osmdvacátém stupni severní šířky a sto šestapadesátém stupni západní délky.

Další velká kolonie na Měsíci, základna Cayley, leží poblíž přesného středu přivrácené strany. Vybudovali ji před

padesátí roky jako povrchový důl. Horníci těžili měsíční prach, bohatý na kov, stlačovali jej do bloků a potom elektromagnetickým katapultem vystřelovali z Měsíce k přestupní stanici L-2 a odtud k rozrůstajícímu se kosmickému sídlišti L-5.

Základna Odvrácená vznikla ze dvou zcela různých důvodů a její poloha na odvrácené straně Měsíce byla výsledkem kompromisu mezi protichůdnými požadavky. Temná láva na dně Maře Moscoviense skrývala jeskyně zmrzlé vody, nejdrahocennější měsíční suroviny. Druhý důvod byl, že vysoké kruhové stěny obrovského kráteru spolu s celým tělesem Měsíce dokonale základnu izolovaly od rádiového zamoření z prostoru blízko Země. Sto radioteleskopů tu proto zvedalo své talíře k volné obloze a neustávalo v hledání mimozemské inteligence.

Cliff ucítil náraz brzdících raket, Katrina vyjekla, a v tom okamžiku oba poprvé po řadě dnů pocítili svou váhu.

Automatická kabina se přehnila nad plání a směřovala k základně, teď už pomaleji. Cliff zůstal na nohou a díval se z okna.

Nejvýznačnější rys Odvrácené tvořilo více než sto radioteleskopických antén, uspořádaných do kruhu. Každá anténa měla průměr dvě stě metrů a jejich sestava pokrývala třicet čtverečních kilometrů dna kráteru. Z obvodu tohoto perfektního kruhu vedla tečná čára, čtyřicetkilometrový elektromagnetický katapult základny. Když se kabina blížila k základně, letěla téměř rovnoběžně s ním. Dva bílé body byly kopule obytného centra základny, vedle nich byla přistávací plocha. Za ní se rozprostírala čtvercová planina, plná solárních panelů.

Katapult na Odvrácené byl vybudován, aby z Měsíce vyhazoval celé kosmické dopravní prostředky, nejen bloky slisovaného měsíčního prachu. Byly to stejné dopravní prostředky jako ten, v němž teď letěli Cliff a Katrina – kabiny dost velké pro tři lidi se zavazadly a pro zařízení na zabezpečení životních podmínek, nebo pro tunu nákladu. Po pomalé dvoudenní cestě vybavili na L-1 kabiny přídatnými palivovými nádržemi a poslali je zpět, přičemž jejich pád byl brzděn spalováním hojně dostupného kyslíku z Měsíce a vzácnějšího, dražšího vodíku.

Když se přibližovali k holé, prašné přistávací ploše, ozvalo se v kabině rádio: „Jednotka dvačtyřicet, to je Leyland a Balakianová, ano? Ten všivý odvoz má dvacet minut zpoždění, Leylande, takže se můžeš napojit na palubní jednotku a šetřit kyslík ze skafandru. Balakianová, ten traktor na ploše je pro tebe.“

Brzdící rakety pohasly a kabina spadla z výšky půl metru do měkkého terénu. Katrina melodramaticky vzdychla a odpoutala se. „Chcete svézt? Ve velkém traktoru je spousta místa.“

Cliff vytáhl ze sítě pro náklad velkou plastovou krabici. „Díky, já...“

„Já jsem tak sladká, že ano?“ zamrkala Katrina.

Cliff se usmál. „Vskutku. Byl bych rád, kdyby se tyhle rostlinky dostaly do hlíny, nebo do něčeho, co se tady za hlínu považuje.“

„Co to tam máte, další báječně zbarvenou kytku pro Hlavní promenádu?“

„Rýžové výhonky. Nejlepší kmen pro malou tíži z L-5. Zdá se, že od příjezdu nové skupiny z Číny se po ní zvýšila poptávka.“

Rozsvítlo se žluté výstražné světlo, které je upozornilo, aby si nasadili přilby. Jednoduchá kabina totiž neměla vzduchovou přechodovou komoru. Jakmile oba uzavřeli své přilby, Katrina vytukala na počítači příkaz a čerpadlo nasálo vzduch z kabiny do lahví. Když tlak uvnitř kabiny poklesl, otevřel se malý tlakový poklop. Katrina se vtěsnila do kruhového otvoru a Cliff vklouzl za ní.

Dolní část kabiny obklopoval věncovitý přídatný palivový modul. Brzdící rakety čouhaly z díry věnce. Cliff a Katrina sklouzli po úzkém žebříku tři metry na terén.

Prach na přistávací ploše byl rozorán stopami pneumatik, křížících se ve změti smyček. Traktor antén s obrovskými koly přes ně přejížděl jako motorový člun po brázdě za lodí a zanechával vlastní stopu. Klouzavě se zastavil v oblaku rychle usedajícího prachu vedle kabiny.

Jakmile se rozsvítlo zelené světlo nad zadním poklopem traktoru, Katrina ho otevřela a postrčila Cliffa před sebe. Vlezla dovnitř a poklop zavřela.

„Ahoj, Piete,“ pozdravila do pojítka ve skafandru. „Degradovali tě během mé dovolené na řidiče traktoru?“

„Velmi vtipné,“ zabručel řidič.

„Tohle je Cliff,“ pokračovala Katrina. „Řekla jsem mu, že ho vysadíš u Údržby.“

„Proč ne? Jak jsi poznamenala, jsem jen prostý šofér.“

„Piet se ve skutečnosti zabývá analýzou signálů,“ řekla bodře. „Můj nový kamarád Cliff pracuje v agronomii. Cliff Leyland, Piet Gress.“ Gress se otočil na sedadle a napřáhl pravou ruku v rukavici. „Těší mě,“ prohlásil Cliff.

Gress souhlasně zabrumlal. Přidal plyn, traktor poskočil a hodil Cliffa a Katrinu v nepolstrované zadní části proti sobě.

„Všimla jsem si, že o tvém slavném strýčkovi se opět hodně mluví,“ prohodila Katrina, když se opět usadila.

„Opravdu?“

„Ty samozřejmě nikdy nemarníš čas koukáním na televizi.“ Otočila se ke Cliffovi. „Jeho strýček je Albers Merck.“

Cliff projevil zdvořilý zájem: „Ten archeolog? Kterého před pár týdny zachránili z povrchu Venuše?“

„Právě ten Merck. Má velmi vyhraněné představy o mimozemských bytostech.“

Cliff se zeptal: „Přeložil tu věc, co našli na Marsu?“

„Jestli přeložil!“ vykřikla Katrina. Pojítka ve skafandrech přenesla její výkřik s bolestivou hlasitostí. „Samozřejmě to udělal. Udělal úplný a velký překlad. Byla to poslední vůle, závěť umírající civilizace.“

„Můžeš si ušetřit ironii, Katrino,“ ozval se Gress. „To bylo už dávno. Udělal jenom začátek. Několik užitečných hypotéz.“

Katrina se zasmála. „Přeložit text v neznámém, neku-li v mimozemském jazyku vyžaduje něco víc než hypotézu. Ale jak je to vzdálené těm z nás, kteří opravdu něco vědí o frekvenční analýze.“

„Kteří však vědí mnohem méně o přirozených jazycích.“

„Prosím, nevysvětľuj si to špatně, Piete. Jsem ráda, že tvému strýčkovi zachránili život.“ Pootočila přilbu, aby se mohla dívat na Cliffa. „Je to rodinná tradice, chápete? Pietův strýček vykopává minulost a představuje si, že čte vzkazy ve starých lahvích, kdežto Piet hledí do budoucnosti, snaží se zachytit a dešifrovat první poselství z hvězd.“

„Nějaké přijde,“ řekl prostě Gress.

„Pokud má tvůj strýček pravdu, už přišlo, ale ty jsi ho nezachytil,“ namítla Katrina. „Tvá kultura X je už miliardy let mrtvá.“

Gress otočil hlavou v přílbě a pohlédl přes rameno na Cliffa. „Nesmíte ji brát příliš vážně. Není tak cynická, jak předstírá.“

„Nejsem vůbec cynická,“ odvětila Katrina. „Jsem realistická. Nevadí. My se snažíme vpašovat na ty nejdražší teleskopy trochu dobré astronomie, zatímco ty ztrácíš čas nasloucháním na opuštěné lince.“

Traktor se rychle blížil k jedné z velkých kopulí v centru základny. Kopuli obklopoval kruh přechodových komor pro vjezd vozidel a Gress zamířil k nejbližším otevřeným vratům. Jakmile traktor vjel do prašné komory, automaticky se za ním zavřela lasturovitá vrata. K poklopu traktoru se automaticky připojila přechodová trubice, tlak se vyrovnal a poklop se s prasknutím otevřel. Cestující uvolnili své přílby.

„Ještě jednou díky,“ řekl Cliff. „Uvidíme se na tržišti?“

„Se mnou?“ zeptala se Katrina. „Určitě. Ale ne s ním. Tráví veškerý volný čas tím, že se snaží vydolovat význam ze záblesků novy a dalších podobných jevů.“

Piet Gress pokrčil rameny, jako by chtěl naznačit, že mu nestojí zato odpovídat na zkreslující informace své kolegyně. Jakoby z náhlého popudu zatahala Katrina Cliffa za rukáv. „Než odejdete...“

„Ano?“

„Mám v úmyslu pozvat dnes večer k sobě pár lidí. Na oslavu šťastného návratu. Přijdete? Je tak pěkné získat nové přátele.“

„Díky, já... raději ne. Na zpáteční cestě jsem nespál moc dobře.“

„Tak se zastavte aspoň na chvíli. Prokažte mi laskavost.“ Zašilhala stranou. „Tebe zvu taky, Piete.“

Cliff na ni hleděl. Měla pozoruhodné světlé oči. Snažil se na to nemyslet v uplynulých dvou dnech, hned od okamžiku, kdy je náhoda svedla dohromady do stejné kabiny. Pokrčil rameny. „Kvůli vám zůstanu pár hodin vzhůru.“

„To je slib, Cliff,“ upozornila. „Takže kolem sedmé.“ Jak se otáčela, změnil se nepatrně výraz v její tváři, byl v něm náznak vítězství.

Cliff se pracně vyšplhal do trubice. Ohlédl se. Piet Gress mu na rozloučenou krátce zamával, Katrina se na něj dívala svými oduševnělými očima.

Jakmile se Cliff dostal do vnitřních dveří, uvolnila se přechodová trubice z traktoru. Tlustým skleněným oknem přechodové komory Cliff pozoroval, jak traktor couvá ven, otáčí se a míří ke vzdálené skupině antén. Zalitoval svého falešného flirtování. Je přece koneckonců šťastně ženatý muž.

Velký traktor jel podél elektromagnetického katapultu ke vzdáleným radioteleskopům.

„Právě jsi předvedla parádní výkon,“ zamumlal Gress. „Dej si jenom pozor, abys to nepřehnal.“

Katrina hlasitě zívla, okázale ho ignorovala. „Celý den spánku! Já jsem tak plná energie.“

„Chtělaš mě na ten svůj večírek doopravdy pozvat?“ zeptal se Piet Gress.

„Nebuď labuť. Měl jsi u mě svou šanci. A to nejednou.“

„Nevím, jestli mám toho ubožáka litovat, nebo mu závidět.“

„Kdybys měl špetku představitosti, Piete, záviděl bys mu. Ale už jsme se dohodli, že nevíš, o co přicházíš. Je docela milý, souhlasíš?“

Gress zachmuřeně zachrochtal a soustředil se na řízení. Po chvíli se zeptal: „Budeš mě napínat do nekonečna?“

„No dobrá, když jsi tak netrpělivý.“ Nasadila vážnější tón. „Zprávy nejsou úplně ideální.“

„Který sektor?“

„Jak jsme si mysleli. Ten, který máme v plánu propátrávat jako příští,“ odpověděla. „Crux“

Chvilí řídil mlčky. „Zdá se, že ti to nedělá moc starostí,“ trpce vybuchl. „Záleží ti doopravdy na skutečném cíli této operace? Nebo je tvůj zájem skutečně čistě astrofyzikální, jak neustále tvrdíš každému, kdo je ochoten ti naslouchat?“

Katrina řekla něžně: „Záleží mi na tom, Piete. Nevzrušuje tě, když víš, že jsme o tolik blíž našemu cíli? Všichni.“

„Tak tedy Crux“ V hlase mu zněla únava. „Nemůžeš říct, že nejsem připraven.“

„Samozřejmě že jsi připraven. Nedělej si starosti, všechno bude dobré.“

Cliff Leyland sňal přilbu z hlavy a strčil ji pod paži. V pravé ruce pevně držel velký kufík, který za značnou cenu přivezl z L-5. Zasunul kufík do výklenku ve stěně a čekal na pasivní prohlídku. Za okamžik se otevřely vnitřní dveře přechodové komory a Cliff vstoupil do kopule. To bylo vše. V Odvrácené se neprováděla osobní prohlídka. Dvě velké kopule byly nejstarší stavby na základně. Původně sloužily k ubytování stavebních dělníků a k uskladnění jejich strojů, avšak lidé se co nejdříve přesunuli do podzemí. Kopule, v níž se teď Cliff nacházel, sloužila jako garáž, hangár a dílna pro opravu velkých strojů. Hemžili se tam lidé, opravující porouchaná lunární vozítka, vadné transformátory a náhradní sekce dráhy elektromagnetického katapultu. Plameny svářecích agregátů házely pitoreskní stíny na zakřivený vnitřní prostor kopule.

Cliff šel k nejbližší zastávce kolejové dráhy. Po chvilce přijel otevřený vůz, vydal monotónní pípavý varovný signál a Cliff vyšplhal dovnitř. Usedl vedle dvou havířů, kteří mu byli povědomí, i když neznal jejich jména. Základna Odvrácená nebyla velká, ale téměř tisíc obyvatel, z nichž většina je dospělých, stačí na to, aby mezi nimi nově příchozí mohl dlouho zůstat cizincem.

Otevřený vůz s bzukotem projížděl nízkou, širokou chodbou, vyraženou ve stlačeném lunárním šterku, kolem menších postranních chodeb vedoucích k ubytovně, kancelářím, jídelním halám, tenisovým kurtům, restauracím, divadlům, schůzovněmi halám... Většina základny vypadala takhle – pět metrů pod povrchem, dobře stíněná proti kosmickému prostoru. Na každé zastávce lidé vystupovali a nastupovali, někteří ve skafandrech, většina však v košilích s krátkými rukávy. Horníci vystoupili u své ubytovny, Cliff pokračoval do agronomické stanice.

Když vystoupil z vozu, čekal na něj muž v kombinéze dopravního technika. „Jste Leyland? Mám pro vás zásilku suchého černého materiálu.“

„Opravdu? Jak jste věděl, že tady budu?“

„Nebudte směšný,“ odsekl muž. Cliff ho nepoznal, přestože na něj muž významně civěl. Mladý, s hustými černými vlasy, pečlivě ulízanými, a se stínem tmavých vousů pod průhlednou pokožkou na vyholených tvářích. Nevypadal jako obyčejný technik.

Cliff vrátil podepsané potvrzení a chtěl odejít.

„Hej! Něco pro mě máte,“ zašeptal s naléhavostí v hlase muž.

Cliff se k němu otočil. „Cože?“

„Něco máte.“

„O tom nic nevím,“ řekl zmateně Cliff.

„Ach, člověče... Jste Cliff Leyland, ano?“

„Ano, jsem.“

Muž zaklonil hlavu a nevěřícně na něj s otevřenými ústy zíral. „Leylande, nepamatujete si na krátký rozhovor, který jsme vedli v hale dva dny před vaším odletem na L-5? Měl jste navštívit nějaké moje přátele.“

„Ach.“ Cliffovi ztuhly rysy. „To jste byl vy. Vypadáte jinak, když nejste v gala.“

„Ušetři si komedii, člověče, jenom mi dej tu věc.“

„Přemýšlel jsem o tom návrhu. Rozhodl jsem se, že to neudělám.“

Nevěřící ústa hrozila, že se tentokrát rozevrou ještě víc, ale pak sklapla. „Cos to povídal?“

„Slyšel jste mě. Řekni svým přátelům, ať jsou, kdo jsou, že jsem o jejich návrhu přemýšlel a zavrhl jej.“

„Viš, co říkáš, člověče?“

Cliffovi zrudla zlostí tvář. „Ano. Myslím, že vím. Člověče!“

Chlapík vypadal, že má vážné obavy. „Člověče, víš ty vůbec, co to znamená?“

Cliff o krok vykročil. „Podívejte se, chci, abyste zmizel. Udržujte si ode mne odstup. Vyřídíte svým přátelům, ať se taky drží dál. Nebo vás udám.“

„Ach, člověče...“

„Nemusíte si dělat starosti, pokud mě nebudete obtěžovat. Nic z toho, co jste mi řekl, nebudu nikde opakovat. Ale nechci, aby nikdo, vůbec nikdo ještě někdy za mnou s něčím takovým přišel.“

„Ach, člověče, ty nevíš, o co si koleduješ...“

„Vypadněte odsud!“ Cliff se otočil ke svým řadám rostlin.

„Ach, člověče, achchch...“ Slova vycházela téměř sténavě. Dopravní technik vypadal tak zkormouceně, jako kdyby oplakával ztrátu přítele. Ještě jednou na Cliffa zděšeně pohlédl a pomalu odcházel. Zásilku půdy nechal u dveří.

Cliff ho sledoval očima, potom prošel dvojími dveřmi do agronomické části, do čtvercových jasných jeskyní experimentálních skleníků. O pašování drog se postará někdo jiný.

Než zasadil křehké výhonky nového kmene rýže, bylo pět hodin a Cliff zjistil, že má hlad. Umyl se a šel do jídelny, kterou s oblibou vyhledávali další svobodní a odloučení. Ve srovnání s podobnými zařízeními na Zemi to bylo luxusní místo, s přístěnky, nepřímým osvětlením a s výtečně připraveným jídlem, přestože se servirovalo u samoobslužného pultu. Cliff jedl sám u stolu pro čtyři. Ubrousky a svíčky, brokátové a sametové závěsy na stěnách, bezvadně čistý vysoký koberec s dlouhým vlasem, strop ze sekvojového dřeva a teplé osvětlení pomáhaly Cliffovi zapomenout, že je uvězněn v podzemí na mimozemském světě.

Po večeři šel do bytu, o který se dělil se spolubydlicím, a nařukal dopisy, které chtěl odeslat rádiovou linkou Myře a dětem. Promluvil by s nimi videolinkou, kdyby si to mohl dovolit, ale rodinné finanční zdroje byly omezené. S bolestí v srdci psal slova, která budou přenášena v roztržitých kouscích, v útržcích, které se potom opět složí ve faxové jednotce v Cliffově a Myřině bytě v Káhiře...

„Má drahá Myro. Dokončil jsem další úspěšnou cestu na L-5 a zpět. Vyvinuli tam vysoce výnosný kmen rýže, který se jim osvědčil, a my jej chceme tady vyzkoušet. Při cestě se nic zvláštního nepříhodovalo, i když musím připustit, že i po mnoha takových letech jsem ještě nepřivykl změnám. Jsem osamělý jako vždy. Miluji tě a modlím se, abych byl zase brzy s tebou. Posílám pozdravy našemu nejnovějšímu potomku, předej je, jak jenom ty dokážeš. Moc tě miluji. Tvůj Clifford...“ A v druhé části sdělení:

„Ahoj Briane a Susie! Mám hodně dobrých vzorků měsíčního prachu z mnoha míst, Briane, a také spoustu kamenů, které jsem vyměnil s lidmi, kteří navštívili jiné oblasti na Měsíci. Některé z nich můžeš vidět, když je měsíc v úplňku, z místa, kde žiješ. Nemůžeš však dohlédnout tam, kde právě teď žiju já. Susie, až se vrátím domů, což bude brzy, přivezu ti nějaké hedvábí, které dělají bourci morušoví žijící tady na Měsíci a které je odlišné od všeho na Zemi. Mám vás oba moc rád a nebude už trvat tak dlouho, jak se to zdá, kdy budeme zase spolu. Starejte se o mámu. Mám vás rád, váš táta.“

Cliff stiskl odesílací tlačítko a opřel se do opěradla židle. Měl by teď jít spát. Je opravdu hodně unavený, i když si to nechce připustit. Kůži má šedou, napnutou z lícnic kostí k bradě jako pergamen. Slíbil však Katrine, že se zastaví na jejím večírku. A po pravdě řečeno, je sice unavený, ale není vůbec ospalý. Všechno tohle přelétání sem a tam mezi

abstraktními body v kosmickém prostoru... vždyť už ani pořádně neví, kolik je vlastně hodin.

Trápilo ho ještě něco jiného. Trápilo ho, že je tak moc vzdálený od rodiny. Trápilo ho, že nemůže myslet na své nedávno narozené dítě s takovými pocity, jaké by měl mít otec. Trápilo ho, že byl ke Katrině více než jenom zdvořilý, že jí dovolil, aby ho ovlivnila. Bylo by pravděpodobně lepší, aby toho nechal dřív, než si s ní něco začne, ale...

Sklouzl ze židle a šel do maličké koupelny. Pocákal si tvář vodou, která pomalu padala a držela se mu na tváři, dokud ji ručním větrákem neodtlačil. Podíval se na sebe v zrcadle. Neobtěžoval se poslední den dlouhé cesty z L-5 holením. Kůži měl jako většina měsíčních krtků šedou, možná o to šedivější, že měl na bílé kůži rok starou vrstvu vybledlého melaninu od hlubokého opálení ze Sahary. Přesto však ještě pořád vypadal dobře, čtyřiatřicetiletý muž s tmavými vlasy, štíhlý, přesný vzhledem, přesný v pohybech, až trochu puntičkář. Dlouze a důkladně se holil, dokud se mu neleskla pokožka.

Vzal si ze skříně světlé sako z umělé hmoty, oblékl se a vyšel ze dveří.

K soustavě antén, kde pracovali a žili astronomové, musel Cliff dlouho jet podzemní elektrickou dráhou. Cestou se hluboce zamyslel. Téměř si to ani neuvedomil a stál přede dveřmi bytu Katriny Balakianové. Chvilku váhal, potom se zhluboka nadechl a zaklepal.

Otevřela dveře a přivítala ho zářivým úsměvem. „Cliffe...“ Měla na sobě krátké černé přiléhavé šaty, které jí odhalovaly nohy. Na hladké, uměle opálené pokožce ve výstřihu spočíval náhrdelník z eloxovaného hliníku a obsidiánu. Chytila ho za šustivý rukáv a vtáhla dovnitř.

Ocitl se v místnosti, osvětlené svícemi. Hořely jasně, protože přiváděný vzduch byl bohatý na kyslík, kyslík byl levný a dusík drahý. Avšak místnost ozářená svícemi představovala i zde pozvání, jako všude jinde. V kbelíku na příborníku se chladila láhev Luna Spumante, vedle stály pouze dvě skleničky.

„Kde jsou všichni?“ zeptal se Cliff.

„Na partu, v níž se pohybuji, je ještě příliš brzy. Dejte mi sako.“ Stála za ním a už mu je sundávala z ramenou. „Můžu vám nabídnout něco k pití?“

„Hodně se na mně podepsal časový rozdíl... Dnes bych se měl raději omezit jenom na minerálku.“

„Zkuste aspoň ochutnat tohle.“ Vytáhla zátku z šumivého vína. „Zaručeně po něm nebolí hlava.“ Nalila a podala mu skleničku. Váhal, ale nakonec ji přijal.

Vesele nalila i sobě, zvedla skleničku a přitukla si s ním. „Vidíte? Dáte se přesvědčit,“ zažertovala.

Ochutnal nakyslé šumivé víno. „Je výtečné.“ Nebyl zvyklý na bublinky. Měl docela prosté zvyky, ne vždycky to však bylo z jeho vůle. Uvedomil si, že ještě pořád hledí do Katrininých široce rozevřených šedých očí.

Rozhlédl se po jejím bytě, dvojnásobně velkém než ten, o který se dělil se svým spolubydlícím. Na stěnách visely barevné holografické snímky míst, kde Katrina dříve pracovala. Mezi nimi i velmi pěkný záběr na dvojité válce stanice L-5 se Zemí v úplňku na pozadí, a pohled na antény radioteleskopů ve stepích Khaaki.

Co provedla se židlemi? Zdálo se, že jediné místo, kde se dá sedět, je pohovka. Doopravdy bych tady neměl být, pomyslel si Cliff, když si sedal.

Za okamžik si k němu přisedla. Téměř se ho dotýkala odhaleným kolenem a upírala na něj hypnotické oči. Zjevně si dobře uvědomovala jejich účinek.

„Vy jste byla na L-5?“ zeptal se a hlas mu přeskakoval.

Usmála se. Rozhodla se, že ještě chvíli bude pokračovat ve své roli. „Byl to můj první úkol mimo Novyj Aktjubinsk. Pomáhala jsem nastavovat antény s vysokým rozlišením k průzkumu vzdáleného kosmu. A jaksi jsem už v kosmickém prostoru uvízla.“

„První antény s vysokým rozlišením?“ Snažil se ukázat, že to na něj udělalo dojem. „To muselo být v těch podmínkách náročné. Stanice nebyla ještě ani z poloviny dobudována, že ano?“

Místo odpovědi mu položila ruku na koleno. „Přestaňme se bavit o práci, Cliffe. Díky, že jsi přišel.“

„Já děkuji za to, že jsem byl pozván,“ odpověděl. Cítil se neohrabaně. Pokusil se obrátit se k ní čelem, takže jeho koleno mezi nimi vytvořilo překážku. Lehce odtáhla ruku.

„Řekni mi něco o sobě,“ požádala. „Tvrdíš, že knítáš sem a zase pryč už šest měsíců, a nikdy jsme se nesetkali? Tak dlouho jsem nebyla pryč. Jak jsi se mi tak obratně vyhýbal?“

„Opravdu nevyhýbal. Čestně. Nikdy jsem tě nespátřil.“

Nasadila širší úsměv. „Je tedy tak snadné mě ignorovat?“

„Samozřejmě že ne,“ vyrazil ze sebe zlobně. „Promiň. Upřímně řečeno, nikdy nevím, co mám říct. Možná proto, že nevím, co tady vlastně dělám.“

Přešla to mlčky, upíjela šampaňské. „Stýská se ti hodně po Zemi?“

Přikývl. „Chybí mi Nil a...“ Cliff chtěl říct, že se mu stýská po Myře a po jejich dětech, avšak prostá slova mu nějak nevyšla. „... a Saharský projekt. Jednoduše jeho měřítko; bude to trvat století či dvě, než budeme schopni provést takovou obnovu krajiny někde jinde než na Zemi.“

„Mars je tak velká poušť, jako veškerá souš na Zemi, a její opětné oživení...“ Tvrdím, že tam si socialistický muž a socialistická žena přijdou na své.“ Zasmála se. „Vidíš, nakonec jsi mě přinutil mluvit o práci. Nebo o politice, což je ještě horší.“ Usrkla ze skleničky.

„Uvažuješ o tom vydat se na Mars?“

„Možná by se mi tam líbilo. Řekla jsem ti, že nejsem dobrodruh, ale některé věci za dobrodružství stojí. Například zabývat se astronomií. Nebo stát se průkopníkem vědy v nových zemích.“ Oči jí ve světle svící zářily. „Něco ti řeknu, Cliffe. Je těžké být pořád v menšině. Jako žena, myslím. Nejsem mateřský typ, nebaví mě starat se o domácnost. A pak: nejsem žádná jeptiška, ale způsob, jak nás muži v těchto místech pronásledují...“ Rychle vstala, měla ten pohyb v nízké

gravitaci dobře nacvičený, skleničku nechala na zadní části pohovky. „Promiň, zdá se mi, že tě trochu znervózňuji.“ Cliffův pohled upoutal záblesk Katrininých dlouhých pevných stehů pod vznášející se sukní. „Proč to říkáš?“ Lehce zakašlal, aby si pročistil svírající se hrdlo.

Shlížela dolů na něho. „Nejsi typ muže, který rád slyší, jak těžko se mu odolává.“

Cliff si povzdechl. „Katrino, víš velmi dobře, že jsem...“

„Jsi ženatý, máš malé děti a miluješ svou rodinu. Ano, ano, řekls mi to. A to se mi líbí.“

„No, ty jsi opravdu velice přitažlivá. Ale chci říct...“

Sklonila se k němu a snadno jej zvedla na nohy. Přitiskla mu hlavu k ramenu. Nadry se mu lehce dotýkala prsou.

„Žádné komplikace nebudou. Jednoho dne se vydám na Mars a ty se vrátíš na Saharu. Mezitím budeme velice diskrétní. A dlouhé noci už nebudou tak dlouhé, jak by byly.“

„Poslouchej, já...“ Cliff zrudl. „Přijdou tvoji přátelé.“

Její spokojený smích připomínal předoucí kočku. „Dnes večer nikdo nepřijde, Cliffě. Celý večírek jsi ty sám.“

„Říkalas...“

„Uvolni se, ano? Pojďme si chvíli promluvit.“

Chytil ji za paže a odstoupil. „Myslím, že nemáme o čem hovořit.“

„Cliffě...“

„Je mi to líto. Je mi to opravdu líto. Myslím si, že miluju svou ženu. Chci říct, že toho nelituju, ale... Katrino, jsi opravdu moc krásná. Je to prostě tím, že si skutečně nechci komplikovat život způsobem, který mi navrhuješ.“

Vrhla na něj zářivý úsměv. „Dobrá! Došlo mi to. Nechovej se ke mně jako cizí. Posad' se, dopij skleničku. Uvolni se.“

Zvedla obě ruce. „Dávám od tebe ruce pryč.“

„Myslím si... Ještě jednou díky. Musím jít.“ Přesl pokoj a vzal si sako z věšáku, kam ho pověsila.

Úsměv jí pohasl. „Jsi skutečně takový prost'áček, jakým se děláš?“

„Asi to tak bude.“ Cliff si uvědomil, že ještě drží skleničku s vínem. „Promiň, mohla bys...?“ Podal jí skleničku a neohrabaně se snažil obléct sako. „Podívej se, třeba...“

„Ztrat' se, buď tak laskav.“ Mrštila skleničkou na podlahu tak silně, jak jen dokázala. Kapičky vína se rozprášily po místnosti. Sklenička pomalu dopadla na podlahu, nerozbila se a odrazila se do vzduchu.

Než sklenička opět dopadla na podlahu, zavíral už Cliff za sebou dveře. Katrina pokrčila rameny a sebrala skleničku.

Během několika minut přestavěla byt tak, že nezůstal ani náznak, že měla návštěvníka.

Cliff měl hlavu natolik plnou zmatku a pocitu viny s příměsí nenaplněné touhy, že si téměř nevšiml dvou mužů, kteří ho sledovali k hlavní chodbě. Tento sektor byl dost daleko od rušných hal centra základny. Stropy měl nízké, stěny blízko u sebe, nikdo tu nebyl.

Kromě dvou mužů za jeho zády, jejichž rozléhající se kroky se přibližovaly.

Zabočil za další roh. Oni také. Zrychloval krok, dokud nešel tak rychle jak dokázal, aniž by běžel. Když uslyšel, že se dali do klusu, pokusil se o útek.

Dostihli ho za chvíli. Tito muži byli na Měsíc zvyklí. Pohybovali se rychle a přesně, kdežto Cliff jen s obtížemi udržoval rovnováhu. Jeden z nich ho chytil za límec a přitáhl zpátky. Druhý ho silně kopl zezadu do kolen a Cliff upadl.

První muž mu přetáhl sako přes hlavu, takž nic neviděl. Mátožně a bez efektu se Cliff snažil vyprostit, jeho vyděšený pokřik tlumilo sako. Zavlekli ho za ocelové dveře, do prostoru pro údržbu.

Zpočátku nikdo z nich neřekl ani slovo. Prostě začali Cliffa mlátit. Jeden mu držel lokty za zády a druhý mu bušil pěstmi do břicha. Když se první unavil, vyměnili si místa. Záměrně se vyhýbali úderům, které by mohly zanechat modřiny.

Nakonec nechali Cliffa padnout na podlahu. Ležel tam a chtělo se mu zvracet.

„Až tě příště požádáme, abys pro nás něco udělal, neříkej ne,“ vyrážel ze sebe jeden mezi lapáním po dechu. Potřásal pažemi a rameny jako gymnasta po usilovném cvičení. „Nebo to bude to poslední, co kdy řekneš.“

Vzápětí Cliff ztratil vědomí. Avšak hlas svého trýznitele si vryl do paměti.

10

Magnetický vlak se klouzavě zastavil hluboko pod Gare St. Lazare. Sparta jím přijela z Londýna tunelem, který procházel pod kanálem La Manche a který vlakům umožňoval jízdu nadzvukovou rychlostí. Spartiny doklady předala elektronická celnice z Londýna, mohla tedy vystoupit na zaplněné nástupiště v Paříži tak prostě, jako by opouštěla vlak podzemní dráhy. Dlouhými pohyblivými schody vyjela na úroveň ulice a vstoupila pod obrovskou litinovou a skleněnou střechu stanice z devatenáctého století.

Na velké obrazovce, upevněné nad vysokým železným obloukem východu, běžely neustále útržky zpráv a videoreklamy. Sparta už téměř opouštěla hlučící stanici, když si povšimla nabíhajícího titulku:

DRAHOCENNÝ POPYRUS Z LOUVRŮ STÁLE POHŘEŠOVÁN

POLICIE STOJÍ PŘED ZÁHADOU

PÁTRÁNÍ PO ZÁHADNÉM „GUYOVI“ VSTUPUJE DO DRUHÉHO TÝDNE

Titulky byly doprovázeny záběry z místa činu včetně elektronické rekonstrukce podoby „Guye“, založené na popisu svědků. Matka Blaka Redfielda by pravděpodobně jeho obraz nepoznala, Sparta si však myslela, že dokáže zjistit vzdálenou podobnost.

Zdálo se, že nakonec toho GUYDE po Louvru nebude potřebovat. Blake neměl ve zvyku přitahovat k sobě pozornost veřejnosti. Zjevně chtěl, aby jeho přestrojení bylo odhaleno. Chtěl být poznán. Bylo však stejně zjevné, že kdyby se chtěl nechat chytit policií, byl by již dávno zajištěn.

Blake naprosto jasně doufal, že ho Sparta najde, dokud bude ještě v Louvru. Když to nevyšlo, byl přinucen se okázale odhalit. Co tam však dělal? Proč se to snažil zveřejnit? A kde je teď?

Dveře Blakova pokojíku se hlučně otevřely. Dovnitř vstoupil Pierre, chytil Blaka za rameno ušpiněné košile a drsně ho postavil. Blake se zapotácel a v Pierrově sevření poklesl. Zpola Pierrem podpírán, zpola postrkován vyklopýtal do chodby.

Pierre ho nasměroval k prádelně na konci haly. Blake hrál svou slabost velmi přesvědčivě, přál si však, aby se necítil téměř tak mátožně, jak předstírá. Ostatní místnosti měly pootevřené dveře, nábytek v nich chyběl. V předcházejících dnech slyšel Blake ze své cely hlasy a pohyb v ostatních místnostech v suterénu, nedokázal však odhadnout, co se děje. Nyní mu bylo zřejmé, že se Athanasijci stěhují. Guyova „nehoda“ s tím asi neměla nic společného, stěhování muselo být naplánováno již před krádeží. Důvodem však mohlo být zjištění Blakovy skutečné totožnosti.

Došli na konec haly. V prádelně ležela vysoká hromada kartónových krabic a špinavého ložního prádla. V poslední době zde nikdo nebral. Pach špinavého prádla se ztrácel v zatuchlém zápachu staré pařížské kanalizace.

Blake šokovaně zavrtěl hlavou, když si všiml, že na kupě krabic vedle dveří sedí Lequeu a pohupuje si nohou v elegantní botě. Bezvýrazně na Blaka pohlédl a trhnutím hlavy dal pokyn Pierrovi.

U jednoho z ocelových dřezů stála židle. „Sedni si,“ postrčil Pierre Blaka. Tomu se podařilo narazit holení o sedadlo židle a klopýtnout ke dřezu. Hlavou bolestivě narazil do hrany poličky nad ním a shodil přitom velkou hnědou láhev s odbarvovačem. Láhev spadla do výlevky a tam se s třeskem rozbila.

Lequeu sebou trhl a zacpal si rukou nos, ale Pierre chytil Blaka za ramena a drsně jím škulbl na židli.

„To byl hloupý trik, Redfelde,“ prohlásil Lequeu a stoupl si do dveří. „Můžeš tam sedět a nadýchat se toho.“

Blake na něj zarudlýma očima civěl. Chlornan sodný páchl u dřezu velice silně, ale Pierre to snášel srdnatě. Tyčil se hrozivě nad Blakem.

Lequeu s jistým úsilím zaujal svou pózu chladné důstojnosti. Z kapsičky hedvábné košile vytáhl malou injekční stříkačku ve tvaru pistole. Držel ji před sebou, aby si ji Blake mohl prohlédnout. „Tohle je nervově stimulující směs, určená pro Brocovu oblast, řečová centra mozku,“ řekl klidně Lequeu. „Do pěti minut po podkožní aplikaci začneš nezřízeně mluvit. Pokud ti nikdo nepoloží žádnou otázku, budeš hovořit o všem, co ti přijde na mysl. Když se tě na něco zeptám, řekneš mi všechno, co o tom víš. Pocítíš třeba zahanbení, uvědomíš si, že porušuješ loajalitu, nicméně nezatajiš mi vůbec nic.“

Blake odvětil: „Náhodou ten postup znám.“

„Takže víš, že to není žádný podfuk.“

„Věřím vám, pane Lequeu.“

„Snad bys tedy raději mluvil bez použití stimulantu?“

„Co chcete vědět?“

„Existovalo děvče,“ začal Lequeu nenuceně, „Linda. První objekt programu, známého pod názvem SPARTA. Kde je teď?“

Blake pozorně naslouchal, jak Lequeu intonuje. Zdálo se, že není seznámen s projektem SPARTA, ale třeba jenom chytračí. „Nevím, kde je. Vypadá teď jinak. Také si říká jinak.“

„Vydává se za Ellen Troyovou. Dělá inspektorku u Komise kosmické kontroly.“

„Když to víte, proč se unavujete dotazy?“

„No tak, Blaku... Kdy jsi ji viděl naposledy?“

„Na Port Hesperu, jak jistě víte. O případu Star Queen podrobně referovaly všechny sdělovací prostředky.“

„A nepochyboval jsi, že je to Linda?“

„Viděl jsem ji předtím už jednou, na Manhattanu. Velice mě to překvapilo, myslel jsem, že je mrtvá. V každém případě si určitě nepřála, abych ji poznal. Několik bloků jsem ji sledoval, ale pak se mi ztratila.“

„Proč sis myslel, že je mrtvá?“

„Kolik toho víte o SPARTĚ, pane Lequeu?“

Lequeu se tvářil stále stejně bezvýrazně. „Co kdybys mi řekl, co si myslíš, že bych měl vědět?“

„Prima,“ souhlasil Blake. „Neprozradím žádné tajemství. Všechno se můžete dočíst ve veřejně přístupných záznamech.“

„Dám ti později možnost, abys mi prozradil i tajemství,“ pravil Lequeu. „Zatím pokračuj.“

„Linda byla jediným objektem SPARTY, když byla malá a když ještě pořád šlo o soukromou záležitost mezi ní a jejími rodiči. Byli to psychologové, maďarští imigranti do Severní Ameriky. V práci měli úspěch, přilákali pozornost a získali dost prostředků, aby zahájili výchovný projekt v plném měřítku na Nové škole.“

„Na Nové škole?“

„Nová škola pro sociální výzkum v Greenwich Village na Manhattanu. Je asi sto padesát let stará. Ne tolik jako Pont Neuf.“

Lequeu ho obdařil chladným úsměvem. „Pokračuj.“

„Byl jsem jedním z prvních, kteří byli po Lindě přijati. Bylo mi osm. Moji rodiče v tom viděli příležitost, jak mi dát náskok před zbytkem světa.“

„To jsi vůbec nepotřeboval.“

„Moji rodiče nikdy neměli sklon k riskování. Byli přesvědčeni, že být bohatý je dobré, ale být bohatý a chytrý je lepší. Jsem tedy jen o rok mladší než Linda, jsem jí věkem bližší než všichni ostatní. Šest nebo sedm let bylo všechno skvělé. Potom SPARTU převzala vláda. Lindu poslali pryč, prý na nějaký speciální výcvik. O rok později zahynuli její rodiče, když se s nimi zřítíla helikoptéra. SPARTA se rozpadla. Pokud vím, nikdo z nás už nikdy Lindu nespasil. Až do toho dne na Manhattanu.“

„Co se s ní stalo?“

„Když jsem ji uviděl, rozhodl jsem se, že to zjistím. Šířily se totiž zvěsti, že se zbláznila, a že zemřela při požáru kliniky,

kde ji léčili.“

„Co jiného jsi zjistil, Blaku?“

Blake na Lequeua zíral. Pokud existují tajemství, které Lequeu nezná, nebo neví, že je Blake zná, tak se k nim teď dostávají. Blake však musel mluvit pravdu. Nemohl riskovat injekci, která by ho přivedla do stavu, kdy by bezúčelně žvatlal, až by se pouštěl do akce, kterou chce provést.

„Agentura, která převzala SPARTU, změnila její jméno na Projekt mnohonásobných inteligencí. Utajili jej. Upřímně řečeno, Lequeu, vládní záznamy v tom, co zbylo ze Spojených států, jsou děravé jako pytlík na výrobu syra. Vyžaduje to jenom cit pro byrokratické válčení. Můžete získat spoustu potřebných informací jen z titulních stran.“

„Co jsi zjistil o tomhle Projektu mnohonásobných inteligencí, Blaku?“ zeptal se Lequeu.

„Zjistil jsem jméno muže, který jej řídil.“

„A to je?“

„William Laird.“

„A kde je Laird teď?“

Blake vycítil vzrůstající napětí, věděl, že právě toho se Lequeu nejvíce obává. „Nevím,“ odpověděl. „Krátce po požáru, při kterém měla zahynout Linda a při kterém určitě zahynul někdo, kdo vypadal jako ona, prostě zmizel. Ani se neobtěžoval podat rezignaci. Našel jsem jeho oficiální životopis. Byl stručný a neurčitý, ale jeden bod upoutal mou pozornost. Laird mimo jiné uváděl členství v dobročinné společnosti.“

„Ano?“

„Tapperové.“

„Setkal jsi se někdy s Williamem Lairdem, Blaku?“

„Ne.“

„Myslel jsem si, že ne. Kdyby ses...“

V tom okamžiku Blake zabořil rameno Pierrovi do rozkroku. Vykroutil se z židle a vši silou ho strčil proti dřezu. Pierre se zkroutil bolestí, byl však dost rychlý a zvedl předloktí, aby se bránil Blakovým nataženým rukám. Blake však nešel po jeho obličeji. Sáhl za něj a chytil láhev s roztokem na čištění odpadu, která stála na polici nad kovovým dřezem. Vší silou, kterou dokázal sebrat, udeřil křehkou plastovou láhví o hranu dřezu, přestože ho Pierre už odstrkoval. Blake pevně zavřel oči a ústa a zatajil dech. Strhl si košili nahoru přes obličej. Když Pierre udeřil, Blake uhnul a uskočil. Pierre znenadání zaječel.

Lequeu vykřikl bolestí a chytil se za krk. Odbarvovač a žiravina spolu ve dřezu reagovaly, do místnosti se vyvalil těžký oblak chloru, který páli v očích, na kůži, na sliznicích a v plicích.

Blake se zavřenýma očima tápal ke dveřím. Téměř to dokázal, Lequeu však natáhl paži, a jak Blake poslepu klopýtal kolem, injekční stříkačka ho zasáhla do ramene. Nechal za sebou na podlaze dvě bezmocná a svíjející se těla.

Nervový stimulant byl skutečný. Než se Blake dostal na ulici, už nekontrolovatelně žvatlal. Běžel po rue Jacob, slzy se mu řinuly z očí a vyrážel ze sebe nepřipravený monolog: „... Pierre Kočička by ses měl jmenovat, samé falešné svaly ze strojů na cvičení, ani jeden den v životě jsi skutečně nepracoval, ty...“

Blake chtěl původně zamířit rovnou na policejní ředitelství, věděl však, že bude trvat celé hodiny, než bude opět schopen normálně mluvit. Do té doby musí jít někam, kde nikdo nebude věnovat pozornost jeho řečnickému záchvatu. Směřoval k přístavištím na břehu řeky. Dobře se s tímto územím předem seznámil. Ve slunečném odpoledni, jako je to dnešní, tam může potkat leda tak některého ze svých dřívějších kolegů – bezdomovců.

Zatím neustále mluvil a mluvil: „... a co se týká vás, Lequeu, u koho šijete? Měl byste mu říct, aby si sehnal nějakou jinou práci...“

„Upřímně řečeno, slečno...“

„Jsem inspektorka, poručíku.“

„Ach, ano,“ přitakal policejní důstojník a ukazováčkem si uvolňoval vysoký tvrdý límec. „Inspektorka... Troyová. Tak tedy, jde o ten drahocenný papyrus... Ředitel připustil, že jenom ten nešťastný výstup s hlídačem přinutil zaměstnance muzea provést pečlivou prohlídku a inventarizaci místa, kde ten muž, Guy, pracoval. Jinak by ten svítek zřejmě nikdo nepohřešoval.“

Seděli v poručíkově těsné a rušné kanceláři na policejním ředitelství Ile de la Cité. Špinavým oknem za poručíkovou hlavou viděla Sparta olistěné kaštiny a mansardové střechy domů na vzdáleném pravém břehu Seiny.

„Jak na hlídače zaútočil?“ zeptala se Sparta.

„Injekční šipkou mu zcela odborně aplikoval minimální dávku sedativa do krku.“

„Nebezpečné místo.“

„Tady je ta šipka.“ Zvedl průhlednou plastovou krabičku, která obsahovala maličké lesklé kovové vlákno. „Téměř mikroskopická. Snadno by dokázala propíchnout krční tepnu, ale naštěstí dopadla daleko od ní. Podle mého soudu monsieur Guy přesně věděl, co dělá. Nevíme však, proč to udělal. Můžete nám pomoci, inspektorko?“

„Můžu vám pouze sdělit, že Guy je agent, zabývající se výzkumem skupiny známé jako proroci Svobodného ducha. Tak si aspoň říkali před několika stoletími. Nevíme, jak si říkají teď. Guy se nám déle než čtyři měsíce neozval.“

„Ale vy jste najednou tady,“ suše poznamenal poručík.

„Dostala jsem šifrovaný vzkaz, kterým mě Guy žádal, abych se s ním setkala... v Louvru.“

„Zabýval se výzkumem, říkáte?“ Odměřený šedovlasý Francouz ji pozoroval s profesionálním podezřením, ale i s jakousi závistí. „Jaká byla podstata jeho výzkumu? Kdo jsou ti takzvaní příslušníci hnutí Svobodný duch?“

„Hluboce lituji, že vám jako představitelka Komise kosmické kontroly nesmím říci víc,“ chladně poznamenala Sparta.

„Přišla jsem za vámi, protože náš člověk na sebe zřejmě chtěl upoutat pozornost. Jinak by nedal hlídači příležitost, aby

ho poznal.“

„Možná,“ připustil poručík. Nezmínil se Spartě o tom, že z polohy hlídačova spícího těla bylo zřejmé, že dostal zásah až poté, co zloděj utekl.

„A proto jsem doufala, že budete schopni dodat mi nějaký klíč k posouzení důležitosti toho papyru.“

„Co se toho týká, můžu jenom zopakovat: papyrus má jen nepatrnou hodnotu.“

„Nebudete mít námitky, když navštívím osobně Louvre?“

„Oficiální záležitosti Komise kosmické kontroly mají přirozeně přednost před našimi pouze místními zájmy,“ odpověděl poručík a vyzval ji tak k odkrytí karet.

„Velice dobře. Budete tak laskav a zajistíte mi spojení s Pozemskou centrálou?“ kontrovala.

Pozorovali se vzájemně z protějších stran jeho přeplněného stolu. Potom, s téměř nepostřehnutelným povzdechem, poručík sáhl po starodávné klávesnici telefonu.

Než však dosáhl na tlačítka, telefon zazvonil. Poručík zaváhal, potom zvedl sluchátko.

„Qu'est-ce que c'est?“

„Pour l'inspecteur, Monsieur. De la Terre Centrale.“

Vzhlédl ke Spartě. „Zdá se, že nám šetří námahu.“ Podal jí svou ruční spojovou jednotku.

„Tady Troyová,“ ohlásila se Sparta.

„Troyová...“ uslyšela vážný hlas.

„Veliteli,“ vyjekla překvapeně. „Jak jste...?“

„Na tom nesejde. Volám z informační budky na Quai d'Orsay.“

„Zase pryč z kanceláře,“ poznamenala suše. „Mám právě důležitou informaci týkající se našeho přítele, který...“

„To bude muset počkat, Troyová. Mrzí mě, že vám musím ukončit legraci a hry, ať už jste napovídala tomu francouzskému policajtoví cokoli. Právě jsem dostal výzvu z Centrály. Něco se semlelo.“

„Ano? Kde?“

„Na Měsíci.“

4. ČÁST

MALSTRÖM

11

Nejsem první člověk, řekl si trpce Cliff Leyland, který zná přesnou sekundu a přesný způsob své smrti. Nesčetněkrát již čekali odsouzení zločinci na svůj poslední rozbřesk. Přesto však až do samotného konce mohli doufat v odklad. Lidští soudci mohou udělit milost, ale proti přírodním zákonům není odvolání.

Před pouhými šesti hodinami si šťastně pohvizdoval, když si balil svých deset kilogramů osobních věcí na dlouhou cestu domů. Neuvěřitelné překvapení! Byl uvolněn dříve z povinné služby na Měsíci. Potřebují ho co nejrychleji na projektu Sahara. Rezervoval si místo v první osobní kabině z Odvrácené a upřímně doufal, že se sem nikdy nebude muset vrátit.

Dokázal se ještě upamatovat (dokonce i nyní, po všem, co se stalo), jak snil, že už drží Myru v náručí a bere Briana a Sue na slíbenou projížďku po Nilu. Za několik minut, až Země vystoupí nad obzor, by opět mohl Nil spatřit. Tváře ženy a děti viděl v duchu stále.

Prožil si samozřejmě obvyklý okamžik nervozity, když nastupoval. Nikdy vlastně nepřivykl životu na Měsíci ani cestování v kosmu. Patřil k těm lidem, kteří by s radostí zůstali celý život na Zemi. Přesto si však v průběhu častých služebních cest mezi Odvrácenou a L-5 zvykl na automatické kabiny, které ho převážely na přestupní stanici L-1 a zpět. Stále však nedůvěřoval těžkým modulárním tažným člunům, které zajišťovaly dopravu na dráhách mezi libračními (rovnovážnými) body a nízkou orbitální dráhou kolem Země. A v duchu se hrozil představy, jak vstupuje do atmosféry Země v raketoplánu, zahaleném oblaky ohně.

Cliff jezdil na katapultu skutečně tak často, že ho lidé jako Katrina považovali téměř za experta. Než letěl poprvé, slyšel vyprávět mnoho přehnaných historek o elektromagnetickém „kodrcání“, a tak očekával, že start bude hodně nepříjemný. Avšak kabina byla tak pevně zavěšena v magnetickém poli, obklopujícím její vlastní supravodivé magnety, že necítil vůbec žádný boční pohyb, když se řítí po třiceti kilometrech dráhy s tak zvaným „hrubým zrychlením“. Netěšil se ani na zrychlení deseti g, které bude muset snášet po čtyřiašest dlouhých sekund, než kabina dosáhne únikové rychlosti z Měsíce, asi 2400 metrů za sekundu. Když však kabina takto zrychlovala, sotva si uvědomoval obrovské síly, které na něj působí. Přinejhorším to bylo jako ležet pod kupou matrací na podlaze rychle stoupajícího výtahu.

Jediný zvuk, který se ozýval, bylo jemné vrzání z kovových stěn. Každému, kdo zažil hromové dunění raket při startu ze Země, připadalo to ticho nepřirozené. A když se mu v rádiu v přilbě ozval unavený hlas z řídícího střediska, „T plus pět sekund; rychlost pět set metrů za sekundu,“ téměř tomu nemohl uvěřit. V tradičních pozemských jednotkách, pro Cliffa stále ještě přirozených, se pohyboval rychlostí tisíc osm set kilometrů za hodinu!

1800 kilometrů za hodinu po pěti sekundách od startu – a to ještě zbývalo devatenáct sekund, v nichž generátory dodávaly katapultu další a další energii. Cliff jel na blesku po tváři Měsíce. A když zrychlení nakonec ustalo, ocitl se najednou v beztížném stavu, jako kdyby se obři dlaň rozevřela a jemně ho vypustila do kosmu.

Jel na blesku už pětkrát za posledních šest měsíců. Při své šesté a poslední cestě se sice stále ještě necítil příliš příjemně, ale ležel v urychlované kabině téměř pohodlně. Avšak tentokrát, v T plus dvaadvacet sekund, blesk selhal. Cliff okamžitě poznal, že něco není v pořádku. Kabina se sice neustále řítí po svojí dráze, ale v posledním okamžiku, asi kilometr předtím, než měla akcelerace ustát, se její pohyb na okamžik zadrhl. Cliffovi se zvedl žaludek.

Neměl čas pocítit strach ani uvažovat, co se stalo. Kabina letěla setrvačností méně než půl sekundy, a pak se

akcelerace obnovila. Škubnutím kabiny se roztrhl roh sítě na zavazadla a jeden vak spadl vedle Cliffo na podlahu. Silné zrychlení trvalo pouze jedinou sekundu, potom se Cliff opět ocitl v beztížném stavu. Malými trojúhelníkovými okny vpředu, která už nebyla „nad hlavou“, viděl vrcholky kruhové stěny Maře Moscoviense, jak se vmžiku mihly kolem. Představoval si to? Nikdy se mu nezdály tak blízko.

„Řídicí středisko,“ řekl naléhavě do rádiového pojítka, „co se to ksakru stalo?“

V hlase hlavního dispečera byl středo západní americký přízvuk, ale zato ani stopa po nudě. „Ještě to prověřujeme. Zavolám za půl minuty.“ Potom opožděně dodal: „Jsem rád, že jste v pořádku.“

Cliff zatáhl za přezky pavučinové sítě, která ho poutala k pohovce, postavil se a díval se z okna. Je měsíční krajina opravdu blíž než jindy, nebo mu to jen tak připadá? Povrch Měsíce se v okně spojitě vytáčel a zorné pole zaplňovaly hvězdy. Alespoň že vzlétl s většinou plánované rychlosti, nehrozilo tedy nebezpečí, že se ihned zřítí zpět na povrch. Dříve či později se však zřítí. Určitě nedosáhl únikové rychlosti. Stoupal do kosmu po obrovské elipse a za několik hodin se dostane zpět do výchozího bodu – až na to, že nikdy neprojde tím posledním úsekem pevné skály.

„Haló, Cliffe, tady je Frank Penney.“ Hlavní dispečer nasadil téměř radostný tón. „Už jsme to zjistili. Došlo k dočasnému obrácení fáze v sektoru jemné akcelerace, bůhví proč. Zbrzdilo tě to natolik, že máš asi o tisíc kilometrů nižší rychlost. Tahle dráha by tě za necelých pět hodin přivedla zpět na nás, kdybys ji nemohl změnit, ale nedělej si s tím vrásky. Máš v brzdící raketě dost paliva na to, aby ses dostal na stabilní orbitální dráhu – kruci, dokázal bys to dokonce i samotnými malými korekčními raketami. Máš tam dost vzduchu pro tři lidi plus bezpečnostní rezervu. Nemusíš dělat nic jiného než klidně čekat, dokud nedostaneme do tvé blízkosti tažný člun z L-1.“

„Ano, samozřejmě... To nevypadá příliš složitě.“

Pomalů si Cliff dovolil uvolnit se. V panice úplně zapomněl na brzdící raketu, ačkoli neměl v úmyslu to řídicímu středisku přiznat. Dokonce i manévrovací rakety, přestože mají malý výkon, by ho mohly snadno dostat na méně výstřednou oběžnou dráhu, na které by bezpečně minul Měsíc. Sice možná klesne blíže k povrchu, než kdy kromě přistání letěl, a pohled při přeletu nad horami a pláněmi mu asi vyrazí dech, ale bude v naprostém bezpečí. Musí si to prostě neustále opakovat.

„Takže pokud nemáš nic lepšího na práci, mohli bychom si probrat celý postup,“ ozval se bodře Penney. „Vidíš panel označený B-2, na levé straně hlavní přístrojové desky?“

„Ano.“

„Uprostřed panelu je velký přepínač ve tvaru T. Teď je v dolní poloze, označené ZAP, to je zapnuto. Zatlač ho do horní polohy označené VYP, vypnuto. Měla by se rozsvítit červená kontrolka.“

Cliff našel chromovanou páku a zatlačil ji nahoru. Šlo to plynule. „Dobrá, mám červenou kontrolku v poloze vypnuto.“

„Prima, to znamená, že cokoli tady uděláme, nebude mít na kabinu vliv. Nic neudělá bum, dokud nebudeme připraveni.

Teď chci, abys našel přepínač MAN/AUTO. Je na panelu vpravo nahoře. Potvrd, že je v poloze AUTO. Přepínač má v sobě kontrolku, a ta by měla svítit žlutě.“

„Ano. Mám ho. Je na AUTO a svítí žlutá.“

„Hned vedle je podobný přepínač označený LOK/DÁLK, který by měl svítit žlutě a být v poloze DÁLK, tedy dálkově.“

„Potvrzuju to.“

„Dobře. My tady teď zavedeme nový program, takže až zase zapneme, řídicí systém na náš příkaz zažehne raketový motor. Stojíme teď před jistým problémem, Cliffe. Čím později zažehneme, tím líp můžeme vyladit tvou orbitální dráhu. Ale současně dáváme přednost tomu udělat to vysláním v přímém dohledu než přenášet signál přes přestupní stanici. Nebudu tě nudit technickými detaily. Nejdříve se přesvědčíme, že hlavní řídicí systém přijímá naše vysílání, jak by měl. Svítí plochá obrazovka úzkopásmového přijímače zeleně? Je to malé čtvercové okénko z tekutých krystalů v dolní levé části panelu, označené ÚZKÝ PR.“

„Ano, svítí zelená.“

„Dobrá, vyšleme odsud malou neškodnou informaci, a ta by se měla ukázat na ploché obrazovce jako skupina klikyháků následovaná vzkazem, jenom jedním slovem – PŘIJATO. Je to jasné?“

Cliff odpovídal: „Ano, rozumím. Čekám.“

Nastala odmlka. „Co máš na displeji, Cliffe?“

„Nic. Pošlete to, až budete hotovi.“

Tentokrát byla odmlka delší. „A co teď?“

„Nic se nestalo,“ oznámil Cliff.

„Dobrá, Cliffe...“ Okamžik bylo ticho. „Vypadá to, že to provedeme manuálně. Zdá se, že úzké pásmo není zcela vyhovující.“

„Zopakujte to, prosím,“ požádal Cliff.

„No, vyslali jsme testovací signál třikrát a tys ho zjevně nedostal. Prošli jsme tvé úzké pásmo telemetrií a nedostáváme nic jiného než šum, zní to jako sykot kypící rýžové kaše včera večer v jídelně. Takže teď přehod' ten přepínač DÁLK/LOK do polohy LOK, buď tak laskav.“

Cliff to provedl. „Je to v LOK. Svítí červená kontrolka.“

„Bezva, nedělej si starosti, ještě že je všechno vypnuto. Teď jenom najdi v třetí řadě tlačítko PROG, je druhé zleva, a řekni mi, jestli máš modré světélko?“

„Je modré.“

„Dobrá. To znamená, že počítač je připraven přijímat instrukce. Já ti teď přečtu sled čísel, nepříliš dlouhý, a ty je manuálně zapíšeš, oukej?“

„Oukej. Ano.“ Pust' se do toho, myslel si Cliff. Začínal být trochu podrážděný. Pracovník řídicího střediska mluvil tak klidně, že to až vyvolávalo dojem povznesenosti.

„Dobrá, Cliffě, tady jsou.“

Penney přečetl seznam souřadnic ve třech osách plus specifikace intenzity a doby trvání zážehu. Cliff je četl zpětně, když je vyťukával.

„Správně, Cliffě, teď jenom stiskni ENTER a jsi úplně hotov. To modré světlo zabliká a změní se na zelené.“

„Právě jsem stiskl ENTER. Světlo zablikalo, ale zůstalo modré.“

„Ten pacholek. Tak, jenom potvrď, že máme přepínač tvaru T v poloze vypnuto, pilot na AUTO a řízení na LOK.“

„Všechno potvrzeno.“

„Dej nám chvilku času.“

Dlouhou dobu Cliff sledoval z okna, jak se pod ním odvaluje obzor.

„Řeknu ti, co uděláme, Cliffě.“ Penneyho hlas zněl snad ještě bodřeji. „Zapojíme tu věc na MAN a ZAPNUTO a podíváme se, jestli to prostě nedokážeme obejít. Chci říct, vyřadit počítač z příkazové smyčky.“

„Hned teď?“

„Jistě, kámo. Pošleme tě na vyšší oběžnou dráhu hned teď – k čertu, trajektorii vyčíslíme později. Nebude to trvat déle než několik sekund, jakmile od tebe dostaneme dva Dopptery.“

„Když se dostanu pryč, bude tahač schopen ke mně doletět?“ Cliff doufal, že svým hlasem neprozradil, jak moc se bojí.

„Sakra, nedostaneš se ani zdaleka tak daleko. Trajektorie možná nebude ideální, ale můžeš si dovolit počkat na rande trochu déle.“

Lepší, než nebýt vůbec schopen čekat déle, myslel si Cliff. „Co mám udělat?“

„Jenom přepni na manuální.“

Zatlačil přepínač na červenou. „Hotovo.“

„Teď zapni řízení.“

Zatáhl přepínač tvaru T dolů a rozsvítila se zelená kontrolka. „Hotovo.“

„Oukej, Cliffě, teď se něčeho chyt' a drž se toho. Zrychlení bude jako při obvyklém brzdění, asi polovina gé, ale nechceme, aby sis narazil holeň nebo tak něco.“ Frank Penney nyní hovořil úplně žoviálně.

Cliff se levou rukou pevně zachytil síť na zavazadla. „Dobrá, můžeme,“ zaskřehotal.

„Dívej se na panel B-1, Cliffě. Je tam velké červené tlačítko s bezpečnostní krytkou. Zvedni krytku a stiskni knoflík.

Udělej to hned.“

Bezpečnostní kryt měl na sobě diagonální černé a žluté pruhy. Štítek pod krytem uváděl HLAVNÍ MOT. Cliff natáhl pravou ruku a odklopil kryt. Levou rukou uchopil síť na zavazadla ještě pevněji. Prsty pravé ruky se mu třáslly, když stlačil velký červený knoflík. Nic se nestalo.

„Nic se nestalo,“ zašeptal Cliff.

„Není to paráda, kámo?“ zavýskl Penney. „Víš co, Cliffě?“ Jeho nadšení se náhle vytratilo. „Budeš nám na tohle muset dát několik minut. Ozveme se ti.“

Cliff stěží potlačil touhu křičet a prosit vedoucího směny, aby neumlkal. Ale vlastně neměli o čem hovořit. Rakety, které ho měly odnést do bezpečí, byly z jakéhosi důvodu naprosto k ničemu. A on za pět hodin dokončí svůj oblet – a vrátí se do bodu, ze kterého odstartoval.

Cliff se vznášel v beztížném stavu v maličké plechové konzervě a sledoval z jejího okna, jak se Měsíc vzdaluje. Zajímalo by mě, jestli po mně pojmenují nový kráter, přemýšlel. Třeba bych je o to měl požádat. Moje poslední přání: „Kráter Leyland: průměr...“ Jaký průměr? Raději nepřehánět – asi to nebude víc než dvě stě metrů. Nebude ani stát za zaznamenání na mapě.

Řídicí středisko stále mlčelo, ale Cliffa to nepřekvapovalo. Zřejmě neměli žádné chytré nápady a co také budete říkat člověku, který je už vlastně skoro mrtvý? A přestože Cliff věděl, že nic nemůže změnit jeho trajektorii, stále ještě nemohl uvěřit, že bude brzy rozprášen po většině plochy odvrácené strany Měsíce. Pořád letěl pryč od Měsíce, pohodlně uveleben ve své malé kabině. Pomyšlení na smrt mu připadalo neskutečné, jako připadá všem lidem, dokonce i těm, kteří ji vyhledávají, až do poslední sekundy.

Cliff na okamžik zapomněl na svůj problém. Na obzoru před sebou už neviděl skvrnitou křivku skály, poseté krátery. Něco jasnějšího než zářící, sluncem osvětlená měsíční krajina se zvedalo proti hvězdám. Jak kabina opisovala křivku kolem hrany Měsíce, uviděl Cliff východ Země. Za minutu všechno skončilo, takovou měl Cliff rychlost na oběžné dráze. Jak se jeho kabina vyšplhala nad Měsíc, Země odskočila z obzoru a rychle odplula nahoru na oblohu.

Byla tak jasná, že se na ni téměř nedalo dívat. Byla krásná, její povrch netvořily jednotvárné skály a prašné pláně, ale sníh a oblaka a moře. Moře vsutku tvořilo většinu jejího povrchu; ke Cliffovi byl natočen Tichý oceán, Havajské ostrovy zakrýval oslepující odraz slunce. Atmosférický opar, ta měkká pokrývka, která měla podepřít křídla raketoplánu, přivázejícího jej domů, zastřel všechny zeměpisné detaily. Ta tmavá skvrna vystupující z noci snad představovala Novou Guineu, nebyl si tím však jist.

Pohled na vycházející Zemi mu neodolatelně silně připomněl povinnost, které se strchoval, kterou však již nemohl odkládat. „Řídicí středisko,“ pravil a snažil se, aby se mu netřásl hlas, „dejte mi spojení se Zemí.“

„Máš ho, kámo.“

Cliff sdělil řídicímu středisku, s kým chce mluvit. Éter na chvíli vyplnily ozvěny a praskání.

Byl to zvláštní zážitek – sedět zde nad Měsícem a naslouchat zvonění telefonního pojítka ve vlastním domě, čtyři sta tisíc kilometrů daleko na odvrácené straně Země. Aby ušetřil peníze, posílal vždy jen faxy, přímé spojení telefonem byl drahý luxus.

Telefon stále zvonil. Dole v Africe je kolem půlnoci, bude tedy nějakou dobu trvat, než se dočká odpovědi. Myra se bude ospale převalovat. Potom, protože od doby, kdy ho vyslali do kosmu, žije v neustálém napětí, se okamžitě probudí a dostane strach, že došlo ke katastrofě.

Ani jeden z nich nechtěl mít telefon v ložnici a nenosili pojítko v uchu, jako to dělala v této době polovina lidí na světě – každý, kdo se považoval za důležitý. Bude tedy trvat alespoň patnáct sekund, než Myra rozsvítí, hodí na sebe přehoz, zavře dveře dětského pokoje, aby neprobudila nemluvně, dojde na konec haly a...

„Haló?“

Její hlas se přenesl jasně a sladce přes prázdnotu kosmu. Poznal by ho kdekoli ve Vesmíru. Okamžitě rozeznal podtón obav.

„Paní Leylandová?“ ozval se operátor. „Mám hovor od vašeho muže. Nezapomeňte, prosím, na dvousekundovou prodlevu.“

Cliff uvažoval, kolik lidí naslouchá tomuto hovoru na Měsíci, na Zemi nebo kdekoli jinde ve zbytku obydlené Sluneční soustavy. Bylo těžké hovořit naposled se svými nejbližšími, když člověk nevěděl, kolik zvědavců poslouchá, obzvláště slídilů ze sdělovacích prostředků, které mohou brzy rozšířit hovor do všech televizních zpravodajství.

„Cliffe? Jsi tam?“

Jakmile však začal mluvit, neexistoval už nikdo jiný, pouze Myra a on. „Ano, drahoušku, tady je Cliff. Obávám se, že nedorazím domů, jak jsem slíbil. Došlo k... technickému nedopatření. Právě teď se mi vede dobře, ale jsem ve velkém maléru.“

„Cliffe, nevím, co to...“ Polknul, snažil se překonat vyprahlost v ústech, potom rychle pokračoval a umlčel její zpožděný pokus o přerušení.

„Myro, chvíli poslouchej. Potom si promluvíme.“ Tak krátce, jak dokázal, jí vysvětlil situaci. Kvůli sobě i kvůli ní se nevzdával veškeré naděje. „Všichni se snaží dělat, co můžou,“ řekl. „Možná mě dostanou na vyšší oběžnou dráhu, aby mě včas odtáhli. Ale pro případ... No, chtěl jsem mluvit s tebou a s dětmi.“

Přijala to dobře, věděl, že to dokáže. Cítil kromě lásky i pýchu, když z temné strany Země dorazila její odpověď.

„Nedělej si starosti, Cliffe. Jsem si jista, že tě dopraví zpět a že nakonec budeme mít svou dovolenou. Přesně tak, jak jsme si to naplánovali.“

„Myslím si to taky,“ zalhal. „Ale pro všechny případy, probudíš děti? Neříkej jim, že se něco stalo.“

Ozýval se šum éteru, než řekla: „Počkej.“

Byla to nekonečná půlminuta, než uslyšel jejich ospalé, přesto však vzrušené hlasy. „Tati! Tati!“ a „Ahoj, tat'ko, kde jsi?“

Cliff by rád dal těmto několik posledních hodin svého života, aby opět spatřil jejich tváře, kabina však nebyla vybavena takovým přepychem, jako je videopanel. Snad to bylo dobře, protože by nedokázal skrýt pravdu, kdyby se jim díval do očí. Dovědí se to dost brzy, ale ne od něj. Chtěl jim v těchto posledních společných okamžicích dát pouze štěstí.

„Jsi v kosmu?“

Bylo těžké odpovídat na jejich otázky, říkat jim, že je brzy uvidí, slibovat něco, co nemůže dodržet.

„Tat'ko, máš doopravdy s sebou ten měsíční prach? Neposlals mi ho.“

„Mám ho, Briane. Je tady v mé tašce.“ Musel použít veškerou sebekontrolu, aby dodal: „Brzy ho budeš moci ukázat kamarádům.“ (Ne, brzy bude zpátky na planetě, z níž pochází.) „A Susie, buď hodná a dělej všechno...“

„Ano, tati.“

„A dělej všechno, co ti mamka řekne. Tvé poslední vysvědčení...“

„Budu, tati, slibuju. Slibuji to.“

„... nebylo moc dobré, víš, zvláště ty poznámky o chování...“

„Táto,“ ozval se Brian.

„Ale já se zlepším, tati,“ slibovala Susie, „slibuju, že se polepším.“

„Já vím, že ano, zlato...“

„Táto, sehnals ty hologramy ledových jeskyní, jak jsi říkal?“

„Ano, Briane, mám je. A kus kamene z Aristarcha. Je to nejtěžší věc v mé tašce.“

Snažil se, aby mu hlas zněl úsměvně. Je těžké zemřít v pětatřiceti, je však rovněž těžké, když chlapec ztratí otce v desíti. Jak si ho asi bude Brian v dalších letech pamatovat? Možná jen jako slabý hlas z kosmu. Šest měsíců odloučení je pro desetiletého kluka hodně dlouhá doba.

V posledních několika minutách toho mohl udělat jen málo, kromě toho, že vyše svou lásku a své naděje přes prázdnotu, kterou už nikdy nepřekročí. Zbytek bude muset zvládnout Myra. „Nechej mě teď mluvit s mámou, buď tak hodný, Briane. Mám tě rád, synu. Mám tě rád, Susie. Zatím ahoj.“

Trvalo několik úderů srdce, dokud neřekli: „Ahoj, táto.“

„Já tě mám taky ráda, tati.“

Když děti odešly, šťastné, ale zmatené, byl čas pustit se do práce, čas neztrácet hlavu, být naprosto věcný a praktický.

„Cliffe?“

„Myro, jsou tady jisté věci, o nichž bychom si měli promluvit...“

Myra bude muset čelit budoucnosti bez něj, on jí však může tento přechod alespoň usnadnit. Ať se jednotlivci stane cokoli, život jde dál. I v tomto století se ještě užívaly půjčky, musely se platit splátky a pojistky. Téměř neosobně, jako by se to týkalo někoho jiného, začal Cliff hovořit o těchto věcech. Je čas na srdeční záležitosti a na záležitosti, kde má převahu mozek. Srdce bude mít své poslední slovo za tři hodiny, kdy Cliff zahájí poslední přiblížení k povrchu Měsíce. Nikdo je nepřerušil. Museli je sledovat mlčenliví operátoři, udržující spojení mezi dvěma světy, avšak oni dva mohli být jedinými lidmi naživu. Zatímco mluvil, upíral oči na oslnivou Zemi, nyní už více než zpoloviny nahore na obloze.

Připadalo mu nemožné uvěřit, že je domovem sedmi miliard lidí. Jemu teď záleželo pouze na třech.

Správně to měli být čtyři, avšak Cliff ani při nejlepší vůli nedokázal myslet na nemluvně stejně jako na ostatní. Ani

jednou svého mladšího syna nespátřil. Nyní ho už nikdy nespátří.

„Myslím, že jsem už všechno vypověděl.“ Pro některé věci ani celý život nestačí, avšak hodina je příliš dlouhá.

„Chápu to, Cliffe.“

Cítil se fyzicky i psychicky vyčerpan a situace musela stejně působit i na Myru. Chtěl zůstat sám, jen s hvězdami a se svými myšlenkami, aby mohl uklidnit rozbouřenou mysl a uzavřít mír s Vesmírem. „Rád bych se na hodinu odmlčel, drahoušku,“ zakončil. Nebylo třeba nic vysvětlovat. Rozuměli si vzájemně příliš dobře. „Zavolám ti, budeme mít ještě dost času.“

Čekal dlouhé sekundy, dokud neřekla: „Sbohem, má lásko.“

„Zatím sbohem.“ Přerušil obvod a nepřítomně hleděl na malý panel. Zcela nečekaně, bez jakéhokoli impulsu, vycházejícího z touhy či vůle, mu vytryskly z očí slzy a on se znenadání rozeštkal jako dítě.

Plakal nad svou rodinou i nad sebou. Plakal nad svými omyly a nad druhou příležitostí, které se mu už nikdy nedostane. Ronil slzy nad budoucností, která mohla nastat, a nad nadějemi, které se brzy změní v průzračnou páru plující mezi hvězdami. Plakal, protože nemohl nic jiného dělat.

Po chvíli se cítil mnohem lépe. Uvědomil si, že má hrozný hlad. Normálně by hlad neměl, protože by spal, dokud kabina nepřistane na L-1, ale byly tam nouzové zásoby a on neviděl důvod, proč by měl umírat s prázdným žaludkem.

Prohrabal jednu síť a našel balíček s jídlem. Když si vytlačoval z tuby do úst pastu, vyrobenou z kuřete a šunky, ozvalo se řídicí středisko.

„Leylande, slyšíte mě?“

„Jsem tady.“

„Tady je Van Kessel, ředitel provozu.“ Hlas v pojítku byl nový, byl to energický, kompetentní hlas. Dával jasně najevo, že muž, kterému patří, nestrpí ani od neživých přístrojů žádné nesmysly. „Poslouchejte pozorně, Leylande. Myslíme si, že jsme našli cestu, jak vás dostat z maléru. Je to riskantní podnik, ale je to jediná šance, která se vám naskýtá.“

Střídání naděje a zoufalství je pro nervovou soustavu velká zátěž. Cliff pocítil náhlou slabost. Kdyby bylo kam padat, asi by se zhroutil. „Pokračujte,“ řekl slabě, když se vzpamatoval.

„Myslíme, že ještě existuje jistá možnost, jak upravit orbitální dráhu, až dosáhnete apogea...“

Cliff naslouchal Van Kesselovi s dychtivostí, která však zvolna přecházela v nevíru. „Tomu nevěřím!“ pravil nakonec rozhodně. „To nedává smysl.“

„Nebudeme se pít s počítači,“ odpověděl Van Kessel. „Kontrolovali jsme výsledky asi dvacíti různými způsoby výpočtu a dává to smysl. V apogeu se nebudete pohybovat rychle. V tom bodě to nevyžaduje tak velké kopnutí, aby se vaše dráha podstatně změnila. Vy jste nikdy nebyl na vesmírné procházce?“

„Ne, samozřejmě že ne.“

„Škoda, ale to je fuk, vyžaduje to jenom trochu psychologické přípravy. Není v tom žádný podstatný rozdíl od procházky venku na Měsíci. Ve skutečnosti je to bezpečnější. Hlavní věc je, že budete muset chvíli dýchat kyslík ze skafandru. Takže jděte k nouzové skřínce, zabudované v podlaze, a vyndejte z ní přenosný kyslíkový přístroj.“

Cliff našel čtvercový poklop, označený modrým číslem 02 a červeným nápisem POUZE V NOUZI. Pod ním byla kyslíková bomba, kterou bylo možno připojit k ventilu v přední části skafandru a zvětšit tak zásobu kyslíku. Tento postup už Cliff trénoval při různých cvičeních.

„Oukej, zavěsil jsem ji.“

„Zatím neotvírejte ventil. Jenom ho nezapomeňte otevřít, až budete venku. Teď si probereme postup k ovládnutí spouště poklopu.“

Cliffovi se začal bouřit žaludek, když se dotkl velké dvojčinné páky vedle poklopu. **POZOR, VÝBUŠNÉ ZÁPADKY.**

„Páka se vytáhne přímo ven a otočí se s ní doleva. Tlakový poklop odlétne. Dojde k dekompresi, takže správný postup je zapřít se nohama na obou stranách poklopu, než ho uvolníte, abyste si při vycházení nenarazil něco životně důležitého.“

„Rozumím,“ tiše přisvědčil Cliff.

„Do apogea vám zbývá asi deset minut. Do té doby budete dýchat vzduch v kabině. Až vám dáme signál, uzavřete si přilbu, odstřelíte poklop, prolezete jím a vyskočíte.“

Při slově vyskočíte mu to konečně došlo. Rozhlédl se po důvěrně známé kabině a pomyslel na prázdnotu mezi hvězdami, na nezvučnou propast, v níž člověk může padat až do konce času. Nebyl nikdy v kosmickém prostoru, dosud nebyl důvod, proč by se tam měl ocitnout. Prostý farmářský chlapec s titulem inženýra agronomie, vyslaný z Projektu na oživení Sahary, snažící se zvyšovat na Měsíci úrodu. Patřil do světa půdy a skal, měsíčního prachu a vakuově vyrobené pemzy. Především však toužil po bohaté písčitohlinité půdě údolí Nilu.

„To nemůžu udělat...“ zašeptal. „Neexistuje nějaká jiná možnost?“

„Neexistuje,“ odsekl Van Kessel. „My se sakra snažíme, abychom tě zachránili. Tohle není vhodná doba, abys na nás vyrukoval s neurózou. Lidé už byli v daleko horších situacích, Leylande, těžce zranění, uvěznění v troskách, milion kilometrů od pomoci. Ty na sobě nemáš ani škrábnutí a už fňukáš! Dej se okamžitě dohromady, anebo ukončíme spojení a necháme tě dusit se ve vlastní štávě.“

Cliff zvolna rudl. Uplynula chvíle, než konečně odpověděl: „Jsem v pořádku. Pojdme si ještě jednou probrat postup.“

„Takhle je to lepší,“ pravil Van Kessel pochvalným tónem. „Za deset minut budeš v apogeu. Uzavři přilbu, připni si záchrannou šňůru, zapři se, vystřel poklop a vylez jím. Ztratíme s tebou spojení, ale budeme tě sledovat na radaru a až nad námi přeletíš, budeme mít možnost s tebou opět mluvit. Nezapomeň, až budeš venku...“

Deset minut uplynulo jako nic. Nakonec věděl Cliff přesně, co musí dělat. Dokonce začal věřit, že by to mohlo vyjit.

„Je čas vyrazit,“ přerušil ho Van Kessel. „Kabina je ještě v poloze nosem nahoru a neotočila se, tlakový uzávěr má dosti přesně do směru, kterým se chceš vydat. Přesný směr ale není rozhodující. Rozhoduje rychlost. Dej do toho

skoku všechno, co máš! A hodně štěstí.“

„Díky,“ odvětil Cliff s pocitem, že se nedokáže pořádně vyjádřit. „Mrzí mě, že jsem...“

„Zapomeň na to,“ přerušil ho Van Kessel. „Teď utěsni přílbu a dej se do toho.“

Cliff uzavřel přílbu. Naposled se rozhlédl po malé kabině a uvažoval, zda tam není něco, nač zapomněl. Všechny osobní věci tam bude muset nechat, ale ty se dají snadno nahradit. Potom si vzpomněl na malý balíček měsíčního prachu, který slíbil Brianovi.

Nemůže chlapce zklamat. Skočil k nákladní síti a rychle otevřel zip svého zavazadla. Hrabal se v šatech a toaletních potřebách, až našel balíček v plastové fólii. Malá hmotnost balíčku, pouze několik dekagramů, neovlivní jeho osud. Zasuň jej do kapsy na kyčli. V kapse už bylo něco, co tam nedal, nebo se na to aspoň nedokázal upamatovat, teď však nebyl čas si s tím dělat starosti. Uzavřel zip.

Připnul bezpečnostní šňůru ke sloupku. Oběma rukama uchopil držadlo nouzové páky a dřep si nad poklop, každou botou na jednu stranu. Než zatočil pákou, naklonil hlavu v přílbě přes rameno, aby se ujistil, že v kabině nic volně nepoletuje. Zdálo se, že vše je upevněno.

Zatáhl. Páka nepovolila. Ani na okamžik nezaváhal a trhl vši silou. Páka vyskočila. Otočil ji. Naráz vystřelilo všech šest zajišťovacích kolíků, pocítil to v nohou. Tlakový poklop zmizel.

Dekomprese nebyla tak prudká, jak očekával. Objem vzduchu v kabině byl malý a poklop byl poměrně velký, výtok plynu rychle klesl k nule.

Rukama v rukavicích se přitáhl a vysunul se z průlezu. Opatrně se vzpřímil, stál na ostře zakřiveném kýlu malé kabinky, držel se tahem za bezpečnostní šňůru. Nádherná podívaná jej ochromila. Strach ze závratí vymizel. Opustil jej i pocit nejistoty, když už nebyl omezen ve výhledu úzkým zorným polem malých oken.

Viděl před sebou obrovský půlměsíc, dělicí čára mezi nocí a dnem se klenula jako zubatý oblouk napříč čtvrtinou oblohy. Tam dole zapadalo slunce a začínala dlouhá lunární noc, vrcholky jednotlivých hor však ještě zářily v posledním denním světle a vzdorovaly temnotě, která je už obklopovala.

Temnota nebyla úplná. Přestože z povrchu pod ním odešlo slunce, Země v úplňku jej zaplavovala světlem. Cliff mohl v blikajícím svitu Země vidět slabé, ale zřetelné obrysy „moří“ a tmavé kruhy kráterů. Přímě dole ležela Cayleyho základna, jejíž světla zářila uprostřed stínů. Kromě této jediné známky přítomnosti lidí byla krajina strašidelně prázdná, snažila se přilákat ho ke smrtelnému setkání.

A daleko nad hlavou měl záchraný kruh, k němuž však nemohl dosáhnout, pavoukovitou kosmickou stanicí L-1. Byla příliš vzdálená i na to, aby ji mezi hvězdami rozeznal.

Cliff se nyní vznášel v nejvyšším bodě svojí oběžné dráhy, byl přesně na spojnici Měsíce a Země. Nadešel čas k akci.

Pokřčil nohy a přikřčil se k trupu lodi. Pak se vši silou, kterou dokázal vyvinout, vymrštil ke hvězdám a k neviditelné kosmické stanici daleko nad jeho hlavou. Bezpečnostní šňůra se za ním rychle rozvínovala. Dokud se neuvolní celá délka tenkého provazce, může ještě své rozhodnutí změnit.

Kabina se vzdalovala překvapivou rychlostí, až se z ní proti Zemi osvětlenému Měsíci stalo pouhé smítko. Když mizela, Cliff pocítil oval neočekávané vzrušení. Očekával hrůzu nebo alespoň závrat, nikoli však tento nezaměnitelný, pronikavý pocit děja vu. Tohle všechno už se předtím stalo. Samozřejmě ne jemu, nýbrž někomu jinému. Nedokázal však tu vzpomínku určit a teď nebyl čas, aby se tím zabýval.

Vrhl rychlý pohled na Zemi, na Měsíc a na mizející kabinu, a bez přemýšlení dospěl k rozhodnutí. Stiskl rychlospoušť.

Uzávěr cvakl a bezpečnostní šňůra zmizela.

Zůstal sám, tři tisíce kilometrů nad povrchem Měsíce, čtyři sta tisíc kilometrů od Země. Nemohl dělat nic jiného než čekat. Uplyne dvě a půl hodiny, než se dozví, zda bude žít, zda jeho svaly zvládnou úkol, s nímž se nevypořádaly rakety.

A jak se kolem něj pomalu otáčely hvězdy, uvědomil si náhle zdroj té pronikavé vzpomínky. Od jeho setkání s povídkami Edgara Allana Poa už uplynulo mnoho let, kdo je však kdy dokáže zapomenout?

I on se ocitl v pasti malstromu a byl unášen k záhubě. I on doufal, že unikne, opustí-li loď. Jednalo se sice o naprosto odlišné síly, ale byla to pozoruhodná paralela. Poeho rybář se zachytil sudu, protože malé předměty nasával vodní vír pomaleji než velké, než jeho loď. Byla to brilantní aplikace zákonů hydrodynamiky. Cliffovi nezbývalo než doufat, že jeho využití nebeské mechaniky bude stejně úspěšné.

Jak rychle z kabiny odskočil? Jeho celková změna rychlosti dělala dobré dva metry za sekundu, tedy sedm celých dvě desetiny kilometru za hodinu. Podle astronomických měřítek to byla změna zcela nevýznamná, byla však dost velká, aby se dostal na novou orbitální dráhu. A Van Kessel mu slíbil, že na této dráze mine Měsíc o několik kilometrů. Není to velká tolerance, ale ve světě bez atmosféry, která by ho zpomalovala, by to mělo stačit.

S náhlým záchvatem viny si Cliff vzpomněl, že podruhé nezavolał Myře. Byla to Van Kesselova vina. Inženýr ho udržoval v pohybu, zajistil, aby mu nezbyl čas dumat nad vlastními záležitostmi. Van Kessel měl však samozřejmě pravdu. V takové situaci musí člověk myslet pouze na sebe. Všechny zdroje, duševní i fyzické, musí soustředit na přežití. Není čas na rozptylující a oslabující pouta lásky.

Rítíl se nyní k noční straně Měsíce a osvětlený srpek se mu zmenšoval před očima. Nesnesitelně zářící disk Slunce, na který se neodvážil přímo podívat, svižně padal k zakřivenému obzoru. Měsíční krajina se ztrácela v palčivé čáře světla, v tětivě ohně, posazené proti hvězdám. Tětiva se potom rozdrtila do tuctu lesklých korálků, které jeden po druhém pohasínaly.

Světlo Země se teď zdálo jasnější než kdykoli předtím, skrápělo mu skafandr stříbrem, jak na svojí orbitální dráze pomalu rotoval z břicha na záda. Každá otáčka mu trvala deset sekund. Proti otáčení nemohl nic udělat, ale jemu se neustále se měnící pohled vlastně líbil. Teď, když ho už občasné záblesky slunce neoslňovaly, viděl tisíce hvězd v místech, kde jich předtím byly pouze stovky. Známá souhvězdí byla utopena v záři světla hvězd, s obtížemi hledal i nejjasnější planety. Tmavý disk měsíční noční krajiny ležel v hvězdném poli jako tmavý stín, a jak k němu Cliff padal,

stín se pomalu zvětšoval. Každou chvíli prošla nějaká hvězda, jasná či slabá, za jeho hranu a zmizela. Téměř mu připadalo, jako by v kosmu rostly díry, které pojídají nebe.

Kromě pravidelného desetisekundového otáčení kolem své osy neměl žádný jiný ukazatel pohybu ani plynutí času. Podíval se na chronometr na předloktí skafandru a užasl, že už uplynulo půl hodiny od doby, kdy opustil kabinu. Pátral po ní mezi hvězdami, ale bez úspěchu. Nyní už bude mnoho kilometrů za ním. Podle Van Kessela však Cliffa brzy předstihne, protože se pohybuje po nižší orbitální dráze, a na Měsíc dorazí jako první.

Cliff chvíli uvažoval nad tímto zdánlivým paradoxem, ale rovnice nebeské mechaniky, které fyzikové považovali za tak jednoduché, byly pro něj zcela nepochopitelné. Vypětí uplynulých hodin, kombinované s euforií nekonečného beztlakového stavu, však vyústilo v něco, co by Cliff byl dříve stěží považoval za možné. Vznášel se jako nejlehčí peříčko, otáčel se pod hvězdami, a ukolébán jemným šelestem přívodu vzduchu upadl Cliff do bezesného spánku.

12

Podzemní místnost řídicího střediska elektromagnetického katapultu byla poměrně malá, ve stísněném prostoru byly dvě řady konzolových stolků s plochými obrazovkami před stěnou z větších obrazovek. Šest lidí, zabývajících se řízením provozu, mohlo sledovat energetický zdroj, řízení energetického systému, seřízení dráhy, průběh nakládání, údržbu kosmických kabin vozidla a všechny další složité podsystémy katapultu.

Nahoře obvykle pracovali samostatní a dálkově ovládaní roboti s velkou odolností proti záření, protože záření z kosmu bránilo lidem pracovat delší dobu na povrchu. Normálně pracoval katapult nepřetržitě, teď však byl odstaven.

Pomocné reaktory, které dodávaly energii během dlouhé lunární noci, byly chlazeny tak rychle, jak to bezpečnost dovozovala. Energie ze solárních panelů, v lunárním jitra opět proudící, se odváděla do kondenzátorů. Katapult zůstane odstaven, dokud se nevysvětlí, proč selhal.

Velké obrazovky na stěně ukazovaly v ostrých detailech povrch základny Odvrácená. Dráha katapultu se táhla v neuvěřitelně rovné přímce k východu, kde mizela mezi vzdálenými štíty kruhové stěny Mare Moscoviense. V šikmých slunečních paprscích se ostře rýsovaly antény radioteleskopů, sto kulatých uší vytvářejících jedno velké ucho.

Poplach se rozezněl ve skafandrech všech lidí, pracujících na povrchu v blízkosti základny Odvrácená. Muži a ženy ve skafandrech přerušili práci a opustili prostor. Traktory se otočily a majestátním pomalým pohybem se valily k centrálním kopulím a hangárům základny.

Pod kopulemi a v labyrintu podzemních provozů blikala žlutá výstražná světla a v každé kóji a chodbě kvílely sirény. Havarijní posádky shromáždily svou výbavu a hlásily se do služby. Všichni, jejichž práce nebyla podstatná k zabezpečení životních potřeb, komunikace a nouzové služby, dostali příkaz zamířit do hlubších krytů v ledových dolech.

Obydlené oblasti základny byly dostatečně hluboko, aby byly chráněny před meteority. Neměl by jim příliš ublížit ani dopad tunového obra, monstra, které by mohlo dopadnout do obvodu základny jednou za deset milionů let, zbloudilá kabina však měla daleko větší hmotnost než obří meteorit. Při nepatrně větší rychlosti by zbloudilec základnu bezpečně přeletěl, při nepatrně menší by dopadl na Měsíc daleko dříve, než dosáhne Maře Moscoviense. Náhodou tak nepravděpodobnou, že se s ní prostě nedalo počítat, mířil přímo na základnu. Jediným optimistickým prvkem tohoto pochmurného scénáře byl fakt, že se okamžik dopadu dal velice přesně předpovědět.

Van Kessel a skupinka ustaraných pracovníků řídicího střediska se shlukli kolem stolu vedoucího směny v čele místnosti. Van Kesselovu lesklou pleš obklopovalo rozčepýřené šedé chmýří, dávalo mu mírně komický vzhled, s nímž rozhodně kontrastovaly tvrdé šedé oči a pevně posazená ústa. On ani ostatní nevěnovali žádnou pozornost tomu, co se děje na základně. Upírali zrak na obrazovku počítače, která uváděla neustále upřesňované údaje o dráze kabiny. Kdykoli radary na Měsíci zachytily padající předmět, sledovaly jeho postup a porovnávaly předpovězenou dráhu se skutečnou stopou.

„Pořád to nevypadá moc dobře,“ zamumlal Frank Penney, hezký mladý muž s atletickou postavou. Hlubokým umělým opálením se odlišoval od bledých tváří ostatních pracovníků řídicího střediska.

„Žádná významná odchylka,“ souhlasil Van Kessel. „Bude to hodně divoké.“

„Má Leyland nějakou představu, co se s ním skutečně stane?“ zeptal se Penney.

„Vůbec žádnou,“ odvětil Van Kessel. „Neodvážil jsem se mu to říct. I tak se nám skoro složil.“

„Doufejme, že to všechno k něčemu bylo.“

„Aspoň jsme toho ubožáka na pár minut zaměstnali. Když nic jiného, tak má alespoň zajímavý výhled na krásy planety.“

V odezvě na jakousi podvědomou pobídku se „ubožák“ probudil. Kde to je? Kde jsou stěny jeho domu? Vlastně jeho pokoje na Měsíci... ne, kosmické kabiny? Neviděl nic kromě hvězd a...

Potom si Cliff vzpomněl. To dole je Měsíc a on letí vzduchoprázdným prostorem, až na tenkou slupku skafandru nahý...

Modrobílá Země klesala k měsíčnímu obzoru. Pohled na ni v Cliffovi vyvolal další vlnu sebelítosti. Musel chvíli bojovat, aby ovládl své emoce. Možná vidí Zemi úplně naposled, protože orbitální dráha ho vede opět nad odvrácenou stranu Měsíce, do míst, kam světlo Země nikdy nedopadá. Nádherné ledové čepičky Antarktidy, pásy mraků kolem rovníku, světelné záblesky slunce na hladině Tichého oceánu, všechno rychle mizelo za lunárními horami. Všechno se ztratilo. Teď už mu nesvítala ani Země ani Slunce, krajina dole byla tak černá, že ho až rozbolely oči, jak na ni zíral. Shluk hvězd se objevil uvnitř temného disku, kde žádné hvězdy nemohly být. Cliff, ještě trochu ospalý, na ně chvíli zmateně civěl, než si uvědomil, že prolétá nad jedním z výzkumných pracovišť na odvrácené straně. Tam dole, v přenosných tlakových kopulích, čekali muži a ženy na konec lunární noci, spali, pracovali, odpočívali, možná se hádali nebo milovali. Vědí, že on se řítí jako neviditelný meteor jejich oblohou, že uhání nad jejich hlavami rychlostí větší než

šest tisíc kilometrů za hodinu? Téměř určitě vědí, celý Měsíc a celá Země teď už musí vědět o jeho překerní situaci. Ti dole ho určitě sledují na radaru a někteří ho možná hledají dalekohledy, ale budou mít málo času, aby ho našli. Během několika sekund mu neznámá výzkumná stanice zmizela z dohledu a on opět zůstal nad tmavou stranou Měsíce sám. Nedokázal odhadnout, v jaké je výšce nad naprostou prázdnotou, rychle ubíhající dole, protože mu chyběl pocit měřítka či perspektivy. Chvilími se mu zdálo, že by mohl natáhnout ruku a dotknout se temnoty, nad níž se řítí, ale věděl, že ve skutečnosti ještě musí ležet mnoho kilometrů pod ním. Věděl však také, že neustále klesá a že v kterémkoli okamžiku ho může zachytit a stáhnout s oblohy některá stěna kráteru nebo vrchol hory, které se k němu neviditelně tyčily.

V temnotě kdesi vpředu ležela poslední překážka, nebezpečí, jehož se nejvíce bál. Kolem Mare Moscoviense se tyčila kruhová stěna hor, dva kilometry vysokých. Tyto známé vrcholy, nad nimiž v posledních měsících tak často prolétal, když ho automatické kabiny přenášely sem a tam, měly zrádně hladký povrch. Jako všechny pahorky a údolí na Měsíci je během miliard let narušovaly nesčetné dopady mikrometeoritů, které zaplnily jejich průrvy sutí. Byly však tak příkré jako hory na Zemi a dost vysoké, aby ho v posledním okamžiku, než přeletí nad základnou, zachytily.

První erupce rozbřesku ho překvapila. Před ním explodovalo světlo, přeskakovalo z vrcholu na vrchol, dokud celý oblouk obzoru nelemoval plamen. Řítil se z lunární noci přímo do tváře Slunce. Nezemře v temnotě.

Největší nebezpečí se rychle přibližovalo. Mrkl na chronometr na skafandru a zjistil, že již uběhlo celých pět hodin. Byl téměř tam, odkud odstartoval, blížil se k nejnižšímu bodu své orbitální dráhy. Za chvíli buď narazí do Měsíce, nebo jej těsně mine a bezpečně proletí zpět do kosmického prostoru.

Pokud mohl soudit, byl teď asi třicet kilometrů nad povrchem a stále klesal, i když velice pomalu. Pod sebou viděl dlouhé stíny lunárního úsvitu jako dýky temnoty, bodající do noční krajiny. Ostré sluneční světlo přehnaně zvýrazňovalo každou vyvýšeninu v terénu, dělalo z nejmenších kopečků hory.

A nyní se terén vpředu začal vrásnit do vzoru, který se po tolika cestách už Cliff naučil rozeznávat. Vpředu vpravo vstupoval do jeho zorného pole kráter Šatalov, předchůdce většího kráteru Beljajev v pahorkatině na úpatí hor.

Kruhová západní stěna Maře se zvedala vpředu. Byla ještě více než sto padesát kilometrů daleko, ale přibližovala se rychlostí přes kilometr za sekundu. Byla to skalnatá vlna, zvedající se z tváře Měsíce.

Nemohl udělat vůbec nic, aby její vyhnul. Jeho dráha byla pevně daná, nedala se změnit. Vše, co se dalo provést, už bylo provedeno. Už před dvěma a půl hodinami. Bylo však naprosto jasné, že to nestačilo. Nepřeletí tyto hory. Přímě před sebou rozeznal charakteristický tvar hory Těreškovová, nejvyššího vrcholu na západním okraji kráteru.

Cliff litoval, že podruhé nezavolal ženě, která stále čeká, tolik od něj vzdálená. Ale snad to tak bylo lepší. Co by si tak asi ještě mohli říct...

Jakmile se přijímač v jeho skafandru dostal do dosahu základny, vyplnily éter další hlasy hovořící mezi sebou, ne k němu. Hlasy sílily, a když se dostal do rádiového stínu kruhové stěny, opět zeslábly. Některé mluvily o něm, on to však téměř nezaznamenal. Naslouchal hovorům s neosobním zájmem, jakoby šlo o poselství z jakéhosi vzdáleného bodu kosmického prostoru, které se ho vůbec netýká.

Slyšel zcela zřetelně Van Kesselův hlas: „... potvrzuji, že dostane oběžnou dráhu pro zadržení okamžitě poté, jakmile Leyland projde perigeem. Čas setkání se nyní odhaduje na minus jedna hodina, pět minut.“

Nerad ti připravuji zklamání, pomyslel si Cliff, ale to je schůzka, na kterou se nikdy nedostávím.

Skalnatá stěna byla nyní pouze osmdesát kilometrů daleko a pokaždé, když se k ní v kosmickém prostoru bezmocně otočil, byla o patnáct kilometrů blíže. Už se mu nedostávalo prostoru pro optimismus. Řítil se rychleji než střela z pušky k nezdotatelné překážce. Najednou mu začalo připadat důležité, zda se s ní setká tváří v tvář, s otevřenýma očima, anebo otočen zády jako zbabělec.

Když Cliff počítal zbývající sekundy, neběžely mu hlavou žádné vzpomínky z dřívějšího života. Rychle ubíhající měsíční krajina pod ním rotovala, každíčký detail v pronikavém světle rozbřesku byl ostrý a jasný. Nezůstávalo mu už více než tři desetisekundové dny. Byl právě otočen od přibližujících se hor, díval se zpátky na dráhu, kterou proletěl, dráhu, která měla vést k Zemi, když k jeho úžasu měsíční krajina pod ním explodovala mlčenlivým plamenem. Kdesi za jeho zády pronikavé světlo rozehnalo dlouhé stíny, vykřesalo oheň z hřebců okolních vrcholů, olemovalo pronikavým jasným krátery rozseté pod ním. Světelný záblesk trval pouze zlomek sekundy, a než se Cliff otočil k jeho zdroji, zcela vyhasl.

Přímě před ním, jen třicet kilometrů daleko, stoupal ke hvězdám obří oblak prachu. Vypadalo to, jako by na boku hory Těreškovová došlo k erupci sopky, to však samozřejmě nebylo možné. Stejně absurdní byla druhá myšlenka, která Cliffa napadla: že mu nějakým fantastickým způsobem technické oddělení základny Odvrácená odstranilo z cesty překážku.

Neboť ta byla pryč. Z blížícího se obzoru bylo vykousnuto obrovské, srovité tvarované sousto. Kameny a suť se ještě stále zvedaly z kráteru, který před okamžikem neexistoval. Snad jen atomová bomba, odpálená v jeho dráze ve správný okamžik, by mohla uskutečnit takový zázrak. Cliff však na zázraky nevěřil.

Přetočil se do další obrátky a bizarní pohled mu zmizel z očí. Než dokončil celou otáčku, dostal se téměř k horám. A vtom si vzpomněl, že celou tu dobu se před ním pohyboval kosmický buldozer. Kinetická energie opuštěné kabiny, mnoha tun kovu, letících rychlostí téměř půl druhého kilometru za sekundu, byla zcela dostatečná, aby prorazila mezeru, kterou on nyní uniká. Poděšen rozsahem zkázy uvažoval, jak mohl umělý meteorit poškodit základnu Odvrácená.

Cliffovi přálo štěstí. Zaslechl rychlé klepání částíček prachu o skafandr, ale žádná jej neprorazila, většina tříště byla vymrštěna dopředu a do stran. Zablýskl krátký odlesk zářících kamenů a rychle se rozptylující kouř pod sebou. Jak podivné, vidět oblak na Měsíci!

Ocitl se za západními horami, na okamžik před sebou neměl nic než prázdnotu černou oblohu.

Necelý kilometr stranou viděl dráhu elektromagnetického katapultu, uháněla kolem něj jako tyčkový plot vedle závodního auta. Tu a tam se objevil světelný záblesk a obláček prachu, označující místo dopadu úlomku skály, vymrštěného explozí.

Cliff dokončil další pomalou obrátku, polovinu dráhy katapultu měl za sebou a druhou ještě před sebou. Dvojitě kopule nad nejhustěji obydlenými částmi základny mu ubíhaly pod nohama. Přímě před sebou, patnáct kilometrů daleko, viděl sto stříbrných parabolických antén radioteleskopů. Náhle na nich zaplály jiskřičky světla, jako když se zažehne vánoční osvětlení.

Ještě jedna otáčka. Cliffův pohled se stáčil za vzdalující se základnou. Pokud Odvrácená utrpěla poškození, Cliff žádné nespatriil. Teď prolétal přímě nad velkými anténami, zalitými slunečním světlem. Zdály se mu stejně široké a kulaté jako jindy, jejich struktura se rovněž zdála být v pořádku. Měl však nepatrný dojem, že jsou posety čímsi černým... Byl už daleko za nimi. Byly na světlých talířích opravdu černé skvrny? Nebyly to díry v lesklém hliníku? Ty jasné jiskry... Lehčí úlomky z výbuchu musely někam směřovat a antény jim stály přímě v cestě.

„Leylande, ozvěte se. Leylande, slyšíte?“

Cliff si náhle uvědomil, že Van Kesselův hlas mu už několik sekund zní v uších.

„Tady Leyland. Slyším vás. Slyším vás.“

Po téměř nezmatelném zaváhání Van Kessel ještě nevrleji než předtím řekl: „Nejvyšší čas. Předpokládám, že jste v pořádku.“

„Bezva. Za daných okolností,“ odpověděl Cliff. „Tvořil ten malý ohňostroj část plánu hned od začátku?“

„Upřímně řečeno, nepovažoval jsem za nutné dávat vám to po lopatě, Leylande. Celá záležitost byla dost nejistá.“

„Ano, chápu.“

Van Kessel změnil tón. Přesl do zcela věcné polohy. „Pokud vás máme v dohledu: za necelou hodinu se setkáte s vlečným člunem Callisto z L-1. Vyšlou muže, upoutaného na dlouhém laně, aby vás zachytil. Uvědomte si, že bude určitý rozdíl ve vašich rychlostech. Mělo by to být snadné zachycení, ale probíha dávejte pozor a nezmrvte kontakt. Protože to skutečně bude vaše poslední šance.“

„Nedělejte si starosti, Van Kessele, nezmrvím to. A díky.“

„Nemluvte o tom,“ odvětil Van Kessel. „Mimochodem, pokud vám ještě zůstalo trochu paniky, raději teď zavřete oči...“

Cliff se řítit do dalšího přímého střetu s měsíčními horami, tentokrát na východním okraji Maře Moscoviense.

Samozřejmě na ně nezapomněl, nechtěl však na ně ani myslet. Tyčily se stejně vysoko a stejně výhružně jako hory na západním okraji a jemu se opět rozbušilo srdce. Co pro něj vyklidí cestu tentokrát?

Křehký člověk ve skafandru, ženoucí se ke srázným útesům. Určitě do nich narazí... Tentokrát mu však nepřehrazovala cestu hora Těreškovová. Cliff se mihl přes rozežlaný okraj, několik desítek metrů nad hřebenem. Za okamžik opět začal normálně dýchat. „Ještě jedno překvapení, Van Kessele, a přísahám, že vás uškrtním.“

„Žádné další překvapení, Leyl...“ Pak srdečný Van Kesselův hlas zanikl v interferenci, jak Cliff přešel do rádiového stínu východního okraje kráteru.

Cliff si nad ztrátou rádiového spojení nedělal starosti. Kdesi tam nahoře mezi hvězdami, za hodinu po začátku jeho druhého oběhu, na něj bude čekat tažný člun. Nyní však není žádný spěch. Unikl z malstrůmu. Ať je tomu tak či onak, dostal darem život.

A až se konečně dostane na palubu vlečného člunu, zavolá podruhé na Zemi, své manželce, která stále čeká v africké noci.

13

Obyčejným cestovním lodím a vlečným člunům trvala cesta z nízké orbitální dráhy kolem Země na přechodovou stanici L-1 více než týden, ale kutr Komise kosmické kontroly dokázal v případě nouze urazit vzdálenost za den. Spartin kutr s vypnutým plazmovým hořákem doklouzal ke zchátralému souboru válců, podpěr a solárních panelů. Přechodová komora se otevřela a Sparta prošla připojovací trubicí do stanice. Za sebou táhla dva cestovní vaky. V uších jí zvonilo a bolest hlavy hrozila, zejí vytlačí oči z důlků.

„Vítejte, inspektorke Troyová. Já jsem Brick, z bezpečnosti.“ Brick byl černoš, narozený v Severní Americe jako Sparta. Na jeho pohybech bylo vidět, že strávil celý život v kosmu.

Nechala vaky plout a lehce se dotkla jeho ruky. Vznášela se ve válcovém polstrovaném vstupním prostoru. „Těší mě, pane Bricku.“

Pouze mrknutím prozradil své překvapení, že je tak mladá a málo robustní. „Chcete hned vidět Leylanda?“

„Potřebuji se nejdřív zorientovat. Je tady nějaké místo, kde si můžeme promluvit?“

„Moje kancelář. Dejte mi to, ať máte volnou ruku a můžete se zachycovat.“ Vzal jí jeden vak a vydal se k jádru stanice. Protáhli se kolem dalších pracovníků stanice, kteří přicházeli a odcházeli. Většinu obydlených prostor L-1 tvořily spojené válce z oceli a skleněných vláken, původní pláště palivových nádrží, z nichž byla stanice před padesáti roky vybudována. „Tohle je vaše první návštěva?“ zeptal se přes rameno.

„Ano a nejen na L-1. Je to moje první cesta na Měsíc.“

„A přitom jste jedna z pouhých devíti lidí, kteří kdy přistáli na povrchu Venuše?“

„Nešla jsem tam hledat slávu.“

„Pokud je polovina z příběhů na videu pravdivá, odvedla jste parádní kus práce.“

„Méně než polovina,“ poznamenala. „Řekněte mi něco o L-1, pane Bricku.“

„Chcete standardní povídání, nebo jenom měníte téma, abych držel jazyk za zuby?“

„Myslím to vážně.“

„Dobrá, tak tedy standardní povídání. Už v sedmdesátých letech osmnáctého století Josef Louis Lagrange studoval takzvaný Problém tří těles. Objevil, že v soustavě dvou hmotných těles, obíhajících kolem sebe – řekněme Země a

Měsíc – budou v prostoru okolo nich existovat takzvané body gravitační stability, a že předměty do nich vložené budou mít tendenci v nich zůstat.“ Brick se odmlčel. „Zarazte mě, jestli jste to už slyšela.“

„Už hodně dávno. Opakování mi prospěje.“

„Tak tedy, tři z těchto takzvaných Lagrangeových bodů leží na spojnicích dvou těles a jsou pouze částečně stabilní: pokud bude předmět v jednom z těchto bodů vychýlen z ideální spojnice, bude mít tendenci padat. V našem případě buď k Zemi, nebo k Měsíci. Dva další body leží na orbitální dráze menšího tělesa kolem většího, ale šedesát stupňů vpředu a vzadu, a jsou opravdu velice stabilní. Tyto body, L-4 a L-5, patří k nejcennějším ‚realitám‘ v prostoru mezi Zemí a Měsícem.“

„Kosmická sídliště.“

„Ano. Samozřejmě působením Slunce nezůstávají sídliště přesně v L-4 a L-5, obíhají kolem nich.“

„Takže Země obíhá kolem Slunce, Měsíc kolem Země a sídliště L-5 obíhá kolem bodu L-5. Oběžné dráhy na oběžné dráhy na oběžné dráhy.“

„Jo, Ptolemaios jim říkal epicykly, ale tyhle jsou reálné, nikoli imaginární. Dávají kosmickému prostoru tvar. L-3 je na opačné straně Země od Měsíce a není nikomu k užítku, ale L-1 a L-2, kvazistabilní Lagrangeovy body u Měsíce, to je jiná. Zde v L-1 s troškou manévrovacího paliva udržujeme strategickou polohu nad středem Nearside. Tam se nachází většina lunární populace, obzvláště v Cayley. Monitorujeme povrch a navigaci a komunikaci s bližší stranou Měsíce. L-2, za Měsícem, jsme využívali pro dopravu stavebních materiálů z dolů v Cayley, když se budovala L-5.“

„Využívali?“

„Když dokončili na L-5 hrubou montáž, stanici z větší části rozebrali. Po vybudování katapultu na základně Odvrácená sem přesunuli z L-2 pavoučí síť.“

„Pavoučí síť?“

„Pojďte sem.“

Vedl ji k nejbližšímu kulatému oknu ve válcové stěně stanice. Proti hvězdám se rýsovaly siluety dvou obrovských, křehce vyhlížejících struktur, podivné spleteniny nosníků a síťoviny. „V podstatě jsou to velké sítě na zachycování nákladu. My jsme totiž asi v polovině dráhy od katapultu na Odvrácené. Oni vystřelí mrtvý náklad a ten k nám dorazí rychlostí asi dvě stě metrů za sekundu. Radar náklad sleduje a ty sítě ho obalí, zachytí z kosmického prostoru a zpomalí, aby se dal vyložit. Na L-2 měli pět sad sítí, které nepřetržitě pracovaly; chytaly lunární kameny, vystřelované z Cayley. Pořád se jim zamotávaly, takže dvě byly vždy mimo provoz. My ale nedostáváme tolik nákladu, většinou jen kapalný kyslík a led z dolů na odvrácené straně.“ Otočil se od okna. „Takže teď jsme jediná lunární stanice. Všechno prochází tudy, nahoru i dolů. Včetně zakázaných drog. Někdy si myslím, že obzvláště drogy.“

Brick vedl Spartu dalšími pravoúhlými ohyby v úzkých chodbách, až došli do jeho stěsnané kanceláře se zakřivenými stěnami. Zabírala čtvrtinu plochy příčného řezu jednoho z válců. „Maličká, ale je odsud nádherný výhled. Máte nějaké další dotazy, které bych mohl zodpovědět?“

„V jakém stavu byl Leyland, když se k vám dostal?“

„Měl docela dobrou náladu. Kapitán tažného člunu říkal, že dvě hodiny mluvil. Nemohl spát, chtěl prostě povídat. Když dorazil na člun, nechali ho prohlédnout. Byl ve výtečném stavu. Nejistili nic, co by se nedalo čekat.“

„S kým mluvil?“

„S posádkou člunu Callisto a se mnou. Kromě oficiálních záležitostí s nikým. Kromě toho, že jsem ho nechal zavolat ženě. Zapojili jsme kódovač velitelského kanálu, takže mohl mluvit, aniž by mu všichni televizní reportéři ve Sluneční soustavě naslouchali.“

„Dobrá. Předpokládám, že vy jste poslouchal.“

„To je standardní postup.“

„A?“

Brick pokrčil rameny. „Žádné nové skutečnosti. Z jeho nálady bylo možné vycítit únavu a možná trochu vinu. Ne z toho, co řekl. Ale jak to říkal.“

„Jenom trochu?“

„Přesně tak, inspektorko. Nemluvil jako člověk, který byl právě zadržen s půl kilogramem velice drahého bílého prášku v zadní kapse svého skafandru.“

„Jaký je výsledek rozboru?“

„Gabaforická kyselina.“

„To je pro mě novinka.“

„I pro nás je docela nová. Vyrábí se s největší pravděpodobností na L-5. Zjevně je velice oblíbená na Měsíci. Udrží člověka šťastného jako blecha asi na šest měsíců. Potom se mu hipokampus změní na ovesnou kaši, nedokáže rozeznat ani vlastní matku. Už jsme měli dva takové případy.“

„Proč to pašoval pryč z Měsíce?“

„Hmm.“ Brick roztáhl prsty jedné ruky a jeden po druhém je ohýbal, jak odpočítával možnosti. „Protože trpí návykem a nemá na Zemi zdroj. Protože ho kdosi používal jako soumaru a dobře mu zaplatil. Protože chtěli, aby na Zemi rozjel nový obchod...“ Brick zaváhal.

„Pokračujte,“ vyzvala ho Sparta.

„Protože mu to někdo podstrčil.“

„A kdybyste to měl odhadnout?“

Brick pokrčil rameny. „Spousta možností. Nechám to na vás.“

„Teď si s ním promluví. Nejraději o samotě.“

„Počkejte chvíli tady. Pošlu ho sem.“

„A Bricku, zákaz podávat informace pořád platí. Kromě nás, kteří to už víme, by se nikdo neměl dovědět, co jste u Leylanda našli.“

Leyland se objevil ve vypůjčené kombinéze, která mu byla o číslo větší. Tvářil se zachmuřeně. „Vy jste z Komise kosmické kontroly?“

„Ano, pane Leylande. Jsem inspektorka Troyová.“

„Vy že jste inspektorka?“ podivil se Cliff. „Považoval bych vás za písarčku.“

„Nevyčítám vám, že jste nešťastný, pane Leylande. Přiletěla jsem, jak to nejrychleji šlo, a nebudu vás zdržovat déle, než bude nezbytně nutné.“

„Den v tažném člunu, den v téhle smrduté plechovce od konzervy. Asi bych raději dál kroužil kolem Měsíce.“

Sparta ho záměrně studovala, a to způsoby, o nichž neměl ani tušení. Svým transfokátorovým okem prohlížela panenky jeho hnědých očí, póry jeho bledé pokožky. Vzduch k ní nesl jeho chemický podpis. Uložila si ho k dalšímu studiu.

Okamžitě zjistila náznaky podráždění, ale žádné známky strachu ani přetvářky.

Podala mu jeden vak. „Než jsem odletěla, dali mi tohle. Říkali, že je to vaše velikost.“

Vzal si ranec šatů, který mu nabízela. „No, to byl od někoho dobrý nápad.“

„Chcete čas, abyste se mohl obléct?“

„Ne, ať to máme z krku. Musím říct, že nechápu, proč to nemohlo počkat, dokud se nedostanu na Zemi.“

Protože odpovíte-li mi nesprávně, už se na Zemi nedostanete, chtělo se Spartě odpovědět. Jednou rukou si masírovala krk a tiše řekla: „Existují pro to pádné důvody, pane Leylande. Například drogy ve vaší kapse.“

„Už jsem to několikrát vysvětlil, mohl mi je tam strčit kdokoli. Byly ve vnější kapse! Kdybych byl pašerák, určitě bych je nenesl tam, kde se dají při výstupu na L-1 ihned zpozorovat. Nebo snad ano?“

„Měl byste samozřejmě dva dny, abyste něco podnikl. Vaše cesta byla přerušena. Při tom vzrušení jste mohl zapomenout, co vlastně u sebe máte.“

„Jsem tedy zatčen?“ zeptal se vzdorovitě.

„To není třeba, pokud na tom netrváte. Existují však i další důvody, proč vás zde držíme. Myslím, že vám budou brzy jasné.“

„Prosím, pokračujte,“ vyzval ji a snažil se, aby jeho hlas zněl co nejsarkastičtěji.

„Nejdřív mi přesně popište, co se stalo. Potřebuji to slyšet...“

„Už jsem to několikrát opakoval...“

„... od vás. Osobně. Začněte okamžikem, kdy jste začal balit na cestu.“

„Tak tedy dobře,“ povzdychl si Cliff. Vzdorovitě začal opět vyprávět, ale čím dál se dostával, tím hlouběji zase svoje zážitky prožíval.

Sparta mu v malé kanceláři bez hnutí a soustředěně naslouchala. Zнала sice všechny detaily událostí, které popisoval, teď však ji zajímalo zabarvení jeho hlasu, odhalujícího jeho emoce v každé fázi úděsného klesání a následného vysvobození z malströmu gravitace.

Když skončil, Sparta chvíli mlčela. Potom se zeptala: „Kolik lidí by vás mohlo chtít zabít, pane Leylande?“

„Zabít mě?“ opáčil šokované Cliff. „Chcete říct...?“

„Zavraždit vás. Kvůli něčemu, co jste udělal. Nebo neudělal. Nebo ještě mohl udělat. Nebo jako výstrahu pro ostatní.“ Cliff na ni hleděl s uraženou nevinností. Zdálo se mu, že se mu Sparta vysmívá. Může být tak mladá dívka tak cynická?

„Pracovala jsem v oddělení, zabývajícím se přistěhovanci a cly. První, co mě napadlo při prohlížení vašich záznamů bylo, že vaše časté cesty se zemědělskými vzorky mezi L-5 a Odvrácenou by z vás dělaly perfektního soumaru.“

„Cože?“

„Soumar je pašerák, nosič drog. V krabicích se zemědělskými vzorky byste dokázal ukrýt spoustu malých předmětů. Padělaných identifikačních proužků. Nanočipů. Mikroorganických kultur. Tajných zpráv. Šperků. Drogy jsou nejzřejmější a nejpravděpodobnější. Zjevně to napadlo i někoho v Odvrácené.“

Leyland se zarděl.

„Byly to drogy,“ vyčetla z jeho výrazu. „Dělal jste soumaru, pane Leylande? Nebo jste je odmítl?“

„Odmítl jsem,“ zašeptal. „Myslel jsem si, že jsem jim to řekl jasně. I po tom, když mě zmlátili.“ V hlase mu zněla sebelítost.

„No, to je dobrý začátek,“ snažila se jej povzbudit. „Řekněte mi jména a okolnosti, prosím.“

„Neznám jména, aspoň ne s jistotou. Jednoho bych dokázal poznat, ale ten není důležitý...“

„To posoudím sama,“ přerušila ho Sparta.

Leyland váhal. „Počkejte okamžik. Ten hlas...“

„Prosím?“

„Zřízení při startu kabiny, ten, který mě připoutával těsně před najetím kabiny na katapult. Jsem si jist, že měl stejný hlas jako jeden z mužů, kteří mě zmlátili.“

„Myslíte, že vám mohl zastrčit do kapsy ten balíček?“

„Mohl, když kontroloval bezpečnostní pásy. Ale ničeho jsem si nevšiml.“

„Dobrá, ten se dá snadno identifikovat.“

„Ale člověk, který mi podstrčil drogu, se mě určitě nesnažil zabít. Co by z toho měl?“

„Přesně tak. Kdo tedy jiný? Kdo by mohl mít nějaký důvod k pomstě?“ Vznášela se v beztížném stavu, ale naklonila se dopředu, aby dodala otázkou důraz. „Jakýkoli, pane Leylande. Třeba i úplnou maličkost.“

Neřekl nic, pouze pokrčil rameny. Věděla, že něco skrývá. „Jste přitažlivý muž, pane Leylande. Neřekla vám to žádná žena na základně?“

„Byla taková žena,“ zašeptal. „Nechápu, jak...“

„Její jméno?“

„Katrina Balakianová. Astronomka u teleskopů.“

„Takže jste ji přitahoval. Dala vám to najevo?“

Přikývl. Sparta pobavila Leylandova reakce na to, co zřejmě považoval za její intuici.

„A vy jste slečnu Balakianovou odmítl,“ pokračovala. „Nebo třeba ne, ale v každém případě jste se vracel ke své ženě a dětem“

„Viděl jsem ji potom už jenom jednou. Musím...?“

„Nemám v úmyslu přivádět vás do rozpaků ani vám narušovat sebedůvěru. Musím však znát všechny skutečnosti.“

Cliff zdráhavě pověděl svůj příběh. Když skončil, Sparta prohlásila: „Bude velmi snadné zjistit, zda Balakianová měla možnost a příležitost provést sabotáž na katapultu. Nebude nutné, abych vás do toho zatahovala.“

„Proč trváte na tom, že šlo o sabotáž, inspektorko?“ zeptal se Cliff. „Proč ne nešťastná náhoda? Tyhle věci už přece selhaly.“

„Občas.“ Záměrně to zlehčila. Věděla, že elektromagnetický katapult v Cayley měl v prvních dnech spoustu poruch. Když po celé dny bez přestávky vystřeloval každou sekundu pět desetikilogramových bloků slinutého kamene z Měsíce, bylo jeho zatížení dost velké, aby to vyvolalo četné poruchy regulace výkonu. Zatímco plocha za dosahem byla relativně bezpečná, úzký pás Měsíce na východ od Cayley byl poset krátery o průměru jeden metr, vytvořenými bloky, které nedoletěly.

Inženýři, kteří stavěli velký katapult v Odvrácené, využili zkušeností z Cayley. Nehoda, která se přihodila Cliffu Leylandovi, byla první, která se kdy při startu z Odvrácené stala.

„Zatím nemůžu dokázat, že to bylo záměrné,“ řekla a usmála se. „Skutečně se to nezdá pravděpodobné, ledaže by ta žena, s níž jste se zapletl, byla prototypem pomstychtivé harpyje. Musím však vyšetřování někde zahájit.“

Leyland se téměř proti své vůli také usmál. „No, jestli se mě někdo skutečně snaží zabít, měl bych vám vlastně poděkovat, že mě tady držíte.“

„Doufala jsem, že to pochopíte. Ještě pár dalších otázek, pane Leylande...“

Hodinu nato padala Sparta k Odvrácené. Letěla ve stejné kabině, jako byla ta, kterou Clifford Leyland v průběhu letu opustil. Nepoužila kutr Komise kosmické kontroly, chtěla raději zakusit co nejvíce Leylandových zážitků.

Dovolila mu pokračovat v přerušené cestě k Zemi. Už brzy ho přepadnou dotěrní reportéři. I to byl důvod, proč ho Komise kosmické kontroly držela v L-1. Ne, aby ho chránila před vrahy, ale před sdělovacími prostředky.

Pro ni to bude ospalá cesta. Potom poprvé vkročí na rušný Měsíc.

5. ČÁST

NA KŘÍŽOVATCE

14

Poslali pro ni na místo přistání měsíční traktor. Sparta strávila půlhodinku v maličké kanceláři bezpečnosti v Odvrácené, studovala záznamy v počítači. Potom zatelefonovala Van Kesselovi z řídicího střediska provozu katapultu.

„Inspektorka Troyová, Komise kosmické kontroly. Pojďme zkusit, dokážeme-li najít příčinu poruchy vašeho zařízení, pane Van Kessele.“

„Vyzvednu si vás do dvaceti minut,“ odpověděl.

„Tak odtud řídíme celý provoz,“ říkal důležitě Van Kessel, zatímco se muži a ženy protahovali kolem něj, aby zaujali svá místa u pultů nebo aby se dostali ze dveří, k zastávce elektrických vlaků. Van Kessel a Sparta dorazili do řídicí místnosti s úzkými uličkami v době, kdy se střídaly směny. „Většina systémů je plně automatizována,“ pokračoval, „ale my lidé rádi dohlédneme na to, co naši přátelé roboti dělají.“

Sparta poslouchala bez poznámek, když zdlouhavě vysvětloval funkce každého zařízení na stanici, přestože to většinou byly věci zřejmé na první pohled. Byli na první zastávce při prohlídce elektromagnetického katapultu, která zjevně bude hodně dlouhá. Sparta opět rozbolela hlava. Zaměřila pozornost na velké videopanely na přední stěně. Vypadalo to, že s výjimkou odstaveného katapultu se Odvrácená vrátila k normální činnosti.

Sparta pozorovala záblesky světla, které chvillemi vyšlehávaly ze stínu vzdálených antén radioteleskopů. Monitorovací kamera, která zabírala východní část krajiny, byla upevněna v polovině délky katapultu. Jeho dráha se táhla směrem ke Slunci a antény po její jedné straně se daly v obrazu stěží rozeznat. Široká, plochá řada kruhů s osvětleným okrajem vypadala jako vor z mýdlových bublin při bočním pohledu. Obrazovka měla velké rozlišení; Sparta použila transfokátor v pravém oku, zaměřila se na sektor radioteleskopů a zvětšila si jejich obraz. Byly skloněny dolů, mířily k jižní obloze a jejich záměrná čára nyní protínala dráhu katapultu. Jiskry vydávaly elektrické svařovací přístroje. Lidé ve skafandrech a kovoví roboti se pohybovali po některých talířích, opravovali poškození způsobené úlomky z „Leylandova kráteru“.

„Franku, chci tě představit inspektorce Troyové,“ řekl Van Kessel.

Sparta obrátila pozornost zpátky k místnosti řízení provozu. Usmíval se na ni světlovlasý muž, asi pětatřicetiletý, docela hezký a uměle opálený.

„To je Frank Penney, inspektorko,“ představil ho Van Kessel. „Je vedoucí této směny. Měl službu jako náčelník směny, když došlo k naší malé nehodě.“

„Vy jste zachránila ty chlápky na Venuši, že je to tak?“ řekl s chlapeckým nadšením, když sahal po její ruce. „To tedy bylo opravdu něco.“

„Těší mě, pane Penneyi.“ Když si s ním potřásla rukou, zazubil se ještě víc a předvedl bezvadně bílý chrup. Frank

Penney se vůbec předváděl. Nemohla si nevšimnout výrazného hrudníku pod tenkou košilí s krátkými rukávy, svalnatých předloktí a pevnosti stisku jeho dlaně. „Je to pro mě opravdu čest.“ Díval se jí přímo do očí. Přímou plýtvou osobním kouzlem – ze zvyku.

Sparta uvolnila ruku z jeho sevření. Nezajímala se o něj tak, jak doufal. Když ho pozorovala, vdechla jeho slabou vůni. Pod parfémem vody po holení a normálním lidským potem zjistila podivné aroma. Bez úsilí našla v mysli jeho chemický vzorec. Šlo o složený steroid s neobvyklými bočními řetězci. Je Penney nadopován adrenalinem? Nic na něm neukazovalo na strach ani na vzrušení. Ve skutečnosti vypadal jako naprostý klidáš.

Van Kessel prohlásil: „Jdeme si prohlédnout to místo, Franku, nechceš jít s námi?“

„Velice rád, nevádí-li ti to.“

„Nebud' labuť.“ Van Kessel si zahrál na dobrotvivého šéfa, blahosklonného k oblíbenému zaměstnanci. „Vezmeme si skafandry a vypadneme odsud.“

„To je konec dráhy hrubého zrychlení, které probíhá na úseku sedmadvaceti kilometrů, a teď se dostáváme na tříkilometrový úsek pro jemně doladované zrychlení.“

Van Kessel přetékal na sedadle řidiče lunárního traktoru, Sparta a Penney se vměstnali dozadu. Poskakovali kolem masivní struktury dráhy katapultu, která se zdála nekonečná, jak vedla napříč rovným dnem Mare Moscovienne. Pokaždé, když Van Kessel zvedl ruku v rukavici při gestikulaci, traktor se nebezpečně vychýlil k podpěrám dráhy. Van Kessel nebyl dobrý řidič. Spartu svrběly ruce, jak toužila uchopit řízení sama.

„Jak hrubé je hrubé?“ zeptala se chraptivě.

„Celá dráha je složena z nezávisle napájených sekcí, každá měří deset metrů,“ křičel Van Kessel přes rameno. „Na celé délce dráhy hrubého zrychlení můžeme dopustit odchylku od přímky až čtyři nebo pět milimetrů. Kdyby to bylo víc, vyvolalo by to v kabině vibrace, které by pasažérovi vytřásly zuby z hlavy. Také nám tam tolik nezáleží na přesném zrychlení, můžeme se měnit až o centimetr za sekundu na druhou. V sekci jemně laděného zrychlení nepřipustíme větší odchylku od přímky než jeden milimetr a ne více než milimetr za sekundu na druhou od ideální hodnoty zrychlení.“

„Jak dokážete udržet tři kilometry přímé dráhy s tolerancí do jednoho milimetru?“ Adresovala svůj dotaz Penneymu. Bolest hlavy již polevila a Spartě se dařilo budit dojem většího zájmu, ve skutečnosti si však zapamatovala plány a technické údaje katapultu ještě než opustila Zemi, a mohla si je okamžitě vyvolat do vědomí. Nechtěla však, aby někdo věděl, že má takové schopnosti.

„Za prvé, změny polohy vlastně nejsou příliš velké,“ vysvětloval Penney. „Většinou jde jenom o roztahování a smršťování s lunární nocí a dnem. A dochází k malému poklesu některých podpěr dráhy. Samotná technika aktivního vyrovnávání je poměrně stará, vyvinuli ji už v minulém století pro urychlovače částic, složené optické teleskopy a takové věci.“

Van Kessel se zapojil. Raději mluvil, než poslouchal. „Podstatou systému jsou laserové paprsky a aktivní elementy dráhy – to jsou ty písky, které můžete vidět na podpěrách. Pohybují dráhou sem a tam, pokud se paprsek odchýlí od terče. A zrychlení aktivně řídí samotná kabina, která vysílá údaje akcelerometru výkonovým řídicím jednotkám v následující sekci dráhy.“

„Co je důvodem jemného doladování?“

„Míření,“ odpověděl Penney.

„Správně,“ křičel Van Kessel. „Jestliže náklad opustí katapult centimetr od ideální dráhy nebo o centimetr za sekundu rychleji, bude stovky metrů mimo, až dorazí do apogea. Mohl by úplně minout pavoučí síť v L-1. Mluvíme samozřejmě o mrtvém nákladu. Kabiny mohou upravit svou dráhu letu, když opustí katapult.“

„Jestliže prvních třicet kilometrů dráhy urychluje náklad, k čemu je posledních deset?“ zeptala se Sparta.

„To je unášecí dráha,“ odvětil Penney. „Náklad už dosáhl únikové rychlosti – tedy, předpokládá se to – a pouze klouže bez tření, přičemž provádíme konečné úpravy v zamíření. Na konci se dráha jemně zakřivuje dolů, sleduje křivku Měsíce a náklad letí přímo přes hory do kosmického prostoru, tak přesně, jak si lze přát.“

Právě tehdy Van Kessel zatočil traktorem na stranu a sklouznutím se zastavili. „Jsme tady. V této sekci došlo k obrácení fáze. Musíme si uzavřít skafandry.“

Uzavřeli přilby. Van Kessel spustil pumpu, které vysály vzduch z kabiny do nádrží. Poklop traktoru se otevřel a oni vystoupili na tmavě šedý štěr, pokrývající dno kráteru.

Van Kessel se vyškrábal na jednu z podsaditých podpěr podobajících se nohám kozy na řezání dřeva, které podpíraly urychlovací dráhu. „Dávejte pozor, kam šlápnete.“ Sparta ho následovala a Penney lezl za ní.

Stáli v lunárním jitrě na dráze, jejíž lesklý, neporušený, neoxidovaný kov zářil ve slunečních paprscích. Obklopovaly je prstence naváděcích magnetů. Zářící smyčky klesaly na obě strany zdánlivě do nekonečna, zmenšovaly se, až se zdálo, že se z nich stává pevná jasná kovová trubice, která nakonec mizí v jasném bodě. Bylo to jako dívat se právě vyčištěnou hlavní pušky. Když se Sparta otočila a pohlédla opačným směrem, měla stejný pocit. Když byla urychlovací dráha v činnosti, protékaly jí přívaly elektrického proudu, ale teď mohli po ní beze strachu jít.

„Prohlíželi jsme tenhle kousek sakra pečlivě,“ řekl Van Kessel. „Myslím, že toho moc nenajdete.“

Sparta neodpověděla, pouze přikývla. Potom požádala: „Počkejte tady, prosím.“ Nechala muže na místě a prošla celý úsek, půl kilometru dlouhý.

Katapult byl lineární indukční urychlovač, vlastně elektrický motor, rozvinutý do délky. Pohybující se kabina představovala rotor, zatímco dráha byla stator. Kabina byla nadnášena silovými poli, které generovaly její vlastní supravodivé magnety. Když kabina přecházela z jedné sekce dráhy do druhé, elektrická pole měnila fázi za ní a před ní a táhla ji dopředu stále rychleji, stejně jako se rotor elektromotoru otáčí rychleji, když se mění rychleji proud ve statoru. Obrácení fáze však může rotor násilně zastavit. Než Sparta navštívila místnost řízení provozu, prozkoumala podrobně

záznamy o průběhu startu kabiny. Všechny záznamy potvrzovaly Van Kesselovo hlášení, že při vyslání Cliffa Leylanda došlo k obrácení fáze v těchto několika sekcích dráhy, což natolik zpomalilo kabinu, že nedosáhla únikové rychlosti. Senzory na dráze ve zlomku sekundy zaregistrovaly chybu a dráhu úplně vyřadily, čímž zachovaly hybnost kabiny. Po dalším zlomku sekundy se pole opět zapnula a obnovilo se zrychlování kabiny, zrychlení však bylo příliš malé a přišlo příliš pozdě, než aby kabině dodalo únikovou rychlost.

Sparta procházela po dráze a zkoumala ji smysly, které by oba inženýři ohromily, nezjistila však žádnou známku poškození ani nepatřičného zásahu. Zastavila se na místě nehody a chvíli tam klidně stála. Právě se chtěla otočit, když ji náhle zachvátil podivný pocit, jakási nevolnost, provázená neslyšitelným třesem v hlavě. Rozhlédla se kolem, ale nespátřila nic neobvyklého. Pocit přešel stejně rychle, jak začal.

Sparta se zvolna vrátila na místo, kde čekali inženýři. „To je stanice výkonové regulace pro tuhle sekci?“ zeptala se a ukázala na černou skříňku na sloupu u dráhy, která se ježila anténami.

„Ano. Pracuje bezvadně. Kontrolovali jsme ji.“

„Mějte se mnou trpělivost. Chci se jen ujistit, že jsem to správně pochopila. Kabina, ať už s člověkem nebo s mrtvým nákladem, vysílá během zrychlování kódovanou informaci o své přesné poloze a stupni zrychlení těmto stanicím regulace výkonu, a udává jim fázi a intenzitu pole a čas, kdy má být přivedeno na sekci dráhy?“

„Správně.“

„Mohla by kabina vyslat chybnou informaci? Mohla by vyslat signál, který by obrátil fázi této sekce dráhy?“

„To je všeobecně považováno za nemožné. O vyslání signálu rozhodují podle údajů akcelerometru nezávisle tři palubní procesory, které potom hlasují.“

„Takže pokud kabina vyslala chybný signál,“ pokračovala Sparta, „tak se buď všechny tři procesory zbláznily stejným způsobem v přesně stejném okamžiku, nebo je někdo naprogramoval, aby lhaly.“

Van Kessel vážně přikývl.

Sparta se na něj usmála. „Pane Van Kessele, vy nejste rezervovaný člověk, ale ani jednou jste nevyřkl slovo sabotáž.“

Široce se zazubil. „Myslel jsem si, že k tomu závěru dojdete sama.“

„Nemusela jsem letět celou tu dálku až na Měsíc, abych dospěla k tomuto závěru. Sabotáž byla zřejmá z faktů.“

„Ach?“ ozval se Frank Penney. „Byla jste tedy před námi.“

„Pochybují o tom. Nešlo jenom o to, že systém selhal,“ pravila. „Šlo o to, jakým způsobem selhal.“

„Podivné, že ano?“ přidal se Van Kessel a opět přikývl. „Úprava rychlosti byla tak přesná, že by Leylanda jeho oběžná dráha vrátila přesně tam, kde odstartoval. Pravděpodobnost náhody je nemožně malá.“

„A k selhání došlo přesně tam, kde jste už nemohli udělat nic, abyste to napravili. Zbývalo málo dráhy ke zrychlení na únikovou rychlost a málo dráhy k zastavení, aby to Leylanda nerozdrtilo.“

„Přesně tak,“ přisadil si s gustem Penney. „Kdybychom se ho snažili zbrzdit v koncové sekci, rozplácl by se po kabině jako brouk na předním skle automobilu.“

„Myslel jsem si, že to byla sabotáž,“ řekl Van Kessel, „ale staří inženýři jsou pověřiví. A potom: víme, že dříve nebo později všechno, co může selhat, selže. Murphyho zákon.“

„Ano. A jde také o správné statistické vyhodnocení. Proto jsem chtěla zařízení vidět na vlastní oči.“ Sparta se na okamžik odmlčela, zírala směrem ke kráteru, který už všichni nazývali Leylandův kráter, daleko na svazích hory Třeškovová. Otočila se. „Můžeme se podívat do nakládacího hangáru?“

Sešplhali z konstrukce a vtěsnali se do vozidla. Van Kessel přidal plyn, traktor se otočil a uháněl po Měsíci.

O několik minut později Sparta a Van Kessel nakukovali oknem z tlustého skla do nakládacího hangáru. Nevlnná kovová stodola, osvětlená řadami holých trubíc, vydávajících modré světlo, se táhla téměř půl kilometru na povrchu Měsíce podél dráhy katapultu. Její plochou střechu podpíral les ocelových sloupů.

Penney odešel do místnosti řízení provozu, ale hovornému Van Kesselovi dělalo potěšení, že může Spartu provádět.

„Měla byste to vidět, když se tam pracuje,“ rozplýval se. „Všechny ty dráhy jsou plné kabin, přesunujících se jako auta na karnevalové projížďce.“

Obří přístřešek byl protkán spoustou magnetických drah uspořádaných tak, že osobní i nákladní kabiny bylo možno naložit na vzdálené straně hangáru a potom postupně jednotlivě přesouvat a dopravit na určená místa ve frontě. Když se kabiny přiblížily k začátku katapultu, dostaly se do působení silnějších polí a ta je vsunula do jeho uzávěru.

„Katapult dokáže vypustit až jednu kabinu za sekundu,“ vysvětloval Van Kessel. „Jak víte, skládá se dráha ze sekcí, takže je každý náklad urychlován nezávisle, i když jich najednou cestuje třicet.“

Nákladní kabiny nakládali roboti a pojízdné visuté jeřáby, ale pro cestující a ostatní křehké náklady byla určena tlaková místnost na jednom konci hangáru. Sparta a Van Kessel v ní stáli u velkého okna, oba byli ještě ve skafandrech a s neotevřenými přilbami. Čekající kabiny byly seřazeny u okraje nástupiště. Místo mělo půvab asi jako nástupiště podzemní dráhy.

V hangáru se nehýbalo nic kromě tančících stínů, vržených svařovacím hořákem osamělého robota. Sparta se otočila od okna. Prolezla jednou z přechodových trubíc a protáhla se poklopem do prázdné kabiny.

Ověřila si, že vnitřní vybavení je identické s vybavením kabiny, kterou přiletěla na Měsíc. Řídicí panel, akcelerační lehátka, sítě na zavazadla, nouzové zásoby, prostě vše. „Kolik času dáváte cestujícím na nástup?“ zavolala na Van Kessela.

„Jsme rádi, když přijdou o hodinu dřív, ale lidé, kteří cestují často, se obvykle dokážou připoutat a provést prověrku systému docela rychle – asi za deset minut.“ Van Kessel jí podal ruku, když vylézala z přechodové trubice. „Máme tady asistenty, aby jim pomohli.“

„Takže cestující neprijdou dovnitř a nenastoupí do kterékoli kabiny, která je k dispozici?“

„Ne, kabiny jsou přiděleny předem, obvykle již předchozí den. Neradi posíláme nahoru zbytečnou hmotnost, která se musí opět vracet dolů, proto voláme L-1 a snažíme se vypočítat požadavky na palivo pro zpáteční cestu.“

„Takže kdokoli provedl sabotáž kabiny, mohl vědět už den předem, že v ní bude Cliff Leyland sám?“

„Přesně tak. Jako teď, máme tučt lidí, kteří právě čekají, až uvedeme systém do provozu. Každá z těchto kabin je označena podle pořadí startu.“

„A přesto do nich můžeme nastoupit a zase vystoupit?“

„Kdybychom nebyli, kdo jsme, inspektorko, ujišťuji vás, že bychom se do tohoto prostoru nedostali. Je dobře strážěn robotickými systémy, které se nezdržují kladením otázek.“

Sparta neříkala nic, ale neustále Van Kessela pozorovala.

Ten si nervózně zkroutil kadeř šedé ofiny. „Je něco v nepořádku?“

„Víte, kdo v tomto prostoru asistoval při nástupu cestujících v den Leylandovy nehody?“

„To bude vědět Penney. Jak jsem už říkal, byla to jeho směna.“

„Penney, inspektorka Troyová potřebuje nějaké informace,“ řekl Van Kessel.

„Inspektorko?“ Frank Penney se otočil v křesle k ní. Prsty si lehce prohrábl vlasy.

„Dozvěděla jsem se, že pár vašich zákazníků čeká, až bude katapult opět v provozu.“

„To je slabá formulace.“ Penney nasadil svůj okouzující úsměv. „Můžete se podívat na tenhle seznam, všechno čeká.“

Ukázal na plochu obrazovku plnou jmen a čísel nákladu.

Mrkla na seznam a vmžiku si ho uložila do paměti.

„Dá se říct, že ekonomika základny Odvrácená závisí na vašem rozmaru, inspektorko,“ řekl Penney lehkým tónem.

„Všichni čekáme, až nám dovolíte vrátit se ke své práci.“

Sparta se rozhlédla po místnosti. Všichni pracovníci ji sledovali. Otočila se k Van Kesselovi. „Co nejdříve s tím něco uděláme. Můžete pro mě něco udělat?“

„O co jde?“

„Budu potřebovat lunární traktor,“ řekla.

„Rád vás odvezu, kam budete...“

„To je v pořádku, budu řídit sama.“

Van Kessela napadlo, že žena, která dokáže řídit rover na Venuši, může jistě řídit i lunární traktor. „Vezměte si ten, který jsme použili.“

„Díky. Mimochodem, pane Van Kessele, všimla jsem si, že máte zvláštní nastavení ovládání – kdokoli v místnosti může jednostranně anulovat instrukci bez potvrzení od robotických systémů.“

„Manuální anulování? To je nouzové opatření. Nikdy jsme to nepoužili.“

„Taky nikdy nedošlo k selhání, až u Leylanda,“ přisadil si Penney. „Manuální anulování by nám tam stejně nebylo k ničemu.“

„Měl byste uvážit možnost dát na řízení procedury anulování bezpečnostní zámky,“ navrhla Sparta.

„Je to oficiální doporučení?“

„Ne, udělejte, co považujete za nejlepší. Co se týká Komise kosmické kontroly, můžete obnovit provoz, jakmile uznáte za vhodné. Jsem přesvědčena, že se zařízením není žádný problém.“

„Zamyslíme se nad tou záležitostí s anulováním.“

„Dejte mi vědět, jak se rozhodnete.“ Otočila se ke dveřím.

„Inspektorko,“ zarazil ji Van Kessel, „nechtěla jste se zeptat Franka na...?“

„Na asistenty v den, kdy došlo k selhání? Ne, pane Van Kessele, já už jejich jména znám. Pontus Istrati. Margo Kerthová. Luisa Oddoneová. Ptala jsem se, jestli jste vy věděl, kdo to byl.“

Van Kessel pozoroval Spartu, jak odchází z místnosti. Měl neobvykle zamyšlený výraz. Normálně bodrý Penney zachmuřeně zíral na videopanel na svém pultu.

15

V noci svého úniku strávil Blake dlouhé hodiny řečením k tekoucí vodě Seiny z dlažebních kostek Quai d'Orsay, než jeho neodolatelná touha mluvit konečně zeslábla a on byl schopen vyčerpaně klesnout na zem a usnout.

Narudlé ranní světlo se odráželo od vlnek zaolejované řeky a Blake přemýšlel, zda už může věřit svým ústům. Nakonec vešel do kavárny, anonymně zavolal policii a oznámil „nehodu“ v suterénu Vydavatelství Lequeu na Rue Bonaparte.

Níjak hluboce by asi netruchlil nad úmrtím Lequeua a Pierra otravou chlorem, bylo mu však jasné, že oba muži stěží utrpěli z této epizody něco horšího než vleklý kašel. Nepochyboval, že už dávno zmizeli. Přesto však nebude na škodu umožnit policii, aby si prohlédla pozůstatky, které za sebou Společnost Athanasijců zanechala.

Blake zavěsil telefon a rychle se přesunul do další kavárny, kde nad šálkem horké kávy uvažoval nad svým dalším krokem. Uvědomoval si, že mu hrozí velké nebezpečí, možná stejně velké jako Spartě. Ví toho příliš mnoho; ve skutečnosti ví dokonce více, než spolek Svobodný duch ví, že ví.

Blake nepodstoupil žádné chirurgické zákroky, jeho přirozené schopnosti však projekt SPARTA rozvinul na maximum. Měl příležitost podrobně si prostudovat ukradený papyrus, než ho předal Lequeovi, a měl více než týden na přemýšlení o jeho důležitosti ve světle učení Svobodného ducha.

Papyrus byl hvězdná mapa. Svobodný duch se zřejmě zajímá o určitou hvězdu a Catherine dostala za úkol najít, která to je. A ještě víc než to: vyslali ji, aby kvůli ní něco udělala.

Co může někdo udělat kvůli hvězdě? Nic jiného, než ji pozorovat. A co lze pozorováním odhalit? Blake dokázal vymyslet pouze jedinou věc, která by Svobodný duch zajímala. Svobodný duch věří v návrat Zlatého věku, a nepochybně chce zjistit odkud se vrací.

Ve dnech samoty a sebezpytování Blake v myšlenkách rekonstruoval pyramidu, popsanou ve starobylém papyru. Text svitku stanovoval dny, kdy pyramida určí přímku na nebi a ta ukáže cestu ke hvězdám – jak papyrus doslovně uváděl, kterou se „boží poslové řídili“. Vzájemná poloha viditelné oblohy a Země se během několika uplynulých tisíciletí hodně změnila. Bez přístupu ke správným počítačovým programům nemohl Blake hvězdu určit, mohl však vybrat skupinu pravděpodobných kandidátů. A věděl přesně, ve kterém souhvězdí ji má hledat.

Blake našel informační budku a spojil se se svým počítačem v Londýně. Ihned zjistil, že někdo získal přístup do souboru ČTIMNE. Předpokládal, že to byla Sparta. Pokud však soubor četla, určitě našla a dešifrovala jeho vzkaz. Proč ho tedy nevyhledala?

Přerušil spojení, aby se počítač nepřehřál, a slíbil si, že jakmile se dostane domů, zařídí dálkové ovládání chladicího systému. Potom ještě přes svou londýnskou adresu zavolal do hlavního stanu Zemské centrály Komise kosmické kontroly. „Jmenuji se Blake Redfield. Mám vzkaz pro inspektorku Ellen Troyovou.“

„Kde teď jste, pane Redfielde?“

„To vám nemůžu říct. Mohl bych ohrozit svůj život.“

„Počkejte, pane Redfielde.“

„Ozvu se vám,“ řekl rychle. „Prosím, najděte Troyovou a řekněte jí, že se s ní snažím spojit.“ Přerušil telefonní linku a rychle odcházel.

Šel po Boul Mich a hledal jinou informační budku, když k obrubníku několik kroků před ním tiše vklouzl šedý elektrický sedan. Ze sedadla cestujícího se rychlým pohybem plným atletického půvabu vynořil vysoký muž s modrými očima, ocelově šedými vlasy a s kůží tak tmavou, že ho Blake nejdříve považoval za Araba. Levou ruku držel od těla, dlaní nahoru, aby ukázal, že je prázdná, v pravé ruce držel otevřené pouzdro se zlatou hvězdou Komise kosmické kontroly. „Vy musíte být Redfield,“ řekl drsným šepotem. „Troyová není momentálně dosažitelná, ale já jsem náhodou v sousedství.“

„Kdo jste?“ chtěl vědět Blake.

„Lituji, není čas na seznamování,“ zašeptal modrooký muž. „Jestli chcete něco říct Troyové, dohlédnu, aby vzkaz dostala.“

Blake se otočil bokem, zmenšil velikost terče, který představoval, a přesunul váhu, aby mohl přehnout. „Co jí chci říct, je jen pro ni samotnou.“

Modrooký muž přikývl. „To se dá zařídit.“

„Jak?“ chtěl vědět Blake.

„Nechám vás, abyste si to vyřídil sám, pokud to takto vyžadujete. Ale buďte opatrný, Redfielde. Dokázali jsme vysledovat váš hovor přes Londýn zpátky k vám za rovných pět sekund. Máte štěstí, že mě tady Troyová nechala s instrukcemi, abych vás našel.“

„Vy pracujete pro ni?“

„Dalo by se to tak říct. Jestli s ní chcete mluvit, můžete teď jít se mnou. Nebo dáváte-li tomu přednost, dopravte se na letiště sám. Večer ve dvaadvacet nula nula. Terminál C, příchod devět k raketoplánu. Dopravíme vás k ní. Pokud se neukážete, zapomeňte na to.“

„Kde je?“ zeptal se Blake.

„Až se tam dostanete, poznáte to.“

„Dobrá,“ řekl Blake a konečně se uvolnil. „Myslím, že se od vás mohu nechat svězt.“

Muž s chraptivým hlasem opustil Blaka u východu k raketoplánu. Raketoplán Komise kosmické kontroly odstartoval za několik minut.

Za necelou hodinu vedli Blaka beztláznými chodbami stanice Komise kosmické kontroly na nízké orbitální dráze kolem Země do druhé lodi. Všichni se k němu chovali s chladnou zdvořilostí, přestože i jeho nejobyčejnější otázky zůstávaly bez odpovědi. Když si uvědomil, že kutr Komise kosmické kontroly letí jenom kvůli němu, vloudilo se mu pod bezstarostný zevnějšek cosi podobného bázní. Sparta má k dispozici obrovské prostředky. Nemohl však vědět, že Sparta by byla ohromena a zmatena stejně jako on.

Kutr s obrovskou akcelerací opustil orbitální dráhu a zhruba za den uviděl Blake na obrazovce v kabině svůj cíl. Ano, poznal to místo. Kutr se snašel k základně Odvrácená na Měsíci.

„Vy jste inspektorka Troyová?“ Katrina Balakianová přejela pohledem Spartinu drobnou postavu. „Ta inspektorka Troyová, která zachránila život Forsterovi a Merckovi na povrchu Venuše?“

„Měla jsem štěstí,“ zamumlala Sparta. Nedělalo jí radost, že je tak slavná, ale věděla, že tomu bude muset přivyknout.

„Je pro mě čest, že se s vámi setkávám,“ prohlásila astronomka a napřáhla ruku v rukavici ke Spartě. Obě ženy měly ještě na sobě skafandry. Katrina se právě vrátila z kontroly postupu prací na opravě antén.

Zavedla Spartu do malého prostoru na konci jasně osvětlené chodby v centrálním provozním bunkru obsluhy teleskopů, kde bylo možno vypít si kávu. Zdálo se, že astronomka netouží po soukromí. Když se usadily, často kolem přecházeli muži a ženy a zvědavě si je prohlíželi. Podzemí bylo plné vůní lidských těl a Sparta mezi nimi rozpoznala náznak osobního aroma, s nímž se už někde setkala.

„Můj kolega Piet Gress mi bude závidět,“ prohlásila Katrina.

„Ano?“ Sparta zlomek sekundy pátrala v paměti po tom jménu. Pak si uvědomila, že ho viděla na seznamu cestujících, kteří čekají na znovutevření elektromagnetického katapultu.

„Albers Merck je jeho strýček.“ Katrina se široce zazubila. Lícni kosti se jí leskly. „Bude mi závidět, že jsem se s vámi setkala. A už teď se na mě dost zlobí.“

„Proč se na vás zlobí?“ zeptala se Sparta. Zdálo se, že Katrina je pozoruhodně ochotná sdělovat své myšlenky, ať už mají něco společného s danou záležitostí, či nikoli.

„Zabývá se analýzou signálu. Vyvíjí programy na rozbor rádiových signálů, které přijímáme. Sní o tom, že zachytí vzkaz od vzdálené civilizace a že bude první, kdo ho rozluští. Zlobí se na mě, protože náš vyhledávací program se zaměřuje na oblasti, které on nepovažuje za perspektivní. A já nynější program podporuji.“

„Bere to tak osobně?“

„Je nedočkavý, aby udělal svůj velký objev. A teleskopy jsou zatím zaměřeny někam, kde to víc zajímá nás, astronomy.“

„To by teď mělo být souhvězdí Crux, říkám to správně?“

„Vidím, že jste se dobře seznámila s naší prací. Teď ale nějakou dobu astronomii dělat nebudeme, opravují se antény. Poškodily je úlomky, uvolněné při nárazu kabiny, kterou Leyland opustil.“

„Ano, já vím. Základním účelem tohoto zařízení je hledat mimozemské civilizace, že ano?“

„Snažíme se zachytit inteligentní sdělení, ano. Z toho, co bývá ve sdělovacích prostředcích, byste si dokonce mohla myslet, že je to náš jediný úkol. Ale ujist'uji vás, že se nám při tom daří dělat ještě jistý základní výzkum.“

„No, doufám, že se pan Gress na vás nebude stále zlobit.“

„Kdysi mi záleželo na tom, co si myslí. Jemu ale bylo jedno, že mi na tom záleží.“ Pokrčila rameny. „Teď už to nehraje roli. Dokud nebudou opravené antény, neděláme astronomii a neposloucháme mimozemšťany.“ Usmála se. „Ale já pořád jenom povídám a povídám! Vy jste přišla klást otázky.“ Vyhlídka, že ji bude zpovídat policie, zjevně Katrinu Balakianovou vůbec neznepokojovala.

„Někdo se pokusil Clifforda Leylanda zabít,“ pokračovala Sparta. „Znala jste ho?“

Katrina se zasmála, hlasitě, upřímným smíchem plným opravdového dobrého rozmaru. „Myslíte si, že bych se obtěžovala? Je to červ.“

„Leyland mi řekl, že se po mém prvním setkání s vámi, to snad šlo jen o skleničku ve vašem bytě, rozhodl požádat vás o další schůzku.“ Ve skutečnosti toho Spartě řekl mnohem více. Nedokázal vypudit Katrinu z mysli, znamenala pro něj něco naprosto nového a zvláštního, byla tak krásná, odvážná, přímočará. Poutavá astronomka byla úplně jiná než jeho žena. Ať už však byla Katrinina přitažlivost v čemkoli, řekl Cliff, zjistil, že od ní nemůže jen tak odejít.

„O schůzku, ano. Pokud je to ten správný výraz...“ Katrina stále vypadala pobaveně. „Druhý den po tom nevydařeném večíрку mi zavola. Omluvil se mi a říkal, že si potřebuje s někým promluvit, že jsem jediný přítel, kterého na Měsíci má. Pozval mě na večeři. Řekla jsem ano, dobrá, ale nejdříve si dáme skleničku u mě v bytě. Přišel a vyprávěl mi, že ho předchozího večera, když odešel z mého bytu, nějakí muži zbili. Přesvědčila jsem ho, aby mi ukázal modřiny. Bolely, ale nebylo to nic vážného.“ Zakřenila se jako vlčice. „Na večeři jsme už nešli.“

Sparta vážně přikývla. Leyland jí řekl, že strávil s Katrinou noc, a že když šel příští den do práce, byl ještě omráčen únavou a sžírán pocitem viny. A pak se dozvěděl, že je převeden zpět na Zemi, zpátky k rodině. Ani se neobtěžoval, aby o tom Katrinu informoval. Vyděšen tím, co provedl, vypnul své pojítko a několik dalších dnů odmítal odpovídat na její vzkazy.

„Dovolíte mu, aby se s vámi vyspal, a on potom předstírá že neexistuje, odmítá s vámi mluvit, dokonce ani neřekne, už nikdy víc – jak byste se cítila vy?“ Katrinin úšklebek zmizel a její tvář zrudly rozhořčením.

Sparta se v takové situaci nikdy neocitla a nebyla si jistá, jestli si ji dovede představit. Na okamžik se cítila spíše jako někdo, kdo dychtivě poslouchá za dveřmi, než jako střízlivá vyšetřovatelka. UVědomila si, že s Katrinou sympatizuje. V Cliffordovi Leylandovi bylo cosi vlezlého. Snažil se vypadat nesměle a jistě by mohl ženu jednou nebo dvakrát napálit, ale nakonec by z ní nevyhnutně udělal furi. Spartě připadal jako oběť, procházející se kolem a čekající, až dojde k neštěstí. Neodhalila však Katrině své pocity. „Pripouštíte tedy, že jste měla motiv?“

„Ano,“ přisvědčila divoce Katrina. „Pokud si myslíte, že je to silný motiv... Ale nakonec, co na tom sejde? Mimo chodem, kdybych ho zabila, všichni by o tom věděli. Zlomila bych mu vaz.“

„Chápu.“

Katrina měla dlaně skryty v rukavicích skafandru, měla však dlouhé paže a široká ramena. Vypadala jako krotitelka koní, její předkové možná byli legendární Skytové.

K selhání kabiny Clifforda Leylanda došlo v den, kdy Sparta letěla z Londýna do Paříže pátrat po Blakovi. Bylo to krátce po setkání Cliffova s Katrinou Balakianovou, která se vracela z dlouhé dovolené. Kdyby Katrina chtěla, měla by čas připravit jeho nehodu, Sparta však pochybovala, že s tím měla něco společného. „Pokud to bude nutné, můžete dokázat, kde jste byla během čtyřadvaceti hodin před startem kabiny?“

Katrina se usmála. „V tak malém hnízdě všichni stále vědí, kde všichni ostatní jsou. Nebo si to aspoň myslí.“

„Za předpokladu, že jste se nepokusila Leylanda zabít vy...“

„Lituji, nevím, kdo to udělal. Říkal mi, že ti muži, kteří ho ztloukli, chtěli, aby pro ně pašoval. On to prý odmítl. Snad se rozhodli zajít dál, aby měli jistotu, že nebude mluvit.“

„Víte, kdo to byl?“

„Člověk občas něco zaslechne.“ Odtáhla se.

„Je jedním z nich Pontus Istrati?“

„Možná.“

„A další?“

„Mnoho lidí tady užívá drogy, není těžké najít zdroj. Já ale nerada šířím, co se povídá,“ prohlásila Katrina.

„Tohle není dvacáté století,“ odvětila Sparta. „My nezavíráme lidi bez dostatečných důkazů, získaných patřičným způsobem. Řekněte mi jména.“

Katrina chvilku přemýšlela, pak chvějícím se chřípím vydechla. „Dobrá,“ prohlásila, a uvedla půl tuctu jmen. „Ale, inspektorko, nemohla to nakonec přece jen být nehoda?“

„Kabinu téměř určitě postihla sabotáž.“

„Nehoda mohla být v tom, že v té kabině cestoval Cliff. Třeba chtěl někdo zničit samotnou kabinu. Nebo něco v ní.“

Sparta se usmála. „Zajímavá hypotéza.“

„Ale pro vás to zjevně není nová myšlenka.“

„Dám vám vědět, jak to všechno dopadne.“ Sparta v nepatrné gravitaci snadno vstala. „Díky za vaši pomoc.“

Katrina se zvedla. Tentokrát si sundala rukavici a energicky Spartě potřásla rukou. Potom zaváhala, zadívala se Spartě přes rameno.

Sparta se otočila a spatřila vysokého mladíka se smutnými očima, procházejícího chodbou. Měl na sobě skafandr a v ruce nesl kufřík.

„Sbohem, Piete,“ řekla mu tiše Katrina.

Muž neodpověděl, pouze krátce přikývl a pokračoval v chůzi.

Katrina pohlédla zase na Spartu, usmála se na ni a odvrátila se. Její úsměv na rozloučenou připadal Spartě velice smutný.

Sparta však neměla příliš mnoho času výměnu pohledů registrovat. Při doteku holé kůže Katrininy ruky totiž analyzovala její aminokyselinový podpis a náhle identifikovala pach, smíšený až dosud s mnoha dalšími lidskými pachy v zaplněné chodbě.

Katrina Balakianová byla žena, která prohledávala byt Blaka Redfielda.

Když Spartin lunární traktor uháněl napříč šedou plání, vytryskly nad její hlavou plameny raket přilétající kosmické lodi. Bílá loď s modrým pásem a zlatou hvězdou pomalu klesala k přistávací ploše za kopulemi. Sparta přemýšlela, co mohlo způsobit, že se kutr vrátil na Měsíc tak brzy poté, co jej na L-1 opustila.

16

Po dvaceti kilometrech kodrcání v prachu podél nekonečné dráhy katapultu se Sparta blížila k centru základny. Celou dobu přemýšlela, jaké spojení by mohlo existovat mezi Blakem Redfieldem a Katrinou Balakianovou. Ze záznamů věděla, že astronomka byla na Zemi na tříměsíční dovolené, kterou celou strávila na pobřeží Kaspického moře. Nikdo však nevěděl lépe než Sparta, jak snadno lze takové záznamy zfalšovat.

Může existovat nějaké nevinné vysvětlení pro stopy Balakianové v Blakově bytu? Sparta nedokázala na žádné přijít.

Na druhé straně však neměl vztah Balakianové s Blakem nic společného s téměř smrtelnou nehodou Clifforda

Leylanda, tím si byla jistá, neboť řešení Leylandovy záhady jí už bylo jasné.

Její pojítko zasyčelo. „Tady je Van Kessel, inspektorko Troyová. Instalovali jsme naprosto neprůstřelné bezpečnostní zařízení, jak jste nám navrhla.“

„To bylo rychlé.“

„Změna obvodu byla jednoduchá. Jednostranný manuální příkaz nyní vyžaduje souhlas alespoň jednoho počítače, řídicího napájení.“

„Dobrá. Kdy opět systém spustíte?“

„Podívejte se doprava.“

Sparta vzhledla nahoru a spatřila, jak nákladní kabina tiše letí po dráze a mizí v dálce. Po sekundě prolétla kolem ní další kabina, potom další. Brzy se neviditelná šňůra, tvořená malíčkými střelami, táhla daleko do kosmického prostoru.

Sparta zastavila traktor před kopulí, kde sídlila údržba. Přílbu měla utěsněnou, takže se neobtěžovala manipulací s přechodovými komorami, vyskočila ven a šla k nejbližšímu vchodu do kopule, určenému pro pěší.

V pojítku jí opět zasyčelo. „Velitelství přistávací plochy, inspektorko Troyová. Právě přistál kutr Komise kosmické kontroly. Pilotka říká, že sem máte přijít a vyzvednout si cestujícího.“

„Spojte mě s ní, prosím.“

„Je na lince.“

„Kdo je váš pasažér, pilotko?“ chtěla vědět Sparta.

„To vám teď nemohu prozradit,“ odpověděla pilotka. „Mám příkaz vydat cestujícího pouze vám a nikomu jinému.“

Sparta ženu poznala. „Jak moc spěcháte, kapitánko Walshová?“

„Hodinu budeme tankovat,“ odpověděla Walshová. „Potom ihned odlétáme.“

„Mám něco na práci. Dorazím k vám, než doplníte palivo.“

„V pořádku, inspektorko.“

Sparta měla naplánovaný rozhovor s technikem katapultu, kterého chtěla eskortovat do Bezpečnostní ústředny základny dříve, než se budou střídat směny. Jméno Pontus Istrati bylo na Spartině seznamu podezřelých velmi vysoko, ocitlo se tam už krátce po jejím příchodu na Měsíc. Získala je přímo z osobních záznamů. Istrati byl jeden ze tří asistentů katapultu v den fatálního startu Clifforda Leylanda. Další asistenti byly ženy, avšak Cliff Leyland slyšel mužský hlas, než se za ním zavřel poklop.

A byl to opravdu výrazný hlas. Spartu pobavilo, že se při malém křížovém výslechu Istrati ani nesnažil skrýt medové tóny, kterých si Leyland tak snadno všiml. Istrati byl na základně populární jako zpěvák malého jazzového orchestru. Sparta nepochybovala, že gangu pašeráků drog na Odvrácené, jehož byl Istrati tak neopatrným členem, šéfuje Frank Penney. Penney měl více než jenom prostředky a příležitost, vždyť přece řídil provoz celého dopravního systému. Katrina Balakianová nebyla jediná, kdo Spartě jmenoval Penneyho jako jednoho z lidí, kteří mohou dodat cokoli by člověk chtěl.

Nic z toho však nebyl usvědčující důkaz, dokonce ani přípustný důkaz. Sparta však doufala, že k tomu ji dovede pan Istrati. Šlo totiž o víc než jenom o pašování drog. Sparta si byla jistá, že se Frank Penney v okamžiku paniky pokusil Cliffa Leylanda zabít.

Vstoupila do vnější části nejbližší osobní přechodové komory. Komora se naplnila vzduchem a Sparta otevřela přílbu.

Setřásala si měsíční prach z bot a čekala, až robot u vchodu potvrdí její totožnost, když začaly kvílet výstražné sirény.

„Co se děje?“ chtěla vědět Sparta.

„Vyklidte kanály, prosím,“ pravil hlas centrálního počítače základny.

Sparta si strhla rukavici z pravé ruky. Vsunula své PIN jehličky do konektoru a vyslala centrálnímu počítači svůj osobní kód. „Tady Troyová. Velitelský kanál!“

„Velení uznáno,“ oznámil robot.

„Podstata nouzové situace?“ dožadovala se Sparta.

„Právě probíhá pokus o únos orbitálního nákladního člunu.“

„Status?“ vyštěkla Sparta.

„Nákladní člun je mimo provoz. Únosce nemá k dispozici příslušné kódy ke startu.“

„Totožnost únosce?“

„Osoba podezřelá z pokusu o únos je prozatímne identifikována jako pan Pontus Istrati. Může být ozbrojen a měl by být považován za nebezpečného.“

Sparta vytáhla jehličky z konektoru, natáhla si rukavici a uzavřela přilbu. Otevřela dveře přechodové komory bez čekání na postupnou dekompresi. Téměř ji to vyfouklo ze dveří, udržela se však na nohou a velkými lunárními kroky se hnala k čekajícímu traktoru. Po chvilce už jela k přistávací ploše.

Kdo by nevěděl, že došlo k mimořádné události, těžko by to přímo v terénu poznal. Na jedné straně letiště doplňovali palivo do štíhlého bílého kutru, kdežto buclatý nákladní člun pro dopravu mezi Zemí a Měsícem, který byl domněle předmětem únosu, parkoval v opačném koutě letiště, osvětlen reflektory. V bezpečné vzdálenosti od motorů nákladního člunu stál lunární traktor s blikajícím červeným světlem na střeše kabiny. Ten neozbrojený traktor představoval třetinu celkových mobilních bezpečnostních sil na základně Odvrácená.

Sparta zastavila vedle něj. Přes pojitko v přilbě řekla: „Bezpečnostní jednotko, tady je inspektorka Troyová z Komise kosmické kontroly. Požádají povolení přiblížit se k nákladnímu člunu.“

Po chvilce váhání se ozval drsný mužský hlas: „Ten muž může být ozbrojen, inspektorko.“

„Proč si to myslíte?“

„Eh... je to možné.“

„Je to kvalifikovaný odhad?“

Tentokrát trvala pauza delší dobu. „Ve skutečnosti toho moc nevíme, inspektorko.“

„Znáte přece Istratiho. Je to typ, který by použil zbraň?“

„Eh... nemáme u něj žádný takový záznam, inspektorko.“

„Opakuji: vaše svolení k přiblížení se k člunu?“

Velitel hlídky do svého pojítka otráveně vydechl: „Je to váš krk.“

„Díky,“ odpověděla. Otevřela poklop a vylezla ven. Nebyla ještě pořádně zvyklá na měsíční gravitaci, proto opatrně hopsala kolem policejního traktoru s blikajícím červeným světlem k nákladnímu člunu.

Nikdo jí nebránil, když svižně šplhala po žebříku podél stěny nákladního člunu, tvořené svazkem nádrží a zalité světlem reflektorů. Ve výšce asi devítipatrového domu dorazila ke štíhlému velitelskému modulu. Poklop byl pevně uzavřen zevnitř. Rukou v rukavici Sparta zatáhla za kliku nouzového otvírání a poklop vyskočil. Vzduch z přechodové komory se smísil s nicotnou lunární atmosférou. Rychle vlezla dovnitř.

Pustila se do dešifrování magnetického zámku vnitřních dveří, což by jí mělo normálně zabrat asi patnáct sekund. „Jestli tam skutečně jste, Istrati,“ zašeptala do pojítka ve skafandru, „měl byste raději mít oblečen skafandr, protože já tam vejdu. A až...“

Poklop jí vybuchl před obličejem, víko vnitřního poklopu ji udeřilo, když všechny jeho zajišťovací kolíky odlétly. Byla vržena proti stěně přechodové komory a vnějším poklopem ven. Otáčela se, mávala rukama a padala.

Padala z výšky třiceti metrů. Člověk padající z devítipatrové budovy na Zemi na ni dopadne za necelé dvě a půl sekundy, a to dost tvrdě. Když padá ze stejné výšky na Měsíci, trvá mu to mučivých šest sekund. Náraz je dost silný, asi jako při přistání s padákem na Zemi, avšak dopadne-li člověk na nohy a pokrčí přitom kolena, může odejít nezraněn. Spartino otáčení se a máchání končetinami mělo důvod. Dopadla na nohy jako kočka.

Istrati za ní sjížděl po žebříku. Když spatřil, že opět získala rovnováhu, odrazil se od příčky žebříku a skočil tak daleko, jak dokázal. Obřím skokem se dostal vysoko nad Spartinu hlavu. O chvíli později dopadl na měsíční povrch, udělal dvakrát kotoul a postavil se na nohy. Velkými dlouhými skoky uháněl po pláni.

V okamžitém návalu vzteku se Sparta za ním téměř rozběhla, ale pak se zarazila. Vydala se k policejnímu traktoru. „Kam směřuje?“ chtěla vědět.

Hlas člena hlídky v její přilbě zněl zmateně: „Nikam. Tím směrem nic není. Měli bychom ho raději sebrat, než si ublíží.“

„Já se o to postarám. Vás je zapotřebí v řídící místnosti katapultu.“

„Opravdu?“

„Bude tomu tak, ujist'uji vás. Vydejte se tam a počkejte na mě.“

„Když to říkáte, inspektorko.“ Policejní traktor se otočil a odjel pryč.

Ometla si měsíční prach ze skafandru a šla ke svému traktoru. Odjela mírnou rychlostí, sledovala zmenšující se bílou postavu Istratiho, který stále běžel ke sto kilometrů vzdálené stěně kráteru.

Tak urazili dva nebo tři kilometry. Sparta zpočátku očekávala, že muž dostane rozum a uvědomí si, že nemá jinou možnost, než aby to vzdal. Pod velkými pneumatikami uběhly další dva kilometry. Honička ji začala nudit. Zrychlila.

Jak postupně Istratiho doháněla, snažila se k němu na pojítka mluvit: „Pane Istrati, už mě tahle hra unavuje, a to se ani nenamáhám. A co vy? Už utíkáte přes pět minut. Proč si nešetříte síly? Zpomalte, promluvíme si. Nepřijedu blíž, než si budete přát.“

Pojítka v jeho skafandru bylo v provozu, neslyšela však nic jiného než jeho přerývaný dech. Řídila jednou rukou, vedla traktor do větších kráterů rozsetých po dně Mare a k jejich vzdálenějším okrajům, umně objížděla menší. Elektrické motory pohánějící kola traktoru pod praskotem rádia jemně předly. „Víte přece, že nemůžete nikam utéct. Tak si to usnadníme, ne? Vy přestanete utíkat a já vás přestanu sledovat.“ Prchající muž před ní přeskočil jedním velkým skokem deset metrů široký kráter a zmizel za jeho vzdáleným okrajem. Vjela do kráteru, který byl hlubší, než se zdál, a s prokluzujícími koly se vyšplhala na protější stěnu. Přejela hřeben se všemi čtyřmi koly ve vzduchu a přistála v oblaku prachu. „Stačí, když budete souhlasit, pane Istrati. Ráda vás odvezu zpátky k...“

Nebyl tam. Smykem zastavila.

Něco prasklo do plastové bubliny nad její hlavou. Istrati vyskočil z úkrytu za traktorem, v obou rukách držel ohromný čedičový balvan. Zvedl jej a udeřil jím do střechy vozidla. Pořád těžký kámen držel. Opět uhodil do bubliny. Snažil se prorazit si cestu do kabiny.

Sparta spatřila za průhledným okénkem jeho skafandru krví podlité planoucí oči a pěnu na rtech. Istrati nebyl posedlý panikou, jeho zuřivost byla navozena chemicky.

Zařadila zpátečku a couvla. Udeřila do záchytek bezpečnostního pásu, aby se uvolnily. Istrati se chystal opět odrazit, když otevřela poklop a skočila po něm. Hodil po ní balvanem s ostrými hranami, ale minul. V nezvyklé gravitaci však i ona minula svůj cíl.

Istrati stále držel svou zbraň, ale upadl na rameno, přetočil se a v prachu uklouzl. Pomalu a s úsilím se dostal na kolena a na nohy. Sparta se připravila k dalšímu skoku, ale on jej opět předvídal a vrhl se vši silou dopředu.

S hrůzou sledovala, jak se schválně vrhl na kámen, který stále držel rukama v rukavicích. O hranu čediče, ostrou jako primitivní sekyrka, si roztříštil obličejové okénko skafandru. Když k němu Sparta dorazila, byl ještě naživu, nemohla však už pro něj nic udělat. Zarudlé oči mu zalila krev, takže ještě více zrudly. S posledním výdechem pěny se silně otřásl a potom zemřel.

Sparta několik dlouhých sekund bezmocně klečela vedle těla. Uvědomovala si, že v jejím pojítku praská signál, ale nepřihlásila se. Ten palčivý pocit v jejích očích vyvolaly slzy zlobného smutku. Nebyla stvořena pro takovou práci. Ať ji udělali pro cokoli, určitě ne pro tohle.

Dovolila smutku, aby ji naplnil. Když potom pomalu opadl, zůstala vyčerpaná a celá bolavá. V ramenou ji pálila pronikavá bolest. Pomalu vstala a zvedla Istratiho velké, lehké tělo.

Donesla je k lunárnímu traktoru, posadila je na zadní sedadlo, tak vzpřímeně, jak jen dokázala, a připoutala je. Vlezla do sedadla řidiče, uzavřela poklop a natlakovala kabinu. Jakmile to bylo možné, otevřela přílbu a čichala ke vzduchu.

Na vnitřní obrazovce Spartina vědomí se objevily dlouhé chemické vzorce, složitá směs kortiko-adrenálních drog, jimiž Istratiho tělo ještě čpělo, přestože už přestalo dýchat.

Zapnula motory a pomalu se vydala k základně. „Troyová bezpečnostní službě Odvrácené. Velitelský kanál.“ Žádná odpověď. Vzhledla nahoru a spatřila, že Istratiho první útok urazil antény. Rádio traktoru bylo mrtvé.

Jela ke vzdálené základně, ponořena do černé deprese. Přijela na Odvrácenou vyšetřovat pokus o vraždu. Ted' měla na krku dokonanou vraždu. Istrati záměrně dostal příliš velkou dávku. A zodpovídal za to stejný člověk, i důvod byl stejný. Penney se zoufale snažil zamést po sobě stopy...

Spartino hloubání přerušil nezvyklý pohled. Na bližší straně přistávací plochy, kde proti hvězdami zaplněné obloze zářil jasný šíp bílého kutru, k ní kráčela jasně osvětlená, gestikulující postava ve skafandru, v prostředí bez atmosféry ostře viditelná. Použila na pět kilometrů vzdálenou postavu transfokátor v oku a přenesla si ji v zorném poli blíž.

Byl to Blake Redfield.

Uzavřela svoji přílbu a odtlakovala kabinu. Po několika minutách u něj zastavila. Jakmile otevřela kabinu, spatřila okénkem skafandru na jeho tváři široký úsměv.

Rádio ve skafandru jí zapraskalo. „Tak ty jsi ten cestující, kterého jsem měla vyzvednout?“

„Přesně tak. Přesvědčil jsem je, aby mě z lodi pustili.“ Zjevně ho potěšilo, jaký vyvolal dojem.

„Nebude ti vadit, když se poděliš o zadní sedadlo?“

„Vůbec...“ Přestal se zubit, když si uvědomil, že muž vzadu má roztříštěnou přílbu.

„Dokud si ho bezpečnostní služba nepřevezme.“ Řekla to vypjatým tónem, vyzývavě, jako by chtěla říci – udělej si legraci z tohotohle.

„V tom případě...“

Rychle se usadil vzadu, naklonil se v pásech od Istratiho těla. Zavřela poklop. Traktor se opět vydal na cestu k základně.

Po chvilce mlčení se zeptala: „Co tady děláš a proč tě přivezl kutr? To se dělá v případech s trojnásobnou prioritou A.“

„Měl jsem dojem, že jsi ho pro mě poslala.“

„Kdo ti vnukl ten dojem?“ tázala se ostře.

„Vysoký chlapík, šedé vlasy, modré oči, hlas jako příliv na pláži s oblázky. Nechtěl mi sdělit své jméno, ale řekl, že pro tebe pracuje.“

Sparta se téměř zakuckala, udělala z toho však odkašlání. „Správně,“ zasípala. „Našla jsem tvůj vzkaz a dostala jsem se do Paříže. Ale dorazila jsem tam příliš pozdě. A potom se nachomýtlá tahle záležitost.“

„Jaká záležitost? Nikdo mi neřekl, co se děje. Ani proč jsi tady.“

„Před několika dny selhal na Odvrácené elektromagnetický katapult a skoro zabil člověka, který byl v kabině. Poslali mě sem, abych zjistila, zda šlo o nehodu. Nešlo. Právě teď' jedu zatknout chláпка, který to provedl.“

„Ach,“ vydechl Blake. „Zdá se, že jsi měla dost práce.“

Ticho v kabině přerušovalo jen kňučení motorů kol, přenášející se vedením v kostře vozidla.

„Ellen, nejsi ráda, že mě vidíš?“

Dlouho hleděla vzdorovitě dopředu, potom zavrtěla hlavou. „Mrzí mě to. Jenom – musím se vypořádat se spoustou věcí. Dochází mi energie.“

„Jedna z věcí, které jsem ti chtěl říct, je, že jsem našel Williama Lairda – nebo jak se vlastně jmenuje.“

Mlčky polkla, cítila se, jako by měla v krku písek. Laird. Muž, který se ji snažil zabít. Muž, který musel zabít i její rodiče, pokud jsou mrtvi. „Kde?“ zašeptla.

„V Paříži,“ odvětil. „Říkal si Lequeu. Bohužel zjistil, kdo jsem – dřív než mně došlo, kdo je on. Měli mě pod zámek déle než týden, než se mi podařilo utéct.“

„Proč jsi ukradl ten svitek?“

„Jsem teď členem spolku Svobodný duch. Byl to můj první úkol. Doufal jsem, že se objevíš včas, abys mě zachránila před zločineckou dráhou. Snažil jsem se to zvrzat, jak to jen šlo, a nechal jsem stopu, která vedla k Lequeovi. Byl však pro policii příliš chytrý.“

„Blaku, znáš ženu, která se jmenuje Katrina Balakianová?“

„Ne. Co je s ní?“

„Nechala otisky prstů po celém tvém bytě. Prohledávala to tam, když jsi jej opustil.“

„Sakra. Museli mě chytit, když jsem posílal ten vzkaz o hře na schovávanou. Co víš o Balakianové?“

„Je to astronomka tady na Odvrácené. Ruska. Velká, svalnatá blondýnka, šedé oči.“

„Catherine!“ vykřikl Blake.

„Kdo?“

„Catherine dělala Lequeovi poskoka. Říkáš, že je Ruska?“

„Ze Zakavkazka. Opravdová polykačka mužů. Kouzelný přízvuk.“

„Catherine mluví perfektně francouzsky,“ řekl Blake. Potom tiše dodal: „A samozřejmě je astronomka...“

„Samozřejmě?“

Blake se vzrušeně naklonil dopředu. „Víš, co jsem ti chtěl hlavně říci? Zjistil jsem, co se s tebou snažili udělat. S námi všemi v programu SPARTA. A hlavně vím, co mají v plánu.“

„Co s tím má Catherine společného?“

„Laird a jeho lidé věří, že mezi námi kdysi byli bohové, kteří sledovali miliardy let evoluci, sledovali lidský pokrok, čekali, až nazraje čas. Proroci se prohlásili za nejvyšší kněze celé lidské rasy. Myslí si, že jejich úkolem je vytvořit dokonalého člověka, lidský ekvivalent bohů. Řečeno slovy, která oni sami používají, měli v úmyslu vychovat císaře Posledních Dnů, jehož rolí by bylo přivítat sestupující Nebeské hostitele, když vpouštějí do Ráje...“

„Začíná mě jímat závrať. Mluv k věci.“

„To je k věci, Ellen: ty ses měla stát císařem, tedy císařovnou, Posledních Dnů. To se z tebe snažili udělat. Vyslance lidského rodu.“

Trpce se zasmála. „Zpackali to, to tedy určitě.“

„Všechno by to mohlo znít velice mlhavě a bláznivě, až na to, že oni vědí, odkud tihle tak zvaní bohové přišli.“

„Blaku,“ namítla ohromeně, „jak je možné...?“

„Jejich domovská hvězda leží v souhvězdí Crux.“

„Crux!“

„Proč to překvapení?“

„Jak víš, že je v souhvězdí Crux?“ naléhala.

„Mají cosi, čemu říkají Znalost, vědění – původní záznamy návštěv těch jejich bohů v historické době! Z toho papýru například identifikuje Crux každý, kdo umí číst plány pyramidy a rozezná hvězdnou mapu.“

Traktor sklouzl, když ostře zatočila, Blaka to hodilo do bezpečnostních pásů. Zjistil, že hledí do mrtvých očí Istratiho.

„Co se děje?“

„Antény Odvrácené mřily na Crux, když Leylandova kabina utrpěla nehodu. Ještě stále tam mřící.“ Měsíční traktor uháněl lunární krajinou tak rychle, jak jej jeho motory dokázaly hnát, směrem od kopulí základny ke vzdálenému konci vypouštěcí dráhy. Sparta postupovala po přímce k radioteleskopům. „V nejbližší chvíli se to zase stane. Dojde k dalšímu selhání vypouštěcího systému.“

„Dojde? Jak to...“

„Bud' zticha, Blaku. Nech mě přemýšlet.“

„Zavolej katapult, když jsi o tom tak přesvědčená,“ řekl. „Přikaz jim, ať ho vypnou.“

„Chlápek vedle tebe mi urazil antény. Pokud počítám sekundy správně,“ řekla, i když o tom neměla pochyb, „právě teď umístí uji na katapult kabinu, která má narazit do Odvrácené.“

„Sakra, Ellen, jak to vůbec můžeš vědět?“

„Protože vím, kdo v ní je.“

17

Dráha katapultu běžela k obzoru na obou stranách. Kabina s nákladem se mihla kolem nich rychlostí tisíc metrů za sekundu a zmizela v dálce. Sekundu po ní přilétla další, přicházely neustále, jako by nějaké hodiny odměřovaly čas vystřelováním kulek z hlavně. Žádný zvuk však nebylo slyšet.

„Jsme uprostřed ničeho,“ konstatoval Blake. „Kam jedeš?“

Sparta mlčela. Soustředěvala se. Měsíční traktor ujel dalšího půl kilometru směrem k dráze. „Deset sekund, než se dostaneme do dosahu,“ prohlásila. „Teď řiď ty. Udržuj přímý směr.“

Blake si uvolnil bezpečnostní pásy a naklonil se přes sedadlo dopředu. Jakmile uchopil řídicí páku, Sparta ji pustila.

„Co-ach-to-aú-ťed-vyvádíš?“ Jak se měsíční traktor řítí napříč plání posetou krátery, narážel Blake tříslem do sedadla.

„Zapři se.“

„Ach-uf-jistě.“

Sparta otevřela poklop. Velké přední pneumatiky traktoru rozprašovaly do vzduchoprázdného prostoru měsíční prach, vypadalo to jako brázda na vodě za rychlým člunem. „Za dvě sekundy vyskočím. Pokus se tohle vozidlo nepřevrátit.“

„Udělám, co bude v mých...“

Ale už byla pryč. Jakmile domluvila, vyskočila z traktoru. Blake zachytil její rozmazaný obrys, jak od něj odlétala, ruce roztažené, jako kdyby to byla křídla, zatímco po dráze katapultu k nim letěla kabina s lidským nákladem. Sparta zakřivila paže a ruce do oblouků. Na okamžik vypadala jako levitující bohyně.

Poklop traktoru se s prasknutím uzavřel. Blake sáhl po plynu, ale vtom se jedno kolo zachytilo v hromadě prachu u cesty vedle dráhy. Cítil, jak mu řídicí páka vyklouzla z ruky, traktor sklouzl a poskočil. Zadní část se smykem přetočila a vozidlo se jankovitě zastavilo. Přitom sklouzlo přímo pod dráhu katapultu.

Blake se zaklonil, zavřel oči a zhluboka dýchal.

Jakmile otevřel oči, zařval. Zapomněl, že má pořád ještě společnost. Istratiho mrtvé rudé oči na něj ve ztrnulé zuřivosti civěly.

Blake otevřel poklop a vyklopýtal z traktoru. Z přebytku adrenalinu se mu podlamovala kolena. Pak uviděl Spartu, ležela zhrouceně v prachu vedle dráhy. Rozběhl se k ní, ale udělal příliš dlouhý skok, při dopadu ztratil rovnováhu a padl na kolena vedle ní.

Napůl se zvedla. „Posaď se, než si ublížíš,“ zachroptěla.

„Není ti nic?“

„Cítím se výborně.“ Rychle se odrazila rukama a postavila se. „Měli bychom raději zajet do řídicího střediska. Dokážeš se sám postavit?“

„Ano, dokážu se postavit,“ řekl vzdorovitě. Předvedl to, i když kymácivě. „Co se stalo?“

„Řeknu ti to později. Teď se oprášíme.“ Začala plácát do vrstvy prachu na svém skafandru.

Rozhodně neměla v úmyslu říct mu všechno.

Když Sparta a Blake dorazili do místnosti řídicího centra systému, zdálo se, že tady už rozhovory skončily. Někteří pracovníci řízení provozu pracovali s počítači, jiní nepřítomně zírali na své obrazovky. Frank Penney seděl u konzolového stolku náčelníka směny.

Van Kessel se do Sparty zabodával chladným zlostným pohledem. Otevřel ústa, ale zdálo se, že vlastně neví co říct.

Potom zablekotal: „Zase, Troyová! Selhání při startu kabiny s cestujícím.“

Sparta na Van Kessela ani nepohlédla. „Franku Penney!“ Penney se otočil tváří k ní. „Jste zatčen za přípravu vraždy, za vraždu Pontuse Istratiho a za nezákonné obchodování s drogami, čímž jste porušil četné statuty Rady Světů. Máte právo zachovat mlčení. Máte právo najmout si právního zástupce, který bude přítomen při každém oficiálním výslechu. Zatím platí, že vše, co řeknete, může být použito u soudu proti vám. Chápete svá práva, která podle charty Rady světů máte?“

Penneyho opálená tvář zrudla. Muž, který rád budil pozornost, si teď uvědomoval, že všichni pracovníci řídicího střediska na něj užasle zírají.

„Nebo byste snad raději uprchl, Franku? Jako Istrati?“ zašeptala, neschopna skrýt jizlivost. „Nebudu se snažit, abych vás zadržela.“

„Chci se spojit se svým právním zástupcem,“ ozval se chraptivě Penney.

„Udělejte to někde, kde nebudete překážet. My se tady musíme postarat o další věci.“

Penney se prkenně zvedl ze židle a vyšel z místnosti. Dva členové policejní hlídky na něj čekali u dveří. Zraky všech sledovaly jeho odchod.

Blake pozvedl obočí. „Jak věděli, že tady mají být?“

„Řekla jsem jim, že je tady budu potřebovat, než jsem se vydala za Istratim.“

„Inspektorko Troyová,“ zakřičel na ni Van Kessel.

„Ano, pane Van Kessele,“ odvětila mírně. „Selhání při startu. Jsem si toho vědoma. Máme několik hodin, abychom s tím něco provedli, že ano?“

„Jste si toho vědoma! Jak si toho můžete být vědoma?“

„Protože jsem sem byla vyslána, pane Van Kessele, abych zjistila, proč při startu Clifffa Leylanda došlo k selhání, a od chvíle, kdy jsem přijela, jsem nemyslela skoro na nic jiného. Kdybych se tím nezabývala, nepřipravila bych si zatčení pana Penneyho.“

„Co má tohle společného s tím ostatním?“ vybuchl Van Kessel. „Všichni přece vědí, že Frank a Istrati spolu něco kuli!“ Náhle se odmlčel. Vzrušená tvář mu zbledla.

Sparta se unaveně usmála. „No, mohl jste mi to říct, ale nebylo to nutné. Teď byste mi ale mohl říct tohle: věděl jste, že se Istrati snažil naverbovat Clifffa Leylanda do té Penneyho záležitosti?“

„Kdybyste věděla, jak to tady chodilo,“ zabručel Van Kessel. „My se do ničeho nepletete.“

„Já nejsem soudce ani státní zástupce,“ snažila se ho uklidnit. „Istrati pracoval při nakládání a nastupování do kabin. Byl to jeho nápad, naverbovat Clifffa Leylanda, protože ten často cestoval na L-5 a zpět. Leyland však odmítl. Odmítl znovu i potom, co ho ztloukli, Istratiho však neudal. Nebylo to jediné selhání jeho úsudku, ale zato téměř poslední. Istrati si myslel, že bude chytré uštědřit mu lekci a podstrčil mu drogy, aby je ostraha na L-1 určitě našla.“

Rozhlédla se po místnosti. Všichni jí zaujatě naslouchali. „Jak patrně všichni víte,“ pokračovala, „Penney byl šéfem bandy a měl toho dne službu. Jakmile se kabina s Leylandem dostala na zrychlovací dráhu, Istrati se mu musel pochlubit, co provedl. Penneymu bylo jasné, že se stala idiotská chyba. Byla to katastrofa, která mohla rozbít celý

systém pašování drog. Usoudila jsem tedy, že Penney se rozhodl zničit Leylandovu kabinu – kabinu, která byla právě v polovině zrychlovací dráhy. Kdyby Penney přerušil dodávku energie právě tehdy, kabina by se zastavila a nikdy by zrychlovací dráhu neopustila.“

„Jak by mohl přerušit...?“

„Na přímém anulování jste neměli žádnou bezpečnostní pojistku, pane Van Kessele,“ skočila mu rozhodně do řeči.

„Kdokoli v této řídicí místnosti by mohl provést sabotáž. Penney měl motiv. A měl prostředky, mohl ji vyslat daleko, do hlubokého kosmu, nebo blízko, do Měsíce.“ Odmělčila se. „Poslat ji daleko už samozřejmě nepřípadalo v úvahu, na její zastavení už bylo také příliš pozdě, ale v posledním zlomku sekundy ještě mohl přivodit její srážku s Měsícem. Proto vylétla kabina na tak podivnou oběžnou dráhu, která by ji přivedla zpět, prakticky na hořejšek základny. Zatímco Penney předstíral, že se snaží Leylandovi pomáhat, vyslal signály, které vyřadily z provozu manévrovací systém kabiny.“

Van Kessel zamumlal: „To všechno jste si domyslela...“

„Vypracovala jsem si hypotézu, ještě než jsem se dostala na Měsíc. Měla jsem většinu faktů, které jsem potřebovala.“

Van Kessel se zhluboka nadechl. „Předpokládám, že bych vám měl blahopřát.“

„Nedělejte to. Naprosto jsem se mylila. Penney neměl se selháním při Leylandově startu nic společného.“

„Neměl?“ Van Kessel byl naprosto zmaten.

„Penney je vrah, to ano. Myslím, že nebude těžké dokázat, že Istrati zešlel a spáchal sebevraždu, protože ho Penney těsně před nástupem do služby záměrně předávkoval hypersteroidy. Věděl, že se k němu blíží. Nebyl však zodpovědný za selhání urychlovače.“

„A kdo tedy...“ chtěl vědět Van Kessel.

„Piet Gress.“

„Gress!“ vyštěkl Van Kessel. „Ten je v...“

Sparta přikývla. „Právě teď je v kabině. Je to analytik z pracoviště radioteleskopů. Zabývají se tam pátráním po mimozemské inteligenci, ale Piet Gress je ochoten obětovat život, aby zajistil, že ji nikdy nenajdou.“

„Chceš říct, že se snaží zničit antény?“ zeptal se Blake.

„Kdo jste vy?“ chtěl vědět Van Kessel a civěl na Blaka, jako by si ho všiml poprvé.

„To je Blake Redfield, můj spolupracovník,“ řekla Sparta a neobtěžovala se s dokončením představování. „Měli začít hledat v souhvězdí Crux,“ vysvětlovala Blakovi, „kde by podle tebe mohli najít domovskou hvězdu, bohů, tedy kulturu X.“

„Kulturu X? Kulturu X! Co má ksakru hrst škrabopisu na starých deskách společného s tímhle?“ naléhal Van Kessel, nikdo mu však nevěnoval pozornost.

„Ale pak už se o to jednou pokusil a neuspěl,“ namítl Blake Spartě. „Řeklas mi přece, že Leylandova kabina narazila do hor. Antény jsou chráněny kruhovou stěnou.“

„Teď už ne.“

Pak to Blake pochopil.

Stejně tak i Van Kessel, přestože nerozuměl, co to všechno znamená. „Kráter Leyland,“ zaúpěl.

Gress použil Leylandovu kabinu k proražení otvoru v kruhu hor, který chránil antény radioteleskopů. Druhá kabina na stejné dráze by proletěla mezerou – a zaznamenala by přímý zásah.

„Jakou má Gressova kabina dráhu?“ zeptala se Sparta Van Kessela.

„Ještě je příliš brzy, aby se dala přesně určit. K výpadku došlo ve stejné sekci dráhy jako u Leylanda. V prvním přiblížení Gress sleduje stejnou orbitální dráhu.“

„Spojil jste se s ním?“

„Neodpovídá. Musí mít porouchané rádio.“

„Nechte mě, abych to zkusila.“

Sedla si ke stolku ředitele systému a zapnula pojítka. „Piete Gressi, tady je Ellen Troyová z Komise kosmické kontroly. Myslíte si, že brzy zemřete. Já vím proč. Vy však neuskutečníte svůj záměr.“

Z reproduktorů se ozýval pouze šum.

„Doktore Gressi, myslíte si, že letíte po stejné dráze, jako byla dráha Cliffa Leylanda, nebo po dráze dostatečně blízké. Ale vaše kabina neproletí mezerou v kruhové stěně. Bez naší spolupráce nemůžete provádět korekce kurzu. Nenarazíte do antén. Máte na vybranou – můžete se zachránit, anebo zemřete pro nic.“

Reproduktory zůstaly několik sekund němé. Potom se z nich ozval smutný, strohý hlas: „Blufujete.“

Sparta zachytila Van Kesselův pohled. Jeho tvář se zachmuřila. „Pane Van Kessele,“ řekla potichu, „jen abyste věděl, čemu musíme čelit: podle mého kolegy, pana Redfielda, je Piet Gress příslušníkem fanatické sekty. Ti lidé věří, že v dávné minulosti pronikli do naší Sluneční soustavy mimozemšťané a že již brzy dojde k dalšímu vpádu. Gress a jeho přátelé se na tento vpád těší, chtějí však tohle všechno udržet jako tajemství před zbytkem obydlených světů. Záleží jim na tom tolik, že někteří z nich, jako například Gress, jsou ochotni zabít sebe i spoustu dalších lidí, jen aby nás ostatní udrželi v temnotě.“

Van Kessel poulil oči. „To je nebláznivější věc, jakou jsem kdy slyšel.“

„Bezvýhradně souhlasím,“ horlivě přitakala Sparta. „Ale není to poprvé, kdy skupina fanaticů obětovala svoji víře sebe a velký počet nevinných přihlížejících. A pochybuji, že to bude naposled.“

Obrátila se zpět k mikrofonu. „Ne, Gressi, neblufuji,“ odpověděla neviditelnému cestujícímu v kabině. „Věděla jsem o vašich plánech ještě předtím, než jste odstartoval,“ asi dvě minuty před vaším startem, díky Blakovi, „a podnikla jsem kroky ke změně vaší dráhy,“ kroky, skoky, zoufalé zákroky: vyskočila jsem z pádícího měsíčního traktoru, odečetla zrychlení vaší kabiny, odečetla obrácení fáze, břicho mě páliło, jak jsem vyslala spršku telemetrických údajů do

přijímače řízení výkonu u dráhy urychlovače v kódu, který jsem si zapamatovala, a dělala jsem, co bylo v mých silách, abych přehlušila signály, které vysílala vaše kabina, všechno to, než jsem zase dopadla na měsíční povrch, a modlím se, abych uspěla, ale kdo ví. „Nenarazíte do základny Odvrácené. Možná narazíte do Měsíce, ale ne tam, kam si přejete. Nebo třeba můžete plout navždy vesmírem. Antény však nezničíte. Zachraňte se, Gressi. Použijte svých manévrovacích raket.“

Z reproduktorů zaskřípěl Gressův hlas: „Tvrdím, že blufujete.“

Blake se naklonil těsně k ní a dotkl se vláknového mikrofonu. Zvedl obočí v otázce: necháš mě mluvit?

Přikývla.

Blake spustil: „Piete, tady je Guy. Přináším ti vzkaz ze svatyně zasvěcenců.“ Udělal pauzu. „Všechno bude dobré.“

„Kdo jsi?“ přišel okamžitě Gressův zlostný dotaz.

Blake řekl: „Jeden z nás. Katrinin přítel. Catherinin přítel,“ pohlédl na Spartu: promiň mi to, ale jak moc se můžu mýlit?, „ale už je příliš pozdě. Zasáhli do zrychlování kabiny. Ať se s tebou stane cokoli, antény nezasáhneš. A Gressi, oni teď vědí, kde hledat. Můžou najít domovskou hvězdu jedním třicetimetrovým talířem na Zemi.“ Blake mu dal čas, aby tuto informaci strávil. Z reproduktorů zněl pouze šum prázdného kosmického prostoru.

Místnost vyplnil Gressův hlas, znenadání silnější: „Jsi podvodník, zrádce.“ Možná měl slzy na krajíčku.

Blake ho vyzval: „Zachraň se!“

Žádný zvuk z reproduktorů, žádný obraz na videopanelech, které jiskřily pouze šumem.

Blake odstoupil od mikrofonu. „Bohužel. Myslím, že chce zemřít.“

Hlídka pokračovala. Gressova kabina, jako předtím Leylandova, se zvedla a nakonec začala pomalu klesat k Odvrácené. V řídicí místnosti se vystřídaly směny, avšak Sparta, Blake a Van Kessel zůstali. Srkali hořkou kávu a hovořili o Istratim, Penney, Gressovi a Balakianové. Penney byl ve vazbě, využíval svého práva zachovávat mlčení, a Istrati v lednici. Bezpečnostní služba základny však podala zprávu, že další členové pašerácké bandy, které zatkla jako podezřelí, začali dobrovolně mluvit.

Katrinu vzali do ochranné vazby. Nikdo jí nepřečetl její práva, nikdo jí nic nevysvětlil.

Záhadou ovšem zůstávalo, co vlastně Gress provedl, aby téměř přivodil Leylandovu smrt. Pomáhala mu při tom Balakianová? Sparta nařídila bezpečnostní službě základny rekonstruovat pohyb obou podezřelých ve čtyřiařidvaceti hodinách před startem Leylandovy kabiny. Lidé z bezpečnosti podali zprávu velice rychle: vypadalo to, že nikdo z nich vůbec neopustil prostor provozu radioteleskopu.

„Pokud neměli přístup ke kabině, jak mohli ovlivnit její start?“ tázal se Van Kessel.

Sparta mlčela, zabrána do myšlenek. Pod pronikavými očima se jí vytvořily temné kruhy. Přihrbila se a držela se za břicho.

„To možná dokážu zodpovědět,“ nabídl Van Kesselovi Blake. „Gress se zabývá analýzou signálů, bylo pro něj tedy pravděpodobně docela snadné rozšifrovat vaše signály, určené k řízení výkonu. Potřeboval pouze silný vysílač s uloženou šifrou. Když Leylandova kabina dospěla při startu do správného bodu, vyslal signál dost silný, aby přehlušil vysílač na palubě kabiny. A jakmile kabina opustila dráhu katapultu, mohl stejně snadno dálkovým povelům vyřadit z provozu počítače v kabině.“

„Dálkový vysílač?“ pronesl pochybovačně Van Kessel.

„Jeden je namířen na dráhu právě teď,“ zašeptala Sparta. „Radioteleskopy. Každý přijímač lze použít jako vysílač. Každý vysílač může být přijímačem.“ Ted si uvědomila, že zdrojem toho znepokojivého pocitu slabosti, který zažila na dráze katapultu, byla sprška testovacích telemetrických údajů z antén, které ještě opravovali.

„Jakmile se k tomu bezpečnostní služba propracuje,“ pokračoval Blake, „zjistí, že Gress tam vsouval nějaké programy navíc, na to bych si vsadil. A že Katrina se zapojila do jemného seřizování teleskopů. Měla koneckonců co mluvit do seznamu cílů.“

Van Kessel pokrčil rameny. „Uvidíme.“ Pohlédl na Spartu. „Myslíte si, že přece jen záměrně vybrala Leylanda?“

„V tom měla stejnou smůlu jako on,“ odpověděla. „On byl prostě náhodou v další kabině na dráze. Ocítl se na správném místě v nesprávném čase.“

Čas se vlekl. Jak do řídicí místnosti docházely údaje z radarových stanic kolem Měsíce, zpřesňovaly se odhady Gressovy trajektorie.

Van Kessel to první vyjádřil slovy: „Gress do Měsíce nenarazí.“

Gress to samozřejmě nemohl vědět. Odmítl zřejmě uvěřit čemukoli, co mu řekli, a přestal jim odpovídat. Sparta pozorovala jasné čáry na obrazovkách, čáry, které znázorňovaly Gressův let k Měsíci. Snažila se představit si, co asi cítí, když se k němu řítí jasně zezadu osvětlené hory odvrácené strany. Ten muž chtěl zemřít, chtěl vidět Měsíc, jak se řítí nahoru a rozdrť ho...

Van Kessel Spartu pozoroval. Při zprávě, že Gress Měsíc mine, neprojevila překvapení, vůbec žádnou emoci.

„Vy jste blfovala, že ano?“ zeptal se.

„Museli jsme mít štěstí,“ zašeptala.

„Jestliže však Gress dokázal dálkovým vysíláním naprogramovat Leylandovu kabinu tak přesně,“ naléhal Van Kessel, „proč nedokázal naprogramovat svou? Vždyť se v ní veze!“

Sparta pohlédla na Blakovu kulatou, hezkou tvář a spatřila, jak opět zvedl obočí. Skutečně, proč? uvažoval Blake. A co přesně Sparta zamýšlela, když vyskočila z rychle jedoucího měsíčního traktoru? Nebyly to ale otázky, které by jí položil na veřejnosti.

Sparta Van Kesselovi chladně odpověděla: „S Leylandem možná měl... začátečnické štěstí.“

Van Kessel zamručel: „Chcete říct, že je v tom něco, co si Kosmická komise nepřeje zveřejnit?“

„To je výtečná formulace, pane Van Kessele,“ odvětila.

„Měla jste to říct hned na začátku,“ zabrblal. Pak už si nechával otázky pro sebe. Pochyboval, že někdy zjistí, co mu Kosmická komise nesděluje.

Na základně se opět rozezněl poplach. Tentokrát šlo však jen o velmi preventivní opatření. Pár lidí zašlo do hlubokých krytů, ale odvážnější pracovníci vyšli na povrch pozorovat, jak se Gressova kabina vznáší nad hřebenem kruhové stěny kolem Maře Moscovienne.

Když se kabina, jasně ozářená sluncem, které ještě bylo nízko na východě, nehučně mihla nad jejich hlavami, měla ještě kilometr výšky k dobru.

Chvilí nato se Gress opět vydal do kosmu.

Sparta, na pokraji vyčerpání, mu znovu zavolala. „Spočetli jsme vaši oběžnou dráhu s větší přesností, doktore Gressi. Při každém obletu se budete více vzdalovat. Nakonec skončíte v pavoučí síti na L-1. Zásoby jídla vám však pravděpodobně tak dlouho nevydrží.“

Odpovědi jim byl jen prázdný šelest éteru. Trval tak dlouho, že všichni kromě Sparty a Blaka propadli beznaději, když náhle na pultech zablikala světla a unavení pracovníci řízení provozu zpozorněli. Videopanely se rozjasnily. Vbrzku se z rádia ozval Gressův unavený hlas: „Předal jsem vám ovládání kabiny. Dělejte si s ní, co chcete.“

„Přepnul manévrovací systémy kabiny z manuálního režimu,“ prohlásil Van Kessel.

Než mohl někdo v místnosti zareagovat, Sparta vyťukala na klávesnici souřadnice. „Za pár sekund ucítíte jisté zrychlení, doktore Gressi. Připoutejte se, prosím.“ Přepsala program kabiny, a než Van Kessel mohl potvrdit její výpočty, odeslala ho.

„Mohli jsme to udělat my,“ zabručel Van Kessel.

„Nechtěla jsem mu dát čas, aby si to rozmyslel.“

Obrazovky ukázaly, že kdesi nad Měsícem z motorů Gressovy kabiny vyšlehly plameny, a nasměrovaly ho k brzké záchraně na L-1.

Sparty se zmocnila únava.

„Potřebuješ tady ještě být?“ zeptal se Blake.

„Ne, Blaku. Potřebuji být s tebou.“

Než dlouhý den skončí, museli udělat ještě jednu zastávku. Katrinu Balakianovou zadržovali v malém vězení v sídle bezpečnostní služby základny pod kopulí údržby. Sparta a Blake se dívali na její obraz na hlídačově videopanelu.

Astronomka klidně seděla v křesle v zamčené místnosti a civěla na své zaťaté ruce.

„Catherine?“ zeptala se Sparta Blaka.

Přikývl.

„Teď půjdeme dovnitř,“ sdělila Sparta strážnému.

Hlídač vyťukal na klávesnici ve zdi kombinaci a dveře se rozletěly. Katrina se nepohnula, ani na ně nepohlédla. Pach, který z místnosti zavanul, byl zcela nezaměnitelný. Byla to vůně hořkých mandlí.

Chvilí nato se Sparta přesvědčila, že Katrina Balakianová zemřela na otravu kyanidem, který si sama podala z nejstaršího tajného zařízení, z dutého umělého zubu. Rysy jí ztuhly a v rozšířených očích byl patrný šok člověka, jemuž se náhle, nezvratitelně zastavil dech.

„Usmála se na Gresse, když ho naposledy viděla,“ řekla Sparta Blakovi. „Myslela jsem si, že to bylo z lásky. Možná ho opravdu měla ráda, ale věděla také, že odchází zemřít za ideály.“

„Takže nakonec byla statečnější než on,“ prohlásil Blake.

Sparta zavrtěla hlavou. „Myslím, že ne. Myslím, že až v L-1 otevřou kabinu, najdou v ní mrtvého muže.“

„Proč nás tedy nechal, abychom ho poslali na L-1?“ zeptal se Blake.

„Aby nás našel. Aby nám ukázal, že zemřel pro věc.“

„Panebože, Ellen, doufám, že tentokrát se mýlíš.“

Nemýlila se, avšak oba se to dozvědí až pozdě příštího dne.

Toho večera si našli obyčejný pokoj v ubytovně pro hosty se stěnami zdobenými brokátovým vzorem a s koberci na podlaze i na stropě. Nábytek byl hranatý a moderní, ale oni na něj nehleděli. Ani si nerozsvítili.

Pomaloučku se vzdávala svého brnění. Neusnadňovala mu to, ale ani se nevzpírala. A když oba byli bez ochrany, drželi se dlouhou dobu v objetí, skoro se nehýbali, nemluvili. Začala dýchat zhluboka, pomaleji, pomohl jí ulehnout na postel. Když ulehl vedle ní, uvědomil si, že už usnula.

Políbil ji na jemné chmýří na šíji. Ani si to nestačil uvědomit a usnul rovněž.

18

Okolo Venuše, jen kousek nad jejími oblaky, obíhal neustále rotující Port Hesperus. Vysoký muž se smutným očima seděl v temné místnosti, přemýšlel nad videopanelem plným podivných symbolů, které znal již téměř nazpaměť. Ze svého soustředění byl však znenadání vytržen.

„Mercku, obávám se, že mám pro vás velice špatnou zprávu,“ řekl J. Q. R. Forster a v hlase mu zazníval triumf. Pracoval u podobné obrazovky na protější straně velké místnosti, prázdné obrazárny v Hesperském muzeu. Muzeum, které stálo na rušné okružní třídě, vedoucí kolem koule se zahradami v Port Hesperu, bylo dočasně uzavřeno – byli v něm pouze Forster a Merck.

„Špatnou zprávu?“ Albers Merck vzhledl od jasné obrazovky s neurčitým úsměvem na tváři. Odhrnul si pramen světlých vlasů, který mu při každém pohybu hlavy padal do očí.

„Identifikoval jsem ty koncové znaky, které nám byly tak záhadné.“

„Ach, opravdu?“

„Ano, právě teď. Je to tak jednoduché, že nám to mělo být hned jasné...“

„Ano?“

„Kdyby se to nezdálo nemožné.“

„Nemožné.“

„Předpokládali jsme, že desky jsou miliardu let staré.“

Forster to sice říkal tónem naznačujícím, že ten předpoklad byl hloupý, ale Merck vážně přikývl. „Jediný rozumný předpoklad. Tak dlouho je Venuše neobyvatelná, jak potvrzuje datování vrstev v jeskyni.“

Forster vstal a začal přecházet po místnosti, která sama připomínala jeskyni. Její střechu tvořila křiklavě barevná skleněná kopule, některé skleněné tabule však chyběly a byly nahrazeny neprůhlednými deskami z plastu. Kdysi byla galerie přeplněna rokokovou veteší, kterou shromáždil zakladatel muzea. Ten však byl teď mrtev a místo získalo špatnou pověst. Rada muzea, která patřila ke sponzorům expedice na Venuši, dala prázdnou místnost k dispozici archeologům pro jejich práci.

„Jeskyně je nepochybně miliardu let stará,“ potvrdil Forster. „Ve velkém kaňonu řeky Colorado jsou rovněž jeskyně stejného stáří. To ale neznamená, že je od doby jejich vzniku nikdo nenavštívil.“ Forster zvedl ruku. „Ne, neobtěžujte se to vyslovit... Uznám, čistě kvůli argumentaci, že některé artefakty v jeskyni mohou být miliardu let staré, i když to nemůžeme potvrdit, protože jsme neměli čas sebrat vzorky. Včera večer mě však napadlo – a proč nás to vlastně nenapadlo už dříve? – že kultura X mohla to místo užívat už velice dlouhou dobu.“

Merck, který očividně trpěl, vyrazil afektovaný povzdech. „Fakticky, Forstere, vy jste určitě jediný archeolog v obydlených světech, který by mohl uvěřit takové možnosti. Civilizace, která trvá miliardu let! A která nás čas od času navštěvuje. Můj drahý příteli...“

Forster přestal přecházet. „Ty znaky, Mercku, ty znaky. V každé části textu jsou znaky vlevo zrcadlovým obrazem znaků vpravo. Perfektní kopie v každém detailu – kromě koncových znaků v posledním řádku levé části...“

„Každý poslední řádek v levé části má odlišný koncový znak, který se nevyskytuje nikde jinde,“ dokončil místo něj Merck. „Zcela jasně jsou to vzácné zdvořilostní znaky.“

„Ano!“ souhlasil horlivě Forster. „Navíc předpokládám, že zrcadlový zápis je sám o sobě slavnostní – jde vlastně o opisování textů považovaných za cenné, aby se zachovaly. Nepochybně to není standardní způsob, mrtváská plaketa není psána zrcadlově.“

Merck se samolibě usmál. „Promiňte mi, že obrátím vaše tvrzení proti vám, ale za miliardu let, nebo za sto, anebo dokonce za deset let se zvyky mohou změnit.“

„Jistě,“ přisvědčil podrážděně Forster. Merck sice zabodoval, teď však nebyl vhodný čas to připustit. „Mercku, já tvrdím, že můžeme ty texty dešifrovat. Že už ty koncové znaky známe!“

Merck zíral na Forstera s výrazem, v němž se mísilo pobavení a jakési obavy. „Že můžeme?“

„Tenhle – ze třetí sady desek. To je egyptský hieroglyf, sluneční disk, zvuk kh...“

„Forstere, to je obyčejný kruh,“ namítl Merck.

„A tenhle, z páté sady, sumerský klínový znak pro nebe...“

„Který bezvadně připomíná hvězdičku.“

„Z druhé sady, čínský ideogram pro koně. Myslíte si, že je univerzální? Z deváté sady, minojský znak pro víno. Pili snad víno? Z druhé sady, hebrejské písmeno alef, které zastupuje býka. Ze sedmé sady, znak ve tvaru ryby z nerozluštěného rukopisu z pákistánského Mohenjo-Daro...“

„Prosím vás, příteli,“ řekl Merck mírně, „je toho příliš mnoho najednou, abych to strávil. Vy se opravdu domníváte, že kultura X navštívila Zemi v době bronzové a potom odletěla na Venuši, aby tam zanechala zprávu o své cestě?“

„Velmi zdvořile mi říkáte, že jsem blázen,“ pravil Forster, „ale já nejsem. Mercku, našli jsme Rosettskou desku.“

„Na Venuši?“

„Třeba jsme to neměli najít, nebo alespoň ne bez pomoci. Nicméně je to Rosettská deska.“

„Nechme stranou otázku, kdo nám podle vás měl pomáhat,“ řekl Merck. „Tam prostě není jediný útržek jazyka, který bychom dokázali poznat, s výjimkou, možná, těch několika rozptýlených znaků.“

„Ty znaky tam dali jako sdělení, že tehdy znali lidi; respektovali nás natolik, že zaznamenali naše symboly. Rozhodně chtěli, abychom jim jednoho dne porozuměli – a prostředek k tomu je v těchto deskách.“

„Jak nádherné by bylo, kdybyste měl pravdu,“ řekl Merck. „Ale jak to chcete dokázat s jediným pochybným odpovídajícím znakem v každém bloku?“

„Je to abeceda, Mercku. Existuje dvaadváct znaků, alfanumerika...“

„S tím nesouhlasím...“

„Na tom nesejde, jenom poslouchejte. Podařilo se nám získat třicet dvojitéch bloků textu a každý levý blok končí znakem z některého z nejstarších psaných jazyků na Zemi. Každý koncový znak vlevo odpovídá znaku kultury X v textu na pravé straně. Jsou to zvuky. Egyptský je pro kh. Minojský pro we. Hebrejský je neznámý, ale určitě pro ah. Původně musel existovat jeden z našich znaků pro každý jednotlivý z jejich. Některé jazyky už neznáme. Mnoho kousků je ztracených, ale můžeme to dát dohromady. Můžeme z toho vytáhnout význam, zaplnit mezery.“

Forster přestal neklidně přecházet. „A až to uděláme, dokážeme přečíst, co napsali.“

Tváří v tvář Forsterovu nadšení Merck znechuceně máchl rukou a obrátil se zpátky ke své obrazovce.

Forster se vrátil ke svému počítači. Za hodinu už měl cosi, co považoval za dobrou aproximaci zvuků abecedy kultury X. Během další hodiny je použil, aby odvodil význam několika bloků textu. Pln vzrušení sledoval, jak se na jeho obrazovce objevují první překlady.

Přemohlo ho hrozné vzrušení. Nečekal, až počítač ukončí tisk překladů, a přivolal Mercka. „Mercku!“ zakřičel a vytrhl jej z jeho truchlivé meditace.

Merck se na něj zahleděl. Zůstával velice zdvořilý, avšak pocit hlubokého smutku, který z něj vyzařoval, způsobil, že se Forster na okamžik zarazil.

„Do nejistých věcí se pustíme později,“ pokračoval po chvíli Forster. „Tady je vhodné místo pro začátek: text, ukončený znakem alef. Klid, člověče... Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi...“ No?“

Merck stál ve stínu a bezvýrazně hleděl na poskakujícího a skotačícího Forstera, který četl z plastového proužku.

„Další, třetí text, zakončený hieroglyfickým slunečním diskem. Začíná: „Jak kouzelná jsi ty, na východním obzoru...“ Egyptský hymnus ke slunci. Další, z Číny: „Cesta, která je známá, není cesta...“

„Prosím, přestaňte,“ požádal ho Merck a zvedl se ze židle. „Nemůžu se tím zabývat právě teď.“

„Budete se tím muset zabývat brzy, můj příteli,“ triumfoval téměř krutě Forster. „Nevidím důvod, proč bychom to zítra neoznámili.“

„Tak tedy zítra. Omluvte mě, Forstere. Musím jít.“

Forster sledoval vysokého, truchlivého archeologa, jak shrbeně odchází z potměšlé obrazárny. Dokonce se ani neobtěžoval vypnout svou obrazovku.

Forster k ní přešel a sáhl po klávese ULOŽIT. Zrak mu padl na grafické znaky na Merckově displeji, znaky kultury X s Merckovými poznámkami vedle nich. Merck vytrvale zacházel se znaky jako s ideogramy, ne jako s písmeny abecedy. Vytrvale hledal tajemné významy pro texty, které byly pro Forstera náhle zcela jasné.

Není divu, že Merck nechtěl až do zítřka o ničem přemýšlet. Jeho životní práce náhle přišla vniveč.

Merckovi neměla zůstat ani špetka úlevy: kosmickým prostorem už se rychlostí světla šířila špatná zpráva.

Celou noc dostával Port Hesperus zpravodajství o nejnovějším neštěstí na Odvrácené. Nastalo ráno a Forster pustil všechny myšlenky na tiskovou konferenci z hlavy. Částečně z respektu vůči svému kolegovi, částečně z ryze praktických důvodů. Události na Měsíci byly totiž tak senzační, že jim oznámení sebezprávnějšího archeologického objevu nemohlo konkurovat.

Uběhlo více než čtyřicet hodin. Forster večeřel sám ve své kajutě, když zaslechl poslední část smutné zprávy: kabina s Pietem Gressesem dorazila na L-1 s mrtvolou uvnitř. Forster večeři odstrčil a vydal se hledat svého kolegu. Zářící obrazovka tvořila jediný zdroj světla v obrazárně. Albers Merck seděl u dlouhého stolu a zíral na prázdnou obrazovku, ve skutečnosti však hleděl kamsi daleko za ni...

„Albersi...“ Hlas J. Q. R. Forstera se ozvěnou rozléhal temnou obrazárnou, přestože zněl nezvykle tiše. „Právě jsem to slyšel. Byl ti ten chlapec blízký?“

„Byl to syn mé sestry,“ zašeptal Merck. „Od doby, kdy byl ještě maličký, jsem je oba vídal velice málo.“

„Věříš tomu, co říkají? Že se snažil zničit antény na Odvrácené?“

Merck se pomalu otočil a pohlédl na Forstera. Nesmělý malý profesor stál ve dveřích, ruce ochable svěšeny po stranách těla, vypadal podivně bezmocně. Přišel utěšit svého starého přítele, měl však v takových záležitostech malé zkušenosti.

„Ano, jistě,“ přisvědčil prostě Merck.

„Co tím mohl myslet? Proč by se snažil zničit to nádherné zařízení?“

„Musí být pro tebe moc těžké, abys to pochopil.“

„Abych to já pochopil! Vždyť se zabil!“ Forster ve svém rozhorlení téměř zapomněl, že sem přišel Mercka utěšit. „Snažil se zabít toho druhého muže. Mohl zabít spoustu lidí.“

Merckův nepřítomný výraz se nezměnil.

Forster zakašlal. „Prosím, promiň mi to, já... Snad bych tě měl nechat o samotě.“

„Ne, zůstaň,“ řekl ostře Merck a pomalu se postavil. V pravé ruce držel něco černého a lesklého, jen o málo většího než jeho dlaň. „Fakticky, Forstere, Gressův osud mě vůbec nezajímá. Měl svůj úkol a neuspěl. Modlím se, abych alespoň já uspěl při plnění svého.“

„Tvého úkolu? Co to má znamenat?“

Merck šel ke vzdálenému konci obrazárny, kolem řad vitrín. Některé obsahovaly skutečné fosilie, shromážděné důlními roboty, putujícími celé roky po Venuši. V jiných byly nedávno zhotovené duplikáty tvorů, které Merck a Forster viděli v jeskyni, pracně rekonstruované z jejich záznamů.

Merck se sehnul nad vitrínou, ve které byly vystaveny kopie desek. Hleděl na řady znaků, vyrytých v leštěném kovovém povrchu. Kopie byly neuvěřitelně dokonalé, vypadaly přesně jako skutečné desky, přestože byly pouze z metalizovaného plastu. Skutečné desky byly znovu pohřbeny pod kameny Venuše. Mohou čekat ještě velmi, velmi dlouho. Jejich kov je tvrdý jako diamant.

Merck mumlal slova, která Forster nemohl slyšet. Vypadalo to, že hovoří přímo k deskám.

„Mluv nahlas, člověče,“ vyzval ho Forster a šel blíž. „Nerozumím ti.“

„Říkal jsem, že jsme nebyli připraveni na tyto události. Pancreator měl hovořit k těm z nás, kdo přijali a uchovali Znalost. Pouze k nám. Avšak tyto,“ civl na desky, „jsou dostupné všem filologům.“

„O čem to mluvíš, Mercku? Kdo nebo co je Pancreator?“

Merck položil věc, kterou držel v ruce, na hořejšek vitríny. Byl to plochý plastový disk. Pak se otočil k Forsterovi a ve stínu se zvedl do celé své impozantní výšky. „Naučil jsem se tě mít rád, Forstere, navzdory našim sporům. I navzdory tomu, jak často jsi mařil moje úsilí.“

„Potřebuješ si odpočinout, Mercku,“ pravil Forster. „Je zřejmé, že si to všechno moc bereš. Mrzí mě, že jsem to byl já, kdo dokázal, že se v překladech mylíš, bylo to však nevyhnutelné.“

Merck ho úplně ignoroval. Pokračoval: „Někdy jsem dokonce cítil nutkání pomoci ti s pravdou, přestože mým celoživotním úkolem bylo odvádět tě – a všechny ostatní – od ní pryč.“

„Mluvíš nesmysly,“ řekl bez obalu Forster.

„Naneštěstí pro tebe jsi se dopracoval k pravdě sám. Musel jsem tedy tvou práci zničit...“

„Cože?“ Forster se otočil k obrazovce na Merckově pracovním stole. Skočil ke klávesnici a tiskl tlačítka, ale obrazovka zůstávala prázdná. „Nemůžu... Co to znamená? Co jsi to udělal, Mercku?“

„Co jsem udělal tady, se teď děje všude, kde byly takové záznamy zapsány a uloženy, Forstere,“ zašeptal Merck. „Na Zemi, na Marsu, v každé knihovně, muzeu a univerzitě. Všude. Zbývá pouze zničit dva muže, kteří by mohli odhalit pravdu. Ty bys to udělal dobrovolně. Nemůžu ti za to dávat vinu. A mne by samozřejmě mohli přinutit.“

Forster se podíval na věc, ležící na vitrině vedle Mercka. „Co k čertu je...“

Skočil po Merckovi. Záblesk intenzivního světla a stěna žhnoucího vzduchu ho hodily zpět. Poslední, co viděl, byl Merck, vysoký blondýn, zahalený v plamenech.

EPILOG

Když Sparta a Blake v Newarku vystoupili z raketoplánu, čekal na ně podplukovník. Měl na sobě nažehlenou modrou uniformu. Oni byli oblečení na dovolenou.

Ve Spartině pozdravu chyběla vřelost. „Máme schůzku ve vaší kanceláři až zítra.“

„Něco se semlelo,“ řekl chraptivým hlasem podplukovník. Obrátil své modré oči na Blaka. „Nazdar, Redfielde.“

„Blaku, měl bys konečně vědět, kdo tento muž skutečně je. Je to můj šéf. Náčelníku...“

„Lituji, ještě není čas na seznámení,“ řekl Blakovi, přitom mu však silně stiskl ruku. „Budeme muset mluvit při chůzi,“ poznamenal ke Spartě.

Blake pohlédl na Sparta. „Jsem do toho zahrnut?“

„Já nevím,“ odpověděla. „Nespouštěj mě z očí.“ Spěchali, aby se připojili k podplukovníkovi, tlačili se kolem dalších cestujících na vysokorychlostním osobním dopravníku, aby se k němu dostali.

„Někdo dal bombu do Hesperského muzea,“ řekl náčelník. „Proboda vytáhl z trosk Forstera. Měl ošklivé spáleniny asi na sedmdesát procentech těla – nic, co lékaři nedokáží dát za pár dnů do pořádku. Merck je mrtev. Nezůstalo z něj ani tolik, aby se dal zrekonstruovat.“

„Co se stalo?“

„Nevíme. Forster má jisté potíže s upamatováním se na poslední minutu či dvě, než bomba vybuchla.“

„Proboda ho tedy zachránil?“

„Dorazil tam za tři minuty, prodral se dovnitř, popálil se. Viktor sice není žádný intelektuál, ale právě si zasloužil další povýšení.“ Náčelník se dotkl Spartiny paže, aby ji naznačil, že se má vydat vpravo, kde chodba odbočovala k přistávací ploše pro vrtulníky.

„Zasluhujeme si k velitelství helikoptéru?“

„Nemíříme k velitelství,“ odpověděl. „Čeká na nás naložený raketoplán. Zvedne se, jakmile budeš na palubě.“

Na okamžik se odmlčela. „Takže z dovolené, kterou mi pořád slibujete, nebude zase nic,“ řekla nakonec.

„Bude to náš dluh,“ odvětil podplukovník.

Sparta pohlédla na Blaka a na okamžik jí zvlhly oči. Blake ji nikdy neviděl plakat a ani teď se to nestane. Místo toho ho nemotorně uchopila za ruku. Hleděli na sebe, jak osobní dopravník běžel, ona se však nepohnula směrem k němu a on se jí nenutil.

Náčelník se upřeně díval stranou a mlčel. Potom si hlasitě odkašlal a pravil: „Dávej si pozor, teď přestup vpravo nahoru.“

Blake a Sparta se od sebe odtrhli. Sparta nepromluvila. Krk měla z úsilí ovládnout své emoce opuchlý.

„V tom Hesperském muzeu to vypadá dost hrozně,“ prohlásil podplukovník. „Archeologické krámy. Jsou rozházeny všude, některé ukradeny, jiné zničený.“ Z jeho tónu bylo zřejmé, že si nedovede představit, proč by někdo mohl mít zájem o „archeologické krámy“. Obrátil se na Blaka. „A co vy, Redfielde? Žádné nápady?“

„No, pane...“

„Například to, co jste řekl Troyové, že jste dělal v Paříži?“ pohlédl na ni. „Nevynechala jsi nic z toho hlášení, Troyová?“

„Nic důležitého, pane.“ V jejím hlase zazníval vzdor.

„Teď, když jste se těm podivínům prozradil, Redfielde, bychom vás asi měli přijmout. Ale bude to muset počkat.“

„Kam mě posíláte, pane?“ zeptala se chraplavě Sparta.

„Věc, která vyvolává největší rozruch, je ta mart'anská plaketa.“

„Mart'anská plaketa?“

„Zmizela včera z Labyrinth City. Tvým úkolem je dostat ji zpět.“

„Mars.“ Polkla na prázdno. „Podplukovníku, povolil byste mi několik minut, abych si mohla promluvit s Blakem, než nastoupím?“

„Lituji, na to není čas.“

„Ale pane,“ namítla zlostně, „jestliže mě posíláte na Mars, neuvidíme se několik měsíců.“

„To záleží na něm,“ odvětil podplukovník. „Máme rezervována dvě místa, ale on je civilista. Nemusí s tebou letět, když nebude chtít.“

Chvilku to trvalo, než jim to došlo. Pak Blake vykřikl a Sparta se zazubila. Objali se. Podplukovník po celou dobu ani nemrkl.

DODATEK: ŠIFRA PLAYFAIR

Šifru Playfair navrhl v roce 1854 vědec Charles Wheatstone. Jeho přítel, baron Playfair, prosazoval tak účinně, aby šifru přijala britská vláda, že se stala známou pod jeho jménem místo pod Wheatstonovým. Playfair udělá z nešifrovaného

textu šifrovaný tím, že nejdříve nešifrovaný text zvláštním způsobem upraví a potom jej pomocí abecedního čtverce podle prostých pravidel transformuje. Rozložení abecedního čtverce se mění podle klíčového slova. Toto byl Blakův nešifrovaný text:

TO HELEN FRQM PARIS IF YOU FIND THIS ME IN THE FORTRESS SEEKING THE FIRST OF FIVE REVELATIONS.
YOU WILL NEED A GUYDE

Pravidla úpravy nešifrovaného textu jsou:

- 1) Písmena nešifrovaného textu se rozdělí do párů. Například z TO HELEN se stane TO HE LE, atd.
- 2) Dvojitá písmena, jestliže se vyskytnou v páru, musí být oddělena písmenem X nebo Z. Například z dvojitého L ve WILL NEED se stane LX LN, atd. (Ale ze tří S ve FORTRESS SEEKING se stane SX SZ SE, atd. Použitím jednou písmene X a podruhé Z se šifra vyhne přivolávání pozornosti k písmenu, které by bylo použito dvakrát stejným způsobem. Takový náznak by mohl vyrazit část rozložení abecedního čtverce.)
- 3) S písmenem J se v nešifrovaném textu zachází, jako by šlo o I. (Blakův nešifrovaný text J neobsahoval.)

Blake tedy v prvním kroku zapsal nešifrovaný text takto:

TO HE LE NF RO MP AR IS IF YO UF IN DT HI SF IN DM EI NT HE FO RT RE SX SZ SE EK IN GT HE FI RS TO FX FI
VE RE VE LA TI ONSY OU WI LX LN EX ED AG UY DE.

Abecední čtverec šifry Playfair má stranu dlouhou pět písmen. Nejdříve se napíše klíčové slovo (žádné písmeno se však neopakuje), potom zbývající písmena abecedy, přičemž I a J se považují za stejná písmena. Blakovo klíčové slovo znělo SPARTA, takže jeho abecední čtverec šifry Playfair vypadal takto:

S
P
A
R
T
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
Q
U
V
W
X
Y
Z

Transformace šifrou Playfair je založena na skutečnosti, že záznam každého páru v nešifrovaném textu se může vyskytnout v pouze jednom ze tří stavů. Pár může být společně ve stejném řádku, ve stejném sloupci, anebo – nejčastěji – ani v jednom, ani v druhém.

- 1) Každé písmeno v páru písmen, která spadají do stejného řádku, je nahrazeno písmenem vpravo od něj. Například z ED se stane fe. Písmeno napravo od posledního písmene v řádku je první písmeno téhož řádku.
- 2) Každé písmeno v páru písmen, která spadají do stejného sloupce, je nahrazeno písmenem pod ním. Například z RQ se stane ey. Písmeno pod poslední písmenem ve sloupci je první písmeno téhož sloupce.
- 3) Každé písmeno v páru písmen, která nespádají do stejného řádku ani do stejného sloupce je nahrazeno písmenem nacházejícím se v průsečíku jeho vlastního řádku a sloupce obsahujícího druhé písmeno z páru. Musí se dodržet pořadí v páru: nejdříve určete průsečík řádku prvního písmene se sloupcem druhého písmene, potom průsečík řádku druhého písmene se sloupcem prvního písmene. Pomáhá představit si, že dvě písmena nešifrované-ho textu vytvářejí uvnitř abecedního čtverce dva vrcholy obdélníka. Potom písmena zašifrovaného textu leží v opačných vrcholech tohoto menšího obdélníka. Například z TO se stane au.

.
. A
R
T
. .
D
E
F
. .
IJ
K
L
. .
O
Q
U
. .
. .
. .

4) Protože I a J jsou identická, transformaci na IJ lze psát buď jako I, anebo J, podle rozmaru šifrovatele.

Blake transformoval nešifrovaný text takto:

TO
HE
LE
NF
RO
MP
AR
IS
IF
YO
UF
IN
DT
au
ke
fk
uc
aq
ns
rt
ga
ld
xq
zl
ho
fa
HI
SF
IN
DM
EI
NT
HE
FO

RT

ik
tb
ho
bo
dk
up
kc
du
ts

RE
SX
SZ
SE
EK
IN
GT
HE
FI
RS
TO
FX
FI
ek
av
tv
rb
kq
ho
ls
kc
dl
tp
au
dz
dl
VE
RE
VE
LA
TI
ON
SY
OU
WI

yb
ek
yb
jt
al
qo
rv

qm
xh

LX
LN
EX
ED
AG
UY
DE

jz
nu
dy
fe
si
qz
ef

Sparta našla šifru v tomto tvaru:

auckcfkucaqnsrtgaldxqzlhofaiktbhobodkupkedutsekavtvrbkqholskcdltpaudzdlybekybjtalqorvqmxxhjzhu dyfesi qzef

Protože věděla, že jde o šifru Playfair, a uhodla klíčové slovo SPARTA, musela pouze rozdělit šifrovaný text do párů, rekonstruovat abecední čtverec a podle stejných pravidel transformovat každý šifrovaný pár zpět do jeho nešifrovaného ekvivalentu:

au
kc
fk
uc
aq
ns
rt
ga

TO
HE
LE
NF
RO
MP
AR
IS
...

MALSTRÖM

DOSLOV ARTHURA C. CLARKA

Nemůže existovat mnoho vědeckofantastických románů, které končí čtyřicetistránkovým dodatkem, plným matematických vzorců a diagramů elektrických obvodů. Nemějte obavy – tento k nim nepatří. Avšak právě taková

kniha jej inspirovala, a to před půl stoletím. A s trochou štěstí během dalšího století přestane být fantazií. Muselo to být v roce 1937 nebo 1938, když jsem byl pokladníkem pět let staré Britské interplanetární společnosti (roční rozpočet k zahájení pokročení kosmu asi 200 dolarů). Společnosti byla tehdy zaslána kniha s poněkud divným názvem od autora s ještě podivnějším jménem. Kniha Akkada Pseudomana Nula až osmdesát (Zero to Eighty, Princeton, Scientific Publishing Company, 1937) musí nyní být raritou. Jsem zavázán svému starému příteli Fredericku I. Ordwayovi III. (zodpovídal za technické návrhy v knize 2001: Vesmírná Odyssea) za hezký exemplář, který vlastním. Apartní podtitul říká vše:

Je mým celoživotním dílem,
reflexemi a vynálezy
a rovněž
mou cestou kolem Měsíce

Docela pořádné a rovněž; dokážu si představit, že slyším autorovo rezervované pokašlávání. Nebyl to samozřejmě skutečně pan Pseudoman, jak ozřejmila předmluva. Ta nesla podpis E. F. Northrup a vysvětlovala, že knihu napsal, aby ukázal, že Měsíce lze dosáhnout pomocí známých technických prostředků, bez zavádění jakýchkoli imaginárních fyzikálních vlastností nebo zákonů.

Doktor E. F. Northrup byl vážený elektroinženýr a vynálezce indukční pece, která nese jeho jméno. Jeho román, který je zjevně vysněnou představou splňující autorovy tužby, popisuje cestu k Měsíci (a kolem něj) v dopravním prostředku, vypáleném ze Země obrovským dělem jako v klasickém díle Julese Vernea Ze Země na Měsíc. Northrup se však snažil vyhnout zjevným nedostatkům ve Verneově naivním návrhu, který by uvnitř koule z roztaveného kovu rychle přeměnil Ardana a ostatní na malé kapky protoplazmy.

Northrup použil elektrické dělo, dvě stě kilometrů dlouhé, z větší části vodorovné, ale s poslední sekcí zdvíhající se po svahu sopky Popocatepetl, takže střela bude ve výšce větší než pět kilometrů, když dosáhne únikové rychlosti 11,2 kilometrů za sekundu. Tak by došlo k minimalizaci ztrát způsobených odporem vzduchu, k nutným korekcím by však byla k dispozici malá energie raket.

No, dává to větší smysl než Verneovo dělo, ale ne o moc. I s dvěstěkilometrovou startovací dráhou by nešťastní cestující museli déle než půl minuty vydržet zrychlení 30 g. A cena magnetů, elektráren, rozvodných kabelů, atd. by dosáhla miliard. Rakety by byly levnější a rovněž daleko praktičtější.

Jsem si jist, že Akkad Pseudoman by byl překvapen – a potěšen – kdyby věděl, že lidé poprvé obletěli Měsíc na palubě Apolla 8 o Vánocích 1969. Datum, které udal ve svém románu, bylo 28. června 1961. Mimochodem, nebyl první, kdo toto schéma navrhl: Čtvrtletník vědeckých divů – Zima z roku 1930 má překrásnou ilustraci Franka R. Paula, na níž je dráha z obrovských elektromagnetů, vystřelující kosmickou loď po svahu hory. Mohla by velice dobře posloužit jako frontispis knihy Nula až osmdesát.

Několik roků po přečtení knihy doktora Northrupa (která je plná dalších zajímavých nápadů, včetně pozoruhodně sympatického popisu – obzvláště v dané době – ruské techniky) mě napadlo, že se dopustil malé chyby. Umístil svůj elektrický katapultovací systém na špatnou planetu. Na Zemi nedával smysl, byl by však ideální pro Měsíc.

Za prvé: není tam atmosféra, která by dopravní prostředek zahřívala nebo brzdila, takže celou dráhu lze položit vodorovně. Jakmile náklad dosáhne únikové rychlosti, pomalu se z povrchu Měsíce zvedne a zamíří do kosmického prostoru.

Za druhé: lunární úniková rychlost činí pouze jednu pětinu zemské, lze jí tedy dosáhnout na ekvivalentně kratší dráze – as pětadvacetinou energie. Až nastane čas vyvážet z Měsíce zboží, mělo by se to dělat tímto způsobem. Přemýšlel jsem pouze o neživých nákladech a o katapultovacích systémech jen několik kilometrů dlouhých; vhodně chráněné cestující – lidi by bylo možno vystřelovat většími systémy, kdyby někdy byl dostatečný provoz, aby se vyplatily. Sepsal jsem tuto myšlenku i s potřebnými výpočty v článku nazvaném „Elektromagnetické vypouštění jako hlavní příspěvek ke kosmickým letům“ publikovaném v Časopise Britské Interplanetární Společnosti (listopad 1950). Dá se snadněji nalézt v mé knize Ascent to Orbit: A Scientific Autobiography (Wiley, 1984). A protože dobrý nápad by se měl využít všemi možnými způsoby, použil jsem ho ve dvou případech ve fikci: v kapitole „Výstřel z Měsíce“ {Ostrov na obloze, 1952} a v krátké povídce „Malström II“ (Playboy, duben 1965, přetištěno v knize Vítr ze Slunce, 1972). To je příběh, který Paul Preuss vynalézavě zpracoval do druhého svazku Zlatého věku Venuše.

Asi dvacet let po publikaci „Elektromagnetického vypouštění“ v BIS rozvinul tento koncept mnohem dál Gerald O'Neill, který z něj udělal klíčový prvek svých projektů „kolonizace kosmu“ (viz The High Frontier, 1977; Geny O'Neill je oprávněně rozladěn převzetím svého názvu do Hvězdných válek). Ukázal, že velká kosmická sídliště, která předpověděl, lze neekonomičtěji postavit z materiálů vydolovaných a vyrobených na Měsíci a potom vystřelených na oběžnou dráhu elektromagnetickými katapulty, jimž dal jméno „hmotnostní hnací stroje“. (Vyzval jsem ho, aby předvedl jakékoliv pohonné zařízení, které nevyhoví tomuto názvu.)

Další vědecký prvek v „Malströmu II“ má mnohem delší historii; je to odvětví nebeské mechaniky, známé jako „poruchová teorie“. Dokázal jsem ji značně využít od chvíle, kdy mě koncem čtyřicátých let na Kings College v Londýně můj instruktor aplikované matematiky, kosmolog doktor George C. McVittie, s tímto předmětem seznámil. Setkal jsem se s ním, aniž jsem si to uvědomil, v drahých starých Wonder Stories téměř o dvacet let dříve. Zde je výzva pro vás: najděte chybu v následujícím scénáři:

První expedice přistála na Fobosu, vnitřním měsíci Marsu. Přitažlivost tam činí pouze asi tisícinu zemské přitažlivosti, takže astronauti si užívají a sledují, jak vysoko dokážou vyskočit. Jeden z nich to přežene a překročí únikovou rychlost z maličkého satelitu, která je asi třicet kilometrů za hodinu. Ztrácí se v obloze, letí ke skvrnitě rudé mart'anské krajině.

Jeho společníci si uvědomí, že budou muset vzlétnout a zachytit ho, než narazí do planety, nacházející se pouze šest tisíc kilometrů pod nimi.

To je dramatická situace, která zahajuje seriál od Lawrence Manninga z roku 1932 *The Wreck of the Asteroid* (Vrak asteroidu).

Manning, jeden z nejpřemýšlivějších spisovatelů vědeckofantastických děl třicátých let, byl členem Americké Raketové Společnosti a byl velice pečlivý, co se týká vědy. Obávám se však, že tentokrát říkal nesmysly: jeho skokan do výšky by byl naprosto bezpečný.

Podívejte se na situaci z hlediska Marsu. Pokud astronaut prostě stojí na Fobosu, obíhá kolem planety rychlostí téměř osm tisíc kilometrů za hodinu (měsíc tak blízko své primární planety se musí pohybovat dosti rychle). Skafoandry jsou masivní zařízení, nejsou navrhovány pro atletické disciplíny; proto pochybuji o tom, že by astronaut mohl dosáhnout těch kritických třiceti kilometrů za hodinu. I kdyby to však svedl, bylo by to méně než půl procenta rychlosti, kterou už vzhledem k Marsu má. Ať tedy skočí jakýmkoli směrem, v podstatě to vůbec nemění jeho situaci; pořád se bude pohybovat po téměř stejné oběžné dráze jako předtím. Vzdálil by se pár kilometrů od Fobosu – a dostal by se opět zpátky, kde začal, pouze o jeden oběh později! (Samozřejmě by mu mezitím mohl dojít kyslík, cesta kolem Marsu bude trvat sedm a půl hodiny. Takže možná by se jeho přátelé za ním měli vydat, ale beze spěchu.)

To je snad nejjednodušší příklad „poruchové teorie“. Rozvinul jsem jej o hodně dál v Jupiteru V (přetištěném v Sahání po zítřku, 1956). Mimochodem, tato povídka byla založena na nápadu, který se začátkem padesátých let zdál být chytrý. O deset let dříve časopis LIFE publikoval slavný obraz vnějších planet od kosmického umělce Chesleyho Bonestella. Nebylo by to krásné, myslel jsem si, kdyby tam někdy v jedenadvacátém století LIFE vyslal svého fotografa, aby přivezl nazpět opravdový snímek, a porovnal jej s Chesleyho sto let starou vizí?

No, nepředstavoval jsem si, že v roce 1976 kosmická sonda Voyager udělá právě tohle – a že naštěstí Chesley se ještě dočká pohledu na výsledek. Mnohé z jeho obrazů, vzniklých na základě pečlivého studia, se strefily do černého – přestože nemohl předvídat taková omračující překvapení jako vulkány na Io nebo mnohonásobné prstence Saturnu. Mnohem později hraje poruchová teorie klíčovou roli v díle 2061: Třetí Odysea. A neslíbím, že ji ještě někdy neužiji. Dává totiž spoustu příležitostí připravit čtenáři pěkná překvapení...

Ted' je řada na tobě, Paule Preussi!

Arthur C. Clarke Colombo,
Sri Lanka

TECHNICKÉ VÝKRESY

Na dalších stránkách jsou počítačem generované náčrty znázorňující některé struktury a stroje, o nichž jste se dočetli: Stránky 2-7: Rover Průzkumné a výzkumné vozidlo s lidskou posádkou pro neprůchodný terén – celkový perspektivní pohled; částečně rozložený pohled; perspektivní pohled; pilotní kabina; senzorové řídicí a komunikační komponenty. Stránky 8-9: Port Hesperus Orbitální stanice Venuše – perspektivní pohled v řezu; axiální komponenty.

Stránky 10-13: Systém umělé reality. Skafoandr se smyslovou analýzou generovanou počítačem – přehled systémů; senzorové komponenty; senzorová matrice z ortotaktické látky pro vstup/výstup.

Stránka 14: Mare Moscoviense Lunární plošina – Základna Odvrácená, výzkumné zařízení s radioteleskopy; letecký pohled; sekce s typickou elevací.

Stránky 15-16: Lineární indukční katapultovací systém, lunární transportní mechanismus – pohled na kabinu; schéma indukční dráhy.